

Møte fredag den 19. juni 2015 kl. 9

President: Ole Mic Thommessen

Dagsorden (nr. 93):

1. Innstilling fra finanskomiteen om revidert nasjonalbudsjett 2015, om avgiftsvedtak og om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2015 (Innst. 360 S (2014–2015), jf. Meld. St. 2 (2014–2015), Prop. 119 S (2014–2015) og Prop. 120 LS (2014–2015))
2. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Bård Vegar Solhjell og Karin Andersen om å ta imot flere syriske flyktninger (Innst. 398 S (2014–2015), jf. Dokument 8:95 S (2014–2015))
3. Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jonas Gahr Støre, Trond Helleland, Knut Arild Hareide, Marit Arnstad, Ola Elvestuen og Rasmus Hansson om økt norsk innsats i forbindelse med den humanitære krisen i Syria og nærområdene (Dokument 8:135 S (2014–2015))
4. Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mazyar Keshvari og Christian Tybring-Gjedde om folkeavstemning om mottak av syriske flyktninger og en økning av hjelpen i nærområdene med én mrd. kroner (Dokument 8:136 S (2014–2015))
5. Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til å sette i kraft en skatteavtale mellom Norge og Romania (Innst. 384 S (2014–2015), jf. Prop. 124 S (2014–2015))
6. Referat

Presidenten: Representanten Kjersti Toppe vil fremsette et representantforslag.

Kjersti Toppe (Sp) [09:00:28]: Eg vil på vegner av stortingsrepresentantane Rigmor Aasrud, Audun Lysbakken og meg sjølv fremja eit forslag om å sikra Skeivt arkiv i Bergen midlar til permanent drift.

Presidenten: Representanten Stine Renate Håheim vil fremsette et representantforslag.

Stine Renate Håheim (A) [09:01:04]: Jeg vil på vegne av stortingsrepresentantene Truls Wickholm, Åsmund Aukrust, Marit Nybakk, Marianne Aasen, Eirik Sivertsen og undertegnede fremme et representantforslag om et identitetsavklaringsprogram for irakere i Norge.

Presidenten: Representanten Karin Andersen vil fremsette et representantforslag.

Karin Andersen (SV) [09:01:29]: På vegne av stortingsrepresentanten Torgeir Knag Fylkesnes og meg sjølv vil jeg sette fram representantforslag om at alle skoler må bli dysleksi- og dyskalkulivennlige.

Presidenten: Representanten Trygve Slagsvold Vedum vil fremsette et representantforslag.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [09:01:54]: På vegne av representantene Marit Arnstad, Janne Sjelmo Nordås og meg selv vil jeg framsette et representantforslag om å halvere matkastingen i Norge.

Presidenten: Representanten Terje Breivik vil fremsette et representantforslag.

Terje Breivik (V) [09:02:16]: På vegner av stortingsrepresentantane André N. Skjelstad, Pål Farstad, Iselin Nybø og meg sjølv fremjar eg eit representantforslag om energieffektivisering på norsk sokkel.

Presidenten: Representanten Jenny Klinge vil fremsette et representantforslag.

Jenny Klinge (Sp) [09:02:46]: Dette rushet med representantforslag kan neppe kallast eit gullrush, men eg dristar meg til å fremje eit sjølv også. På vegner av stortingsrepresentantane Anne Tingelstad Wøien, Torgeir Knag Fylkesnes og meg sjølv vil eg leggje fram eit forslag om å lovfeste elevars rett til leirskuleopplæring i løpet av grunnskulen.

Presidenten: Representanten Heikki Eidsvoll Holmås vil fremsette et representantforslag.

Heikki Eidsvoll Holmås (SV) [09:03:17]: Jeg synes det var veldig mange gode forslag, jeg, så jeg fremmer ett til, på vegne av vanvittig mange, i første omgang fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Heikki Eidsvoll Holmås, om vern av Øystesevassdraget.

Presidenten: Hvor gode de er, spiller ikke så forferdelig stor rolle, de vil uansett bli behandlet på reglements-messig måte (munterhet i salen). Først og fremst kan vi konstatere at vi får litt å gjøre til høsten også.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten opplyse om at møtet om nødvendig fortsetter utover kl. 16.

Presidenten vil foreslå at sakene nr. 1–4 behandles under ett. – Det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [09:04:01]

Innstilling fra finanskomiteen om revidert nasjonalbudsjett 2015, om avgiftsvedtak og om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2015 (Innst. 360 S (2014–2015), jf. Meld. St. 2 (2014–2015), Prop. 119 S (2014–2015) og Prop. 120 LS (2014–2015))

Sak nr. 2 [09:04:32]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun

Lysbakken, Bård Vegar Solhjell og Karin Andersen om å ta imot flere syriske flyktninger (Innst. 398 S (2014–2015), jf. Dokument 8:95 S (2014–2015))

Sak nr. 3 [09:04:50]

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jonas Gahr Støre, Trond Helleland, Knut Arild Hareide, Marit Arnstad, Ola Elvestuen og Rasmus Hansson om økt norsk innsats i forbindelse med den humanitære krisen i Syria og nærområdene (Dokument 8:135 S (2014–2015))

Sak nr. 4 [09:05:07]

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mazyar Keshvari og Christian Tybring-Gjedde om folkeavstemning om mottak av syriske flyktninger og en økning av hjelpen i nærområdene med én mrd. kroner (Dokument 8:136 S (2014–2015))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen og kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 3 timer, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 45 minutter, Høyre 40 minutter, Fremskrittspartiet 25 minutter, Kristelig Folkeparti 15 minutter, Senterpartiet 15 minutter, Venstre 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 15 minutter og Miljøpartiet De Grønne 10 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fire replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og parlamentariske ledere samt inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlem av regjeringen innenfor den fordelte taletid, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Hans Olav Syversen (KrF) [09:06:27] (finanskomiteens leder og ordfører for sak nr. 1): Det er en rekke innstillinger som behandles samtidig her i dag, og først vil jeg bruke litt tid på det som vanligvis er saken i det siste møtet før sommeren, nemlig revidert nasjonalbudsjett.

Den økonomiske situasjonen, både rundt oss og også i Norge, er mer krevende enn tidligere. I andre land kan man snakke om en vedvarende – delvis – krise, og vi ser vel alle i spenning fram til hvordan situasjonen mellom EU og Hellas vil utvikle seg. Den kan få et klimaks i slutten av denne måneden.

Det siste året har også utviklingen snudd noe i norsk økonomi. Det er fortsatt vekst i norsk økonomi, men det er også krevende utfordringer for næringer og dermed også for enkeltmennesker. Jeg har lyst til å si at det er veldig lett å fortape seg i makrotall og de store tall, men for den enkelte vil f.eks. det å miste jobben bety svært mye både økonomisk og på andre måter. Det kan vi aldri miste av syne.

Men i Norge er situasjonen også mer sammensatt. Vi har en oljerelatert næring som åpenbart sliter som følge av et fall i oljeprisene over tid som er betydelig, nesten en halvering. Det vil få konsekvenser, og det vil nødvendigvis merkes. Dette er en næring som også har hatt et rekordhøyt nivå før fallet kom. Dermed blir den kortsiktige effekten ekstra merkbar. Men jeg har likevel lyst til å si at i et lengre perspektiv er det fortsatt betydelig aktivitet og investeringsvilje i olje- og gassnæringen.

Jeg tror også det er riktig å si at næringen har hatt høye kostnader, og at den situasjonen vi nå er i, bidrar til en mer effektiv bruk av de ressursene næringen sitter på, med betydelige kostnadsbesparelser i mange selskap, som kanskje på sikt vil være viktig også for de angjeldende selskapene.

Vi ser også at en del av eksportnæringen går godt. Det gjør den selvfølgelig som følge av en betydelig lavere kronekurs, men vi ser også at det i innenlandsk næring på mange steder også går ganske bra. Så det er et sammensatt bilde, og de prognosene vi fikk presentert i går, og det vi har fått i revidert nasjonalbudsjett, tilsier jo at det er særlig 2015 og 2016 som vil oppleves mer krevende.

I det store bildet – nå skal man være forsiktig med metaforer, men Trygve Bratteli sa jo da det var oljekrise tidlig på 1970-tallet, at den norske situasjonen er en krusning på velstandens hav sammenlignet med mange land rundt, og tross alt synes jeg det er en sammenligning som kan stå seg. Men tatt høyde for den enkelte som blir berørt, er det alvorlig. Vi, de fire partiene som står bak innstillingen i dag, har tatt tak i dette i revidert budsjett og også med langsiktige tiltak – det skal jeg komme tilbake til.

I går ble renten satt ned. Det vil også virke positivt for norsk næringsliv. Men det er ingen tvil om at også for husholdningene gir det en utfordring, i hvert fall for de litt mer pressede boligområdene i dette landet. Derfor er jeg også glad for at regjeringen har strammet til når det gjelder kapitalkrav. Det tror jeg er nødvendig og i tråd med det i hvert fall mitt parti anbefalte også tidligere.

Så fikk vi i går presentert Thøgersen-utvalgets rapport, med en analyse av hvordan oljeinntektene bør innføres videre i norsk økonomi, og hvordan budsjettpolitikken bør påvirkes av det. Det kommer vi sikkert tilbake til. Da forrige sentralbanksjef anbefalte at man heller burde se på 3 pst. avkastning og bruk av oljepenger inn i budsjettene, var Kristelig Folkeparti det eneste partiet som var positiv til en slik vurdering. Jeg tror den vurderingen kommer til å stå seg også fremover, gitt det vi nå ser av rammer.

Jeg skal la det ligge akkurat nå og kanskje komme tilbake til det i replikkordskiftet, men jeg må tilstå at jeg er svært spent – svært spent – på regjeringens respons på det Thøgersen-utvalget har lagt fram.

Revidert nasjonalbudsjett er en revisjon. Det som er viktig for å møte utfordringene i norsk økonomi, er først og fremst hva vi langsiktig gjør. Der er jeg veldig glad for at de fire partiene står sammen, og har gjort det siden det ble et regjeringsskifte, med en bedre kurs for landet når det gjelder å sørge for at vi står parat til å møte nye tider i dette landet. Vi har i fellesskap satset på utdanning, forskning og utvikling i en helt annen grad enn tidligere. Vi

har bl.a. for kort tid siden vært enige om en ny strukturmelding for høyere utdanning. Det handler ikke bare om penger – man kan alltid be om mer penger – det handler også om hvordan man bruker pengene. Det har vi også sett at de fire partiene har vært enige om når det gjelder viktige infrastrukturoppgraver. De fire partiene har stått sammen om en veireform og en jernbanereform – veldig viktig for verdiskaping fremover i vårt land.

Så har vi en reform vi bør jobbe i fellesskap om fremover, og det er på skattesiden. Nå er vel dette Scheel-utvalget omdøpt til Skatteutvalget, av forståelige grunner. Men jeg håper og tror at denne sal skal kunne enes om viktige prinsipper for vårt skattesystem fremover. Det har vi maktet før, det bør vi makte igjen – i hvert fall enighet om viktige prinsipper. Så er jeg helt sikker på at vi kan komme til å diskutere skattesatser. Fra Kristelig Folkepartis side vil vi i hvert fall sterkt jobbe for at vi kan nå en slik enighet, som vil ha som mål å sikre grunnlaget for det velferdssamfunnet vi har og en god utvikling for norsk næringsliv og norske arbeidsplasser.

Det var mer det langsiktige. Det følger vi også opp gjennom det kortsiktige, i lys av den økonomiske situasjonen vi er i akkurat nå. Derfor har de fire partiene vært enige om å endre permitteringsregelverket. Vi styrker lærlingtilskuddet. Vi øker antall studieplasser. Vi øker antall tiltaksplasser. Vi satser på næring ved bevilgninger til preså Kornfond og til miljøteknologi via Innovasjon Norge. Og vi har en enighet på bilavgiftssiden som jeg tror er viktig for forutsigbarhet og som bidrag til et grønt skifte i vår bilpark.

Vi – de fire partiene – har dessuten vært enige om en omfattende pakke mot barnefattigdom, og jeg er glad for den enigheten som kom der like før revidert budsjett. I tillegg har vi fra 1. mai i år redusert sats for barn i barnehage for dem som har dårligst råd. Det er også et bidrag inn i det viktige politiske området som vi står felles om.

Så er det i dette fremforhandlede forliket mellom de fire partiene også satset på ytterligere tiltak overfor rusavhengige. Vi har styrket kommuneøkonomien, og det vil også gi en sysselsettingseffekt.

Til slutt: Jeg takker for et godt samarbeid i komiteen også om denne saken, og da er ingenting bedre enn at hele Stortinget, inkludert Miljøpartiet De Grønne, står sammen om et felles forslag knyttet til land-til-land-rapportering som har som formål å sørge for at kapitalen i større grad blir der hvor verdiene skapes, og det trengs ikke minst i utviklingsland.

Jeg anbefaler innstillingen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tore Hagebakken (A) [09:16:29]: Helt til det siste har det vært ført harde forhandlinger, har jeg skjönt. Jeg er glad for at Venstre og Kristelig Folkeparti har fått på plass en påplussing på 0,1 mrd. kr til kommunesektoren. Jeg vil bare minne om at ved ordinær budsjettbehandling hadde det vært mulig sammen med Arbeiderpartiet å få til 3,4 mrd. kr mer til kommunene. De hadde fått til 500 flere tiltaksplasser sammen med oss, lærlingtilskuddet hadde

økt noe, og vi kunne fått til mye mer. Vi kunne fått til veldig mye sammen.

Mitt spørsmål er om representanten Syversen tidvis gjør seg refleksjoner om hvor mye lettere livet på Stortinget egentlig kunne vært?

Hans Olav Syversen (KrF) [09:17:20]: Hadde Kristelig Folkeparti hatt rent flertall i salen, hadde det blitt et lettere liv, det er jeg helt sikker på, i alle fall for KrF-ere. For andre kunne det kanskje blitt en litt annen dans.

Det jeg synes er litt interessant – for å ta noe som er viktig, lærlingtilskuddet – hvordan kan det ha seg at Arbeiderpartiet nå kan foreslå et nivå på lærlingtilskuddet som ligger opp mot 10 000 kr høyere enn da de selv var i regjering? Det har skjedd store endringer i Arbeiderpartiet, det har vi jo merket, etter at man gikk ut av regjeringskontorene. Det vi er opptatt av, er ikke bare å se hva vi kan enes om på påplussingssiden, vi må også se helheten i et budsjett. Jeg mener at den flertallskonstellasjonen som nå står bak også denne innstillingen, har vist at vi satser langsiktig: på infrastruktur, forskning, utdanning, næring – det som er viktig for verdiskaping og et velferdssamfunn fremover.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [09:18:38]: I debatten om lovdelen i revidert nasjonalbudsjett diskuterte vi overføring av kommunal skatteoppkreving til statlig skatteoppkreving. Det kom tydelig fram i debatten at det er et flertall mot å overføre oppgaven fra kommune til stat. Det er litt interessant når vi ser på dagens budsjett, for i dagens budsjett er det synliggjort at den reformen er anslått å koste 240 mill. kr, og 120 mill. kr skal tilleggsbevilges i dag.

Da er mitt spørsmål til komitéleder Syversen: Hvorfor bevilger vi de 120 mill. kr til å gjennomføre en reform som vi tidligere i uken bestemte oss for at vi ikke skulle ha?

Hans Olav Syversen (KrF) [09:19:24]: Det er jo en sak som har vært mye oppe i forbindelse med revidert budsjett, representanten Slagsvold Vedum henviser til. Nå er det slik at en del av de pengene som er avsatt til den reformen, også berører en del av en annen reform, nemlig grenseoppgangen og overføringen av oppgaver fra toll til skatt. Jeg er helt sikker på at finansministeren ikke vil bruke kroner på noe som ikke er vedtatt i dette storting. Og – for å si det sånn – norsk økonomi tåler sikkert at man har en krone eller to i reserve også mot slutten av dette året.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [09:20:07]: Når man ser hvor små forflytninger det er gjort ellers i budsjettforliket, er det, synes jeg, litt underlig at man ikke benytter seg av den muligheten når det er 120 mill. kr som blir frigjort. Hvis man ser budsjettokumentet under ett, er størstedelen av de 120 mill. kr knyttet til overføring av skatteoppkrevingsfunksjonen, mens den totale summen var 240 mill. kr. Man kunne omdisponert 120 mill. kr internt.

Da er spørsmålet mitt til slutt: Merknadene i lovdelen var jo egentlig utformet som en utsettelse mer enn som en endelig stopp. Er det sånn å forstå at Kristelig Folkeparti er imot en slik overføring, eller er de bare forsiktig imot nå og så kanskje for i neste runde?

Hans Olav Syversen (KrF) [09:21:00]: Jeg er ikke helt overrasket over spørsmålet. Vi har, som vi stemte på mandag knyttet til forslaget om overføring fra 1. januar, sagt nei til det. Så er det, som representanten Slagsvold Vedum viser til, knyttet noen merknader til hvorfor: Vi ønsker å se spørsmålet i sammenheng med en pågående kommunereform, og det har også vært stilt spørsmål om dette i realiteten vil innebære en virksomhetsoverdragelse. For Kristelig Folkeparti er det også et spørsmål om en overføring fra kommune til stat også vil bety at de faglige ressursene som allikevel må være i kommunene, blir svært sårbare. Så p.t. har vi det standpunktet at vi ikke går for en slik overføring. Så får vi se om det kommer meget tunge argumenter for allikevel å gjøre det, men det gjenstår i tilfelle å se.

Snorre Serigstad Valen (SV) [09:22:19]: Vi har en litt spesiell budsjettvår bak oss i den forstand at de to regjeringspartiene skiller lag i selve revideringen av budsjettet. Det må jo være en utfordring for samarbeidspartiene til regjeringen, som inngår en forpliktende avtale, og som i bytte mot det ærer den avtalen ved ikke f.eks. å danne flertall for andre forslag i denne salen. Mener representanten Syversen og Kristelig Folkeparti at det er en utfordring å samarbeide med regjeringen når regjeringspartiene selv ikke klarer å stemme sammen i budsjettspørsmål?

Hans Olav Syversen (KrF) [09:22:53]: Det er helt riktig, som representanten Serigstad Valen sier, at den avtalen vi har, de fire partiene imellom, når det gjelder revidert, innebærer at vi skal stå sammen om forslag og om de vedtakene som skal gjøres. Hva mine personlige følelser er knyttet til et av regjeringspartiene, og hvordan de opptrer i en sak som også er på dagsordenen i dag – hvor interessant det er, vet jeg ikke, men la meg si det sånn: Jeg ville opplevd det som en utfordring hvis jeg hadde vært i samme situasjon som det andre regjeringspartiet.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Marianne Marthinsen (A) [09:23:54]: Budsjettprioriteringene til de ulike partiene skal primært synliggjøres gjennom behandlingen av statsbudsjettet hver høst. Revidert budsjett skal være nettopp det – en revisjon av det budsjettet som ble vedtatt, men hvor en tar høyde for oppdaterte anslag og kan justere for uforutsette hendelser som er oppstått etter at budsjettet ble vedtatt.

Med denne regjeringen ser vi imidlertid at det som til tross for rekordhøy oljepegebruk ikke får plass i statsbudsjettet, heller tas i forbindelse med revidert budsjett om våren eller i forbindelse med nysalderingen før jul. Det kan tyde på at regjeringen mangler evne til å prioritere.

Det er allikevel helt nødvendig å gjøre endringer når vi ser hvor dårlig det vedtatte budsjettet fra i fjor høst er tilpasset den situasjonen vi ser i norsk økonomi nå.

Når vi i dag debatterer revidert nasjonalbudsjett i Stortinget, er det i en krevende tid for mange bedrifter og for mange arbeidstakere. For første gang på ti år er arbeidsledigheten i landet på over 4 pst. Da statsministeren inn-

ledet regjeringens budsjettkonferanse for årets budsjett, anslo hun at ledigheten kunne øke til 3,75 pst. i 2015. Et halvår inn i budsjettåret ser vi at den ligger på over 4 pst. Ifølge SSBs AKU-tall, gjengitt i VG i forrige måned, er om lag 112 000 personer arbeidsledige. Det er det høyeste antallet på 22 år. I samme avis kunne vi lese at Norsk Industri frykter at vi kan få en ledighet på opp mot 200 000. Det vil i så fall tilsi den høyeste ledigheten siden annen verdenskrig. Jeg kan ikke gå god for disse tallene, men kanskje kan det være en idé i noe større grad å lytte til dem som kjenner hvor skoen trykker, i alle fall når regjeringen i sine anslag stadig ser ut til å undervurdere arbeidsledigheten.

Regjeringen snakker mye om omstilling. Det er vel og bra. Men man kan jo forledes til å tro at det er et nytt ord, at omstilling ikke er noe som hele tiden skjer i norsk næringsliv, men noe som har oppstått som en følge av regjeringsskiftet. Det er det selvsagt ikke. En av de virkelige store styrkene ved den norske modellen, noe av det som gjør at vi er blant de mest produktive i verden, er vår evne til omstilling. Små forskjeller mellom folk, trepartssamarbeid, ryddige arbeidsforhold, kompetente ansatte – alt dette bidrar til økt omstillingsevne. Da er det underlig at denne regjeringen velger å angripe sentrale deler av modellen. Mer midlertidighet i arbeidslivet, økte forskjeller gjennom skatteuttak til dem med mest fra før – i kombinasjon med kutt i utelser til dem med lite – er neppe en suksessoppskrift for å øke omstillingsevnen.

Regjeringens suverent viktigste satsing i fjor høst var skatteuttak, primært til de mest velstående. Nesten halvparten av regjeringens skatteuttak gikk til de rikeste 5 pst.-ene i landet. På den andre siden ble det lagt fram et svakt kommunebudsjett, et sykehusbudsjett som lå 1 mrd. kr under lovnadene fra valgkampen, et flatt utdanningsbudsjett, svært lite til arbeidsliv og kutt i velferd for en rekke utsatte grupper.

Det reviderte budsjettet er et forsøk på å dempe manglene ved og skadevirkningene av regjeringens eget statsbudsjett, for vi kan trygt fastslå at situasjonen i dag er noe annerledes enn det den var siste gang vi behandlet et rødgrønt revidert budsjett, i juni for to år siden. Da hadde det i løpet av en åtteårsperiode blitt skapt 370 000 nye arbeidsplasser, veksten i økonomien var god, og vi hadde kommet oss gjennom det største internasjonale tilbakeslaget siden 1930-tallet.

Det var allikevel aldri snakk om å lene seg tilbake. Vi foreslo nye tiltak for å bidra til å holde aktiviteten oppe og arbeidsledigheten nede og for å motvirke det som da var en økende bekymring: tendensen til en todeling av norsk økonomi. En kraftfull vekstpakke for fastlandsindustrien ble lagt fram, og Scheel-utvalget ble satt ned for å berede grunnen for en skattereform som skal gjøre det mer lønnsomt å investere og skape arbeidsplasser i Norge. Dette var å ta ansvar for utviklingen i norsk økonomi.

Regjeringens mest håndfaste tiltak i årets reviderte budsjett er å reversere egne grep fra i fjor når det gjelder permitteringsreglene og tiltaksplasser. Det er vel og bra, men vi ser en regjering som hele tiden er på etterskudd. Med en ledighet på rundt 3 pst. var Arbeiderpartiet alltid opptatt av en aktiv politikk for å få flere i arbeid, for å holde ledig-

heten nede. Denne regjeringen velger å vente og se eller å følge situasjon nøye, som de selv sier – med en ledighet på 4,2 pst.

Samtidig ser vi en statsminister som de siste ukene konsekvent har latt være å snakke om regjeringens politikk, om løsninger for å møte nedgangstidene, men i stedet forsøker å legge skylden på den forrige regjeringen. Nå nettopp brukte hun Dagens Næringsliv til å angripe sin forgjenger for manglende kontrakter til norske verft. Jeg må med respekt å melde si at jeg synes Dagens Næringsliv satte skapet greit på plass i en leder dagen etter, hvor de omtalte det utspillet som «statsministervås». Etter snart to år i regjering er det kanskje på tide å legge vekk billige slagord og møte de utfordringene vi står overfor, med handling – ikke med passivitet og ansvarsfraskrivelse.

Så mener jeg også at det er bekymringsfullt dersom statsministeren og finansministeren mener at en nedgang som primært skjer i petroleumsrelatert sektor, må møtes med økt oljepengebruk. For mange eksportbedrifter er dagens situasjon, med lav kronkurs, svært kjærkommen. Det er disse bedriftene vi nå trenger å lene oss på. De trenger neppe en finanspolitikk som setter dette i spill.

I går leverte Thøgersen-utvalget sin rapport – det var også komiteens leder inne på. Et av de poengene som Thøgersen understreket, i tillegg til å påpeke at oljepengebruken er for høy, var at finanspolitikken skal tilpasses konjunktorene, men at den ikke er svaret når utfordringen er å styrke konkurranseutsatt industri. Det er der vi er nå.

Ledigheten blant unge er ti ganger så høy som for dem over 54 år, og ble målt til 9,4 pst. første kvartal 2015 av AKU. Den store forskjellen på nedgangen nå og den vi så under finanskrisen, er etterslepet når det gjelder kompetanse, særlig blant de yngste. Regjeringen ser dessverre ut til å møte denne utviklingen med et skuldertrekk. Det er skattekuttene som tilsynelatende skal sørge for nødvendig omstilling og vekst i økonomien, til tross for at regjeringen så langt ikke har klart å godtgjøre at disse har noen effekt.

Arbeiderpartiet har andre virkemidler. Vi foreslår i vårt budsjettalternativ en tipunktsplan mot den økende ledigheten. Det dreier seg om arbeidsmarkedstiltak, vi foreslår nesten 2 000 flere plasser. Vi foreslår at de yngste skal prioriteres i Nav. Vi foreslår å gjennomføre et ungdomsløft i Nav, sørge for at de unge møtes med et skreddersydd opplegg rundt seg, får egne koordinatorene som følger dem opp i deres utfordrende situasjon. Vi foreslår – som man var inne på i replikkordskiftet – en kraftig økning av lærlingtilskuddet. Det betyr at vi foreslår et prinsipp hvor lærlingtilskuddet skal opp på samme nivå som det vi i dag betaler i gjennomsnitt for en skoleplass på videregående skole. Det vil selvfølgelig bidra til at flere bedrifter tar inn lærlinger, at flere kommer seg gjennom et lærlingløp, og vil avhjelpe situasjonen med økende ungdomsledighet.

Vi foreslår flere studieplasser. Dette gjør vi, samlet sett, fordi vi vet at når de yngste skyves ut av arbeidslivet, blir veien tilbake ofte fryktelig lang. Det å få store hull i CV-en allerede i starten av en yrkeskarriere kan gjøre at man aldri kommer inn igjen. Det skumle som vi har sett i mange land rundt oss, er at når tidene snur, når konjunktorene går opp,

når ting går bedre, er det en tendens til at de unge ledige, de som har havnet utenfor, ikke blir med på denne oppturen. Derfor er stigende ungdomsledighet noe av det farligste et land kan oppleve, og den må møtes med mottiltak før den rekker å bli høy. Derfor er vi bekymret over den passiviteten som vi nå ser fra sittende regjering – ingen forslag til tiltak, ingen offensivitet og egentlig heller ingen bekymring å spore. I stedet får vi til svar at vi skal vente og se.

I tillegg til dette gjentar vi noen av forslagene i vårt alternative budsjett fra i fjor høst i en pakke for næringsutvikling og omstilling. I den ligger det bl.a. tiltak som tidligfasekapital rettet mot gründerbedrifter – her så vi at det kom noe i regjeringens budsjettopplegg og i forliket i Stortinget, men dette er en mer kraftfull satsing – tiltak innrettet mot vekstbedrifter og en styrking av miljøteknologiordningen. Dette var forslag som ble nedstemt i fjor, men som vi inviterer Stortinget til å ta stilling til på nytt, i lys av den krevende økonomiske situasjonen vi står oppe i.

Til slutt har jeg også lyst til å nevne forslaget om utvidet land-for-land-rapportering, som nå ligger som et enstemmig forslag fra komiteen. Jeg må si at jeg er veldig glad for at Stortinget bruker behandlingen av revidert budsjett til å ta nye skritt i retning av større finansiell åpenhet og rettferdig beskatning.

Jeg tar med dette opp de forslagene Arbeiderpartiet har alene eller sammen med andre.

Presidenten: Representanten Marianne Marthinsen har da tatt opp de forslagene hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Siri A. Meling (H) [09:34:07]: Jeg registrerer at representanten Marthinsen mener at regjeringen har bommet i sitt økonomiske opplegg. Men er det ikke Arbeiderpartiet som har bommet kraftig på statsbudsjettet, hvor de i fjor ville bruke mindre penger enn det regjeringen la opp til, i en situasjon hvor vi trenger å styrke innsatsen? Og er det ikke sånn at behovet for konkurransekraft og investeringer i Fastlands-Norge nå er nødvendig for å skape flere arbeidsplasser, og at i denne situasjonen foreslår Arbeiderpartiet kraftige skatteskjerpelser i forhold til det som var og er regjeringens utgangspunkt? Dette er feil medisin på feil tidspunkt.

Er Arbeiderpartiet enig i at det aller, aller viktigste vi kan gjøre i denne situasjonen, er å legge forholdene til rette for å skape nye lønnsomme arbeidsplasser i landet?

Marianne Marthinsen (A) [09:34:56]: Det er ingen ting som er viktigere enn å legge til rette for nye lønnsomme arbeidsplasser. Men jeg synes det er litt underlig at representanten Meling her gjør det til et motsetningsforhold det å holde orden på oljepengebruken og det å sørge for en situasjon der eksportrettet industri skal få bedre vilkår, og at hun mener at det å øke oljepengebruken åpenbart er riktig svar.

Regjeringens aller viktigste prioritering i høst var å redusere skattene og avgiftene for dem som i utgangspunktet sitter med mest. Vår hovedkritikk var at man

ga altfor mye til altfor få. Man har ikke klart å godtgjøre at dette har en vekstfremmende effekt på næringslivet.

Til tross for at vi har foreslått 2 mrd. kr mindre i olje-engebruk, har vi allikevel funnet rom for målrettede, konkrete tiltak som skal bidra til å øke sysselsettingen og motvirke økende ledighet, særlig blant unge.

Hans Andreas Limi (FrP) [09:36:07]: Arbeiderpartiet hevder at de vil gi 3 mrd. kr mer til kommunene. Men de setter ikke av penger til dette i revidert budsjett for 2015. I stedet foreslår Arbeiderpartiet at dette gjøres i nysalderingen til høsten, og de kutter i revidert kommunenes rammetilskudd med 41,7 mill. kr sammenlignet med det som er samarbeidspartiens bevilgningsforslag. At dette gjøres rett før et kommunevalg, er til dels oppsiktsvekkende. Hva sier Arbeiderpartiet og representanten Marthinsen til dem som påpeker at det er lite seriøst å foreslå 3 mrd. kr til kommunene som de ikke kan bruke i 2015 uten at det dekkes inn, og samtidig som Arbeiderpartiet kutter kommunerammen for 2015?

Marianne Marthinsen (A) [09:36:50]: Takk for spørsmålet. Jeg synes det er smått utrolig at her står det representanter fra et regjeringsparti, attpåtil fra finanskomiteen, og demonstrerer mangel på forståelse for budsjettssystemet i Stortinget.

I budsjettet for 2015 – inneværende år – foreslo vi 3,4 mrd. kr mer til kommunene utover regjeringens forslag, og vi foreslo å kompensere skattesvikten i nysalderingen. Og så skal vi altså stå her og høre en representant fra regjeringspartiene påstå at vi bevilger mindre til kommunene fordi vi sier nei til 40 mill. kr i økt barnehagebyråkrati. 40 mill. kr i barnehagebyråkrati er ikke det eneste vi stemmer imot. Vi stemmer imot over 200 mill. kr i ekstra byråkratkostnader som denne regjeringen ønsker å påføre landet, og som de åpenbart ikke hadde oversikt over da de la fram sitt budsjett før jul.

Litt fornøyet er det at Fremskrittspartiet har gjort seg til barnehagebyråkratiets fanebærer – jeg så ikke helt den komme – men jeg noterer utviklingen.

Terje Breivik (V) [09:38:05]: Etter at avtala om RNB vart kjend, var reaksjonen frå Marianne Marthinsen:

«Hovedinntrykket er at dette er smått, og at samarbeidspartiene kun flytter på mindre summer.»

I eit budsjett på over 1 200 mrd. kr er det lett å vera samd med Marthinsen. Det er ikkje dei store summene det er flytta på. Så ærlege må me vera.

Når det største opposisjonspartiet meiner at det å flytta på 400 mill. kr er smått, og dei hevdar at dei står for ei heilt anna og kraftfull retning, jf. innlegget no, vil det òg vera logisk at Arbeidarpartiet har eit RNB-opplegg som faktisk fører med seg ei anna retning, og som viser ein monaleg skilnad både i retning og storleik. Fasiten er at Arbeidarpartiet flyttar på litt over 500 mill. kr meir. Dei aller fleste av dei endringane som Venstre og Kristeleg Folkeparti har fått til, vert støtta. Det største opposisjonspartiet meiner altså at det å flytta ca. 0,5 mrd. kr på eit budsjett på

over 1 200 mrd. kr er den store skilnaden i norsk politikk, og skilnaden på smått og stort.

Marianne Marthinsen (A) [09:39:10]: Den store forskjellen på retning i dette budsjettet er jo viljen til å ta på alvor den utviklingen vi nå ser i arbeidsmarkedet. Den store forskjellen på vårt alternative opplegg og det som regjeringspartiene og samarbeidspartiene har blitt enige om, er bl.a. den kraftfulle satsingen vi legger inn for å motvirke tendensen som vi ser til økende ungdomsledighet. Jeg vil gjerne gi Venstre honnør for at man klarte å forhandle på plass noen flere studieplasser, noe økt lærlingtilskudd og noen flere tiltaksplasser. Men i vårt alternative opplegg vil man finne en hel rekke tiltak som de facto ville ha bidratt til at færre unge ble stående utenfor arbeidsmarkedet og risikerte å bli der over lengre tid.

Vi gjentar også en hel rekke forslag som dreier seg om målrettede tiltak for å styrke norsk næringsliv, og særlig den delen av norsk næringsliv som vi trenger å lene oss på i framtida: gründerne. Jeg er helt sikker på at Terje Breivik innerst inne skulle ønske at han kunne stemme for en rekke av de forslagene.

Hans Olav Syversen (KrF) [09:40:26]: Jeg tenkte jeg ville spørre litt om de mer langsiktige utfordringene, for det jeg mener er et markant skille på denne regjeringskonstellasjonen med de samarbeidende partiene og den forrige regjeringen med flertall, er at man ser langsiktig på hva som skal til for å sørge for at vi bygger et velferdssamfunn videre. Det gjelder på høyere utdanning, det gjelder på forskning, det gjelder på infrastruktur, vei, jernbane – veldig viktige reformer som også har vært etterspurt lenge.

Mitt spørsmål er: Er Arbeiderpartiet og representanten Marthinsen uenige i at dette på sikt er det grunnleggende viktig å gjøre – for å danne et fortsatt godt grunnlag for norsk næringsliv, norske arbeidsplasser og dermed også det velferdssamfunnet vi har?

Marianne Marthinsen (A) [09:41:26]: Ja, jeg tror representanten Syversen og jeg er helt enige om at forskning, utdanning, og bevilgninger til infrastruktur er helt grunnleggende for å sikre framtidig vekstevne i norsk økonomi. Derfor har Stortinget også gjennom de siste budsjettbehandlingene stått relativt samlet om akkurat disse prioriteringene.

Men så mener jeg at dette regjeringssprosjektet skiller seg fra det forrige regjeringssprosjektet på noen vesentlige punkter når det gjelder å sikre vekstevne og omstillingsevne i norsk økonomi. Det dreier seg særlig om å sørge for at vi tar vare på noen av de mekanismene som har bidratt til den store omstillingsevnen Norge har vært preget av fram til nå. Det dreier seg om fortsatt å sikre små forskjeller mellom folk. Det dreier seg om å ta vare på mekanismene i trepartssamarbeidet, noe av det mest grunnleggende for å sørge for at vår omstillingsevne er intakt over tid. Og det dreier seg om å sikre et anstendig nivå på de grunnleggende velferdstjenestene, som også er viktig for folks opplevelse av trygghet og evne til å være produktive i et samfunn.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Svein Flåtten (H) [09:42:51]: Budsjettet for 2015, som vi styrer etter, var et budsjett for omstilling og ikke minst for økt konkurransekraft for norsk næringsliv. Revidert budsjett følger opp disse linjene og prioriteringene, og jeg er veldig glad for at det borgerlige flertallet sto solid bak budsjettet for 2015 og fortsatt står solid bak de endringene som er gjort, og som går i samme retning. For det er ikke slik, selv om vi har en nedgang i petroleumsindustrien, at ikke Norge har gode muligheter. Vi har meget gode forutsetninger. Vi har teknologi, kompetanse, kapital og ikke minst høyt kvalifisert arbeidskraft, som gjennom omstilling og forbedret konkurransekraft kan bringe oss ut av den nedgangen vi nå ser.

Jeg hører Arbeiderpartiets fraksjonsleder si at man må lytte til dem som vet hvor skoen trykker. Ja, det gjør regjeringen, og det er de som skal skape de arbeidsplassene som skal erstatte dem som nå blir borte. Hvis man spør dette næringslivet, også det som er innenfor petroleumsindustrien, sier næringslivet der at vi først og fremst må se på våre egne muligheter og vårt eget kostnadsnivå. Hvordan kan vi bli konkurranseedyktige? Dernest etterspør de ikke mindre av det som regjeringen har foreslått – de etterspør mer. De etterspør økt konkurransekraft gjennom f.eks. mer investeringer og bedre organisering av utbyggingen av veier, jernbane og annen sentral infrastruktur som kan forbedre konkurransekraften. Dette har vi brukt mer penger på – 10 mrd. kr mer i 2015 enn i 2013. Det sikrer nye arbeidsplasser, og det sikrer også de eksisterende.

Innovasjon og teknologi er et annet område. Der bruker vi adskillig mer, opp mot 1,5 mrd. kr mer til innovasjon i næringslivet, gjennom Forskningsrådet, SkatteFUNN-ordningen og Innovasjon Norge. Jeg nevner også Klimateknologifondet, med store påfyll. Blant annet har Norsk Hydro fått store bevilgninger derfra.

Kunnskap, forskning og utdanning er noe av det aller viktigste for å styrke omstillingsevnen på sikt. Etterutdanning av lærere har blitt prioritert, næringsklynger, langtidspanen for forskning og høyere utdanning, som også ble nevnt av komiteens leder. I det reviderte budsjettet har vi også økt antallet studieplasser, og vi øker lærlingtilskuddene.

Det tredje beinet som en omstilling og en økt konkurransekraft bygger på, er skattene for både næringslivet og dem som er i jobb. Det er ingen tvil om at vi må ha de samme betingelsene for norsk næringsliv for å kunne investere i norske arbeidsplasser som f.eks. utlendinger har som kommer hit til landet. Det etterspørres hele tiden. Det er ikke å skape større forskjeller mellom folk. Det er å skape mindre forskjeller, for hvis man kan investere og bruke pengene sine til nye arbeidsplasser, vil det skape mindre forskjeller. Den største forskjellen er mellom de som er innenfor arbeidslivet, og de som er utenfor arbeidslivet. Uansett skattenivå og uansett hvilken posisjon man er i, vil det å ikke ha en jobb være det aller, aller verste.

I den tiden vi er inne i, har vi også fulgt opp det som rammer den enkelte: endringer i permitteringsreglene, tiltaksplasser og ikke minst endringer i arbeidsmiljøloven,

som gjør at det vil være lettere å få folk i jobb. Og jeg er veldig glad for at vi har et borgerlig flertall som slutter opp om dette. Jeg har de siste dagene hørt at Arbeiderpartiet mener at regjeringen ikke forstår Norge. Jo, vi forstår Norge, vi forstår verdiskaperne i Norge, vi forstår hvordan man kan skape arbeidsplasser i Norge, og hvordan man kan stimulere til dette. Det er det sentrale poenget i en omstillingstid. Veldig mange andre forhold er også viktige, men dette er det viktigste. Vi må få folk i jobb, og vi må få dem inn i nye jobber.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Truls Wickholm (A) [09:48:08]: Dette er jo en regjering som ved alle korsveier har økt oljepenget, primært for å gi skattegaver til landets rikeste. Erna Solberg – og også Flåtten her nå – argumenter for at dette skal få fart på norsk økonomi.

I går så vi altså at Thøgersen-utvalgets rapport kom, og Thøgersen skriver også i en kronikk i DN:

«Finanspolitikken skal ta hensyn til konjunktorene, men er ikke svaret når utfordringen er å styrke konkurranseutsatt sektor.»

Så skriver han videre:

«Går vi langt i å øke bruken av oljeinntekter nå, kan omstillingene bli mer krevende når det om få år må strammes inn igjen i finanspolitikken samtidig som oljeaktiviteten ventes å fortsette å falle.»

Spørsmålet til representanten Flåtten blir da: Tar Thøgersen feil?

Svein Flåtten (H) [09:49:01]: Nei, Thøgersen tar sjelden feil, men Wickholm tar feil når han ikke leser alt det Thøgersen skriver. Thøgersen snakker om gradvise innfasinger, han snakker om det politiske skjønn som må ligge bak vurderingen av konjunktorene til enhver tid. Jeg leser ikke Thøgersen slik at han kritiserer regjeringen for den oljepenget som har vært – eller kritiserer de foregående regjeringer, som også økte oljepenget betydelig. Jeg tror at f.eks. det budsjettet vi er inne i nå, er svært godt tilpasset i forhold til oljepenget. Jeg hører heller ikke særlig kritikk her i salen.

Jeg tror Wickholm bør lese Thøgersen atskillig mer nysansert. Han har løftet blikket og sett langt fremover hvordan vi skal få en bærekraft i fondet og i bruken av oljepenger, og det er ingen sånn plutselig kalddusj, eller varmdusj.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [09:50:18]: Før jul så vi at kommunene hadde en skattesvikt på 2,7 mrd. kr. Da var det et prinsipp for Høyre og Fremskrittspartiet at en ikke skulle kompensere skattesvikten, og derfor har jo mange kommuner også innført økt eiendomsskatt, og vi har også sett kutt i eldreomsorg.

Nå ser vi igjen en skattesvikt. I anslaget til regjeringen var den på 1,6 mrd. kr, og man kompenserer med 1,2 mrd. Nå har vi fått tall fra SSB, og det ser ut som at det også i år kan bli en skattesvikt på 2,8 mrd. kr. Vil Høyre ha det samme prinsippet i år som i fjor, at en ikke vil kom-

pensere, når regjeringens egne tall kan vise seg å være feil?

Svein Flåtten (H) [09:50:58]: Det har vært et prinsipp at man ikke har kompensert. Det har vært gjort et unntak i år for dette. Jeg kan ikke si noe om hva man vil gjøre i fremtiden. Vi må først se hva tallene egentlig ligger på.

Men så hører jeg at Slagsvold Vedum er svært opptatt av at kommunene innfører eiendomsskatt for å kompensere dette. Jeg tror at det bildet er atskillig mer nyansert enn det Slagsvold Vedum forsøker å trekke opp. Det er stor forskjell i kommunene på hvordan man prioriterer de midlene man har. Man kan gå inn i relativt fattige kommuner – i anførselstegn – som greier seg bra ved en hard prioritering av de viktigste kjerneoppgavene, og omvendt vil man se kommuner som, jeg skal ikke si at de sløser, men at de kanskje har en noe mer lemfeldig omgang med prioriteringer. Det er forskjeller, og det ønsker jo både vi og sikkert også Slagsvold Vedum at det skal være. Det er det kommunale selvstyret som skal bestemme dette.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [09:52:03]: Høyre styrer Bergen sammen med Fremskrittspartiet. I starten av den regjeringsperioden jeg selv var en del av, ble eiendomsskatten for bolig fjernet i Bergen. I år blir den innført igjen, på et mye høyere nivå enn i 2005. Det er budsjettet med nesten 750 mill. kr i økte eiendomsskatteinntekter i budsjettet til Bergen kommune. Mener representanten Flåtten at Høyre i Bergen gjør det av glede og fordi det er så utrolig gode kommunale rammer fra staten? Eller mener representanten Flåtten at de gjør det fordi de føler at de må, fordi rammene fra staten er for dårlige og de derfor føler at de må innføre eiendomsskatt – hvis ikke blir det store kutt i pleie og omsorg? Er ikke det et paradoks, at den største Høyre-styrte byen utenom Oslo innfører eiendomsskatt når det er Høyre som sitter med makten også nasjonalt?

Svein Flåtten (H) [09:52:59]: Jeg har oppfattet at politikere i Bergen ønsker å innføre eiendomsskatt fordi de føler at det er nødvendig. Den eksakte begrunnelsen har jeg ikke hørt. Jeg regner med at det er deres egen kommuneøkonomi som er begrunnelsen, men jeg har ikke hørt at begrunnelsen helt eksplisitt er at det er for små overføringer fra staten, for våre overføringer generelt har vært på linje med den rød-grønne regjeringens overføringer. Det er bare å følge kurven hele veien og sammenlikne, så kan man se at det var en topp i 2006 – som dere helt riktig hadde, og som sikkert Senterpartiet fikk gjennom i regjering, da var overføringene høye – og at dette ellers har ligget på et relativt flatt nivå, og vi har fortsatt på omtrent det samme nivået. Resultatene fra kommunene, sett også generelt, er heller ikke spesielt dårligere nå enn de var under den rød-grønne regjeringen, men det er forskjeller. Og forskjellene vil alltid være der i et land med veldig mange kommuner, kanskje for mange.

Snorre Serigstad Valen (SV) [09:54:20]: Jeg tenker bare å få bekreftet en av de tingene representanten Flåtten

sa i sitt innlegg, nemlig at kutt i formuesskatten gir mindre forskjeller i Norge. Jeg lurer på om representanten Flåtten kunne gjenta den påstanden, sånn at det er helt klart hva det er han faktisk sier. Er det sånn at representanten mener at kutt i formuesskatten i Norge gir mindre økonomiske forskjeller mellom folk i Norge?

Svein Flåtten (H) [09:54:47]: Ja, representanten hørte riktig, og hvis han har vært i salen under tidligere debatter, ville han hørt at jeg har sagt akkurat det samme. Det er ikke skattestatistikk som skaper forskjeller mellom folk i dette landet. Det som skaper forskjeller, er om du har en jobb – er i stand til å forsørge deg selv og din egen familie og se hva du kan gjøre fremover i livet ditt, eller om du ikke har en jobb og er utenfor. Da er spørsmålet: Hvem skal skape disse jobbene? Er det staten som skal skape dem, eller skal vi gi muligheter for den enkelte, for dem som investerer i norske arbeidsplasser? Dette gjelder ikke bare for gründere, men for eksisterende bedrifter som kan bruke den kapitalen som ligger hos eierne, for knoppskyting og nye arbeidsplasser. Da løfter vi folk ut av arbeidsledighet og en dårlig økonomisk situasjon. Ja, jeg kan bekrefte helt klart at dette skaper mindre forskjeller ved å lage nye jobber, sånn at folk kan leve av sin egen inntekt og forme sitt eget liv.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Hans Andreas Limi (FrP) [09:56:16]: Regjeringens forslag til revidert budsjett 2015 er godt forankret i det budsjettet som ble vedtatt av stortingsflertallet i fjor høst. Utviklingen i norsk økonomi tilsier stabile og forutsigbare rammebetingelser for å stimulere til verdiskaping og sysselsettingsvekst i en krevende situasjon, hvor mange bransjer merker behovet for omstilling.

Hovedretningen i budsjettet for 2015, med satsing på innovasjon, kunnskap og lønnsom infrastruktur, ligger fast. Kommuneøkonomien styrkes og gir rom for bedre tilbud til innbyggerne, overgangsordningen i den nye uføreordningen forbedres ytterligere, arbeidsmarkeds tiltakene økes i andre halvår 2015, og endringer i permitteringsregelverket gjør det lettere å holde på kvalifisert arbeidskraft i perioder med midlertidig etterspørselsvikt.

Det viser at regjeringen følger utviklingen i økonomien nøye, har tydelige prioriteringer og tilpasser offentlige tiltak i tråd med behovene for å dempe midlertidige utslag av en nødvendig omstilling.

Budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre bidrar til en enda tydeligere prioritering av sentrale områder av stor felles betydning for de fire partiene.

Den økonomiske politikken svarer godt på utfordringene som Norge står overfor. Lavere rente gir drahjelp til norsk økonomi, og en svakere kronekurs bedrer konkurransevnen og støtter opp under næringslivets evne til omstilling. Moderasjon i årets lønnsoppgjør trekker i samme retning og demper utslagene i produksjon og sysselsetting. Utgangspunktet vårt er godt; vi har en fleksibel arbeids-

styrke, vi har høy sysselsetting, og vi har fortsatt relativt lav arbeidsledighet.

Finanspolitikken støtter opp under vekst, men uten å sette kronkursen på spill. Budsjettet som ble vedtatt i fjor høst, inneholdt en rekke tiltak som letter omstillingene i økonomien og bidrar til vekst. Skattenivået er på vei ned, og i løpet av to budsjettår reduseres skatter og avgifter med over 13 mrd. kr. I budsjettet for 2015 ble bilavgiftene alene redusert med 1,7 mrd. kr, og regjeringen foreslår nye prinsipper og ny retning for bilavgiftene, med utgangspunkt i enigheten mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre. Fremskrittspartiet vil ha et avgiftssystem som premierer nye, sikre og miljøvennlige biler, og det blir nå en realitet, med basis i avtalen mellom de fire samarbeidspartiene.

Norsk økonomi preges av behovet for omstilling, og en vellykket omstilling i privat sektor forutsetter at det også er vilje og evne til omstilling i offentlig sektor. Derfor er regjeringens forslag til omstillingsprosesser og reformer i forvaltningen viktige bidrag til bedre ressursutnyttelse og samordning, avbyråkratisering og effektivisering.

Redusert skatte- og avgiftstrykk både for bedrifter og for privatpersoner, mindre byråkrati og en enklere hverdag for folk flest er viktige politiske prioriteringer for Fremskrittspartiet, og det er bra at regjeringen viser handlekraft, følger opp med konkrete tiltak og legger til rette for en god økonomisk utvikling i Norge.

Arbeiderpartiet forfekter fortsatt sine tradisjonelle løsninger på fremtidens utfordringer – med økte skatter og avgifter, flere offentlige tiltak og større offentlige utgifter skal landet bygges. I sitt alternativ for 2015 foreslo Arbeiderpartiet å øke skatter og avgifter med ca. 10 mrd. kr, og vi ser den samme retningen i deres forslag til revidert budsjett. Det er stikk i strid med entydige signaler fra norske bedrifter som ønsker en politikk for bedre rammebetingelser, bedre infrastruktur og styrket konkurransevne, ikke nye kostnadsdrivende skatter og offentlige tiltak.

Arbeiderpartiet kritiserer regjeringens bruk av avkastningen fra Statens pensjonsfond utland, selv om det er klart innenfor handlingsregelen og ikke minst i tråd med intensjonen om å investere i kunnskap, forskning og vekstfremmende skattelettelser. I sitt alternative budsjett for 2015 la de opp til å bruke 2 mrd. kr mindre fra oljefondet og kritiserte regjeringen for ny rekord i uttak. Et lavere underskudd ville imidlertid bidratt mindre til økonomisk vekst og sysselsetting.

Arbeiderpartiet foreslo å øke skattene med 10 mrd. kr for å finansiere rekordhøy offentlig utgiftsvekst. De kritiserer regjeringen for høy utgiftsvekst, men deres eget opplegg hadde høyere vekst, og en rekordhøy skatteøkning ville gjort det vanskeligere også å gjennomføre et moderat lønnsoppgjør. Det ville gjort det mindre lønnsomt å investere i norske bedrifter og dermed i nye arbeidsplasser og produktivitetsvekst.

Arbeiderpartiets analyse er gal når de bare satser på økte offentlige utgifter for å sikre omstilling. Vi får mindre vekst i konkurranseutsatt næringsliv som leverer til oljesektoren. Målet må derfor være å legge til rette for nye arbeidsplasser og vekst i andre konkurranseutsatte bedrifter.

Det får vi ikke om vi bare flytter sysselsettingen fra oljenæringen over i offentlig sektor. Nye arbeidsplasser i privat konkurranseutsatt sektor er også sentralt for å sikre bærekraftige statsfinanser og et solid grunnlag for velferd på sikt. Vi må bruke handlingsrommet i budsjettpolitikken til å gjøre det mer lønnsomt å arbeide og investere i norske arbeidsplasser, ikke bare til å pumpe opp offentlig forbruk som fremtidige generasjoner ikke kan finansiere.

I innstillingen fra finanskomiteen om revidert budsjett er Arbeiderpartiet svært kritiske til regjeringens satsing på kommunene, og i sin merknad peker de på at det er uenighet mellom regjeringen og KS om hvordan skatte-svikten forventes å utvikle seg i 2015. Hvis denne påstanden bygger på informasjon som fremkom i finanskomiteens høring om revidert, er det ganske oppsiktsvekkende. I høringen ga KS tvert imot uttrykk for at de vurderer skatteanslaget i revidert budsjett som rimelig, gitt de makroøkonomiske anslagene i budsjettet, med henvisning til egne beregninger basert på alternative forutsetninger, bl.a. anslag fra Statistisk sentralbyrå og Norges Bank. Med disse som utgangspunkt må regjeringens forslag om å styrke kommuneøkonomien med 1,1 mrd. kr ekstra være svært tilfredsstillende for norske kommuner. I tillegg gir budsjettavtalen mellom de fire partiene 100 mill. kr til, slik at det totalt blir tilført 1,2 mrd. kr for å sikre et godt velferdstilbud til innbyggerne. Forenkling, ny organisering og bl.a. statlig finansiering av eldreomsorgen vil sikre brukernes rettigheter nasjonalt, uavhengig av kommunale prioriteringer og varierende kommuneøkonomi. Samtidig må vi ikke pålegge kommunene nye oppgaver som de ikke har kapasitet eller økonomi til å utføre.

Regjeringen foreslår en tiltakspakke mot terror, og det tilrettelegges for å etablere 35 nye stillinger til arbeid med fremmedkrigere og forebygging av radikaliserings. Revidert budsjett gir nye ressurser både til beredskap og for å møte utfordringer i et trusselbilde som er mer sammensatt og mer komplisert enn tidligere. Radikaliserings og hvitvasking av økonomiske midler til terror er en trussel mot det sivile samfunn i Norge. Det er en viktig statlig oppgave å beskytte sine innbyggere – kanskje en av de aller viktigste. Vi som enkeltindivider skal føle oss trygge i hverdagen, og vi skal stole på at politiet har tilstrekkelige ressurser til å gi oss den tryggheten. Stortingets vedtak om nærpolitireform og de nye stillingene som budsjettene har bidratt til å opprette i politiet, er viktige virkemidler for å sikre innbyggerne en nødvendig trygghet.

Jeg vil til slutt bare kommentere det felles forslaget som nå er fremlagt, vedrørende land-for-land-rapporteringen, der partiene i realiteten ber regjeringen om å videreutvikle det regelverket som ble innført i 2014. Det er i tråd med Fremskrittspartiets syn, som vi også forfektet i debatten sist mandag. Vi er for innsyn og åpenhet. Samtidig skal man også ta hensyn til de bedriftene som skal innrapportere, og ikke gjøre for raske endringer. Forslaget innebærer i realiteten at man nå ber regjeringen om å foreta en gjennomgang og en evaluering i forhold til det som var Stortingets målsetting da man vedtok dette regelverket. Dette støtter Fremskrittspartiet fullt ut.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Irene Johansen (A) [10:05:37]: Det er interessant at representanten Limi bruker så mye tid på å snakke om Arbeiderpartiets politikk, så nå skal jeg gi representanten mulighet til også å snakke om sin egen.

I innstillingen til revidert nasjonalbudsjett understreker Fremskrittspartiet, sammen med Høyre, betydningen av at regjeringen fører en ansvarlig økonomisk politikk basert på handlingsregelen for bruk av oljepenger.

I forrige periode foreslo Fremskrittspartiet det de kalte et nytt ankerfeste for den økonomiske politikken. I realiteten innebar det å skrote handlingsregelen og ikke lenger ha noen ramme for oljepengebruken. Fra å foreslå å kvitte seg med handlingsregelen til nå å legge den til grunn for den økonomiske politikken er en skikkelig helomvending fra Fremskrittspartiet.

I går la Thøgersen-utvalget fram sin rapport, som flere har vært inne på, og utvalget anbefaler å beholde handlingsregelen, men å ha en oljepengebruk som ligger langt under. Det er en kraftfull understreking av at det er Fremskrittspartiets økonomiske politikk som bør skrotes, og ikke handlingsregelen. Er det det Fremskrittspartiet har gjort i regjering?

Hans Andreas Limi (FrP) [10:06:46]: Jeg bruker ikke tid på å kommentere den siste påstanden, for den faller vel egentlig på sin egen urimelighet. Det som er poenget, er at bruken av oljepenger må tilpasses situasjonen i økonomien. Det Fremskrittspartiet har vært opptatt av, og som er videreført i regjering, er å vri oljepengebruken over mot investeringer for å bygge infrastruktur, for å bygge landet. Det vil vi fortsatt hevde er riktig disponering av avkastningen fra oljefondet, fordi vi ser at det er et enormt etterslep innen all offentlig infrastruktur i Norge. Derfor må vi ta et krafttak for å løfte det og komme opp på et nivå som er forsvarlig, og som er i henhold til det også næringslivet i Norge ønsker.

Irene Johansen (A) [10:07:32]: Representanten svarte ikke helt på det jeg spurte om.

Det er en forskjell på den politikken som Fremskrittspartiet fører i regjering og den politikken som Fremskrittspartiet førte i forrige periode i opposisjon, der dere bl.a. foreslo det dere kalte et nytt ankerfeste, og å skrote dagens handlingsregel, den som dere nå legger til grunn for den økonomiske politikken. Har representanten en kommentar til Thøgersen-utvalgets innstilling, som jo er en understreking av betydningen av handlingsregelen og en lavere oljepengebruk framover?

Hans Andreas Limi (FrP) [10:08:10]: Jeg går ut fra at representanten har fått med seg at Fremskrittspartiet er i regjering sammen med Høyre, som er en mindretallsregjering, og at man er avhengig av et samarbeid også med to partier i Stortinget for å oppnå flertall. Det betyr at det vi styrer på nå, er regjeringsplattformen. I regjeringsplattformen er det definert at man skal forholde seg til handlingsregelen.

Derimot er det slik at for regjeringen og for Fremskrittspartiet er det en bevisst holdning å kanalisere en større grad av midlene mot investeringer og ikke forbruk – prøve å begrense offentlige utgifter, men investere i det som er viktig for å bygge fremtiden og tilrettelegge for at vi fortsatt kan ha verdiskaping og få vekst, som igjen skal sikre vår fremtidige velferd.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:09:12]: Jeg synes det er på grensen til frekt når en representant for finansministerens parti sier at det har vært en styrking av kommuneøkonomien, for det må representanten vite at det ikke har vært. Det er en svekkelse av kommuneøkonomien. I fjor høst var det en skattesvikt på 2,7 mrd. kr, mens i SSBs nye anslag, som vi har fått denne uka, ligger vi an til å få en skattesvikt på 2,8 mrd. kr i år. I sum blir det 5,5 mrd. kr. Så kompenserer regjeringen, sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre, 1,2 mrd. kr. Det vil si at kommunene får 4,3 mrd. kr mindre i løpet av disse to årene enn det Stortinget i utgangspunktet mente var et rett nivå. Hvordan kan det omtales som en styrking?

Presidenten: Presidenten er usikker på om «frekt» er et parlamentarisk uttrykk.

Hans Andreas Limi (FrP) [10:09:58]: Det er en realitet at kommuneøkonomien styrkes i revidert. Utgangspunktet for regjeringen er en skattesvikt på 1,6 mrd. kr. Samtidig ser man at man har en kostnadsutvikling som er noe lavere enn forventet – ergo er det som nå tilføres på 1,2 mrd. kr, et nivå som også KS i den høringen vi hadde i finanskomiteen, uttrykte at det var rimelig god grunn til å være fornøyd med.

Så kan man si at kommunene selvfølgelig alltid vil ønske seg mer penger, og man ser at man har en del oppgaver som det er viktig å prioritere høyt. Men i sum registrerer jeg at man har fått gode tilbakemeldinger på det forslaget som nå ligger, og som er ytterligere styrket med 100 mill. kr gjennom den avtalen som er inngått med Venstre og Kristelig Folkeparti.

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:11:06]: I fjor høst la regjeringen, som består av Fremskrittspartiet og Høyre, fram et statsbudsjett der man foreslo å bruke mange milliarder oljekroner på å gi skatteuttak til den én prosent rikeste delen av den norske befolkningen. Rasjonale bak dette forslaget fra mindretallsregjeringen, og mot anbefalingene fra en samlet opposisjon, som ville ha lavere oljepengebruk, var at disse skatteuttakene vil gi mer fart i økonomien og lavere arbeidsløshet. Er representanten Limi fornøyd med resultatene så langt?

Hans Andreas Limi (FrP) [10:11:42]: Som representanten Serigstad Valen også sikkert husker, ble det understreket fra regjeringen og fra regjeringspartiene i fjorårets budsjettdebatt at det var viktig å følge utviklingen i norsk økonomi nøye. Vi registrerer at det fra bedriftene, de som er ansvarlig for verdiskapingen i Norge, er positive tilbakemeldinger på den politikken som nå føres, og man ønsker

seg mer av den samme politikken. Det betyr at skattelettelser, som for øvrig omfatter flere enn den ene prosenten som representanten var innom, er viktig nettopp for å få høyere aktivitet i økonomien, for å begrense kostnadene til bedriftene og også for å bidra til at man får moderate lønnsoppgjør for å styrke konkurranseevnen. Ting henger sammen, og det blir helt feil ensidig å fokusere på noen få, som ved at de f.eks. har en høy formue, får en betydelig lettelse som følge av endringene i formuesskatten. Dette er et langt større og ... (Presidenten klubber.)

Presidenten: Da er tiden ute!
Replikordskiftet er omme.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:12:57]: Vi ser flere varsellamper i norsk økonomi, og mange har opplevd at arbeidsplasser man i utgangspunktet anså som trygge, har blitt borte eller er usikre. Derfor har vi i Senterpartiet fremmet flere forslag i revidert nasjonalbudsjett som vi mener kan gi grunnlag for nye arbeidsplasser og ny virksomhet.

Men det aller viktigste for norsk økonomi er at vi har en egen valuta. Hadde det ikke vært for at vi hadde hatt en egen valuta, hadde vi sett en helt annen virkning av det oljeprisfallet som vi har hatt, enn det vi nå har vært vitne til. Øystein Olsen beskrev det ganske tydelig i sin årstale:

«Uten en egen valuta ville situasjonen vært mer utfordrende. Da måtte partene i arbeidslivet gjort jobben alene. Erfaringer fra andre land i Europa viser at det kan være krevende.»

De partiene her i salen som har vært tilhengere av å innføre euro, bør da takke de andre partiene som har sørget for at det ikke har skjedd.

Jeg husker godt første perioden jeg satt på Stortinget, i 2005, hvor Erna Solberg høylytt og tydelig tok til orde for at hennes beste argument for at Norge burde tilslutte seg EU, var at vi da ble knyttet til en felles valuta. Det var en feil analyse. Heldigvis har ikke Høyre fått flertall for den analysen. Vi har vår valuta, og det har hjulpet oss veldig, ikke minst det konkurranseutsatte næringslivet.

Et tegn på at situasjonen i norsk økonomi er krevende, er den skattesvikten vi ser i norske kommuner. Før jul var det en skattesvikt på 2,7 mrd. kr. Regjeringen valgte å overse det. Så har vi hatt flere runder rundt kommuneøkonomi også nå. I tallene til regjeringen var det et anslag for skattesvikt på 1,6 mrd. kr. Tallene som ble brukt fra KS på samme tidspunkt, var 1,6 – 1,9 mrd. kr. Allikevel valgte regjeringen bare å kompensere 1,1 mrd. kr. Så selv med regjeringens egne tall ville det bli et nytt neddrag i velferdstilbudet i norske kommuner, i eldreomsorg, i skole. Så plusset Kristelig Folkeparti og Venstre på 100 mill. kr – en liten forbedring, men fortsatt et nedtrekk sammenlignet med det som var beregningen, og det vi vedtok i Stortinget før jul.

Så har vi fått nye tall fra SSB denne uken. De tallene viser at skattesvikten hittil i år har vært på 1,4 mrd. kr. Det er litt høyere enn skattesvikten var på det samme tidspunktet i fjor. Hvis man da framskriver den skattesvikten ut året, kan vi ligge an til å få en skattesvikt på 2,8 mrd. kr, hvis det er den samme utviklingen resten av året som vi har sett hit-

til i år. Det vil si at i løpet av to år har vi hatt en skattesvikt i kommunene på 5,5 mrd. kr. Det må jo kommunene dekke inn igjen. Når kommunene skal dekke inn igjen en så stor skattesvikt som 5,5 mrd. kr, hvordan kan de da dekke det inn, når vi vet at 70–75 pst. av kommunenes budsjetter går til oppvekst – altså til skole og barnehage og den type tjenester – og omsorg? Det er de store, tunge budsjettpostene til norske kommuner.

Den aller tyngste delen er eldreomsorg og omsorg. Noen kommuner bruker opp mot 50 pst. av sine budsjetter på det. Så resultatene av at regjeringen sitter passivt og ser på så stor skattesvikt i norske kommuner, er at det blir kutt i landets eldreomsorg – akkurat det motsatte av det Framskrittspartiet lovet da de kom inn i regjeringskontorene.

Så prøver en del kommuner å kompensere for kuttet i eldreomsorgen. Derfor ser vi i år at vi har en enorm vekst i eiendomsskatt, for det kan kommunene innføre selv, og de kan sikre seg egne inntekter. Det er klart at kommuner som Bergen, som er styrt av Høyre og Framskrittspartiet, gjør jo ikke det fordi de synes det er så gøy. De gjør det fordi de ser at det er helt nødvendig, fordi de rammene de får fra staten, er for dårlige. Det er jo derfor Bergen nå har budsjettet med en vekst i eiendomsskatten på 750 mill. kr – tallet være den politikken som dagens stortingsflertall har ansvaret for.

Hvis man ikke på et visst tidspunkt nå snur om og ser at man ikke kan budsjettere med ett tall og så blir realiteten en helt annen, og så skal man la kommunene sitte igjen med regningen, og om man ikke ser at det rammer eldre og landets boligeiere, blir konflikten – og virkelighetsforståelsen – mellom stat og kommune større og større. Jeg håper at regjeringen, Kristelig Folkeparti og Venstre i løpet av året skifter den kursen, og at de kompenserer de store kostnadene som norske kommuner faktisk har.

Så har vi hatt en stor debatt i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Det er omleggingen av skatteinnkreving, toll- og særavgiftsinnkreving. Finansminister Siv Jensen har jo hatt et stort prestisjeprosjekt, og det er å slå sammen dette, få alt inn i skatteetaten og få en sterk sentralisering av landets skattekontorer, fra nesten 300 i dag til 33. Man skal altså flytte kompetanse og arbeidsplasser som er nært folk, som er nært næringsliv, og sentralisere det til 33 plasser.

Det fikk vel ikke flertall i Stortinget i starten av uken, men reformen blir likevel ikke endelig stoppet. Og det er forunderlig – når vi vet at hovedgrunnen til at Finansdepartementet ba om en tilleggsbevilgning på 120 mill. kr, var overføring av kommunale skatteoppgrevere til staten – at regjeringen får flertall for det i dag, når stortingsflertallet er imot.

Vanligvis er det sånn: Hvis jeg skal bygge et hus, og jeg har gjort en avtale om pris med snekkeren, og så bestemmer jeg meg for ikke å bygge huset, da overfører jeg ikke pengene. Men sånn er det ikke nå. Og da kan man ikke lese annet av den merknaden som ligger fra Kristelig Folkeparti og Venstre, enn at den ikke er tydelig nok – at regjeringen føler at de kan fortsette arbeidet, og at de trenger fullmakten. Det er viktig at Kristelig Folkeparti og Venstre framover er knalltydelige på at man ikke ønsker en sånn sentralisering av skatteinnkrevingen, at det ikke er veien å gå, at

det er en fordel å ha kommunal skatteinnkreving, og at den har vist seg å være svært effektiv, nesten opp mot 100 pst. innkrevingsgrad, med de aller beste resultater å vise til.

Så er det overføring av toll og innkreving av særavgifter og mva. på grensepassering fra tolletaten til skatteetaten. Der har jo regjeringen bedt om en fullmakt til å utvikle et nytt datasystem, kalt SAFIR, som nå ligger inne med fullmakter på 710 mill. kr i budsjettet. Det som er interessant når man leser det sentrale styringsdokumentet for SAFIR-prosjektet, er alt som er utelatt i det kostnadsanslaget. Det ene er jo det som jeg sa også sist, som står helt i starten:

«Grunnet stramme tidsfrister har ikke alle deler av løsningene blitt utredet like grundig som Skatteetaten normalt ville ha gjort.»

Det er jo en måte å skrive det på i starten som gjør at man kan sikre seg selv. Skatteetaten understreker at det ikke er blitt utredet så grundig som de pleier å gjøre.

Og så leser man lenger bak i rapporten, der det står at følgende ikke er inkludert: Tilpasse systemet til Statens vegvesen – når det gjelder prosesser og grensesnitt. Kartverket: Tilpasse Kartverkets systemportefølje ved overføring av dokumentavgiften til skatteetaten – det er ikke inkludert. Forsikringsbransjen: Tilpasninger i forsikringsbransjens systemer knyttet til innføring av trafikkforsikringsavgift – det er ikke inkludert. Tollssystemets nye behov er heller ikke inkludert i prosjektet.

Derfor er jeg forundret over at regjeringen og stortingsflertallet er så trygge på at de vil gi den fullmakten. Når vi ser på sånne store, kompliserte datasystemer fra før, f.eks. den Nav-diskusjonen som vi har hatt i kontrollkomiteen før i vinter, og hvor mange fallgruver det er, synes jeg det er rart at man bare gir en sånn fullmakt, når det står så tydelig i de sentrale styringsdokumentene at det har blitt utredet for raskt, og det står så tydelig i styringsdokumentene at ikke alle delene av kostnadene er belyst. Jeg håper jeg tar feil her. Jeg håper selvfølgelig at det ikke blir noe kostnadsoverskridelse, og at det er kontroll. Men det er så mange varsellamper som lyser, både når det gjelder overføring fra kommunalt skattekontor til statlig, og når det gjelder overføringene på tolletaten.

Så summen av de varsellampene som lyser når det gjelder denne reformen, burde gjort at vi i Stortinget sa nei til å overføre oppgavene fra toll- til skatteetat, akkurat som Stortinget har sagt nei til å overføre oppgavene fra kommunalt skattekontor til statlig skattekontor. Allikevel ligger pengene inne, men jeg håper og tror at Kristelig Folkeparti og Venstre tør å være tydelige helt inn, så vi slipper en sånn sentralisering.

Presidenten: Ønsker representanten å ta opp forslag?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:12:35]: Ja.

Presidenten: Da har representanten Slagsvold Vedum tatt opp de forslagene som Senterpartiet står bak. Det blir replikkordskifte.

Sigurd Hille (H) [10:22:59]: Det kunne vært fristende å kommentere litt av omsuten for bergenspoli-

tikken som representanten hadde, men det kan jeg la ligge.

I Senterpartiets merknader til denne saken, heter det bl.a. at den politikken som føres innenfor politiet, høyskolene, kommuner og fylker, helsevesen og samferdsel, er en spesiell utfordring for landet. Videre står det i merknadene at den foreslåtte modellen for å gjøre selskapsskatten kommunal i seg selv har «en kraftig sentraliserende virkning». Det siste virker mildest talt litt ulogisk og merkelig, men kanskje Slagsvold Vedum kan forklare hva som menes med dette. Er det slik, som vi ofte får inntrykk av, at Senterpartiet nærmest er imot enhver form for fornyelse i samfunnet?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:23:52]: Jeg har ikke bekymring for bergenspolitikken, men mer for bergensbefolkningens huseiere, som nå skal ilegges en ny boligskatt, takket være Høyre og Fremskrittspartiets dårlige kommuneøkonomi. Høyre her i stortingssalen burde også vært bekymret for at det nå blir 750 mill. kr mer i boligskatt i Bergen takket være deres politikk. Den ble fjernet da Senterpartiet hadde kommunalministeren og blir innført når Høyre har kommunalministeren. Vi får se hvordan det blir neste gang vi har kommunalministeren, om den blir fjernet igjen.

Så til spørsmålet: Vi er bekymret for totaliteten av sentraliserende tiltak. På sykehus har Bent Høie varslet at han mener at man bør fjerne akuttkirurgien ved halvparten av landets lokalsykehus. Vi er bekymret for det som skjer på politi. Vi tror ikke det blir bedre politi på Vestlandet av at man slår sammen f.eks. Hordaland og Sogn og Fjordane politidistrikter. Vi mener at man heller burde tatt tak i de utfordringene som ligger i Hordaland politidistrikt og videreutviklet Sogn og Fjordane politidistrikt, for å holde meg i representantens hjemmeområde.

Når det gjelder omlegging av selskapsskatt, er den merknaden basert på det svaret jeg har fått fra finansminister Siv Jensen, som sier at det er noen og førti kommuner som tjener på det, og resten av landets kommuner taper på den omleggingen.

Tom E.B. Holthe (FrP) [10:25:10]: Senterpartiet foreslår å redusere taxfree-kvoten og budsjetterer med 300 mill. kr i økte inntekter som følge av dette. Samtidig vet vi at flyplasser vil forsvinne over hele Norge den dagen de store flyplassene i Avinor-systemet taper penger som følge av bortfall av taxfree-inntektene. Det er også velkjent at flyplassene Torp og Rygge, som er utenfor Avinor-systemet, er helt avhengig av taxfree-salget sitt for å få driften til å gå rundt. Spørsmålet er kort og godt: Hvor mange milliarder er Senterpartiet villig til å bruke på å subsidiere småflyplassene rundt omkring i Norge?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:25:57]: Vi i Senterpartiet er sterke tilhengere av det systemet vi har i dag med Avinor, som gjør at vi har klart å få til et flyplassnett rundt omkring i hele landet. For store deler av Norge er det småflyplassene som er deres jernbane, for det er ikke mulig å bygge på noen annen måte. Derfor er

småflyplassene kryssstøtte mellom Gardermoen og mindre steder.

Den endringen vi gjør på taxfree, er en moderat endring, for vi ønsker ikke å ha så store kvoter som det regjeringen la opp til i fjor. Vi synes det er en uklok politikk – både helsemessig og alkoholpolitisk – å ha så store kvoter, da vi ønsker å ha et sterkt vinmonopol som har tilstedeværelse i hele landet.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:26:53]: Jeg kan ikke dy meg til det siste: Når vi har et system hvor det virker som at flyplasser bokstavelig talt går på sprit for å leve videre, kan det være grunn til for noen og hver å se på systemet. Men det gjør vi i andre sammenhenger.

Representanten Slagsvold Vedum var innom grensenivå skatt og toll. Jeg tror jeg er enig i at vi må se på at den løsningen som nå velges, virker hensiktsmessig for brukeren. Det oppfatter jeg også at finansministeren er enig i. Men la oss ikke glemme at noe av grunnen til dette er å styrke Tollvesenets sentrale funksjon som grensekontrollør, og der har de en stor jobb fremover også.

Så gjelder det sentralisering og skattekontor: Den bekymringen Slagsvold Vedum har, bygger den på at den rød-grønne regjeringen sentraliserte en del av de statlige skattekontorene, og at det var dårlige erfaringer med det?

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:27:57]: Her var det tre ulike elementer. Jeg kan begynne med Vinmonopolet. Kristelig Folkeparti og Senterpartiet har felles modell for flyplasser, at vi ønsker at Vinmonopolet skal overta den oppgaven. Det synes jeg er en klok og god løsning, slik at inntektene kommer tilbake igjen til fellesskapet.

Så er det toll. Det som vi har uttalt veldig bekymring for, er at den modellen man nå legger opp til, at Tollvesenet ikke skal kreve inn merverdiavgift ved grensepassering – de skal gjøre det for deg og meg hvis vi har småimport, men for store næringsutøvere skal de ikke gjøre det, det blir utsatt mva. – kan ha en del uheldige effekter, både når det gjelder innkreving, og når det gjelder svart økonomi.

Når det gjelder skattekontor, er det alltid endringer, men dette er en stor prinsipiell endring – at man skal frata et forvaltningsnivå en oppgave. Vi mener at det forvaltningsnivået har utført den oppgaven på en veldig god måte, og det viser også tallene. Når vi ikke har noen stor grunn til å frata dem den oppgaven, ser vi ikke at man skal gjøre det.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Terje Breivik (V) [10:29:17]: Når me i dag reviderer statsbudsjettet for 2015, gjer me det i ei brytnings-tid. Næringa som har vore fundamentet for økonomien og statsfinansane i mange tiår, har på sett og vis nådd eit mettingspunkt. Sjølv om petroleumsindustrien utvilsamt vil vera ei viktig næring i fleire tiår til, er det omstilling og kostnadskutt som pregar kvardagen. På makronivå er ikkje det nødvendigvis berre negativt, for næringa har vore ein drivar i å pressa opp det norske kostnadsnivået og

står for ein svært stor del av dei norske klimagassutslep-pa.

Samstundes er det svært dramatisk for dei som vert ramma av nedlegging av arbeidsplassar, fyrst og fremst for den enkelte som får beskjed om at stillinga ikkje lenger vil eksistera, men òg for område av landet som openbert får utfordringar når mange arbeidsplassar forsvinn samtidig.

For Venstre er det viktigaste no å gjera omstillinga me skal gjennom, så grøn, så mjuk og så effektiv som mogleg. Difor er hovudprioriteringane i avtalen me har gjort med regjeringspartia, tiltak som stimulerer det grøne skiftet, og som kan bidra til grøn vekst. Me skulle gjerne fått til meir, men det er viktige skritt i rett retning. Avtalen fører til fleire studieplassar, styrking av lærlingordninga, ei eiga presåkornfondordning, auka satsing på næringsretta forskning og klimaforskning og styrking av miljøteknologiordninga.

I statsbudsjettdokumenta for 2015 skreiv regjeringa fylgjande:

«En oljepris som stabiliserer seg på et klart lavere nivå, vil stille store krav til omstillingsevnen til norske bedrifter og arbeidstakere.»

Allereie i desember i fjor stilte underteikna spørsmål til finansministeren om det ville koma nødvendige tiltak for å omstilla norsk næringsliv før revidert nasjonalbudsjett, på grunn av det kraftige fallet i oljeprisen me då såg. I så fall var Venstre klar med ei rekkje forslag for å bidra til denne omstillinga. I dag tidleg fremja Venstre eitt av desse forslaga – eit representantforslag om nye avskrivingsreglar for energieffektiviseringstiltak for norsk petroleumsnæring. Forslaget vil både gje lågare utslepp frå oljesektoren i Noreg og motverka tendensen med at arbeidsplassar går tapte i leverandørindustrien. Det er på mange måtar eit akutt tiltak for å få opp igjen vedlikehald på sokkelen.

Kunnskapen og kompetansen som finst i oljenæringa, er heilt avgjerande for Noreg si konkurransekraft i framtida. Dei som no mistar jobben, er blant dei høgst utdanna og mest spesialiserte tekniskarane og ingeniørane – frami-frå innovatørar. Forslaget frå Venstre om å løna miljøvennlege tiltak på norsk sokkel vil gje auka aktivitet, fleire arbeidsplassar i næringa, kutta utslepp frå norsk sokkel på kort sikt, og driva fram teknologiutvikling som på lang sikt kan bidra til reinare energiutvinning på verdsbasis.

Oljenæringa har bidrege til vekst og velferd i mange tiår. No er me i ein ny situasjon, der me ikkje lenger kan rekna med at oljeinntektene skal fortsetja å veksa. Då trengst det offensive grep for å sikra arbeidsplassar, kompetanse og skatteinntekter. Ei stor satsing på enøk på sokkelen kan setja Noreg i forarsetet i arbeidet med å redusera utslepp frå oljeverksemd og skapa nye arbeidsplassar på kjøpet. Det er eit vinn-vinn-forslag for både næringa og miljøet, og me håpar på brei tilslutning frå Stortinget når saka skal handsamast til hausten.

På tysdag vil Venstre leggja fram ei tiltakspakke for å skapa 50 000 nye, grøne arbeidsplassar i Noreg. Nye avskrivingsreglar for enøk er berre eitt av 15 tiltak i ei slik pakke. Tiltaka vil stå sentralt i Venstre sitt budsjettforslag for 2016, og dermed òg i forhandlingane som Venstre skal ha med regjeringspartia om det same budsjettet. 2016 vil

vera eit avgjerande år for å få til det grøne skiftet. Venstre er ein garantist for at det vil skje.

Eg tillèt meg til slutt, på den siste dagen før me tek sommarferie frå møteverksemda til Stortinget, å trekkja opp nokre litt større perspektiv. Dei neste 15 åra skal det verta investert i ny energiproduksjon, bygnader og transport verda rundt for ufattelege 575 000 mrd. kr. Meir enn to milliardar menneske skal lyftast ut av fattigdom. Byane skal byggjast ut for å ta imot ca. ein milliard fleire innbyggjarar. Verdsøkonomien vil veksa med meir enn 50 pst. på berre 15 år. Dei same 15 åra vil vera avgjerande for om verda når togradersmålet og avgrensar temperaturstigninga på jorda til to grader. Skal me klara det, må dei samla utsleppa av CO₂ frå fossil energi – kol, olje og gass – ikkje overstiga 565 mrd. tonn. Det betyr at mesteparten av dei kjende fossil energi-reservane ikkje kan utnyttast. Samla sett er det ei kolossal utfordring, men det gjev òg fantastiske moglegheiter for ny vekst, ny verdiskaping og ein betre kvardag for folk flest. Det gjev oss høve til å setja folk fyrst.

Me må systematisk og raskt realisera det grøne skiftet og gå frå ein fossil økonomi, der vekst og velstand er baserte på stadig større bruk av olje, kol, gass og andre ikkje-fornybare ressursar, til ein grøn økonomi, der veksten er basert på fornybar energi og klok hushaldning med knappe ressursar.

Visjonen til Venstre er at Noreg fram mot 2030 skal leia an i den globale overgangen frå fossil til grøn økonomi. Noreg har alle sjansar til å gjera grøne val for energiproduksjon, arealbruk, matproduksjon og infrastrukturinvesteringar eller til å visa at denne typen tiltak òg gjev betre liv for kvart enkelt menneske, i tillegg til å vera lønsamt for økonomien som heilskap. Mindre bruk av kol og olje betrar luftkvaliteten. Bättre kollektivtransport gjer at færre må bruka tid i bilkøar. I utviklingsland vil reduserte subsidiar til bensin og parafin frigjera midlar til helse og utdanning. Store investeringar i grøn teknologi kan vera akkurat det som trengst for å skapa ny vekst, både i Noreg og elles i verda.

Grøn omstilling er difor ingen trugsel mot framtidig velferd. Det gjev oss som lever i dag, eit betre liv og er ein føresetnad for ei trygg framtid for komande generasjonar av barn og barnebarn.

Svein Roald Hansen hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torstein Tvedt Solberg (A) [10:37:00]: Representanten kalte det i sitt innlegg «svært dramatisk» for dem som mister jobben. Det som bekymrer meg kanskje spesielt, er den økende ungdomsledigheten en ser. Tallenes tale er klar: 10 000 flere unge uten arbeid bare første kvartal av 2015, ungdomsledighet på 9,4 pst. Situasjonen er spesielt alvorlig på Vestlandet, varsellampene blinker.

Samtidig ser en at denne regjeringa har en vente-og-sestrategi. Hovedsatsinga er skatteuttak til landets rikeste. De dynamiske effektene uteblir.

Så det jeg vil utfordre Venstre på, er om de mener regjeringa gjør nok for å motvirke ungdomsledigheten. Er ikke Venstre enig i at en trenger konkrete, målrettede tiltak for omstilling og ikke ytterligere skatteuttak uten dynamisk effekt? Det hadde jo vært interessant å vite hva Venstre vil prioritere i høstens budsjetter. Kan representanten her og nå sette nye skatteuttak på vent, til arbeidsledigheten er på vei nedover igjen?

Terje Breivik (V) [10:37:58]: Takk til spørjaren for å reisa ei svært viktig problemstilling. Venstre har, saman med regjeringspartia og Kristeleg Folkeparti, i dei budsjetta me har utgjort fleirtalet for, verkeleg satsa på ting som fører til omstilling, auka omstillingstakt og ny verdiskaping. Skatteuttak som gjer at bedriftseigarar heller investerer i nye arbeidsplassar, er sånn sett ein svært viktig del. For Venstres vedkomande kan eg stadfesta her og no at me nok kjem til å vera ein pådrivar for å syta for at òg skatte- og avgiftssystemet fører til både eit grønt skifte, mindre forbruk som er skadeleg for klimaet, og fleire investeringar som er bra for norsk verdiskaping og framtidig velferd.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:38:53]: Representanten Terje Breivik er opptatt av det lokale demokratiet, og han er opptatt av nærhet mellom innbygger og bruker. Skal vi tro det han i hvert fall sier i taler, så er han det. I forbindelse med RNB har vi nå hatt diskusjoner om den lokale skatteinnkrevningen. Der er lovendringen foreløpig blitt stoppet, men det ligger inne 120 mill. kr til å gjennomføre den lovendringen som er blitt stoppet. Kommer representanten Breivik til å være tydelig og klar og sørge for at dette ikke blir gjennomført når finansministeren kommer til å prøve seg på nye runder i dette forsøket på sentralisering?

Terje Breivik (V) [10:39:38]: Slagsvold Vedum skal iallfall ha «kred» for at han er god til å variere det same temaet i spørsmåla sine.

Venstre er klare og tydelege, me sa jo eit eintydig nei til denne reforma i den RNB-avtala som me no stiller oss bak. Og som Slagsvold Vedum veit – han har sjølv lese merkna-den: I den grad me skal vurdera dette på nytt, må det setjast inn i ein heilt, heilt annan samanheng. Og sjølv om me no indirekte har sagt til regjeringa at det er heilt ok om regjeringa kjem tilbake med denne saka på nytt, betyr ikkje det at me kjem til å endra syn.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:40:13]: Det er godt å høre. Men da er mitt oppfølgingsspørsmål: Hvorfor lar da Kristelig Folkeparti og Venstre seg bruke, og bruker sin makt i denne salen til å bevilge 120 mill. kr til en reform de er imot?

Terje Breivik (V) [10:40:28]: Eg har jo stor, stor tillit til og forventar, når regjeringa høyrer kva som har vorte sagt her i salen i dag, altså at det står pengar på ein budsjettpost som det ikkje er behov for, at dei pengane heller ikkje vert brukte – det tek eg for gjeve. Det er ikkje noko stort problem for dei norske statsfinansane at ein faktisk løyver pengar når budsjettåret er omme.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:41:15]: De globale forskjellene mellom mennesker, både i inntekt, i formue og i muligheter, er uakseptable. De er ikke først og fremst triste eller et uttrykk for uheldige tilfældigheter eller omstendigheter, de er et resultat av en villet politikk som verdens ledere er ansvarlig for. De globale forskjellene er uakseptable. De fratar millioner av mennesker muligheten til å skape og leve gode liv. De fratar mange land muligheten til å bygge trygge samfunn på den måten vi i Norge bygde vårt. Og disse forskjellene – de uakseptable forskjellene – muliggjøres, ivaretas og forsterkes av stater som melder seg ut av den internasjonale solidariteten.

Skatteparadisene – der er det tusenvis av milliarder av kroner som skulle gå til helse, skole, politi og næringsutvikling som låses bort på kontoene til noen få rike eiere, uten innsyn, uten å skattlegges, uten at de som tjener store penger, gir noe som helst tilbake til fellesskapene der verdiene kommer fra. For bare to uker siden var det ikke mulig å få til en enighet i finanskomiteen i det hele tatt om en definisjon av skatteparadis, og det at det var så vanskelig å definere hva et skatteparadis er, ble brukt som argument for at vi ikke kunne trekke oljefondet ut av skatteparadis. For bare få dager siden ble et forslag om å sørge for at norske selskaper som driver utvinningsvirksomhet i andre land, må rapportere om sine datterselskaper og sine virksomheter i skatteparadis, nedstemt. Men i dag vedtar vi likevel at selskaper som opererer i skatteparadis, må rapportere om det gjennom land-for-land-rapporteringen. Vi forsterker land-for-land-forskriften.

Jeg har lyst til å gratulere et norsk sivilsamfunn som har presset på som bare det de siste dagene for å få dette til. Og jeg har lyst til å takke både komitéleder Hans Olav Syversen og regjeringspartiene for å ha vært veldig forhandlingsvillige og for at et samlet storting kan vedta disse endringene. Det er fantastisk. Det er en endring av den typen som kanskje ikke får så mye oppmerksomhet i media, men som har veldig store virkninger. Det er ikke hver dag vi på Stortinget kan gjøre et vedtak og være sikre på at det faktisk helt konkret, helt materielt, fører til en mer rettferdig verden. Det gjør vi i dag. Det er jeg veldig stolt av, og det tror jeg alle i Stortinget er.

Mange av dem som tilhører den generasjonen i Unge Høyre som hadde slagordet «Grenser for politikk», er de som styrer landet i dag. Slagordet er flittig brukt fortsatt, og tidligere har jeg tenkt at slagordet er et rent ideologisk Høyre-slagord. Jeg har tenkt at disse grensene for politikk dreide seg om færre lover og reguleringer, lavere skatt og mindre styring. Når jeg tidligere har hørt Jan Tore Sanner, Erna Solberg, Ine M. Eriksen Søreide eller Torbjørn Røe Isaksen, eller Vidar Helgesen for den saks skyld, snakke om disse grensene for politikk på Unge Høyre-seminar, i skoledebatter og i innledninger, har jeg sett på det som et slags Fremskrittspartiet light.

Men det siste året har vi fått illustrert hva slagordet «Grenser for politikk» egentlig betyr, og hva det egentlig innebærer. Det innebærer å ikke gjøre noe med helt åpenbare problemer og ikke gripe helt åpenbare muligheter.

«Ingen vet lenger med sikkerhet hvor mange barn som ligger med dødsmerket på pannen i storbyenes ruiner og bombekraterer – men det er uten tvil et oppskakende tall.»

Det sa Johan Falkberget, for øvrig tidligere stortingsrepresentant fra mitt hjemfylke, i sin tekst «Vær barmhjertig» like etter annen verdenskrig.

Nå er vi der igjen. Vi er vitner til den største flyktningkatastrofen siden den gang. Millioner av mennesker er på flukt i og rundt Syria. De trenger vår hjelp, og dette kunne vært regjeringens aller flotteste øyeblikk. De som snekret sammen slagordet «Mennesker, ikke milliarder», kunne ha vist hva det betyr i praksis. I stedet fant de fram kalkulatoren og sendte halve intelligentsiaen på norsk høyreside ut for å framføre argumenter som Carl I. Hagen var alene om å framføre sist det var snakk om å hente noen tusen flyktninger til Norge.

Titusenvis av mennesker er uten jobb i Norge. Bare 22 000 mennesker i oljebransjen alene har mistet jobben det siste året, fordi Norge er altfor ensidig og i altfor mange år har investert i enda mer oljeavhengighet. De som har advart mot et brått fall og alvorlige konsekvenser for dem som rammes idet oljeprisen måtte falle, har enten blitt avfeid som industrifjendtlige eller som mot arbeidsplasser. Men da er det jo påfallende at de som har vært mest aggressive i å skyve argumenter om arbeidsplasser foran seg for å investere enda mer i oljen, viser seg ikke å fortrekke en mine her på Stortinget når arbeidsplassene går tapt.

I vår kunne regjeringen ha satset på nye industriinvesteringer på Vestlandet og vært med på å gi det lille ekstra dyttet som skal til for å utløse investeringer – men nei. Det er vel grenser for politikk.

I vår kunne regjeringen ha kunngjort nye støtteordninger for fornybar energi, basert på teknologiutvikling og potensialet for industribygging, framfor at markedet skal styre alene, og at vi kun bygger ut det billigste først – men nei. Politikken som skapte vannkrafteventyret i Norge, som skapte aluminium som metalleventyret i Norge, og som skapte oljeeventyret i Norge, har visst blitt for gammel for regjeringen. Det er vel grenser for politikk.

I vår kunne regjeringen ha sagt at en arbeidsløshet på oppunder 10 pst. blant ungdommen vår er helt uakseptabelt. Vi skyver tusenvis av ungdommer ut i en voksentilværelse med mer midlertidig arbeid, usikre jobbutsikter og dyre boliger. Det ser det ikke ut til at regjeringen har tenkt å gjøre noe med. De har satt grensene for politikk.

Vi i SV er for så vidt enig i slagordet «Grenser for politikk». Det kan vi jo slutte oss til. Ikke alt skal styres av politikk. Vi i SV kunne godt tenkt oss et Norge med mindre politisk styring og moralisering over aleneforsørgere, uføre, kvinners livmor og privatlivet ditt på Internett. Men det landets arbeidsløse trenger nå, er ikke grenser for politikk. Det flyktningene som desperat leter etter sjansen til et nytt liv, trenger, er ikke grenser for politikk. De trenger ordentlig politikk. De trenger en politikk som fungerer, de trenger en politikk som er til for de menneskene som trenger det, politikk som ikke avgjøres av siste fokusgruppe, meningsmåling eller stemningsbølge i media.

Derfor foreslår vi i SV 1,1 mrd. kr til grønn omstilling

og mot arbeidsløshet. Vi foreslår å gjøre det mulig å ta imot 10 000 syriske flyktninger til Norge på to år og en kraftig økning i den humanitære hjelpen – med friske midler og uten hardhendte kutt i hjelpen til andre fattige. Vi foreslår rom for bedre omsorg og skole i kommunene, som gir flere arbeid, og som ikke minst gir en bedre alderdom og oppvekst for dem som trenger det. Det burde ha fått flertall i dag, og det kunne ha fått flertall i dag, fordi vi kan, og fordi andre som oss trenger det, og fordi de fortjener det, fordi vi kan og bør være barmhjertige og solidariske, og så får en del andre ting heller ligge, som skatteuttak og taxfreekvoter. La de som himler med øynene og senere i debatten i dag kommer til å framsette skjellsord som «godhetsposører», «godhetsindustri», «snillisme» og «naiv», gjemme seg bak den sarkasmen for å skjule at de selv er ute av stand til å prioritere det som er viktigst. Sånn sett er SV det partiet som prioriterer hardest i årets budsjettrevisjon. Sånn sett er det vi som setter de grensene som trengs å settes for politikk.

Jeg vil ta opp SVs forslag.

Presidenten: Representanten Snorre Serigstad Valen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Heidi Nordby Lunde (H) [10:50:09]: På veggen til Kaffebrenneriet kan vi lese om kjedens beskjedne begynnelse. Gründer Thomas jobbet i butikken hver dag fra sju til sju, og på kveldene bakte han morgendagens mat. Gründer Steinar jobbet kvelder og helger, men var avhengig av å beholde jobben sin i et IT-firma for å få det til å gå rundt.

Nye arbeidsplasser skapes av den typen engasjement og arbeidsinnsats. Når SV da øker formuesskatten og innfører ny toppskatt, straffes sånne som Thomas og Steinar. Ikke får de bygget opp kapital nok til å få lån til å investere i lokaler og maskiner, og de ekstra arbeidstimene vil aldri lønne seg.

Så etter å ha kvalt norske gründere med så høye skatter at det ikke lønner seg å gjøre noe ekstra, skattet ut rikingene som investerte i norske arbeidsplasser, og stoppet oljeutbygging å la Johan Sverdrup: Hvordan har SV tenkt å finansiere den norske velferdsstaten og eldrebølgen i framtiden – uten grenser for politikk?

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:51:04]: Det kan godt hende at gründerne av Kaffebrenneriet og andre bedrifter starter eventyret sitt nedenfra med en kjempestor formue og en veldig høy inntekt, men det stemmer ikke overens med de gründerne jeg kjenner, de gründerne jeg snakker med.

Tvert imot er hovedutfordringen i norsk økonomi at vi ensidig har valgt å investere de virkelig store summene i olje. Det har ført til et ikke-bærekraftig samfunn klimamessig, men det har også ført til et ikke-bærekraftig økonomisk opplegg der vi har et kjempebehov for investeringer på fastlandet, nettopp for å skape de arbeidsplassene som representanten Nordby Lunde refererer til. Det er ikke formuesskatt som hindrer gründere i Norge i å slå seg opp, det er det at pengene i altfor stor grad har blitt sluset inn

i oljenæring alene og presset opp prisnivået i alle andre næringer.

Så kan jeg til slutt legge til at hvis representanten Nordby Lunde virkelig bryr seg om disse gründerne, kan hun neste år stemme for SVs forslag om en lavere selskapsskatt enn det høyreregjeringen står for.

Tom E.B. Holthe (FrP) [10:52:17]: Her på Østlandet er det ofte et godt alternativ til fly, men slik er det eksempelvis ikke i Nord-Norge og på Vestlandet. Sosialistisk Venstreparti foreslår å innføre en flyseteavgift på 100 kr per billett fra 1. september i år og budsjetterer med hele 817 mill. kr i avgiftsinntekter. Billettprisen vil sannsynligvis øke vesentlig fordi færre passasjerer gjør at kostnaden per flight blir fordelt på færre hoder.

Spørsmålet er kort og godt: Er målsettingen med forslaget å ramme Distrikts-Norge hardt, eller er det bare en utilsiktet konsekvens av avgiftsforslaget?

Snorre Serigstad Valen (SV) [10:53:09]: Det er litt spesielt å høre Fremskrittspartiet først mene at en plastposeavgift som skal ta inn 1 mrd. kr, ikke kommer til å utgjøre noen forskjell i folks hverdag i det hele tatt, og så si at en flyseteavgift på 800 mill. kr betyr mye mer.

Men nå er det sånn at SVs skatte- og avgiftsopplegg må ses i sammenheng, og vi mener at vi må flytte penger fra forurensende forbruk til miljøvennlig forbruk. Det er det ene.

Vi mener også at de som gjør arbeidet i Norge, de som har de vanlige, harde jobbene, de som gjerne sliter ut kroppene sine etter et hardt yrkesliv, skal sitte igjen med mer, og de som har mest, skal sitte igjen med mindre. Derfor foreslår vi at en vanlig lønsmottaker i Norge skal få flere tusen kroner i skatteuttak, mens de rikeste skal få betydelige skatteskjerpelser. Dermed har vi rom for å innføre flere grønne avgifter uten at det rammer lommeboka til folk flest. Den muligheten har ikke Fremskrittspartiet. De bruker de store pengene og smører dem utover den rikeste eliten i Norge.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Rasmus Hansson (MDG) [10:54:26]: Det tikker nå daglig inn meldinger om folk som mister jobben i oljebransjen. Lokalsamfunn er bekymret for framtida. Vi står, som omtrent alle talere har påpekt, i en brytningstid.

Miljøpartiet De Grønne er optimister. Vi er overbevist om at Norge har alle forutsetninger for å lykkes med det grønne skiftet, som stadig flere snakker om og etterlyser. Men da er vi nødt til å bruke pengene på riktig måte.

Svaret fra regjeringen i revidert budsjett på de utfordringene vi står oppe i, er å øke oljepengebruken generelt med 5 mrd. kr, til rekordhøye 6,4 pst. av bruttonasjonalproduktet. Selv ikke midt under finanskrisen brukte vi så mye penger.

Dette er en lite framtidsrettet politikk. Og i dag skal jeg snakke om handlingsregelen. For handlingsregelen fra 2001 var en kjempegod idé. Den satte en grense for hvor mye oljepenger vi politikere skulle la oss friste til å bruke

på statsbudsjettet hvert år, nærmere bestemt 4 pst. av fondets verdi per år. Målet var altså å unngå for stor avhengighet av oljepengene. Problemet er bare at ingen i 2001 så for seg at fondet skulle vokse så raskt som det har gjort. På få år har fondet vokst til over 7 000 mrd. kr, og som en følge av dette har oljepengebruken i statsbudsjettet blitt mer enn doblet fra 2005 og til i dag. Det er derfor stadig mer åpenbart at handlingsregelen ikke lenger gjør det den skulle gjøre, nemlig å sørge for at vi ikke bruker for mye oljepenger.

De Grønne har lenge tatt til orde for et mindre oljesmurt forbruk, og i vårt alternative statsbudsjett for 2015 la vi opp til å bruke 16 milliarder færre oljekroner enn regjeringspartiene. Men det er ikke bare Miljøpartiet De Grønne som mener at vi bruker for mye oljepenger. I går fikk finansministeren presentert Thøgersen-utvalgets rapport om finanspolitikk i en oljeøkonomi. Det utvalget konkluderer med at Norge er blitt mer oljeavhengig – oljepengeavhengig – enn man så for seg i 2001, og utvalget sier klart og tydelig at stadig mer bruk av oljepenger ikke er løsningen på problemene i oljeindustrien. Stadig økt oljepengebruk vil tvert imot gjøre det vanskeligere å lykkes med omstilling, fordi det gjør at lønninger og konkurranseevne til det nye næringslivet blir svekket. Miljøpartiet De Grønne fremmer derfor i dag forslag om å gjenopprette handlingsregelen til det den var ment å gjøre, nemlig å begrense bruken av oljepenger og sikre en stabil økonomisk utvikling og at vi bør bruke oljepengene som vi tar inn, til det de bør brukes til, nemlig en grønn omstilling.

For det første: Framfor å styre oljepengebruken etter hvor stort oljefondet er, mener vi at grensene bør settes ut fra den samlede størrelsen på norsk økonomi. Det er en langt mer relevant målestokk på oljeavhengighet, og det er da også i tråd med Thøgersen-utvalgets analyse.

For det andre: Stortinget har nettopp slått fast at oljefondet av etiske grunner ikke skal investere i kullselskaper som ødelegger klimaet på jorda. Og flertallet på Stortinget vil jo gå lenger. Fondets miljøinvesteringer øker, og en ekspertgruppe utreder nå om fondet bl.a. skal investere i vindkraft og solceller. Utviklingen går altså heldigvis i retning av stadig mer støtte til De Grønnes hovedpoeng: Oljefondet må vi bruke aktivt for å investere i den grønne framtida som vi sier at vi vil ha. Da er det også naturlig at vi stiller lignende krav til den delen av oljefondet som fases tilbake inn i norsk økonomi over statsbudsjettet.

I årets reviderte budsjett finner vi selvsagt gode eksempler på grønne grep, sånn som tilskuddsordninger for biogass, 20 mill. kr mer til miljøteknologiordningen, 25 mill. kr til næringsrettet forskning på fornybar energi osv. Men det store bildet er altså et revidert statsbudsjett som setter ny rekord i bruk av oljepenger, og som dermed ikke bare har få spor av et grønt skifte, men som motvirker et grønt skifte, fordi det opprettholder en generell økonomi hvor generelt forbruk er hoveddrivkraften, hvor olje er hoveddrivkraften, og hvor prioriteringer som er grønne, ikke er det viktigste. Vi foreslår derfor å oppgradere handlingsregelen med en plan for hvordan bruken av oljepenger kan legges til rette for et grønt skifte i Norge. Jeg tar med dette opp forslagene fra Miljøpartiet De Grønne.

Presidenten: Representanten Rasmus Hansson har da tatt opp de forslagene han refererte til.

Statsråd Siv Jensen [10:59:33]: Jeg er glad for den enigheten vi har oppnådd med samarbeidspartiene. Vi har funnet løsninger som avspeiler viktige verdier for alle de fire partiene, og vi er enige om et budsjett som er godt tilpasset de utfordringene norsk økonomi og norsk næringsliv nå møter. Det kraftige fallet i oljeprisen siden i fjor sommer har dempet veksten i norsk økonomi. Veksten er svakere enn vi har vært vant til, og det er tegn til økende arbeidsledighet. Vi ser det særlig i petroleumsrelaterte virksomheter på Sørlandet og Vestlandet. Den økte ledigheten skaper selvsagt utrygghet for de familiene som rammes, men i andre bransjer og i flere fylker er situasjonen bedre og optimismen større enn for et år tilbake.

I budsjettet i fjor høst varslet vi at norsk økonomi står foran en omstilling. Fallet i oljeprisen kan innebære at behovet for omstilling kommer raskere. Vi har ikke mulighet til å påvirke prisen på olje, men vi kan gjøre noe for å styrke vår egen økonomi og vår egen konkurransekraft. Da er det viktig at det føres en ansvarlig økonomisk politikk, en økonomisk politikk der man prioriterer de viktigste tingene først, der man investerer i fremtidig verdiskaping, avbyråkratiserer, reformerer og omstiller til en mer produktiv og vekstkraftig økonomi. Det er med på å trygge finansieringen av vår alles fremtidige velferd.

Vi fikk tidligere i år gjennomslag for endringer i arbeidsmiljøloven som gjør arbeidsmarkedet mer fleksibelt. Nå gjør vi døren inn til arbeidslivet høyere og bredere, og det er fornuftig i dagens situasjon. I revidert budsjett øker vi også antallet tiltaksplasser og utvider permitteringsordningen. Dersom utviklingen i norsk økonomi og arbeidsliv blir svakere enn vi ser for oss nå, vil vi selvsagt også vurdere flere tiltak.

Vi har bak oss en gyllen periode i norsk økonomi. Ser vi fremover, vil trolig drahjelpen fra aktiviteten i Nordsjøen bli svakere. Næringen vil fortsatt være viktig for oss, men den vil ikke lenger bidra til å trekke veksten opp. Da er det avgjørende at vi legger til rette for nye, trygge arbeidsplasser. Den økonomiske politikken svarer godt på de utfordringene vi står overfor. Renten er satt til et historisk lavt nivå og bidrar vesentlig til å dempe tilbakeslaget i økonomien. Nedgangen i oljeprisen har gått sammen med en svakere krone, og svekkelsen av kronen gir det viktigste bidraget til å bedre konkurranseevnen i de bedriftene som må omstille seg. Moderasjonen vi har sett i årets lønnsoppgjør, trekker i samme retning.

Budsjettet for 2015 gir et bidrag til innenlandsk etterspørsel etter varer og tjenester som svaret til 1/2 pst. av verdiskapingen i fastlandsøkonomien. Med en slik innretning bidrar vi til vekst i norsk økonomi og til å motvirke arbeidsledigheten uten at kronekursen settes i spill. Arbeiderpartiets forslag til revidert budsjett innebærer om lag samme økning i bruken av oljeinntekter fra 2014 til 2015 som regjeringens forslag. Den store forskjellen er at Arbeiderpartiet vil bruke alt på økte utgifter, mens vi gir lettelser i skatter og avgifter.

Jeg har besøkt mange bedrifter. Alle peker på bedre in-

frastruktur som et av de viktigste tiltakene. Jeg har enda til gode å møte en bedrift som har bedt om økte skatter og avgifter, slik Arbeiderpartiet foreslår. Det betyr mye når vi kutter i skatter og avgifter fremfor å øke skatter og avgifter. Det er fornuftig å satse på samferdsel, ikke bare for å klippe snorer, men – for første gang på tiår – for å redusere vedlikeholdsetterslepet på riksveiene. Det er smart å investere i utdanning og forskning, slik at bedriftene kan vokse og nye næringer kan komme til. Bare slik kan vi skape større inntekter til velferd, trygghet, helse og omsorg i fremtiden.

Jeg merker meg at representanten Marthinsen fra Arbeiderpartiet kalte det et dårlig budsjett, som er dårlig tilpasset situasjonen i norsk økonomi. Men jeg merker meg samtidig at både IMF og OECD sier at dette er et godt budsjett tilpasset den situasjonen norsk økonomi står i. Jeg har også registrert at i alle dialogmøtene regjeringen har hatt med partene i arbeidslivet og med ulike deler av norsk næringsliv, er svaret nøyaktig det samme: Fortsett med det dere gjør, fortsett med å gjøre mer av det dere allerede gjør, det er den beste forutsetningen vi har for å kunne stå i den krevende omstillingen som norsk økonomi nå er inne i, og som vi lenge visste ville komme.

Jeg mener at dette er gode bidrag til å komme gjennom en mer krevende situasjon enn vi har hatt på en stund, men da må det være vilje til å omstille, vilje til å effektivisere og vilje til å gjennomføre større strukturreformer – ikke bare være imot alle de endringene der denne regjeringen går foran og leverer til Stortinget.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Marianne Marthinsen (A) [11:04:57]: Vi står nå ved den sjettede korsveien siden regjeringen tiltrådte, hvor regjeringen velger å øke oljepengebruken. Det virker som om finansministeren har lagt seg på et permanent høyere gir når det gjelder innfasing av oljepenger i norsk økonomi.

Så ble Thøgersen-utvalget satt ned av finansministerens regjering, og det er sikkert flere av oss som husker tilbake til Fremskrittspartiets nestleder Per Sandberg, som jublet da det utvalget ble satt ned og kunne garantere at det kom til å konkludere med at vi trygt kunne bruke mer oljepenger enn det handlingsregelen tilsier. I går leverte det utvalget, og etter en lengre utredning har de funnet ut at jo forttere vi bruker penger, jo raskere og mer voldsomt må vi stramme inn. Er finansministeren like overrasket som sin nestleder over den konklusjonen?

Statsråd Siv Jensen [11:05:52]: La meg først si at vi bruker oljepenger, og vi bruker mer oljepenger over budsjettet i år enn vi gjorde i fjor. Men det er en pengebruk som er godt tilpasset det norsk økonomi har behov for, ikke minst fordi regjeringen har dreid pengebruken i retning av mer vekstfremmende tiltak, som uten tvil er noe av det viktigste vi kan gjøre nå.

Så er jeg veldig glad for å ha mottatt Thøgersen-utvalgets rapport. Det er et utvalg jeg tok initiativ til å sette ned basert på de store endringene som har skjedd siden handlingsregelen ble innført i 2001. Dette er en tykk rapport, som jeg vil anbefale også representanten Marthinsen

å sette seg grundig inn i. Det er gode analyser, og de vesentlige konklusjonene peker langt frem i tid. Utvalget understreker i tillegg at finanspolitikken handler om mer. Den handler også om at en regjering må ha tilstrekkelige virkemidler til å tilpasse finanspolitikken til de konjunkturelle forholdene, og det har denne regjeringen tenkt å gjøre.

Marianne Marthinsen (A) [11:06:57]: Jeg kan forsikre finansministeren om at rapporten vil bli grundig lest. Det er vi allerede godt i gang med, og jeg deler finansministerens vurdering av at her ligger det mye godt materiale og mange gode vurderinger fra utvalget.

Vi hørte i går, da utvalget la fram rapporten, han som i hvert fall fram til i dag var Fremskrittspartiets finanspolitiske talsperson, gjenta slagordet fra i høst om at det viktige ikke er hvor mye vi bruker av penger, men hva vi bruker dem på. Jeg tror vi alle er enige om at det er viktig hva vi bruker penger på, og at pengene skal brukes fornuftig. Så er det sikkert litt ulike oppfatninger av hva fornuftig innebærer – det er vel noe av bakgrunnen for at vi er ulike partier. Men en av de tingene som Thøgersen selv la vekt på da dette ble presentert i går, var at økt effektivitet ikke oppnås ved øremerking eller ved å unnta enkeltområder fra en helhetlig budsjettbehandling. Er finansministeren enig i det?

Statsråd Siv Jensen [11:07:57]: Jeg er veldig glad for at stadig flere deltar i debatten om behovet for produktivtetsvekst i norsk økonomi. Det var også derfor denne regjeringen satte ned en produktivitetskomisjon – både for å få gjennomgått svakhetene som allerede eksisterer, og for å få noen svar på hva vi kan gjøre for å styrke produktivtetsveksten. Det er viktig. Vi ser også at det er mulig å bruke pengene våre både innenfor samferdselssektoren, utdanningssektoren og i store deler av offentlig sektor på en langt bedre måte. Men da må vi også være villig til å sette oss resultatmål.

Jeg vil utfordre Arbeiderpartiet tilbake på dette, for det jeg konstaterer, er en gjennomgående motvilje fra Arbeiderpartiet mot å være med på effektivisering av reformer. Det mener jeg er en veldig dårlig tilnærming til den situasjonen vi er i nå. Den fremste jobben vi har, er å sørge for at vi bruker skattebetalernes penger på en fornuftig måte, og at skattebetalerne får mest mulig igjen for de pengene vi investerer, enten det er i helse, eldreomsorg, samferdsel eller skole.

Marianne Marthinsen (A) [11:09:04]: Å beskyldte Arbeiderpartiet for ikke å være reformvillig faller på sin egen urimelighet. Det er nok å vise tilbake til forrige regjeringensperiode, hvor det ble gjennomført store reformer – i Forsvaret, ikke minst, som kanskje er ett av de beste eksemplene, flere titalls milliarder, uførereform, pensjonsreform. Men vi velger ikke å stemme for reformer som vi oppfatter som dårlig forberedte, og hvor vi ikke har gode nok anslag på hva dette faktisk vil føre til, ikke minst på kostnadssiden, og det har vel blitt godt illustrert gjennom tidligere replikkordskifter i dag.

Men jeg fikk ikke svar på spørsmålet jeg stilte. Jeg

spurte om finansministeren er enig i Thøgersens påstand om at vi ikke oppnår økt effektivitet ved å unnta enkeltområder fra en helhetlig budsjettbehandling. Dette har jo vært refrenget og mye av grunnlaget for Fremskrittspartiets økonomiske politikk og forslag om alternative handlingsregler.

Statsråd Siv Jensen [11:10:04]: Jeg mener jeg svarer på det. Vi må klare å gjøre flere ting samtidig. Vi må legge til rette for at de pengene vi bruker over statsbudsjettet, er vel anvendte penger. Derfor må vi stille resultatmål, vi må sørge for at vi får mest mulig ut av hver krone vi bruker til de ulike formålene, og vi må jobbe systematisk med sikte på å oppnå både effektiviseringer og reformer som gjør at vi får til det. Jeg mener at det ikke er noen motsetning her.

Det jeg derimot merker meg, er at når Arbeiderpartiet blir møtt med angrep for manglende vilje til å være med på effektiviseringsreformer, sier de at nei, det er bare fordi det er noen reformer som er litt dårlig forberedt. Det er feil. Det er en ærlig sak å være imot å effektivisere byråkratiet, det er en ærlig sak å være imot å bruke skattebetalernes penger på en mer effektiv måte, men å dekke seg bak en påstand om at det er fordi ting er dårlig forberedt, holder ikke. Jeg mener at Arbeiderpartiet får forholde seg til sak og være med på å gjøre norsk økonomi mer effektiv fremover.

Hans Olav Syversen (KrF) [11:11:16]: Ut fra denne replikkvekslingen kan vi vel slutte at uførereformen var godt forberedt. Med tre ganger justeringer i Stortinget med et nytt flertall er det vel en del som tyder på at den ikke var så godt forberedt.

Så til et ganske komplekst spørsmål knyttet til en av de sakene vi behandler i tillegg til revidert, nemlig spørsmålet om Syria. Jeg registrerer at det er mange i Fremskrittspartiet som mener at den avtalen som Stortingets flertall i dag befester gjennom et vedtak, er i strid med samarbeidsavtalen. Denne avtalen bygger på at statsministeren på vegne av regjeringen inviterte Stortinget til drøftelser, og vi har fått et resultat. Mitt spørsmål blir derfor: Mener finansministeren at den fremforhandlede avtalen er i strid med samarbeidsavtalen regjeringen har med Kristelig Folkeparti og Venstre?

Statsråd Siv Jensen [11:12:24]: Det er helt riktig som Hans Olav Syversen sier om uførereformen, at den ble vedtatt og gjennomført av den forrige regjeringen, og det var denne regjeringen sammen med samarbeidspartiene som avdekket at det var behov for betydelige overgangsordninger for å gjøre reformen bedre. Jeg er veldig glad for at de fire partiene har samarbeidet godt for å få det til.

Så er det slik at regjeringen har lagt frem revidert budsjett med en styrking av midler til innsats i nærområdene knyttet til Syria. Regjeringen har i utgangspunktet lagt frem det regjeringen mener er riktig. Så konstaterer jeg at det i de siste ukene har pågått en debatt i Stortinget og mellom stortingspartiene om dette, som kulminerer i vedtak her i dag. Det er selvsagt vedtak regjeringen vil forholde seg til.

Spørsmålet knyttet til samarbeidsavtalen tror jeg at jeg skal besvare på følgende måte: Hvis det er behov for å diskutere den mellom de fire partiene, får vi gjøre det i de egnete fora hvor den bør diskuteres.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:13:22]: Vanlige folk i vanlige hus har aldri betalt mer eiendomsskatt på sin bolig enn når finansminister Siv Jensen fra Fremskrittspartiet styrer. Det innføres eiendomsskatt i rekordfart – satserne økes, og inntektene til norske kommuner blir større og større takket være økning i eiendomsskatten. Dette gjør de ikke fordi de synes det er så gøy. Fremskrittspartiet i Skodje gjør ikke det fordi de synes det er en fantastisk god valgkampsak å innføre eiendomsskatt rett før valget, de gjør det fordi de har altfor dårlige økonomiske rammer fra regjeringen når det gjelder sin kommuneøkonomi. Hvordan er det for en fremskrittspartiminister å være den ministeren noen gang som har klart å få innført så mye eiendomsskatt på så kort tid?

Statsråd Siv Jensen [11:14:17]: For det første har regjeringen fortsatt å styrke kommuneøkonomien hvert eneste år siden vi tiltrådte, og det vil vi også fortsette med i tiden fremover i erkjennelsen av at kommunene har ansvaret for mange viktige velferdsoppgaver.

Så er det sånn at eiendomsskatt er en kommunal skatt som det er opp til hver enkelt kommune om de vil innføre eller ikke. Fremskrittspartiet er imot eiendomsskatt og jobber systematisk for å unngå at den blir innført i landets kommuner, og har bevisst i mange av de kommunene vi sitter i posisjon, at det er mulig å husholdere annerledes. Jeg er uenig i at det er behov for å øke eiendomsskatten. Jeg mener snarere tvert imot at det er fullt mulig, basert på den gode kommuneøkonomien som foreligger, å kunne prioritere annerledes, men det får være opp til hver enkelt kommune hvilke valg de tar.

Snorre Serigstad Valen (SV) [11:15:18]: Det var et interessant svar finansministeren ga til representanten Slagsvold Vedum. Hvis det er slik at finansministeren er av den oppfatning at f.eks. Bergen kommune ikke har vært nødt til å innføre eiendomsskatt, må jo det bety at det er et helt fritt, bevisst politisk valg den kommunen har tatt. Mener finansminister Siv Jensen at de kommunene der Fremskrittspartiet sitter i posisjon eller er med og utgjør et flertall, nå innfører eiendomsskatt fordi de plutselig har blitt for?

Statsråd Siv Jensen [11:15:51]: Jeg tror jeg nesten må gjenta det jeg sa i det forrige svaret: Det å innføre eiendomsskatt i kommunene er opp til hver enkelt kommune.

Vi er nå i Oslo, en kommune som avviklet eiendomsskatten for lenge siden, og som systematisk har klart å unngå å innføre den igjen. Så konstaterer jeg at rød-grønne partier med Arbeiderpartiet i spissen nå skal drive valgkamp i Oslo på å gjeninnføre en forhått eiendomsskatt uten at det er behov for det. Oslo er det beste beviset på at det går an å husholdere godt med kommuneøkonomien og prioritere viktige velferdsoppgaver.

ver uten å innføre eiendomsskatt, og det er jeg glad for.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Jonas Gahr Støre (A) [11:16:53]: Det finnes ikke et eksakt tall – en størrelse – som forklarer hvordan et land og et folk tar det rette internasjonale medansvar, hvor mye penger det er riktig å bevilge, eller f.eks. hvor mange av FN's kvoteflyktninger det er korrekt å motta.

Det finnes ikke en norm vi kan konsultere for å finne det rette svaret på hvordan vi bistår mennesker i nød, mennesker på flukt, mennesker som opplever livsvilkår dramatisk forskjellige fra våre. Vi kan heller ikke gå til et oppslagsverk for å få svar på om det i det hele tatt er rett og viktig å bidra, ta ansvar, medansvar, dele og hjelpe andre mennesker i nød. Dette koker ned til et verdispørsmål om solidaritet og medansvar har betydning, om det er viktig, og om vi bør bry oss. Det er her politikken gir mening. Det er et politisk ansvar og en politisk mulighet å vurdere slike spørsmål om hva vi mener er riktig, viktig og nødvendig, å veie det vi lærer om den desperate situasjonen i og omkring Syria, f.eks., og fremme forslag til handling.

Den avtalen som ble oppnådd 10. juni mellom partier som utgjør et bredt flertall i Stortinget, er et uttrykk for nettopp dette – et resultat av den muligheten demokratiet faktisk gir: Muligheten til å fremme forslag til vedtak som både fanger opp et stort engasjement blant folk, i partiene og i store deler av det sivile samfunnet, gi engasjementet retning og konkret utløp i vedtak. Arbeiderpartiet støtter fullt og helt opp om resultatet.

Norge vil ved inngangen til 2016 doble den økonomiske støtten til flyktning- og nødhjelpsarbeidet i regionen, en hjelp som vil bli kanalisert gjennom erfarne organisasjoner innenfor og utenfor FN-systemet. Med avtalen om mottak av kvoteflyktninger fra Syria vil antallet økes i forhold til planlagt nivå for årene 2015, 2016 og 2017. Vi følger opp med økt støtte til bosetting og integrering i kommunene, og partiene bak avtalen vil behandle regjeringens varslede pakke for bosetting og integrering i behandlingen av statsbudsjettet for 2016.

Denne avtalen er et godt kompromiss, alle parter har måttet gi og ta, og forhandlingene ble ført på en måte som gjør at seks partier tar eierskap til den. Dette er avgjørende. For Arbeiderpartiet var det viktig å få regjeringen med – regjeringen som skal gjennomføre mange av de konkrete oppgavene som følger av denne avtalen.

Vi registrerer det ene regjeringspartiets – Fremskrittspartiets – håndtering av saken. Partiet deltok konstruktivt i forhandlingene, men valgte å trekke seg ut. Det er en ærlig sak. Høyre står bak avtalen, statsministeren står bak avtalen, og vi legger derfor til grunn som en selvfølge at regjeringen vil sette den ut i livet. At det skal skje med aktiv motstand fra regjeringspartiet Fremskrittspartiets stortingsgruppe, forteller sitt om hvilken sprikende praksis regjeringspartiene nå legger seg på. Det må høre til de absolutte sjeldenhetene at vi i dag ser et regjeringsparti fremme forslag om folkeavstemning mot regjeringens egen politikk.

Det er diskusjon om flyktningpolitikken; det er naturlig. Men det er også avgjørende at det er bred samling om den politikken vi legger til grunn, og de vedtak vi fatter, slik det i dag er om asylpolitikken. Det er avgjørende for menneskene som kommer, at de opplever at et mest mulig samlet politisk lederskap ønsker dem velkommen. Og det er avgjørende for kommunene som skal bosette og integrere i det daglige. Jo mer vi er samlet om på Stortinget, jo mer kan vi vente samling om lokalt – jo mer kan vi håpe på engasjement fra det sivile samfunn og frivilligheten, som er så viktig for vellykket integrering.

De siste ukene har vi snakket om flyktninger fra Syria i benevnelsen «tusentall». Jeg har forståelse for at dette kan virke overveldende for mange, som om tusener fra en dag til en annen dukker opp i et nærmiljø i en liten kommune. En student jeg møtte i Ålesund på et politisk møte, sa det på en annen måte. Hun minnet om at dette handler om at hver kommune i gjennomsnitt tar i mot fire, fem familier i året over to, tre år, eller én flyktning per 1 500 mennesker som bor i Norge. Det som skjer da, er at enkeltmenneskene og familiene trer fram. Vi vet at det vil kreve noe av oss å lykkes i gjennomføringen av denne avtalen. Men det er mulig – og vi kan klare det.

Dagens debatt handler også om det reviderte budsjettet, og vi har nettopp hørt finansministeren forsvare en revisjon av et budsjett som vi først og fremst mener forteller en historie om en regjering på etterskudd. Stigende ledighet og nedgang i sysselsettingen har lenge vært varslet uten at dette har utløst nødvendig handlekraft fra regjeringens side. I lang tid etterlyste både vi og partene i arbeidslivet et bedre permitteringsregelverk og flere tiltaksplasser. I fjor høst foreslo også vi en pakke for vekst i hele landet, med særlig innsats for økt sysselsetting i viktige næringer for Norge. En slik aktiv næringspolitikk har flere ganger blitt avvist av regjeringen, slik den blir i denne revisjonen. Svaret har vært at de følger nøye med på situasjonen, men i mellomtiden taper bedriftene kompetanse, og vi har gått glipp av viktige muligheter. Arbeidsledigheten har for første gang krøpet over 4 pst.

For de unge er tallene enda mer alvorlige, og ledigheten ble målt til nær opp mot 10 pst. i første kvartal i år. Da trengs det sterkere lut enn det regjeringen har lagt opp til i revidert budsjett, og derfor fremmer vi flere forslag rettet inn mot å bekjempe ungdomsledigheten. Det handler om alt fra tydeligere prioritering i Nav-systemet, et mer fleksibelt dagpengeregulering, støtte til bedriftsintern opplæring, flere offentlige lærlingplasser m.m. 30–40 pst. av disse unge som er ledige, har ikke gjennomført/fullført videregående opplæring. Vi må sette inn et krafttak.

Budsjettet for 2016 er Høyre–Fremskrittsparti-regjeringens første egne gjennomarbeidede budsjett. Vi kan være enige om mye i norsk politikk, men dette budsjettet viser tydelige skiller mellom posisjon og opposisjon i synet på hva vi bør løse sammen, investere i sammen – og hvor vi er best tjent med å løse oppgavene hver for oss.

Regjeringen foreslo skatteuttak, der 50 pst. av lettelse skulle gå til de 5 pst. som har mest fra før, en oppskrift på å dra landet i retning av økende forskjeller, selv

om jeg merket meg Høyres finanspolitiske talsmann mente det var omvendt, at dette kom til å føre til mindre forskjeller i Norge – det var et interessant regnestykke. Jeg mener det bryter med noe grunnleggende i Norge, nemlig at det er de med sterkest rygg som skal bære den tyngste bør.

I motsetning til regjeringen mener vi at politikken oppgave er å slå ring rundt at Norge er et land med relativt små økonomiske forskjeller. Det er en fordel for vårt land. Og vi mener regjeringen og finansministeren bør ta til seg budskapet fra for eksempel OECD, som nylig kom med fire klare råd for å motvirke økte forskjeller:

1. jobbe for et mer likestilt arbeidsliv
2. føre en aktiv politikk for flere og bedre jobber og jobbe for et inkluderende arbeidsliv
3. tidlig innsats i skolen med særlig god oppfølging de første skoleårene
4. skattesystemet må virke omfordelende

Vi vet nå at stor ulikhet ikke bare bør bekjempes ut fra sosiale hensyn og fordi det er rettferdig, men også fordi store økonomiske forskjeller skader den økonomiske veksten og evnen til omstilling.

For Norges del har ikke slike råd pleid å være spesielt kontroversielle, de har ligget til grunn for den norske modellen. Men nå har altså finansministeren muligheten til å gjøre noe med dette, hun som sa i valgkampen at hun mente den norske modellen står i veien for det norske folk, og vi har en regjering som tror på teorien om at skatteuttak til de aller rikeste skal sildre ned over resten av økonomien og skape vekst, til tross for at Finansdepartementet nok en gang har bekreftet at det ikke er «grunnlag for å budsjettere med dynamiske effekter i 2015 av forslagene til skatteendringer».

Regjeringens budsjett i fjor viste fram en gal prioritering av den handlefriheten vi har – revisjonen endrer ikke på det. I stedet for skatteuttak som ikke virker, kunne vi valgt en bedre kommuneøkonomi, en bedre sykehusøkonomi, mer til investering i kollektivtrafikken i storbyene, og en tydelig satsing på våre strategiske næringer. Det er denne retningen vi inviterer velgerne til å gi sin stemme til ved årets valg.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Svein Flåtten (H) [11:25:30]: Denne regjeringen har gjennom sine budsjetter satsset på utbygging av vei, jernbane og infrastruktur. Den har prioritert investeringer i kunnskap og forskning, innovasjon og teknologi, og ikke minst har den prioritert reduserte skatter på å investere i norske arbeidsplasser fra norske eiere. Alt dette er noe som etterspørres, har vært etterspurt og fortsatt vil bli etterspurt av norsk næringsliv. Man ønsker mer av det samme, for dette er generelle rammebetingelser som gjør at bedriftene selv kan gjøre de nødvendige tilpasninger for å bli mer konkurransedyktige.

Og jeg spør: Hva er det ved disse satsingene, som nå går over tid, som kan rettferdiggjøre utsagnet fra representanten Gahr Støre om at regjeringen ikke forstår Norge?

Jonas Gahr Støre (A) [11:26:36]: La meg først si at når det gjelder satsingen på infrastruktur, veier, jernbane, forskning og skole, står vi med budsjetter der vi bevilger det samme. Vi har noe ulikt syn på innretningen av struktur. Vi mener at denne jernbanereformen ikke kommer til å styrke norsk jernbane. Derfor har vi en annen innretning av den.

Det som er et hovedtema her, er en regjering som fører en politikk hvor den bruker som sin største satsing kutt, der 50 pst. av lettelsene går til de 50 pst. rikeste. Representanten Flåtten mener det reduserer forskjellene i Norge og stimulerer økonomien. Begge deler er svært tvilsomt. Det er å ikke forstå Norge. Det er å gi kommunene en så svak økonomi at rådmennene over hele landet nå kutter. Det å stå i Stortinget og ønske flere lærere, men oppleve at skoleledere sier opp lærere der ute, er å ikke skjønne Norge på en god måte.

Det å vedta skattelettelser her i Stortinget og så se på at vi har 40–50 kommuner som siden valget øker eiendoms-skatten der ute, er å ikke forstå Norge. Vi vil alle det beste for Norge, det er det overhodet ingen tvil om, men i retningen og bruken av handlefriheten er det valg som ikke utløser det potensialet, den kreativiteten og de mulighetene Norge har – med det opplegget regjeringen velger.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:28:01]: Ingen er vel flinkere med fine ord enn representanten Gahr Støre. Vi hører om verdier, ansvar, solidaritet – svært fine ord, det skal han ha. Men samtidig gjør han regnestykker for å fortelle folk at det antall tusen flyktninger som Arbeiderpartiet ønsker å ta imot, egentlig ikke er så mange, og det synes jeg er litt underlig. Uansett: 8 000 flyktninger blir til 13 600 flyktninger med familiegjenforening, og SSB har estimert at det betyr 7 mill. kr gjennomsnittlig i kostnader i et livstidsperspektiv. Totalt er det 95,2 mrd. kr.

I Norge, hvor oljeprisen er halvert, ledigheten er på vei opp og gjeldsgraden øker: Hvorfra har representanten Gahr Støre tenkt å hente, konkret, 95,2 mrd. kr? Er det ved økte skatter og avgifter, er det ved redusert velferd, eller vil ikke representanten Gahr Støre svare konkret på dette spørsmålet?

Jonas Gahr Støre (A) [11:29:01]: På vei inn i Stortinget i dag fikk jeg utdelt øreplugger fra Fremskrittspartiet som skulle brukes mot å høre på meg. Da er jeg glad for at representanten ikke bruker dem, og at han har hørt på mine ord. Og jeg takker for komplimenten, at han mener de er velvalgte.

Norge kan ta internasjonalt ansvar. Vi har gjennom hele vår historie tatt imot mennesker på flukt. Nordmenn på flukt er blitt tatt imot av andre land. Det var gudskjelov ikke noen i Sverige som da nordmenn kom over grensen dit, spurte hvor mye det ville bli i livsløpskostnader, og som satt med kalkulatoren og regnet det ut. Vi har en streng, rettferdig og human asylpolitikk. Vi har en flyktningpolitikk hvor vi stiller opp for FN, tar imot noen flyktninger i nød, noen familier per kommune. Noen idrettslag, noen kirker, noen frivillige organisasjoner vil stille opp og gjøre den dugnaden mulig.

Dette er mennesker som kan komme i arbeid, dette er mennesker som kan bruke sine evner når de kommer til et land hvor det ikke er krig og forfølgelse. Jeg opererer ikke ut fra hva som er riktig, hva det livsløpsregnskapet er. Norge kan klare den dugnaden. Hvis vi ikke gjør det, får vi en utrygg verden, en farlig verden, og Norge er nå med på å ta et medansvar, med et bredt flertall i Stortinget, som jeg er glad for. Og jeg beklager at Fremskrittspartiet stiller seg på utsiden.

Ulf Leirstein (FrP) [11:30:16]: Det er flere av oss som fra tid til annen velger å lytte til det Gahr Støre har å si. Jeg hørte også landsmøtetalen til representanten Gahr Støre, der han slo fast at Arbeiderpartiet var for å ta imot 10 000 flyktninger fra Syria, fordelt over to år. Jeg har også registrert at det var et klart flertall i Stortinget for det samme, men jeg registrerer at representanten har klart å forhandle bort Arbeiderpartiets utgangspunkt, som var 10 000 flyktninger, og nå lander på 8 000. Jeg antar at da han holdt talen sin på landsmøtet til Arbeiderpartiet, mente han at 10 000 var det rette antallet, uvisst hvor dette tallet kommer fra. Nå har man altså landet på 8 000, nå er det det rette tallet. Kan representanten Støre forklare forsamlingen hvorfor det riktige tallet nå er 8 000 og ikke 10 000, som han lovet på sitt eget landsmøte?

Jonas Gahr Støre (A) [11:31:02]: I mitt innlegg sa jeg at det ikke finnes noen norm eller noe oppslagsverk som gir det tallet. 5 000 over ett år er én per 1 000 nordmenn. Det er en norm som FN's høykommissær fra tid til annen bruker, det er én tilnærming. Det var det Arbeiderpartiet også la an til at Norge burde kunne klare.

Politikk skal gjennomføres. Arbeiderpartiet har aldri i min levetid trodd at et landsmøtevedtak i Arbeiderpartiet blir gjennomført i Stortinget, i alle fall ikke når vi ikke er i regjering, og i alle fall ikke når vi ikke har flertall. Da går vi til Stortinget og spør: Hva kan vi få til? Det er avgjørende å få til noe bredt. Det er avgjørende å få til noe sammen. Det er avgjørende å få med regjeringen.

Hvis man er flyktning på flukt fra sin regjering, flykter man ikke til et land der regjeringen er imot å ta imot flyktninger. Derfor engasjerte vi regjeringen til forhandlinger. Statsministeren fulgte opp på en god måte og sa: La oss gjennomføre forhandlinger. Fremskrittspartiet var med til siste dag, og de tallene som er fremkommet, tyder ikke på at de var veldig langt unna. Vi har fått en avtale om 8 000 over tre år, som er ansvarlig, som er mulig å gjennomføre, og som tjener Norge veldig godt.

Karin Andersen (SV) [11:32:14]: Vi har den største menneskeskapte katastrofen i vår tid. Det så SV, derfor fremmet vi forslag i fjor om å hjelpe 5 000 flere til Norge. Da var Arbeiderpartiet imot. I år fremmet vi forslag om 10 000 flere over to år. Arbeiderpartiet var for, og det var et flertall for dette. Likevel velger altså Arbeiderpartiet vekk det flertallet for sin egen politikk, går til Høyre og skaper flertall for færre, finansiert over kutt i bistand. Hensynet til det brede flertallet blir viktigere enn hensynet til å gjøre mer. Da må jeg spørre om representanten Gahr Støre

kan forklare hvorfor vi har mindre mulighet nå enn i 1993, da vi tok imot 12 000. Og: Mener Arbeiderpartiet at økt nødhjelp virkelig skal betales med kutt i bistand?

Jonas Gahr Støre (A) [11:33:10]: I dette opplegget, som nå seks partier står bak, er det friske penger til økt nødhjelp, og det er gjort visse omprioriteringer i et budsjett på over 30 mrd. kr. 250 mill. kr er flyttet på på en måte som jeg mener er fullt ut forsvarlig.

Det å sammenligne tidlig 1990-tall og 2015 er selvfølgelig ikke mulig. Det at Norge skal ta medansvar, gjelder begge ganger. Denne avtalen om 8 000 over tre år er – jeg gjentar – ansvarlig, og den er veldig god fordi den er eid av partier på tvers av grensene i norsk politikk. At regjeringspartiet Høyre er med, at de har vært med på å utvikle og støtter denne avtalen, gjør at vi kan gjennomføre den. Det er en avtale som vil bli godt gjennomført av regjeringen og støttet av Stortinget. Det var vi villige til å være med på for å få avtalen til.

Så registrerer jeg at SV har valgt å stå utenfor avtalen. Jeg opplever ikke at det bidro til å endre resultatet, og jeg er lei meg for at SV ikke nå skal være med på de diskusjonene som skal komme om hvordan vi skal sikre et godt integreringsopplegg i kommunene, som også er en del av avtalen, men som SV altså ikke er med på.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 5 minutter.

Trond Helleland (H) [11:34:35]: Borgerkrigen i Syria og ISILs brutale herjinger har ført til en av de største humanitære krisene siden annen verdenskrig. Millioner av mennesker er på flukt eller er internt fordrevne, og store deler av befolkningen er avhengig av humanitær støtte. I en slik situasjon påligger det Norge et stort ansvar for å bidra til å lindre den humanitære situasjonen for flyktninger og for befolkningen i Syria.

10. juni 1963 holdt John F. Kennedy en tale til American University – på dagen 52 år før vi ble enige om flyktningeavtalen – der han sa:

«vi bor alle på denne lille planeten. Vi puster inn den samme luften. Vi vil alle verne om våre barns fremtid. Og vi er alle dødelige.»

Skulle krisen en gang ramme oss, slik den har gjort i tidligere tider, ville vi også være avhengige av hjelp.

La dette være bakteppet for hvordan jeg tar debatten videre. Etter statsministerens redegjørelse i Stortinget om den humanitære krisen i Syria har det vært forhandlinger mellom alle partiene på Stortinget om hvordan Norge skal forsterke sin innsats for å hjelpe mennesker på flukt fra krig og terror i Syria. Selv om to partier valgte å stå utenfor den brede enigheten, vil jeg gi honnør til alle for å ønske å være med og finne fram til en bred løsning.

Høyres utgangspunkt var hele tiden ønsket om å konsentrere innsatsen, slik at vi kunne hjelpe flest mulig, best mulig. FN's høykommissær for flyktninger har her pekt på hjelp i nærområdene som den mest effektive formen for hjelp. Derfor er jeg glad for at avtalen Høyre har forhand-

let fram med Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Miljøpartiet De Grønne nettopp har dette som den viktigste prioriteringen. Etter at regjeringen allerede hadde økt innsatsen med 250 mill. kr i revidert nasjonalbudsjett – som vi nå behandler – har vi sammen med forlikspartnerne forsterket dette med ytterligere 250 mill. kr til et nivå i 2015 på 1,25 mrd. kr, og som heves til 1,5 mrd. kr i 2016.

Eksempler på hvordan disse pengene, 1,5 mrd. kr, kan brukes – i forhold til appeller fra FNs høykommissær – er at vi kunne f.eks. dekke husly til 260 000, vi kunne følge opp 30 pst. av helseprogrammet og nå 1,8 millioner mennesker, vi kunne dekke 40 pst. av utdanningsprogrammet for 1,8 millioner barn, eller vi kunne dekke 60 pst. av det høykommissæren ber om når det gjelder vann og sanitær for ti millioner mennesker. Dette er blant de prioriteringene Norge vil gjøre. I et ellers stort bistandsbudsjett var det viktig å finne rom for å prioritere det vi nå mener er aller viktigst, og derfor vil det bli foretatt omprioriteringer.

Vårt utgangspunkt når det gjelder overføringsflyktninger fra Syria, er det ansvaret vi har for mennesker som kommer hit som flyktninger. Det er et stort ansvar. De skal få en ny start på livet, de skal få en bolig, de skal integreres i samfunns- og arbeidsliv, og de skal selvsagt få den oppfølgingen de trenger, med helse eller andre velferdsbehov.

Sammenligningen med Bosnia og Kosovo halter. På 1990-tallet hadde vi ikke begrepet «integrering» i norsk politikk, det var ingen integreringspolitikk. Nå har vi en ambisjon om å gjøre dette på en god måte, sånn at dette er folk som kommer i arbeid, som får utdanning, og som blir produktive borgere i det norske samfunnet.

I dag sitter mer enn 5 000 mennesker som har fått innvilget asyl eller opphold på humanitært grunnlag, i norske mottak. Til tross for at flere blir bosatt i dag enn i tidligere år, må vurderingen av eventuelle nye overføringsflyktninger fra Syria ikke føre til at dem vi allerede har gitt opphold, skyves lenger bak i køen.

Når vi i dag vedtar å øke mottaket av syriske flyktninger, er det derfor veldig viktig at norske kommuner blir stimulert til å ta imot, bosette og integrere de som kommer, og de som allerede er her. Vi prioriterer dette i avtalen med til sammen nye 80 mill. kr utover det regjeringen allerede har foreslått.

Da vi startet forhandlingene, kunne det etableres et flertall for at Norge skulle ta imot 10 000 flyktninger i 2015 og 2016. Dette var – og det vil jeg understreke – for Høyres del et forslag som aldri kunne aksepteres. Derfor er jeg glad for at vi har fått en mer moderat og realistisk tilnærming, at vi tar imot 8 000 flyktninger over tre år, og at vi skal evaluere dette i 2017.

Vårt forslag vil bli lagt merke til internasjonalt. Norge er før dagens vedtak et av landene som bidrar mest. Det skal vi være stolte av.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:39:54]: Mange er skuffet over Høyre i denne saken. Det er jeg også. Mange Høyre-velgere er skuffet over Høyre i denne saken.

Det forstår jeg godt. Ikke minst er jeg skuffet over representanten Helleland, som inviterer regjeringens hovedmotstander på vaffel og kaffe for å diskutere hvordan man kan undergrave regjeringens egen politikk. Så mitt spørsmål til representanten Helleland er om han kan garantere at Høyre i fremtiden ikke vil igangsette nye samtaler med regjeringens hovedmotstander, slik at man kan sikre at man forholder seg til de inngåtte avtalene, som regjeringen forhandlet frem under sterkt press fra alle de fire partiene involvert.

Trond Helleland (H) [11:40:35]: Jeg kan forsikre representanten Tybring-Gjedde om at representanten Helleland vil følge opp statsministerens – regjerings-sjefens – appeller om å finne brede politiske forlik i Stortinget. At Fremskrittspartiet da var med på dette, diskuterte det og bidro konstruktivt, det har jeg stor respekt for, men at en i ettertid tar avstand fra at statsministerens appell om bredt samarbeid blir ivaretatt og sparer regjeringen for store milliardutgifter, det har jeg liten sans for.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:41:11]: Jeg hører representanten snakke om appeller fra statsministeren. Det er slik at vi på Stortinget forholder oss til inngåtte avtaler, og det er ikke noen tvil om at det ble inngått en avtale. I hvert fall i Fremskrittspartiets stortingsgruppe var det en stor debatt knyttet til asylavtalen mellom de fire partiene, og det gikk en kule varmt, og jeg antar at også i de andre partiene gikk det en kule varmt. Og så opplever man, fordi man får et tall i eufori på noen landsmøter, at man skal ta imot flere asylsøkere til Norge – ikke at man skal hjelpe dem i nød, men til Norge. Da er det en appell fra statsministeren, samtidig som vi har en avtale. Så du forholder deg altså ikke til avtalen, men til statsministeren.

Trond Helleland (H) [11:41:57]: Jeg tror vi skal overlate til andre, f.eks. partileder Siv Jensen, å tolke den avtalen som er inngått mellom de fire partiene. Jeg tror jeg har større tiltro til partilederens evne til å tolke avtalen enn jeg har til representanten Tybring-Gjedde.

Snorre Serigstad Valen (SV) [11:42:27]: Når jeg hører den tonen i samtalen mellom de to regjeringspartiene, må jeg innrømme at jeg nesten blir mer positivt innstilt til den avtalen som er inngått. Det er det ganske spesielt å være vitne til.

Jeg har likevel tenkt å spørre representanten Helleland om følgene av de flotte og viktige ordene han åpnet sitt innlegg med. Hadde Norge havnet i en lignende situasjon som Syria – Gud forby – hadde vi også vært avhengige av andre lands og andre menneskers hjelp. Da har jeg lyst til å spørre representanten Helleland: Hvorfor satte man ned foten akkurat ved 8 000 flyktninger over tre år – og sørget for at økningen i humanitær hjelp ble tatt fra andre poster som skal gå til mennesker som trenger hjelp? Det er noen få dager siden Stortinget vedtok 500 friske millioner kroner til kulldrifta på Svalbard. Hadde det ikke vært mulig også å komme med friske penger, og mer penger, for å hjelpe flere mennesker i Syria?

Trond Helleland (H) [11:43:24]: Nå har jeg hørt flere innlegg i revidertdebatten som er bekymret for oljepengebruken, og som sier at nå må vi ikke bruke mer. Da var det helt naturlig for oss å gjøre omprioriteringer. Blant annet sa Jonas Gahr Støre i debatten etter Erna Solbergs redegjørelse at det var viktig nå å kunne omprioritere mer til humanitær bistand. Det har vi tatt på alvor. Det har vi gjort, og vi har levert et tall som vi mener er realistisk, og som det er mulig å gjennomføre, der norske kommuner også gjøres i stand til å ta imot flere flyktninger. Høyre vil ikke ha noen urealistisk – jeg holdt på å si – landsmøtevedtakpolitikk. Vi vil ha realistisk politikk som kan gjennomføres, og derfor ble vi enige om 8 000. Det var synd at både Fremskrittspartiet og SV hoppet av, men jeg mener at det er et så bredt flertall som står bak dette nå, at det er gode muligheter for å få gjennomført det. Det er også de partiene som står bak dette, som har ordføreren i de aller fleste norske kommuner, og derfor har jeg tro på at dette er realistisk å få til.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at uttrykket «Gud forby» står på listen over uparlamentariske uttrykk, så vi får holde oss til å påkalle jordiske makter.

Karin Andersen (SV) [11:44:45]: Det er vel en overdrivelse å si at Høyre har vært en pådriver for at vi skal reagere kraftigere og mer i tråd med behovene når det gjelder den største menneskeskapte katastrofen vi har sett i vår tid. De har blitt dratt etter håret for å være med på litt mer.

Representanten argumenter med at det kanskje er dette som er realistisk. Da vil jeg spørre om representanten er klar over at Norge i 1993 tok imot 12 000 flyktninger fra Bosnia, og det gikk bra. I 1999 tok vi imot 6 000 fra Kosovo, og da hadde representanten Inge Lønning fra Høyre et fantastisk innlegg der han forklarer hvorfor dette må skje, at det er mulig, og at det bare er ett parti i denne salen som mener at det handler om å hjelpe folk der og ikke på begge steder.

Hva er det i Norge i dag som er vanskeligere enn det var i 1993 eller i 1999, som gjør at vi ikke kan ta imot flere enn 8 000 over tre år?

Trond Helleland (H) [11:45:53]: For det første: Dette å bli dratt etter håret, det er mulig at det er noe SV har god erfaring med i regjering, men for vår del har det å være tydelig på å prioritere den humanitære bistanden til Syria vært noe regjeringen har jobbet med helt uavhengig av både landsmøtevedtak og andre ting. Norge er blant dem som bidrar mest når det gjelder å hjelpe i nærområdene. Vi har noen svært dyktige frivillige organisasjoner i Norge som bidrar, og vi har UNHCR som bidrar, og Norge har vært en av de absolutt beste.

Når det gjelder Bosnia og Kosovo, sa jeg i mitt innlegg at ja, det ble tatt imot mange fra Bosnia og Kosovo da, og det var veldig flott, men vi oppdaget også i ettertid at vi mangler noe som heter integreringspolitikk her i landet. Det kom med Bondevik II-regjeringen, det kom med introduksjonsprogrammet, det kom med norskopplæringen, det kom med å kvalifisere dem som kommer som flykt-

ninger – til aktiv innsats i det norske samfunn, i det norske arbeidsliv. Derfor kunne vi ikke ta imot 10 000 over to år.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Knut Arild Hareide (KrF) [11:47:06]: Medan eg senkar talarstolen, håper eg det skal vere lov til å omtale Vårherre frå talarstolen. Det vil i alle fall vere viktig for Kristeleg Folkeparti, og der støttar eg Snorre Serigstad Valen.

Me opplever no den mest krevjande flyktnings situasjonen etter den andre verds krigen. Da er eg glad for dei initiativa som kom frå Stortinget, og invitasjonen frå statsministeren til at me, alle partia, kunne setje oss ned og finne løysingar. Det var åtte parti som hadde gode drøftingar, og det var seks parti som kunne einast om ei god løysing. Eg ser òg at den løysinga er godt mottatt. VG skriv på kommentar plass 11. juni:

«Belastningen på Syrias naboland er stor. At Norge i en slik situasjon åpner for å ta inn noen flere kvote-flyktninger, slik FN oppfordrer til, synes vi er fornuftig politikk.»

Aftenposten skriv på leiar plass 12. juni under overskrifta «Et godt forlik om Syria-flyktninger»:

«Stortingsflertallet viser heldigvis vilje til å hjelpe.

Det brede forliket og tilslutningen fra det største regjeringspartiet Høyre gjør avtalen mer realistisk enn den ellers ville vært. Begge deler vil komme dem dette handler om, de syriske flyktningene, til gode.»

Dagbladet har 11. juni ein leiar med overskrifta «Ta imot de trengende», og dei gir ros til eit fornuftig resultat:

«Én krone kan ikke brukes to ganger og valget om å ta imot flyktningene koster. Når vi har valgt det dyre alternativet: å ta imot flyktninger her hjemme framfor å hjelpe flere i nærområdene, er det essensielt at vi tar imot de flyktningene som har særskilte behov og ikke de som best kan hjelpes i nærområdene. Vi må derfor ta imot palestinere, alenemødre, desertører, seksuelle minoriteter og funksjonshemmede, som få i nærområdet er villig til å ta inn. Velger vi annerledes vil det nåværende vedtaket ha vært en feilprioritering.»

Eg synest det er viktige signal Dagbladet gir, og det gir heile perspektivet for kvifor det er viktig ikkje berre å hjelpe i nærområda, som me er einige om, men òg å ta imot, for det finst grupperingar som ikkje har eit vern i nærområda. Det er viktig med dei gruppene som Dagbladet nemner, eg vil òg nemne at mange kristne faktisk ikkje opplever tryggleik i nærområda.

Kristeleg Folkeparti bruker påverknaden sin til å sikre at Noreg aukar bistanden og hjelper fleire flyktningar. Det gjer me konsekvent, både ved behandling av statsbudsjettet og no, med forliket i Stortinget om Syria-bistanden. For 2015 var det løyvd 750 mill. kr til å hjelpe ofra i krigen i Syria i nærområda. Det nye forliket på Stortinget inneber at denne nærområdebistanden no blir auka med 500 mill. kr til 1,25 mrd. kr. Neste år blir han auka til 1,5 mrd. kr – ei fordobling frå dagens nivå.

Flyktningbistanden i nærområda er førstelinjetenesta. Det er den mest effektive bruken av pengane og fjernar ikkje ressurspersonar som trengst for å bygge opp landet

etter krigen. Når me òg supplerer humanitær hjelp til husly og mat med eit godt skuletilbod, aukar me også evna deira til å byggje opp igjen eit krigsherja land.

Nokre personar og familiar er særleg utsette. Dei må sikrast vern i andre land, og mottakskapasiteten i fleire av nabolanda er òg på ei brestepunkt. Derfor meiner eg at denne avtalen som me er blitt einige om, er veldig god. Han gir hjelp i nærområda, og Noreg tar eit ansvar – eit ansvar FN har bedt oss om å ta – og me følgjer opp. Følgjer andre land i Europa opp på same måte som Noreg gjer, vil det behovet som FN har bedt om i denne saka, faktisk bli oppfylt.

Presidenten: Det åpnes for replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:52:17]: Det var interessant å høre representanten Hareide bruke VG, Dagbladet og Aftenposten som sannheitsvitner for hvorvidt man fører en god politikk eller ei. Det er vel ikke særlig overraskende hvor disse norske mediene står. De konkluderer omtrent alltid likt.

Når det gjelder kommentaren fra Dagbladet om at det står respekt av å velge den dyreste måten å hjelpe flyktninger på, er det en litt underlig konklusjon, når man kan hjelpe millioner for det samme beløpet. Men uansett er kostnadene for det som Kristelig Folkeparti gikk inn på, 95,2 mrd. kr i et livstidsperspektiv – uansett hvordan man snur og vender på det. Og da er det interessant å få vite hvor representanten Hareide har tenkt å hente disse pengene – jeg antar at man ikke kan be Vårherre om hjelp.

Knut Arild Hareide (KrF) [11:53:06]: Eg valde å bruke dei største avisene i Noreg for å vise at eg trur den avtalen som det er brei einigheit om i denne sal, òg har brei tilslutning i det norske folk. Det er fordi me gjer begge delar, me hjelper i nærområda, men me tar òg imot i vårt eige land.

Kvifor er det viktig? Det er fordi det er nokre som ikkje får det vernet som dei treng, i nærområda. Eg brukte Dagbladet for å reflektere over nettopp det, fordi det finst grupperingar som ikkje kjenner seg trygge i flyktningleirar i nærområda. Paradokset er at bl.a. seksuelle minoritetar, desertørar, aleinemødrer, men òg kristne opplever utryggleik i nærområda. Eg synest me må ta inn over oss at det er ikkje alle som kan hjelpast i nærområda.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:54:15]: Det var interessant å høre.

Jeg bare lurte på hvordan representanten Hareide har tenkt å finne de homofile og andre minoriteter blant FN's kvoteflyktninger, om han har tenkt å peke på dette og be FN hente dem til Norge. Jeg har heller ikke registrert at representanten Hareide har hatt den samme omsorgen for homofile generelt sett, men det er en helt annen sak.

Han sier at man skal gjøre begge deler. Det er jo ikke slik at FN ikke har bedt om mer hjelp. FN er i desperat behov for hjelp – de mangler 35 mrd. kr i hjelp. Det er ikke slik at man ikke kan gi beskyttelse til alle – man kan det hvis man får de ressursene som er nødvendig. Og da

kan man altså hjelpe langt flere. Jeg skjønner at dette er en markeringssak for Kristelig Folkeparti, at det er et poeng i seg selv å hente flyktninger til Norge, uansett om det hjelper færre. Fremskrittspartiets mål er å hjelpe flest mulig og ikke hente flest mulig hit.

Er det Kristelig Folkepartis mål å hjelpe flest mulig – ikke for en minst mulig kostnad, men hjelpe flest mulig?

Knut Arild Hareide (KrF) [11:55:16]: Kristeleg Folkepartis mål er å hjelpe dei som treng det. Da er det viktig at me hjelper i nærområda, men òg at me tar imot grupperingar som ikkje kan kjenne seg trygge i nærområda. FN har bedt oss om å gjere begge delar. Dei har bedt oss om å hjelpe i nærområda, men òg om å ta imot kvoteflyktningar.

Til det spørsmålet som representanten Tybring-Gjedde tar opp: Ja, me gjer ei utveljing av kvoteflyktningane våre. Da er det viktig at det er dei med dei spesielle behov, dei som ikkje kan sikrast tryggleik i nærområda, me prioriterer. Dette skjer i intervju.

Me veit at tru er ein av dei tinga som kan skape utryggleik i denne regionen. Situasjonen til dei kristne i Midtausten er svært utsett. Alle me politikarar fekk i haust tilbakemelding frå kristne i Midtausten som fryktar for situasjonen sin.

Karin Andersen (SV) [11:56:29]: Kristelig Folkeparti og SV har vært blant de fremste forkjemperne for at vi skal hjelpe både flyktninger i flyktningleirene og dem som trenger å få komme ut av flyktningleirene – slik Hareide har forklart – men også for at norsk bistand skal holdes oppe og ikke brukes til andre ting.

Etter forliket har organisasjoner som Flyktninghjelpen, Amnesty International og Norsk Folkehjelp og biskop Atle Sommerfeldt uttrykt veldig stor skuffelse over at det flertallet som var for å gi mer hjelp, ikke ble brukt. Det bidro Kristelig Folkeparti til.

Det andre, som de har vært mest forskrekket over, er at bistanden til nærområdene er for liten, og at pengene til dels tas ved å kutte i bistand. Hvordan kan Kristelig Folkeparti gå med på en slik løsning, når det var mulig å få både flere flyktninger, mer bistand og friske penger sammen med SV?

Knut Arild Hareide (KrF) [11:57:39]: Eg vil gi ein takk til SV for det som dei har vore med på når det gjeld å byggje opp eit reelt fleirtal denne våren. Eg deler det som Karin Andersen seier: SV og Kristeleg Folkeparti har stått saman på dette området, og SV har bidratt til det resultatet me ser i dag.

Når det kjem kritikk frå ein del organisasjonar om at me ikkje gjer nok, er eg ikkje overraska over det. Det er eit enormt behov, eit enormt engasjement. Heller ikkje eg meiner at me gjer nok, me bør gjere enda meir. Men det me var med på, var å gjere meir enn det som i utgangspunktet låg der. Det er eit steg i riktig retning, men eg trur det er ein felles jobb for oss å auke dette òg framover.

Så er det ei utfordring med at når me tar imot flyktningar i vårt eige land, har me under skiftande regje-

ringar – både den raud-grøne, Bondevik I og Bondevik II – ført ein del av dei utgiftene over på bistandsbudsjettet. Det er ein praksis som både SV og Kristeleg Folkeparti synest er uheldig, men som begge har hatt mens me har sete i regjering.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Marit Arnstad (Sp) [11:59:02]: Flyktningssituasjonen i Syria og omkringliggende land er svært alvorlig. Store deler av befolkningen er etter hvert avhengig av humanitær bistand. Derfor er det også et stort behov både for å ta imot flyktninger fra Syria og også for økt hjelp i nærområdene. Altfor få land har respondert på FNs høykommissærs appell om å ta imot flere flyktninger. Derfor er det nå viktig at flere land kommer med tydelige og forpliktende signaler om vilje til å ta imot flyktninger, samtidig som det også trengs ressurser til å bedre situasjonen i nærområdene.

Senterpartiet er godt fornøyd med at et bredt flertall på Stortinget har samlet seg om tiltak for de neste to og et halvt årene, når det gjelder tiltak både her hjemme og i nærområdene. Forliket innebærer at Norge skal trappe opp bistanden til nærområdene til samlet 1,2 mrd. kr i inneværende år og 1,5 mrd. kr i 2016. Det innebærer en betydelig økning i bistanden som er helt nødvendig. For å oppnå dette er det ikke til å legge skjul på at partene i forliket har vært nødt til å foreta omdisponeringer innenfor budsjettene og også foreslå en full inndekning for tiltak som har budsjettvirkning i inneværende år. Senterpartiet erkjenner gjerne at det ikke bestandig er like enkelt, men vi ser også nødvendigheten av dette her for å bidra til et bredt flertall på Stortinget.

Flertallet legger klare føringer for hvordan bistanden til nærområdene bør benyttes. Vi må øke støtten til norske humanitære organisasjoner, til FNs organisasjoner, til helsehjelp, til organisasjoner som opererer inne i Syria og tilbyr nødhjelp, og også som bistand til nabolandene, for å dekke de grunnleggende behovene til flyktningene når det gjelder behov for mat, vann og husly.

Det er ikke noen motsetning mellom å bidra med mer hjelp til nærområdene og samtidig ta imot flere flyktninger til Norge. Vi mener det som nå vil bli meldt inn til FNs høykommissær, om at Norge vil ta imot 8 000 flyktninger de neste tre årene, er en god og omforent løsning. For Senterpartiet har det vært viktig å komme fram til en samlende løsning. Årsaken til det er sjølsagt å sikre en god og effektiv gjennomføring av det vi nå har blitt enige om. At regjeringspartiet Høyre er en del av forliket, og at regjeringen står bak forliket, vil etter vår oppfatning være en garanti også for gjennomføringen de neste to årene.

Når det nå legges et langsiktig løp for mottak av flyktninger fra Syria, er det naturlig at det som er avtalt, også blir evaluert i 2017. Da kan det være grunnlag for justeringer når det gjelder nivå både for mottak og for bosetting i kommunene.

Norske kommuner har vært positive til å bosette nye flyktninger. Med ulike forbehold sier godt over 140 kommuner ja til å ta imot flere flyktninger. Det er veldig bra. Det er viktig at kommunene settes i stand til å ta imot

flere, og at det gjøres på en ryddig måte. Senterpartiet synes det er bra at det legges ekstra penger på bordet i inneværende år som et ekstratilskudd til kommunene, og at Husbankens rammer til utleieboliger økes. Men den viktigste jobben overfor kommunene ligger i det punktet i avtalen som sier at regjeringen i statsbudsjettet for 2016 skal komme tilbake med ytterligere ressurser til kommunene for å stimulere bosettingsarbeidet. Det kan handle om 100 pst. i integreringstilskudd, det kan handle om ressurser til bygging av flere boliger, og det kan handle om at regjeringen vurderer KS' forslag om ordninger som premierer kommuner som bidrar til økt bosetting. KS' forslag om at hver kommune som mottar flere flyktninger enn de anmodes om fra IMDI, får et ekstra tilskudd, er et godt forslag.

Økt mottak av flyktninger kommer også til å stille større krav til et effektivt mottaksapparat, til å sørge for at det blir mindre papirarbeid og til bedre integrering. Det er mange store og små tiltak som kan gjøre at mottak blir mer smidig enn i dag, og integreringsarbeidet kan også bli bedre. Det kan bl.a. bli bedre ved at en i samarbeid med frivillige organisasjoner også mobiliserer flyktningguider til nyankomne personer.

Norge kan sjølsagt ikke gjøre alt, men Norge kan gjøre litt. Hvis mange land gjør litt, vil det bety svært mye for den vanskelige situasjonen vi ser i Syria og omkringliggende land. Det er ikke mulig å sitte helt rolig og se på det som nå foregår i Syria, derfor er Senterpartiet glad for den avtalen vi i dag behandler. Det borger for gjennomføring og forpliktelse for bredden av partier på Stortinget, og det er godt, og det er nødvendig.

Marit Nybakk hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [12:03:55]: For en halvtimes tid siden sto representanten Slagsvold Vedum på talerstolen og klaget over kommuneøkonomien og sa at det var underskudd, visstnok 2,8 mrd. kr i år og totalt 5 mrd. kr på to år. Og det er vel ikke slik at Senterpartiet ligger tilbake for noen av de andre partiene når det gjelder å bruke penger over statsbudsjettet. De er glade i velferdsordninger, de som alle andre i denne salen. Uansett hvordan man snur og vender på det – som jeg har spurt de andre representantene om også – vil det koste 95,2 mrd. kr i løpet av et livstidsperspektiv å få 13 600 syrere til Norge, da iberegnet familiegjenforening, som er 0,7 per syrer.

Man gjør jo kostnadsberegninger for absolutt alt annet i dette huset, for alt fra elevplass på skolen, sykehusplass og sykehjemsplass til alt annet man trenger. Hva er grunnen til at man ikke skal bedrive kostnadsanalyser, samfunnsanalyser eller konsekvensanalyser, men tenker på et tall, og så forsvarer det tallet for alt det er verdt?

Marit Arnstad (Sp) [12:05:00]: Representanten Tybring-Gjedde har rett i én ting, nemlig at dette kommer til å stille krav til oppfølgingen overfor kommunene. Det er

derfor det er så viktig at det også står i avtalen at regjeringen har en forpliktelse til å komme tilbake i statsbudsjettet for 2016 med tiltak som oppmuntrer kommunene, og som sikrer at kommunene kan gjennomføre dette på en god måte. Det kommer til å kreve ressurser, det er det ingen tvil om. Senterpartiet har store forventninger til at regjeringen, ikke minst de statsrådene som i dag er til stede i salen, tar den oppgaven på det største alvor og bruker tida fram til statsbudsjettet framlegges både til å gå gjennom hvilke tiltak som er best egnet for å sette kommunene i stand til å ta imot flere flyktninger, og også når det gjelder kostnads-spørsmålene. Senterpartiet har store forventninger til det, og vi tror det er helt nødvendig for at dette skal lykkes de to neste årene.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [12:05:56]: Uansett skal disse ressursene hentes et sted, og det er lite trolig at regjeringen – uansett hvor mye den snur og vender på pengebingen sin – kommer til å komme opp med milliardbeløp som er nødvendig for å få det som representanten Arnstad nå ønsker. Representanten Slagsvold Vedum klaget på at eiendomsskatt stadig vekk blir innført i ulike kommuner og skyldte på Fremskrittspartiet for at det fant sted. Kanskje det hadde vært en idé å se litt på sin egen politikk og se konsekvenser av egen innvandringspolitikk og ikke minst dette forslaget, som er fullstendig uansvarlig både økonomisk og kulturelt.

Så spørsmålet tilbake til representanten Arnstad er: Hvor skal pengene hentes fra?

Marit Arnstad (Sp) [12:06:38]: Jeg skal ikke på noen måte forskuttere hvordan regjeringens vurderinger kommer til å bli når det gjelder hvordan de skal dekke inn det for 2016–2017. Avtalen anviser en inndekning for inneværende år, men det er opp til regjeringen å lage et opplegg som er holdbart, og som sikrer kommunene de tilstrekkelige ressursene for de neste to årene. Jeg har full tillit til at regjeringen vil gjøre den jobben, og det forventer jeg også at den gjør. Jeg vil ikke forskuttere det.

Jeg kan kanskje nevne, litt en passant, at det ligger 120 mill. kr fortsatt i denne skattesentraliseringen som regjeringen nesten har avlyst. Der har en jo litt penger som en kan ta med seg inn i neste år, men jobben med å lage budsjettet er regjeringens. Avtalen forplikter dem til å komme tilbake med et budsjettopplegg som ivaretar kommunenes behov for 2016–2017 når det gjelder integrering og mottak av flyktninger.

Karin Andersen (SV) [12:07:44]: Senterpartiet har prisverdig vært med på å anerkjenne at Norge må gjøre mer når vi står overfor den største menneskeskapte katastrofen etter den andre verdenskrig. Men jeg blir litt i stuss når representanten Arnstad sier at den viktigste begrunnelsen for ikke å være med på det flertallet som kunne gjort mer, men å være med på et flertall som har gjort mindre, er at man ønsker en samlende løsning sammen med regjeringen. Det er jo med skam å melde ikke sant, for det ene regjeringspartiet, som både skal hente flytningene, og har ansvaret for integreringen, fremmer i dag forslag om folke-

avstemning om avtalen. Så hvordan kan Senterpartiet ha tillit til at regjeringen vil gjennomføre dette og ikke det som det egentlig var flertall for i Stortinget, nemlig 10 000 flere?

Marit Arnstad (Sp) [12:08:53]: Jeg tror SV av og til undervurderer at de ulike vedtakene som partiene har gjort, enten på landsmøtene eller i sine sentralstyret, er litt ulike. De ser ikke alle ut akkurat som SVs vedtak gjorde. Senterpartiets sentralstyrevedtak har et par betingelser knyttet til seg, som vi også har tatt med inn i forhandlingene. Det ene er at vi har sagt at vi ønsker et løp på 2–3 år. Derfor er vi godt fornøyd med den avtalen som nå foreligger, og som gjelder 2015–2017.

Det andre er at det står eksplisitt i vårt vedtak at vi ønsker en samlende løsning. Det har vi fått, og det er vi også glade for. Grunnen til at vi ønsker en samlende løsning, er at det er nødvendig for å få en effektiv gjennomføring av den avtalen vi i dag får vedtatt. Dette er ikke et område som er egnet for å presses igjennom i Stortinget med én eller to stemmers overvekt, for så å få et politisk kiv om oppfølgingen av det, og så så tvil om det egentlig er sånn når regjeringen står og ønsker flyktningene velkommen når de kommer til Norge. Dette er et spørsmål som er egnet for en samlende løsning, og Senterpartiet er veldig glad for at vi får det i dag.

Karin Andersen (SV) [12:09:56]: Problemet er at det er ingen samlende løsning. Ett av regjeringspartiene skal gjennomføre dette, fremmer forslag om folkeavstemning om løsningen. Så det er ingen samlende løsning, og SVs vedtak er også å ta imot over to år. SV var med i forhandlingene ganske lenge, for vi ønsket å få et bredest mulig flertall, selvfølgelig, men der det var hensynet til flyktningene og ikke minst det at man fikk på plass nok bistand i nærområdene, som ikke var finansiert over bistandsbudsjettet, som var viktigere enn å tilfredsstille f.eks. Fremskrittspartiet eller Høyre.

Hvorfor mener ikke Senterpartiet at det er disse hensynene som må være viktigst når vi står overfor en katastrofe som eskalerer hver dag, og som vi ikke har sett maken til i vår tid? Er det da innenrikspolitiske, norske hensyn som er viktigst?

Marit Arnstad (Sp) [12:10:57]: Jeg skal være den første til å erkjenne at det sjølsagt er synd at det er et såpass splittet Fremskrittspartiet, og at en på en måte har ett Fremskrittspartiet å forholde seg til i regjering og et annet Fremskrittspartiet å forholde seg til i Stortinget. Men Senterpartiet har full tillit til at Høyre og Fremskrittspartiet i regjering kommer til å ta ansvaret for å følge opp denne avtalen og det forliket vi i dag inngår.

Jeg synes det ligger et visst alvor over at det skal være en skikkelig gjennomføring av en sånn avtale. Det er viktig for de flyktningene som kommer hit, at en mottar dem på en sånn måte at det er positivt. Det er også viktig overfor de kommunene som skal bosette dem, at en har en god og effektiv gjennomføring. Det får en best når det er et bredt forlik i Stortinget. Jeg mener, på tross av at SV så seg nødt

til å gå ut av forhandlingene, og at Fremskrittspartiet ikke ble med, at vi i dag har et bredt og godt fundert forlik i Stortinget, og det synes jeg lover godt for de neste to årene.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Ola Elvestuen (V) [12:12:11]: Borgerkrigen i Syria har nå pågått i over fire år, og FN anslår i januar i år at 220 000 personer er drept så langt. Det er ingenting som tyder på at det er mulig å finne noen politisk løsning på kort sikt. Tvert imot har vi en situasjon hvor Den islamske staten, eller ISIL, har vokst fram med sin ekstreme ekstremisme, og kontrollerer store områder i dag i Syria og i Irak. Krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskerettighetene og omfattende brudd på menneskerettighetene preger krigen i Syria og også i Irak. Sivilbefolkningen er hardt rammet. 11,6 millioner syrere er på flukt, 4 millioner har flyktet fra landet, mens 7,6 millioner er fordrevet internt i Syria. For å sette vår egen debatt i perspektiv er det viktig å minne om at Syrias naboland, Jordan, har tatt imot 2,7 millioner flyktninger, Tyrkia 1,7 millioner og Libanon 1,6 millioner flyktninger.

Det er riktig at flyktingene hjelpes først og fremst i sine nærområder, og her bistår jo også Norge økonomisk. Det er viktig for Venstre at vi i forbindelse med dette forslaget og denne enigheten har en forsterkning av den norske innsatsen i nærområdene, og at også kvoteflyktingene til Norge ses på som et ledd i en helhetlig satsing, der Norge tar et mye større ansvar enn det vi gjør i dag. Vi er fornøyd med at støtten i nærområdene fra neste år vil være oppe i 1,5 mrd. kr.

FNs høykommissær for flyktninger har bedt verdenssamfunnet ta imot 130 000 syriske kvoteflyktninger i perioden fra 2013 til 2016. Selv med en ekstraordinær innsats vil de aller fleste flyktninger fortsatt bli værende i nærområdene. Det handler derfor ikke om å hjelpe i nærområdene eller hjemme – vi må gjøre begge deler. Selv om vi hjelper noen til å komme hit, er det fortsatt millioner som trenger vår hjelp der ute.

Omkring 30 land har hittil forpliktet seg til å ta imot i underkant av 90 000 kvoteflyktninger. FN's høykommissær har nå behov for å bosette ytterligere 40 000 dersom målsettingen skal nås. Vi må se på Norges ekstra innsats med å ta imot 8 000 flyktninger som en felles innsats som mange står bak, og en felles innsats for å følge opp det som er FN's høykommissærs behov.

I Venstre er vi godt fornøyd med at et vedtak fra vårt eget landsmøte om å ta imot flere kvoteflyktninger, sammen med vedtak på andre landsmøter, har vært med på å skape en dynamikk som gjør at vi i løpet av et par måneder har fått en bred enighet om en betydelig sterkere innsats i Midtøsten, men også at vi henter inn 8 000 flyktninger til Norge. Det er viktig her at vi tar med også i avtalen at vi skal ha en evaluering. Vi skal ha en evaluering i 2017, og det må være en evaluering der en ser på hvor stor innsats vi kan yte, også ut fra den situasjonen vi står overfor i Midtøsten, en evaluering som kan få et resultat som kan gå begge veier.

Antall mennesker på flukt er nå det høyeste siden annen

verdenskrig. En stor del av dette er flyktninger fra Irak og Syria. 59,5 millioner mennesker var på flukt ved inngangen til 2015. 21,3 millioner har flyktet over en landegrense. Antall mennesker på flukt er det høyeste siden annen verdenskrig, og selv om den dramatiske økningen først og fremst skyldes konflikter i Syria og Irak, er det også mange andre kriseområder i verden. Det er derfor viktig for Venstre at hvor mange kvoteflyktninger vi skal motta i 2016 utover dem vi tar imot fra Syria, vil være en viktig del av også den budsjettdiskusjonen vi skal ha i høst. For selv om vi nå gjør en ekstraordinær innsats, må vi også huske på å ha mottak fra andre deler av verden hvor man har kriser.

Så helt til slutt: Vi må ta på alvor de utfordringene som er knyttet til bosetting i kommunene. Derfor inneholder også avtalen en forsterkning i innsatsen mot kommunene. Fra vår side er det viktig at vi nå hjelper, ikke bare dem som kommer hit, men også mange i nærområdene. Vi må gjøre begge deler. Det er nødvendig, det er viktig – og det er til og med riktig.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ulf Leirstein (FrP) [12:17:35]: Jeg registrerer at Venstre – i likhet med Arbeiderpartiet, som jeg tok replikk på tidligere i dag – har et landsmøtevedtak om at man ønsker å ta imot 10 000 over to år, men at man har landet på 8 000 over tre år. Til tross for et flertall, har man altså forhandlet seg ned. Det er interessant å registrere, og her synes jeg SV har noen gode poenger, men la nå den ballen ligge.

Venstre er et parti som tradisjonelt er veldig opptatt av å lytte til lokaldemokratiet. Det har jeg stor respekt for. Hvis det er slik – og man viser til den evalueringen man skal gjøre av den avtalen som Venstre har inngått – at norske kommuner, etter det som kommer av rapporter om bl.a. sviktende skatteinntekter osv., ikke kan ta imot det antallet som ligger i denne avtalen, er da Venstre villig til å gå inn for et lavere antall?

Ola Elvestuen (V) [12:18:24]: For det første tror jeg at de som har vært på Venstres landsmøte, skal være stolte av den dynamikken man var med på å sette i gang. Her har vi hatt en vår hvor man har fått en forsterket innsats med antall kvoteflyktninger man skal hente inn til Norge, og en forsterket innsats mot krisen i Midtøsten. Så er det riktig at vi må følge opp kommunene når de nå skal ta imot flere kvoteflyktninger. Men jeg må si at jeg synes mange kommuner har stått opp med tanke på den dugnaden som man er bedt om å gå inn i, og man er villig til å motta flere flyktninger. Det som vil være en evaluering, må først og fremst handle om behov med tanke på situasjonen i Midtøsten og hva vi kan bidra med. Så må vi selvfølgelig bistå norske kommuner i sterkere grad, hvis det skulle bli nødvendig å gjøre det.

Karin Andersen (SV) [12:19:21]: Venstres innlegg nå er vel det som kommer nærmest en riktig beskrivelse av denne alvorlige situasjonen, og som vi har hørt fra noen her i dag. Da er jo skuffelsen stor, selvfølgelig, over at man

har forhandlet bort det flertallet som var, for å følge sterke opp det representanten Elvestuen nå beskriver. 500 flere kvoteflyktninger i år er ikke akkurat noen stor og rask respons på den alvorligste situasjonen vi har sett i vår levetid – eller at man øker bistanden litt i nærområdene, finansiert delvis ved kutt, bl.a. til bistand, til andre områder som trenger støtte.

Da er spørsmålet til Venstre: Var det hensynet til samarbeidsavtalen som gjorde at Venstre valgte å gå inn i denne avtalen?

Ola Elvestuen (V) [12:20:25]: Det som er viktig, er at dette er en helhetlig avtale som omhandler en betydelig styrking inn mot Midtøsten, altså med 1,25 mrd. kr i år – og en halv milliard neste år. Så må vi evaluere om vi skal endre på dette. Det er en forsterket innsats med tanke på hvor mange vi henter inn til Norge. Det viktigste er at man melder inn til FN's høykommissær at vi skal ta imot 8 000 flyktninger til Norge. Men vi må også huske på at Venstre har forhandlet opp det antallet som gjelder for i år – og har også gjort det tidligere.

Til slutt: Det som er viktig, er at man har en bredde i en avtale. Jeg mener det er viktig at vi har med partier fra regjeringen, den som lager budsjett til vanlig – og nå også utenfor budsjettet. Nettopp denne bredden gjør at man har en styrke i innsatsen, og man har en sikkerhet for at dette kommer til å kunne videreføres over lang tid. Og det er poenget: Dette er en krise som er akutt, men det er også all mulig grunn til å forvente at den kommer til å vare over tid. Vår forsterkede innsats må også vare over tid. Denne avtalen gir den stabiliteten.

Karin Andersen (SV) [12:21:32]: Jeg synes ikke dette var et overbevisende svar på hvorfor man velger å gå vekk fra det man egentlig mener – til å forhandle seg ned. Det er nok riktig at Venstre i forhandlinger med regjeringen har forhandlet opp dette i budsjettavtaler, men i denne avtalen har man altså forhandlet ned et stortingsflertall som var enig i det som var Venstres utgangspunkt, og det på et område som er det alvorligste vi står overfor i vår tid. Hvert eneste menneske vi kan hjelpe, enten det er i nærområdene eller ved å ta dem ut av en situasjon der de ikke kan gis beskyttelse i nærområdene, vil telle. Så det virker ikke overbevisende på meg at Venstre, i en av sine hjertesaker, skal forhandle vekk det de egentlig mener – til noe som er dårligere.

Ola Elvestuen (V) [12:22:37]: Denne borgerkrigen har nå vart i fire år. Hvis vi ser to år tilbake i tid, da det også var en krise, og ser på antallet kvoteflyktninger som Norge tok imot, var det litt over 1 000. Nå har vi fått en betydelig økning i løpet av de to årene hvor vi har hatt et nytt flertall. Her har vi en ytterligere forsterkning, med 8 000 som nå kommer inn, samtidig som vi forsterker innsatsen inn i Midtøsten i betydelig grad, og vi har også tiltak overfor norske kommuner. Det er ingen tvil om at den norske innsatsen etter at Venstre fikk en posisjon på Stortinget, hvor man påvirker i stor grad, er forsterket i betydelig grad. Nå har vi en bred enighet som lager et utgangspunkt, og vi har

en langsiktig, bred satsing fra norsk side. Vi skal ta vår del av ansvaret i Midtøsten, der kvoteflyktninger til Norge er en sentral del av det.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Rasmus Hansson (MDG) [12:23:53]: Solidaritet er et nøkkelord for Miljøpartiet De Grønnes politiske arbeid – solidaritet med alt liv på jorda, med framtida og med mennesker i nød. Målestokken på denne solidariteten må være behovet. Vi kan ikke vurdere bare hva som er bekvemt, før vi vurderer hvor mye vi vil hjelpe. Vi må først og fremst spørre oss hva som trengs, og når katastrofen er stor, ja da må vi hjelpe mer. Det er egentlig en selvfølge for oss alle – i familien, i lokalsamfunnet er det sånn, og i Norge og i verden bør det være sånn.

Spørsmålet koker ned til hvor mye hjerterom vi greier å mobilisere når katastrofen og de fortvilte menneskene er langt borte, og budsjettposter, kommuneøkonomi, bosetting og meningsmålinger er nærme.

Miljøpartiet De Grønne gikk allerede for ett år siden inn for å ta imot minst 10 000 syriske flyktninger i Norge over to år. På årets landsmøte bekreftet vi dette med et vedtak. Og jeg er egentlig ikke spesielt stolt over dette, for det er veldig lett å påpeke at vi burde gått inn for dobbelt så mange, eller fire ganger så mange. Det er veldig lett å påpeke at vi burde gjort det mye fortere, for katastrofen i Syria er mer enn stor nok til å rettferdiggjøre veldig mye hjelp, og vi sitter alle fast i vår hjemlige hverdagsrealisme og våre avveininger.

Men Miljøpartiet De Grønne var iallfall tidlig ute med å sette en høyere standard for hva Norge i første omgang bør bidra med for å lindre menneskers nød i Syria. Det var altså derfor vi gikk inn i forhandlinger med SV, Senterpartiet, Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre, Høyre og Fremskrittspartiet – for å bidra til en økt innsats for syriske flyktninger ute og hjemme.

Da vi satte oss ned ved samme forhandlingsbord som Høyre og Fremskrittspartiet, gjorde vi et valg. Vi innbilte oss ikke et øyeblikk at vi ville få regjeringspartiene med på vårt primærstandpunkt, men vi mente det var viktig å få til en politisk enighet, som inkluderte regjeringen, om en løsning. For når alle landets kommuner, et stort antall mennesker og organisasjoner og offentlig forvaltning skal mobiliseres for å ta imot og hjelpe mange flere flyktninger, er det viktig at vi gjør det på et trygt og varig politisk grunnlag.

Da moren min var 12 år gammel, måtte hun flykte – med familien sin, om natten, gjennom skogen over grensen til Sverige. Der ble hun tatt godt imot. Men hun kan likevel også fortelle om hvordan det var at noen i Sverige ikke ønsket henne velkommen, ikke forsto kampen mot nazismen, ikke ønsket å hjelpe. Hun var redd, hun måtte passe seg for hva hun sa.

Syriske flyktninger som kommer til Norge, har mer enn nok å slite med om de ikke også skal komme til et land hvor de føler seg usikre på om de er velkomne. Derfor gjorde Miljøpartiet De Grønne det vi kunne for å få en enighet om en størst mulig økning i antall syriske flyktninger til

Norge og størst mulig økning i innsatsen i Syria. Vi mener vi bidro til det, og da vi hadde vært med på å forhandle fram en enighet, syntes vi også det var ryddig å ta ansvar for resultatet.

Vi synes absolutt ikke at resultatet er godt nok. Vi synes det er svært problematisk at deler av midlene til Syria tas fra viktige poster i bistandsbudsjettet, og dette kommer vi til å jobbe hver dag for å forbedre. Men vi mener at resultatet er mye bedre for de menneskene dette faktisk gjelder, enn det ville blitt av at Miljøpartiet De Grønne satte seg på gjerdet og viftet med primærstandpunktene sine.

SV fremmer i dag et forslag om å ta imot 10 000 syriske flyktninger over to år. Dette er mer eller mindre identisk med Miljøpartiet De Grønnes primære standpunkt, og vi har den aller største sympati for det. Men vi stemmer altså likevel mot SVs forslag, fordi vi er en del av flertallsforslaget. Dette er en av de litt utrivelige teknikalitetene ved partisystemet i Stortinget, men vi føler oss altså forpliktet på den enigheten vi er en del av, og som vi derfor stemmer for.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Karin Andersen (SV) [12:28:22]: Representanten Hansson har nå beskrevet det forliket han har vært med på, som at det ikke er bra nok, at man burde ha gjort mer, og at man burde ha økt innsatsen både med hensyn til å ta imot flere flyktninger, som det er behov for, og også å øke innsatsen i nærområdene. Det er SV helt enig i. Så jeg skjønner at det er med litt tungt hjerte Miljøpartiet De Grønne har vært med på dette, og det var også ganske uforståelig for SV at de var det, for man var ikke avhengig av å danne et flertall for dette, men tvert imot var med på et flertall for det som var mye nærmere Miljøpartiet De Grønnes og SVs politikk.

Når jeg nå hører forklaringen om at dette skal være et trygt og varig forlik, skjønner jeg enda mindre, for her har man Høyre, som egentlig ikke ville og Fremskrittspartiet, som i dag fremmer forslag om folkeavstemning om resultatet. Hvordan kan dette beskrives som trygt og varig?

Rasmus Hansson (MDG) [12:29:20]: Dette kan vel beskrives som akkurat så trygt og varig som et hvilket som helst politisk vedtak i Norge. Vi får det ikke bedre enn at partier sier at de er enige om noe over tid. SV har usedvanlig lang erfaring i å inngå politiske kompromisser og vedtak som de for det første ikke synes er gode nok, og for det andre godt vet at kan forvitte i politikken vår og vind over tid. Men det er altså så langt man kommer, og det er det virkemidlet man har, og alternativet er, så vidt jeg forstår, at alle står på sitt og lite skjer.

Miljøpartiet De Grønne er for så vidt helt enig i Karin Andersens beskrivelse, at dette ikke nødvendigvis vil holde til evig tid. Men vår tilnærming til det er selvfølgelig at vi skal forbedre det, ikke at det skal gå i oppløsning, og vi ser fram til å jobbe sammen med f.eks. SV for å få høynet antallet syriske flyktninger som skal tas imot i Norge, og å øke midlene som skal brukes i Syria ytterligere i forhold til det vi har fått til nå. Så

dette er for oss et stoppested i et lengre politisk prosjekt.

Karin Andersen (SV) [12:30:33]: Den enigheten som er her nå, kan like godt gå i oppløsning ved neste korsvei som å bli forsterket, sjøl om behovene kanskje øker. Hvis alle hadde stått på sitt i denne saken, hadde det blitt flertall for en annen løsning. Det er noe helt annet å danne flertall for noe der en er avhengig av partiets stemmer for at noe skal bli bedre. Slik var det ikke for Miljøpartiet De Grønne i denne saken. Det er helt riktig at det av og til er vanskelig for regjeringer å gjennomføre ting – særlig når de ikke vil. Det ville det ha vært, uavhengig av om det er denne avtalen som legges til grunn, eller om det hadde vært den avtalen som det egentlig var flertall for her i Stortinget, nemlig å ta imot 10 000 over to år og forsterke innsatsen i nærområdene enda mer. Det er slik fordi Høyre i utgangspunktet ikke ville, og fordi Fremskrittspartiet i dag til og med fremmer forslag om folkeavstemning. Jeg synes ikke det høres ut som at representanten Rasmus Hansson tar inn over seg det voldsomme spriket.

Rasmus Hansson (MDG) [12:31:39]: Representanten Karin Andersen beskriver det dilemmaet som man har i denne saken. Det eneste som undrer meg litt, er at SV også satt i disse forhandlingene nesten helt til siste slutt, hvor det ikke kan være noen særlig tvil om at forutsetningene var nettopp det som er blitt resultatet, nemlig at man skulle forsøke å få med seg regjeringspartiene på en avtale. Man kan mene at det var en dum strategi, jeg mener at det var fornuftig og vellykket. Så får SV selv finne ut hva som var årsaken til at de satt i en forhandling som hadde dette som formål, og etterpå mener at det ikke var lurt.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [12:32:39]: Kjære godhetens apostler. Dugnad er det blitt kalt – dugnad, et flott norsk ord. I 2004 er det kåret til Norges nasjonalord: nærmest uangripelig, et felles utført og vanligvis ulønnet og frivillig arbeid av betydning for fellesskapet. Hvem kan være imot noe så vakkert og selvoppofrende?

Men hva er det egentlig flertallet bedriver i denne saken? Jeg ser ikke tegn til noe frivillig arbeid, jeg ser ingen innsats for fellesskapet. Jeg ser et forslag helt uten personlig konsekvens for dem som kommer til å vedta det. Jeg ser raushet med andres penger, men ingen personlige belastninger eller konsekvenser. Jeg ser et stortingsflertall som beholder sine godtgjørelser og pensjoner. Jeg ser ingen villighet til å redusere eget forbruk og offentlig velferd for å gi til andre – snarere tvert imot.

Jeg ser et tverrpolitisk stortingsflertall som alle ønsker mer til alle, innenlands som utenlands. Jeg ser et stortingsflertall som i liten eller ingen grad vil erfare eller oppleve konsekvensene av sitt eget arbeid. Jeg ser politikere som bor i nabolag nesten blottet for flyktninger og innvandrere. Jeg ser politikere som har sine barn plassert i skoler hvor flyktninger og innvandrere er en sjeldenhet. Ofte er det slik at de som har minst berøring med flykt-

ninger privat, er de som er mest rausе i det offentlige rom.

Jeg ser et stortingsflertall som i moralsk indignasjon stiller seg til doms over hjerterå egoister som meg, folk som i verdens rikeste land våger å snakke om økonomisk og kulturell bærekraft. Jeg ser et stortingsflertall som blir bondefanget av landsmøtenes euforiske begeistring, og som uten samfunnsanalyser eller kostnadsberegninger igangsatte en nasjonal dugnad av godhet. Jeg ser et Medie-Norge som spiller med, et Medie-Norge som enstemmig støtter opp under dugnaden, og som synes det er en strålende idé. Konsensusen er total, alle er innenfor. Mediemangfoldet som skulle være et instrument for ulike meninger, er satt på autopilot, for den samme mening gjentas mangfoldige ganger, helt til den alternative ytring forsvinner eller omgjøres til et netttroll.

Jeg ser et samstemt Organisasjons-Norge dominert av tidligere politikere – på venstresiden, naturligvis. Felles for dem alle er at de er finansiert av skattebetalerne. Disse organisasjonene er alle rausе tilhengere av å hente syriske flyktninger til Norge, og de fnyser av hjerterå mennesker som meg.

Det er ingen regjering som går av på en sak som handler om å hjelpe mennesker i nød, lød det fra høyeste hold. Det er en avsporingsmanøver. Meg bekjent finnes det ingen i denne salen som ikke ønsker å hjelpe mennesker i nød, verken i Norge, Syria eller andre steder i verden. Politisk handler denne saken om hvor ugrasiøst og åpenlyst man kan bryte inngåtte avtaler, og deretter nærmest peke nese på den parten som holdt seg til avtalen. Fakta i dette handler om et flertall som ønsker å hjelpe 13 600 mennesker i nød til Norge, og et mindretall som ønsker å hjelpe 1 million mennesker i nød, i de nødstiltes nærområder. Livstidskostnaden for flertallsdugnaden er av SSB beregnet til 7 mill. kr per flyktning, eller 95,2 mrd. kr totalt. Tall fra SSB, publisert i går, viser for øvrig at syrere i Norge har en sysselsettingsgrad på 26,4 pst., den laveste av samtlige 136 land i statistikken.

95,2 mrd. kr er så ufattelig mye penger at vi kunne ha hjulpet alle verdens 60 millioner flyktninger dersom hjelpen ble gitt i flyktnings nærområder. I stedet velger man å hente 13 600 flyktninger til vårt lille velferdsparadis. Flertallet viser ikke hvor de skal hente de 35 mrd. kr. De nevner ikke hvilke velferdstilbud som skal kuttes, eller hvilke skatter og avgifter som skal økes. I asyl- og innvandringspolitikken stilles ikke slike spørsmål. Pengene skal skaffes til veie som ved et trylleslag.

Målet var aldri å hjelpe flest mulig, tallet var målet: 10 000. Man kunne like gjerne ha sagt 20 000 eller 50 000, helt uten samfunnsanalyser eller kostnadsberegninger. Man bruker ikke kalkulator på godhet. Mantraet var at de må gjøre begge deler, et argument helt tomt for innhold, et argument som kun er gyldig dersom det ikke lenger er behov for eller ikke er praktisk mulig å hjelpe i nærområdene. Men det er det. Behovet er enormt. Debatten som skulle dreie seg om å gi hjelp og skape verdighet for dem som flykter, ble til et spørsmål om innvandring – et ja eller nei til økt innvandring til Norge, dog ikke flere enn 10 000. Det må være grenser for dugnadsånd.

I Ibsens En folkefiende tar doktor Stockmann et oppgjør med flertallstyranniet eller «den forbannede kompakte, liberale majoritet», slik han uttrykker det. Han velger å holde fast og kjempe for sannheten og konkluderer med at den sterkeste mann i verden, det er han som står mest alene.

I denne saken velger Fremskrittspartiet å stå alene, vel vitende om at vi har fornuffen, tiden og folket på vår side. Det vet også flertallet, derfor avviser de med ulik begrunnelse å spørre folket om råd.

Jeg tar med dette opp forslaget i sak nr. 4.

Presidenten: Representanten Christian Tybring-Gjedde har tatt opp det forslaget han refererte til.

Karin Andersen (SV) [12:37:28]: Når vi står overfor den største humanitære katastrofen vi har hatt i moderne tid, er det faktisk ikke Fremskrittspartiet som er det største offeret i verden.

Godhet er aldri feil, og vi har plikt til å hjelpe. Ni av ti flyktninger finnes i utviklingsland. De har ikke kommet til rike land. Hver dag kommer tusenvis av flyktninger til Syria, inn i Tyrkia, til Jordan, til Irak, som sjøl er i borgerkrig, og til Libanon – lille Libanon, som er like stort som mitt hjemfylke og har 4 millioner innbyggere, og der det nå er 1,2 millioner flyktninger. Det er riktig og viktig at Norge øker sine bidrag. Kun 2 pst. av flyktingene blir i dag tilbudt gjenbosetting.

Det handler ikke om å hjelpe her eller hjelpe der. Vi må gjøre begge deler. Selvfølgelig skal vi gjøre mest for å hjelpe til slik at den humanitære katastrofen i flyktingleirene og nærområdene blir minst mulig. Det handler om mat, medisiner, vann, klær og tak over hodet. Men mange av flyktingene er ekstremt sårbare personer og må derfor ut av de overfylte flyktingleirene så raskt som mulig. Andre er politisk forfulgt, og deres sikkerhet kan ikke ivaretas i leirene, for det er ikke sikkerhet der. De utgjør en risiko både for seg sjøl og for dem som er i nærheten. Det er ikke tilrådelig å hjelpe dem der. Vi må hjelpe dem her, og det er det dette handler om.

SV var med i forhandlingene lenge, fordi vi så at her var det et bredt flertall for å kunne hjelpe flere raskt og øke bistanden i nærområdene kraftig. Det var vi veldig glade for, ikke fordi det er et hellig tall eller nødvendigvis nok, men det var det norske hjelpeorganisasjoner ba oss om å gjøre. Vi fulgte den oppfordringen vi fikk fra hjelpeorganisasjonene, og det tror jeg flere andre partier også gjorde. Vi var med lenge, nettopp fordi vi ønsket å få til et bredt flertall. Men når avtalen innebar at det som skulle være akutt krisehjelp, viste seg å gjelde bare 500 flere i år, vil jeg minne om at det er en eksplosiv økning i behovene. Ja, det er riktig at det var krise også for flere år siden, man burde gjort enda mer da også, men antall flyktninger øker dramatisk hver eneste dag, og avtalen innebærer i realiteten ikke mer enn 2 000 flyktninger totalt til Norge i år og 3 000 til neste år. I 2015 og 2016 er det altså bare 5 000 som får komme til Norge – en halvering av de 10 000 som partiene lovet denne våren. Dessuten mangler denne avtalen en kraftfull styrking av hjelpen som trengs i nærområdene, og den økte innsatsen tas delvis fra bistand. Det er derfor ikke rike

Norge som trår til ekstra – regningen skal til dels betales av andre, som sjøl er i behov av bistand. Det var derfor vi ikke kunne være med på dette.

I 1993 bosatte Norge 12 000 flyktninger fra Bosnia. I 1999 bosatte vi 6 000 fra Kosovo. Det spesielle i 1993 var at hele Norge stilte opp. 272 av landets 430 kommuner tok imot, og på noen få uker var det nye elever i alle klasserom i hele landet. Plutselig hadde vi fått en ny gruppe flyktninger i Norge, og det gikk ikke galt, slik som mange her i dag har sagt. Tvert imot – den gangen stilte man opp i et trepartssamarbeid mellom kommunen, staten og frivillige organisasjoner, et tema SV brakte inn i forhandlingene, og som jeg er glad for er kommet inn i avtalen – det at man ønsker å etablere et slikt samarbeid framover. Under høringen til dette forslaget i kommunalkomiteen spurte jeg Røde Kors om de var beredt til å gå inn i en slik dugnad nå også, og det var de. Det fungerte.

For disse bosnierne viser tallene at de har klart seg veldig bra i Norge, sikkert fordi man da etablerte et «Velkommen hit», der frivillig sektor og kommunene tok imot, i stedet for, som nå, at flyktningene blir møtt med en folkeavstemning. Det går ikke an å ha en folkeavstemning mot mennesker i nød.

Marianne Aasen (A) [12:42:50]: Jeg finner det naturlig akkurat nå å si at med mitt innlegg blir det et lite temaskifte. Nå har det lenge vært flyktninger det har handlet om, som er viktig, men nå skal jeg snakke om det som revidertdebatter tradisjonelt handler om, nemlig økonomisk politikk.

Noe som er svært viktig, og som står på dagsordenen også i media, er den økende arbeidsledigheten som vi nå begynner å se konturene av. Det vil prege dagsordenen, og det er alvorlig. Når alle er i arbeid, vil de i større grad klare seg på egen hånd, ikke minst gjennom egen inntekt, men også ved at hverdagen oppleves som meningsfull. Man har jevn sosial kontakt med arbeidskolleger, og det å ha en jobb sikrer verdighet. Ledighet er roten til alt ondt, heter det. Samfunnsforskere vil nok uttrykke seg annerledes, men likevel være enig. Den som tar en rundreise i Europas bakgater, vil se det med sitt blotte øye. Mange mennesker, særlig mange ungdommer, sliter fordi det ikke er bruk for dem, og de kommer ikke i gang med livet sitt.

I Norge ser vi nå at ledighetstallene øker innen visse bransjer, og det er særlig bransjer hvor det tidligere har vært mangel på fagfolk, innen ingeniør- og IKT-fag. I denne gruppa var det drøyt 4 000 arbeidsledige ved utgangen av mai. Dette var mer enn en fordobling fra i fjor. Trolig vil tallene øke. Tekna-president Lise Lyngsnes Randeberg sier i dag til E24:

«Jeg tror ikke vi har sett bunnen. Vi tror det kommer mer, og derfor må vi bare bite tennene sammen og komme gjennom det på best mulig måte».

Hun får støtte av forbundsleder i Industri Energi, Leif Sande, som mener det samme.

Slike endringer i næringslivet, i denne sammenheng forårsaket av lavere oljepris, kan vi gjøre lite med. Det vi kan gjøre, er å bruke det beste verktøyet vi har, nemlig å utdanne ungdom og gi folk nyttig kompetanse.

En god grunnutdanning, men også en mer aktiv bruk av etter- og videreutdanning er selve verktøyet for å unngå at ledigheten biter seg fast. Det holder folk i gang i stedet for at de er ledige. Det gjør at samfunnet får tilgang på oppdatert kompetanse.

Arbeiderpartiet foreslår i sitt budsjettalternativ en ti-punktsplan mot den økende ungdomsledigheten, med bl.a. 2 000 flere tiltaksplasser, 1 000 flere fagskoleplasser, 3 000 flere studieplasser, dessuten flere plasser til bedriftsintern opplæring, mer fleksibel bruk av dagpengeregulverket, slik at det gis formell utdanning i de tilfeller hvor det er riktig, selv om man går på dagpenger, og økt lærlingtilskudd og flere offentlige lærlingplasser, særlig i kommunene.

Den røde tråden i disse tiltakene er å gi ungdom det papiret som sier at de har fullført en utdanning, at de har et bevis på at de kan noe som gir dem jobb. Det vi også ser, er at veien til dette målet for noen bare vil være mulig på annet vis enn gjennom det tradisjonelle skoleløpet.

Å tro at skattelettelser, strukturendringer eller generell omstilling vil gi ungdom og unge arbeidsledige uten erfaring jobb, opplever jeg rett og slett som litt naivt. Arbeidsgivere vil ha kompetente folk som kan et fag, og som kan vise til erfaring med at de behersker arbeidslivet. Et ungt menneske som mangler den type erfaring, eller ikke har fagbrev eller et vitnemål fra høyere utdanning, har svært små muligheter til å bidra på noe vis, i hvert fall ikke omstilling i Norge – annet enn å være utestengt. Regjeringens yndlingsverktøy, skattelettelser, hjelper ikke nødvendigvis folk som har falt utenfor arbeidslivet, og som trenger påfyll av kompetanse. Derfor må gode utdanningstiltak være en vesentlig del av svaret når vi nå ser økende ledighet, oppsigelser og nedbemanning.

I april fikk vi vite at det var 8 000 flere søkere til høyere utdanning. Svaret fra regjeringen var null nye studieplasser i forslaget til revidert budsjett. Forliket med Kristelig Folkeparti og Venstre har ført til flere studieplasser, og det er bra, men tidligere i Solberg-regjeringens periode har de opprettet 20 studieplasser totalt – og det i en situasjon hvor vi vet at vi trenger flere folk i teknologiske fag. Vi trenger flere lærere, og vi trenger flere i helse- og omsorgsyrene. Vi har masse ungdom som vil studere, vi har fulle studier innen disse utdanningene, og regjeringens svar er nærmest å neglisjere opprettelsen av studieplasser som et virkemiddel.

På fagskolene er situasjonen litt den samme. Dessuten trenger mange av de unge som får støtte fra Nav, formell utdanning eller norskopplæring, som jeg tidligere har vært inne på.

Jeg vil minne regjeringen om at de valgte å bruke om lag 100 ganger mer av handlingsrommet sitt i dette budsjettet på skattelettelser framfor påplussinger på utdanning. I stedet burde de trappe opp antall studieplasser, fagskoleplasser og satset på å få flere gjennom et godt utdanningsløp.

Siri A. Meling (H) [12:48:00]: Regjeringen og Høyre løser viktige oppgaver i dag og ruster Norge for fremtiden. Det føres en politikk for vekst og omstilling, og dette er spesielt viktig i en tid da vi ser økende arbeids-

ledighet og en noe avdemping av veksten i norsk økonomi.

Et høyt kostnadsnivå i kombinasjon med kraftig fall i oljepris har ganske betydelige konsekvenser inn i norsk økonomi og sysselsetting. Dessverre ser vi en økende arbeidsledighet, særlig på Sør- og Vestlandet.

Fallet i oljepris gir fallende investeringer på sokkelen, både for leverandørindustri og oljeselskaper som nå må kutte i sine staber. Lav oljepris slår selvfølgelig også ut i lavere etterspørsel internasjonalt etter varer og tjenester som norsk leverandørindustri står for. Denne industrien, må vi huske, er Norges nest største eksportindustri. Etter rent salg av olje og gass er det leverandørindustriens produkter og tjenester knyttet opp mot olje og gass som er vår nest største eksportør. De rammes dobbelt både på grunn av fallet i investeringer på norsk sokkel, som faktisk er verdens største offshoremarked, og de rammes av nedgangen i etterspørselen internasjonalt.

For dem som mister jobbene sine, er dette en alvorlig situasjon. Det å ha en trygg jobb å gå til er det viktigste velferdsgodet vi har i vårt samfunn. I dag ser vi at ledigheten rammer mennesker med høy utdanning, ingeniører og ansatte innenfor IKT. I starten fant de fleste seg nye jobber relativt raskt, men nå er det tegn som viser at det går tregere å finne nye arbeidsplasser. Det betyr at vi må skape mange nye lønnsomme arbeidsplasser fremover, og vi må ha en politikk som støtter opp om en slik vekst og utvikling. Det har regjeringen.

Heldigvis er bildet nyansert, og arbeidsledigheten rammer geografisk ulikt. For eksempel er ledigheten i våre nordligste fylker, Nordland, Troms og Finnmark, lav og aktivitetsnivået høyt. Også fylker som Østfold, Vestfold, Hedmark, Oppland og Oslo har lavere ledighet nå enn for et år siden. Utfordringene er geografisk ulikt fordelt.

Mange bedrifter får drahjelp av lav kronekurs og et moderat lønnsoppgjør. Norge er et land med store muligheter. Vi har en velutdannet befolkning. Vi har noen av de beste fagarbeiderne i verden, og vi har mange naturressurser vi kan utnytte.

Det betyr at vi i en periode hvor vi går fra særstilling til omstilling, har mange muligheter for å lykkes i å skape nye, lønnsomme arbeidsplasser. Da trenger vi også en målrettet og aktiv politikk for å foredle disse mulighetene.

Det er regjeringen og Høyres løsninger som svarer på disse utfordringene fremover. Derfor er satsingene i statsbudsjettet for inneværende år på vekstfaktorer som kunnskap, infrastruktur, skattelettelser viktige for å tilrettelegge for ny vekst og trygge arbeidsplasser. Det arbeidet som gjøres med å styrke arbeidslinjen, er viktig, og arbeidet med å gi økt tilgang på kapital er et viktig element for ny vekst.

Vi må arbeide for gode rammebetingelser både for dagens næringsliv og for morgendagens arbeidsplasser i bedrifter som ennå ikke har sett dagens lys.

Det gjøres et solid stykke arbeid for å legge til rette for fremtidens arbeidsplasser og styrke vår omstillingsevne gjennom satsing på kunnskap, utdanning og forskning.

Det er bra at Høyre i regjering bruker i 2015 1,5 mrd. kr mer enn i 2013 til innovasjon i næringslivet, gjennom

bl.a. Forskningsrådet, Innovasjon Norge og SkatteFUNN-ordningen.

I forhandlingene om revidert nasjonalbudsjett ble vi også enige om å opprette en ny pre-såkorndfondsordning for å stimulere ytterligere til mer gründervirksomhet. Høyre i regjering har styrket Enovas klimateknologifond med 12,75 mrd. kr og Innovasjon Norges miljøteknologiordning med 500 mill. kr. Dette er viktige midler som stilles til rådighet for å skape fremtidens arbeidsplasser. I år skal vi bruke rundt 10 mrd. kr mer til infrastruktur sammenlignet med 2013. Det betyr oppdrag til næringslivet, flere arbeidsplasser i anleggsbransjen, og det betyr reduserte transportkostnader for næringslivet.

Helga Pedersen (A) [12:52:52]: Det virker som at regjeringspartiene har et abstrakt forhold til valget mellom skatteutt og velferd.

Så sent som i kommuneøkonomidebatten på tirsdag hørte vi at høyresiden fortsatt snakker om dynamiske skatteeffekter. Men i virkelighetens verden ser vi at generelle skatteutt ikke er en spesielt virkningsfull resept for omstilling og vekst. Tvert imot er ledigheten nå over 4 pst. for første gang på over ti år.

Når regjeringen har prioritert 12 mrd. kr i skatteutt så langt, betyr det at skole og eldreomsorg er prioritert ned. Pengene er brukt andre steder. Lokalaviser over hele landet melder om kutt i kommunene eller manglende evne til å følge opp alle de forventningene som Stortinget har til kommunene på en rekke områder.

Det er veldig mye bra å si om norsk eldreomsorg, men bruk av tvangspysj, som er behørig omtalt tidligere i denne uken, er et symptom på at knappe budsjetter gjør at det mange steder er få ansatte på jobb med tid nok til å gi de eldre en verdig omsorg. Denne uken har vi også hørt at det er blitt 157 flere helsesøstre og annet helsepersonell i skolehelsetjenesten og på helsestasjonene. Det er veldig bra. Men det er bare én hake ved det hele: Da Stortinget satte av 180 mill. kr til dette formålet i budsjettet for 2014, forutsatte man jo at det skulle gi nærmere 300 helsesøstre. Det mangler altså 130 helsesøstre i forhold til Stortingets forutsetning.

Det skyldes selvfølgelig at ansvarlige kommunepolitikere ikke vil ansette helsesøstre hvis det gjør at de må si opp helsefagarbeidere eller lærere. Derfor er det helt nødvendig å øremerke bevilgningene til skolehelsetjeneste og helsestasjoner, men ikke minst er det nødvendig å øke kommuneøkonomirammen betraktelig. Derfor foreslo Arbeiderpartiet 3,4 mrd. kr mer til kommunene i 2015.

Derfor kommer vi også til å støtte en ekstrabevilgning på 1,2 mrd. kr i dag, som vil avhjelpe den mest akutte situasjonen. Men vi mener også at det er helt nødvendig å kompensere hele skattesvikten som kommunene kan få i år, sånn at vi ikke risikerer en gjentakelse av fjoråret, der kommunene fikk en inntektssvikt på 2 mrd. kr som de dro med seg inn i 2015 og sliter med å dekke inn. I år som i fjor er det en betydelig uenighet mellom regjeringen og KS om hvor stor skattesvikten vil bli. Fasiten vil vi ikke ha før i desember, men jeg vil minne om at regjeringen bommet grovt i fjor, og at det var KS som fikk rett. Nye anslag fra

Statistisk sentralbyrå viser nå at årets svikt kan bli så stor som 2,8 mrd. kr, og det gir grunn til bekymring.

Fortsatt har vi for øvrig ikke fått noen forklaring på hvorfor Fremskrittspartiet i opposisjon mente at man måtte kompensere skattesvikt i kommunene som et prinsipp, mens regjeringen mener at man ikke skal kompensere skattesvikt i kommunene som et prinsipp.

Tidligere denne uken, også i dag, har vi hørt fra finansministeren at kommunene ikke trenger eiendomsskatt. Det utgjør i dag en inntekt på 10 mrd. kr. Et nærliggende spørsmål blir da: Hvorfor har Høyre–Fremskrittsparti-byrådet i Bergen gjeninnført eiendomsskatt? Er det fordi de liker å plage seg selv og bergenserne, eller er det tvert imot for å skjerme bergenserne for kutt i kommunale tjenester, når regjeringen ikke gir Bergen de pengene man trenger?

Jeg er tilbøyelig til å være enig med finansministerens partifelle i Hadsel i Nordland, som sier:

«Jeg er ikke enig med Siv. Kommunene får ikke nok.»

Han mener at finansministeren har en urealistisk tilnærming til kommuneøkonomien, og slår fast det helt opplagte: Lavere skatt vil gi kutt i tjenestetilbudet. Det er trolig også årsaken til at Fremskrittsparti–Høyre-styrte kommuner ikke benytter seg av den muligheten de har til å kutte formuesskatten, som jo består av en statlig og en kommunal del.

Jeg har for øvrig notert meg at regjeringen har sendt på høring forslag om endringer i eiendomsskatten på verk og bruk. Det er bra med en gjennomgang i regelverket, men det må ikke endres på en måte som svekker kommuneøkonomien ytterligere. For Hammerfest kommune sitter rådmannen nå og regner på hva dette betyr, og så langt ser det ut som at Hammerfest kommune kan tape 140 mill. kr bare på det høringsforslaget regjeringen har sendt ut. I tillegg er det også fare for at skattesvikten for Hammerfest kommunes del kan utgjøre 30 mill. kr. Så 170 mill. kr risikerer bare Hammerfest kommune å tape.

Sigurd Hille (H) [12:58:10]: Norge er et godt land å bo i. Det er ingen tvil om det. Mange er i inntektsgivende arbeid, men gjennomsnittlig arbeidstid per sysselsatt er lav i forhold til andre land. For å sikre en stor og effektiv arbeidsstyrke fremover må sysselsettingspolitikken og velferdsordningene utformes slik at det lønner seg å arbeide.

Skattepolitikken er og blir svært sentral i denne sammenheng. Bedriftsbeskatningen må stimulere til vekst i næringslivet, slik at arbeidsplassene trygges, og at det ikke minst kan skapes nye. Når vi nå er vitne til at mange mennesker særlig i oljetilknyttede næringer vil stå uten jobb, er nettopp bedriftsbeskatning og rammebetingelser for næringslivet avgjørende for nyetableringer.

Så må vi alle bli mer effektive. Produktivitetskommisjonen har fokus nettopp på dette. For å heve produktiviteten i norsk økonomi må offentlig sektor reformeres – mer konkurranse, mindre byråkrati og tydelige budsjettprioriteringer. Når det er slik at 30 pst. av oss jobber i offentlig sektor, hviler det et stort ansvar på oss politikere for at statens og kommunenes midler forval-

tes med omhu, slik at vi viser respekt for skattebetalernes penger.

Regjeringen og stortingsflertallet har levert store reformer på løpende bånd. Her skal nevnes: politireformen, strukturreform i universitets- og høyskolesektoren, omfattende reformer i transportsektoren som etablering av et eget utbyggingsselskap for vei, et rammeverk for OPS i veisektoren og reformer i bompengesektoren. Dertil kommer en jernbanereform som gir en mer forretningsmessig innretning av både togdriften og infrastrukturforvaltningen. Vi kan ha store forventninger til en vellykket kommunereform som vil legge til rette for en mer effektiv offentlig sektor innenfor dette området.

I budsjettet for 2015 ble det foreslått og vedtatt en reform for å avbyråkratisere og effektivisere statlig forvaltning. Det ble stilt krav til at alle virksomheter i statlig forvaltning skal iverksette effektiviseringstiltak, slik at deler av gevinsten tilbakeføres fellesskapet i de årlige budsjettene.

På den måten vil det skape økt handlingsrom for nye nødvendige prioriteringer. Denne overføringen ble satt til 0,6 pst. av alle driftsutgifter. Det er viktig hvis dette skal få den nødvendige effekt, at tiltakene må være en planlagt del av en prosess. Det må legges til grunn at dette blir en del av budsjettarbeidet fremover.

Økt produktivitet og omstilling er ofte krevende politiske prosesser. Virkemidlene knyttet til dette kan være krevende og utvikles gjerne over tid. Reformen fører ofte kostnader med seg, og disse kommer først og raskt, mens gevinstene ved reformene kommer senere. Det betyr at politikken innenfor dette området er langsiktig. Men økt vekt på produktivitet gir bedre grunnlag for fremtid, vekst og velstand.

La meg presisere at det ikke er bare det offentlige som skal ha søkelys på seg for å bli mer effektiv. Privat sektor må så avgjort også ta sin del av det. Hvis rammebetingelser og skattepolitikk legges til grunn for vekst og effektivitet overfor private virksomheter, må samfunnet også forvente at næringslivet bidrar med sitt. Alle de store og små bedriftene våre kan og bør yte sitt ytterste for omstilling og nyskaping. Ansvaret for å bringe nasjonen fremover og skape arbeidsplasser for alle er og blir et felles ansvar.

Mazyar Keshvari (FrP) [13:02:52]: Jeg synes mange representanter i dag har holdt veldig gode innlegg og hatt beskrivelser av den forferdelige humanitære katastrofen i Syria. Jeg synes spesielt representanten fra Miljøpartiet De Grønne og Venstre hadde veldig gode beskrivelser av situasjonen, som jeg ikke skal gjenta. Men det jeg er overrasket over, er at man ikke trekker de riktige slutningene etter disse beskrivelsene.

I alvorlige krisesituasjoner og katastrofer som rammer medmennesker, må vi hjelpe til og bidra med å redde liv og helse til så mange vi kan. Derfor mener Fremskrittspartiet at Norge og verdenssamfunnet må og skal hjelpe så mange som mulig på en mest mulig effektiv måte. Det er i denne konteksten flertallets forslag om å ta imot 8 000 syriske flyktninger må vurderes og analyseres.

Den 31. mars i år ba FN om 65 mrd. kr til nødhjelp

i de syriske nærområdene. Så langt har giverlandene gitt FN forsikringer om 30 mrd. kr. FN har med andre ord et udekket nødhjelpsbehov i de syriske nærområdene på over 35 mrd. kr.

Beregninger fra Justis- og beredskapsdepartementet viser at en syrisk flyktning i Norge utgjør en direkte kostnad på 1 mill. kr over en femårsperiode. 8 000 syriske flyktninger vil derfor medføre direkte kostnader på 8 mrd. kr over en periode på fem år. Ifølge tall og statistikk fra UDI vil en gjennomsnittlig syrisk flyktning få 0,7 personer til familieforening. Dette er et forsiktig anslag, da det i Danmark viste seg å komme 1,4 familiegjennforente per syrisk flyktning. Når vi legger til grunn UDIs forsiktige anslag på antall familiegjennforente, må vi konstatere at det i realiteten er snakk om minimum 13 600 syriske flyktninger i perioden.

Det viktigste i en alvorlig krisesituasjon er å redde flest mulig liv. Det er samtidig naturlig at mennesker som søker beskyttelse, har ambisjoner om å returnere til hjemlandet og bidra til å gjenreise landet. I et slikt perspektiv blir henting av anslagsvis minimum 13 600 flyktninger til Norge, inkludert familiegjennforente, symbolpolitikk. Dette tallet utgjør rundt 0,1 av alle syriske flyktninger og internt fordrevne.

Flyktninghjelpen bisto i fjor 1,6 millioner flyktninger til en kostnad av 750 mill. kr i Syria og nabolandene. Vi som har fremmet dette forslaget, og Fremskrittspartiet, mener at det videre er kjent at Flyktninghjelpen i forbindelse med krisen i Syria har vært i kontakt med ulike internasjonale donorer med eksempler på hvordan organisasjonen kan hjelpe ca. 1 million flyktninger innenfor en ramme av 1 mrd. kr.

Fremskrittspartiet har alltid ønsket å øke andelen nødhjelp i bistandsbudsjettet. En dreining av ressurser fra den tradisjonelle og omstridte stat-til-stat-bistanden over til direkte nødhjelp er et tiltak som vil kunne hjelpe hundretusener av mennesker raskt.

I 2014 ble under 10 pst. av norsk bistand brukt til nødhjelp. Andelen nødhjelp ble ikke økt til tross for at en av de største humanitære katastrofene siden annen verdenskrig sto rett utenfor Europas dørstokk. Med dette som bakteppe ønsker Fremskrittspartiet å øke andelen nødhjelp betydelig, noe som vil kunne komme betydelig flere mennesker til gode framfor å få noen få til Norge. Forslaget legger derfor opp til å omdisponere 1 mrd. kr til nødhjelp for syriske flyktninger i nærområdene. Denne milliarden vil kunne bidra til at omtrent 1 million flyktninger vil kunne hjelpes i nærområdene. Vi vil understreke at denne prioriteringen kommer i tillegg til den milliarden regjeringen allerede har bevilget for å avhjelpe situasjonen i Syria og i nærområdene.

Fremskrittspartiet mener det eneste moralsk riktige er å hjelpe flest mulig mennesker i nød og livsfare. Det er en stor og bred faglig internasjonal oppfatning at dette gjøres best i nærområdene. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at en syrisk flyktning til Norge vil medføre kostnader på 7 mill. kr i løpet av livet. Med en eventuell familiegjennforening på 5 600 personer vil kostnadene komme opp i over 95 mrd. kr. Dette er en politikk som på sikt vil utfordre

fundamentet i velferdssamfunnet. Flertallet vil med andre ord bruke 95 mrd. kr på å ta imot 8 000 syriske flyktninger til Norge. Fremskrittspartiet vil bruke 1 mrd. kr på å hjelpe 1 million flyktninger i nærområdene. Det er dette perspektivet vi ønsker å få fram.

Tore Hagebakken (A) [13:07:59]: Jeg kan ikke unnlate å kommentere den svært spesielle situasjonen som vi opplevde her i Stortinget da representanten Tybring-Gjedde gikk i strupen på Høyres parlamentariske leder. Jeg skal ikke si noe om hva slags følelse jeg fikk av samarbeidsklimaet, men Trond Helleland svarte veldig godt for seg. Men det var jo egentlig finansministeren som skulle stått i «vitneboksen» – unnskyld uttrykket – for det er jo hun som skal gjennomføre avtalen om Syria-flyktningene. Stortinget forventer en aktiv oppfølging av en god og svært nødvendig og viktig avtale.

Norsk Industri frykter at arbeidsledigheten i Norge kan komme opp i 200 000, som i så fall vil være den høyeste ledigheten siden 2. verdenskrig. Det kan bli en svært alvorlig situasjon, men regjeringa er dessverre altfor passiv, alt annet enn føre var, og bidrar til at situasjonen heller forverres: Mer midlertidighet i arbeidslivet har vært en kampsak, de sløser med skatteutt som øker forskjeller mellom folk, de ser ikke sysselsettingseffekten som ligger i å stimulere kommuneøkonomien, og de kutter i ytelsene til dem som har lite fra før. De tar til og med feriepengene fra arbeidsledige.

Det er noe unnsk over det som skjer, og det kan koste folk og samfunn dyrt om regjeringa får fortsette å demontere den norske modellen. Synes eksempelvis Kristelig Folkeparti det er greit at barnefamilier, der en av foreldrene har mistet arbeidet, skal stå uten inntekt i juli? Jeg spør. Kristelig Folkeparti og Venstre må bli med på å sette foten kraftig ned før det er for sent, og for mye er gått tapt. Mye er det også vanskelig å reversere i ettertid.

Denne ukens mest virkelighetsfjerne politiske uttalelse kom fra finansminister og Fremskrittspartiets partileder, Siv Jensen, i forbindelse med at 48 flere kommuner, derav mange kommuner med blå ordfører, har innført eiendomsskatt. Kommunene trenger ikke eiendomsskatten, de har gode rammer og må se til å effektivisere, var budskapet fra Siv Jensen da Aftenposten ba om en kommentar til oppblomstringen av eiendomsskatt etter at Høyre og Fremskrittspartiet kom til makten.

Eiendomsskatten utgjør over 10 mrd. kr for Kommune-Norge. Det mener da tydeligvis finansministeren og Fremskrittsparti-lederen at kommunene fint kan greie seg uten. Dette var egentlig det endelige beviset på hvor lite forståelse Høyre–Fremskrittsparti-regjeringa har for den krevende situasjonen norske kommuner og fylkeskommuner er i, og hvilke store oppgaver som skal løses i dag og i årene framover i sektoren. Dette vitner om lite tillit til lokalpolitikernes vurderingsevne og handlekraft – og kanskje også greit å sjekke med de ansattes organisasjoner om de har hørt om ordet «effektivitet» før, og om deres medlemmer faktisk daglig forholder seg til og nettopp bidrar til det.

Norske kommuner går ikke på tomgang. For å være noenlunde i nærheten av å innfri sitt eget minimumsopp-

legg er det i revidert nasjonalbudsjett lagt inn 1,2 mrd. kr – økt med 0,1 etter forhandlinger med Venstre og Kristelig Folkeparti – som delvis kompensasjon for skattesvikt. Forresten, rett skal være rett: De vil ikke kalle det for «kompensasjon», for det er de imot. Det er bekymringsfullt, som prinsipp, særlig når vi nå ser av de siste tallene fra SSB at det tyder på at det kan bli ytterligere – kanskje dobbelt så stor – skattesvikt som det som er varslet så langt. Vi får håpe at det ikke blir så galt.

Med Arbeiderpartiets alternative opplegg ville kommunesektoren fått 2 mrd. kr i skattekompensasjon for i fjor, 3,4 mrd. kr mer i år og 3 mrd. kr mer neste år. Det ville gitt bedre eldreomsorg, økt kvalitet i skolen osv. I stedet går sparekniven varm i kommune etter kommune.

Å satse på kommunesektoren er smart av flere grunner, og særlig nå, for stimuleres kommuneøkonomien, har det svært positiv effekt på sysselsettingen – og det over hele landet. Det er også slik at stimuleres kommuneøkonomien, stimulerer det igjen næringslivet.

Mange kommuner får en ekstra utfordring framover. Regjeringa lanserer en ordning som vil øke forskjellen i inntekter mellom kommunene med en avert av kommunal andel av selskapskatten. Dette vil omfordele i underkant av 3 mrd. kr mellom kommunene. Ordningen tar utgangspunkt i lønnsmassen i privat sektor, og regjeringa vil gjennomføre dette helt uten hensyn til hvor svært ulike forutsetninger norske kommuner har for å skaffe seg slike inntekter. Nå blir det enda viktigere hvilken side av kommunegrensen bedriftene ligger eller skal etableres. Det vil kunne hemme konstruktivt samarbeid om næringsutvikling og planarbeid.

Så til selve begrepet «verdiskaping»: Etter regjeringas syn er det tydeligvis slik at det private begravelsesbyrået driver med verdiskaping, som kommunene da skal premieres for i den nye ordningen – ikke den offentlige fødestua. Private barnehager er verdiskaping – ikke offentlige barnehager. Eksempelene kunne vært veldig mange. Dette vil også medføre et stort byråkrati, men det begynner jo regjeringa å bli mer og mer kjent for.

Solveig Sundbø Abrahamsen (H) [13:13:30]: Regjeringa fører ein politikk for vekst og omstilling. Det viste statsbudsjettet for 2015 og også revideringa av budsjettet som me i dag behandlar. Regjeringa rustar oss for ei ny tid. Me må omstille oss – me går frå ein nasjon som i mange år har vore i ei særstilling, til ein ny normal – men omstillinga vil ta tid. Den tidlegare finansråden Svein Gjedrem heldt eit foredrag 10. desember 2014 med overskrifta «Ved vendepunkt?». No, 1,5 år etter, verkar det som det var ein rett analyse.

Det er ei meir uroleg økonomisk tid me no er i enn for berre eitt år sidan. Sidan fallet i oljeprisen i fjor sommar viser utsiktene at norsk økonomi raskt kan endre seg, og vekstutsiktene for norsk økonomi er noko svekte. Eit tilbakeslag i Kina og i andre framveksande økonomiar kan redusere oljeprisen ytterlegare og skape uro i finansmarknadene. Oppgangen i eurolanda er skjør. Pengepolitikken som no blir ført i mange land, er uprøvd, og situasjonen i Hellas er ikkje avklart.

Politikk handlar om å prioritere. Regjeringa sine satsingsområde innan kunnskap, utdanning, forskning, samferdsel og ikkje minst det å sikre næringslivet gode konkurransevilkår gjennom lågare skatt på eigarskap og arbeid er rette prioriteringar for den økonomiske tida me er inne i – og ikkje som Arbeidarpartiet, som vil møte bedriftene med å auke skattane.

Det er svært gledeleg og positivt at partane i arbeidslivet har den same forståinga og verkelegheitsoppfatninga av den økonomiske situasjonen, og at lønsoppgjeret er tilpassa den økonomiske situasjonen. Det vil dempe utslaga i produksjon, sysselsetjing og arbeidsløyse av den lågare etterspørselen frå oljenæringa.

Høg sysselsetjing og låg arbeidsløyse er sentrale mål for regjeringa. Me ser at arbeidsløysa varierer i ulike landsdelar, og at Vest- og Sørlandet er mest ramma som følgje av lågare investeringar i petroleumsnæringa. Under høyringa som finanskomiteen heldt 19. mai, uttrykte organisasjonane tilfredsheit med at regjeringa no føreslår utvidingar i regelverket for permitteringar. Arbeidsmarknadstiltak kan òg hjelpe ledige med å kome tilbake til jobb, og regjeringa føreslo i revidert nasjonalbudsjett 1 000 nye tiltaksplassar primært mot utsette grupper i arbeidsmarknaden. I forliket med Kristelig Folkeparti og Venstre blei det einigheit om ytterlegare 500 ordinære arbeidsmarknadstiltaksplassar. Og regjeringa er tydeleg på at ein følgjer utviklinga nøye i forhold til arbeidsløysa og eventuelt iverksetjing av fleire andre tiltak.

Kommunane og fylkeskommunane står for om lag halvparten av den offentlege tenesteproduksjonen. Denne regjeringa prioriterer kommunane. Det viser revidert nasjonalbudsjett, der regjeringa la inn 1,1 mrd. kr til overføring til kommunane – ytterlegare forsterka i forliket med Kristelig Folkeparti og Venstre med i overkant av 100 mill. kr. Det gjer at kommunane kan oppretthalde aktiviteten. Det skal gje trygge barnehagar, kunnskap i skulen og gode helse- og omsorgstenester.

Også i kommuneproposisjonen blir det varsla vekst i frie inntekter for 2016 til kommunane, på nivå med gjennomsnittet dei seinare åra, og dei samla inntektene for kommunesektoren vil auke med 6–7 mrd. kr.

Når det gjeld avgifter, vil eg framheve to område som kan gje ei positiv utvikling. Det fyrste er einigheita som samarbeidspartia har kome fram til når det gjeld prinsipp og retning for framtidas bilavgifter. Det er gledeleg at ein er einig om at ein ved avgiftssystemet gjev forbrukarane incentiv til å velje klima- og miljøvenleg teknologi, som gjev låge utslepp. Det andre er varselet som regjeringa kjem med i revidert nasjonalbudsjett, om redusert elavgift for store datasenter. Dei to siste åra har det blitt etablert tre store datasenter i Noreg – Rennesøy i Rogaland, Rjukan og Fet – og det fjerde blir bygd i år i Lørenskog. Regjeringa melder i revidert nasjonalbudsjett at ein vil føreslå endringar i statsbudsjettet for 2016, slik at store datasenter betaler redusert elavgift. Dette er svært positive signal og kan gje incentiv til utvikling av fleire arbeidsplassar.

Torstein Tvedt Solberg (A) [13:18:05]: Mange har i denne debatten snakket om omstilling. Dette er ingen

ny debatt. På Vestlandet er vi norgesmestre i omstilling – mener vi i hvert fall selv. Vi vet hva det dreier seg om. Vi har gjort det før. Men jeg tenker at det er behov for en oppklaring, for selv om alle her i dag snakker om omstilling, er det ulike definisjoner bak.

Når vi i Arbeiderpartiet snakker om omstilling, snakker vi om omstilling som mobiliserer fellesskapet, hvor vi møter nye tider og nye utfordringer sammen. Derfor finner en egne pakker i vårt alternative reviderte budsjett for å motarbeide økende ungdomsledighet, for å bidra til vekst i hele landet og for å skape flere nye arbeidsplasser.

Arbeiderpartiet vil bruke de store pengene på de store framtidsoppgavene. Vi vil at flere rundt omkring i hele landet skal lykkes på veien fra idé til vekstbedrift. Vi har 1 mrd. kr mer enn regjeringa til å trygge og skape nye arbeidsplasser – altså 1 mrd. kr mer enn de 1,5 mrd. kr mer som regjeringa skryter av, som vi alle her i dag er for. Vi setter av 250 mill. kr til et akseleratorprogram. Med vår matchingsordning vil 0,5 mrd. kr bli tilgjengelig for gründerbedrifter i tidlig fase.

Jeg har reist mye rundt i landet det siste året og møtt gründere. Det er tiltak som akseleratorprogram som etterspørres, ikke skatteutt. I Trondheim, på gründerhuset DIGS, fortalte en gründer at OFU-ordningen er så byråkratisk og omfattende at det er umulig å bruke den for nyprettede bedrifter. Derfor foreslår vi nå en ny kategori tilpasset mindre og nystartede bedrifter for å tilrettelegge for mer innovasjon i samspelet mellom gründere og det offentlige.

Samtidig avlyser Arbeiderpartiet regjeringas næringsnøytralitet. Vi bruker penger på næringer der vi har et fortrinn, på jord og på skog, styrker verdiskapningstiltak, ny infrastruktur og forskning. Vi endrer Investinors mandat, slik at en kan ta i bruk de midlene som er avsatt til vekst i skogindustrien.

Allerede i høst foreslo vi redusert elavgift på datasentre, men ble nedstemt. Nå varsler regjeringa at den vil følge etter, men vi er utålmodige og vil ikke vente til 2016. Det haster med å få på plass ordningen – Norge taper allerede i konkurransen. Så i dag foreslår vi redusert elavgift fra 1. juli, men blir dessverre igjen nedstemt av regjeringa, Kristelig Folkeparti og Venstre. Vi bygger videre på miljøteknologiordningen for å bidra til nye grønne arbeidsplasser, og vi styrker nettolønnsordningen for sjøfolk.

Listen med konkrete tiltak for flere arbeidsplasser er, som dere hører, lang. Vi bruker nesten 1 mrd. kr mer enn regjeringa på framtidens arbeidsplasser. Vi møter den rekordhøye arbeidsledigheten med konkrete, målrettede tiltak. Det er hva Arbeiderpartiet mener med omstilling.

Men jeg har merket meg at representantene fra Høyre og Fremskrittspartiet også er glad i å bruke ordet «omstilling». I dag er ikke noe unntak. Men det er uklart for meg hva de legger i det. Når regjeringa snakker om omstilling, følges det ikke opp med tiltak. En skal vente og se. Det er klassisk thatchersk høyresidepolitikk å ikke ha tro på fellesskapet. Det gjelder visst også her. Beskjeden til over 100 000 arbeidsledige er: Gå hjem og omstill deg selv.

For hva gjør egentlig regjeringa for å bedre rammebetingelsene? Regjeringas hovedsatsing er massive skatte-

kutt til den ene prosenten i landet som har mest fra før. Selv Finansdepartementet må innrømme at effektene på økonomien uteblir.

Nå i revidert forsøker en også noe snedig: Først tar en bort permitteringsregelverket, så gjeninnfører en det gamle permitteringsregelverket og kaller det en satsing. Det er som først å ta barns lommepenger, så gi dem det samme om igjen og kalle det en økning i lommepenger.

Regjeringa har også kuttet i Innovasjon Norges bransjerettede programmer for maritim sektor og i reiselivsnæringen. I tillegg bruker en over 40 mill. kr på å bli kvitt 40–50 årsverk i Innovasjon Norge – nok en tilleggsbevilgning for økte byråkratikostnader.

Regjeringa viser i dag at den ikke forstår Norge. En forstår ikke alvoret i de utfordringene en står overfor. Finansministeren har sagt at hun ser tegn til økende arbeidsledighet, og feier under teppet den høyeste arbeidsledigheten på ti år.

Representanten Flåtten mener det er et budsjett for omstilling, men finner ingen effekt i økonomien på storsatsingen skatteutt. Representanten Limi har hørt at bedriftene ønsker seg bedre rammebetingelser, men har ingen nye konkrete tiltak, utover 12,5 mrd. i skatteutt. Representanten Meling listet opp oljens rolle hjemme i Rogaland, men har ingen liste med nye tiltak til de arbeidsledige i Rogaland. Det er et alvorlig svar til de over 100 000 arbeidsledige fra landets regjering.

Vi trenger målrettede, konkrete tiltak nå. Det er derfor svært beklagelig at de forslagene som Arbeiderpartiet legger fram for å motvirke den økende ungdomsledigheten, for å trygge og skape nye arbeidsplasser, i dag blir nedstemt av dem som er satt til å styre landet.

Madussar Kapur (H) [13:23:25]: Vi har fått et rop om hjelp. Krigen i Syria har skapt vår tids største humanitære katastrofe. Millioner er drevet på flukt, og halvparten av landets befolkning er avhengig av humanitær hjelp. Nabolandene er under enormt press og tar imot store flyktningstrømmer.

I en slik sammenheng har Norge en plikt til å hjelpe. Derfor er jeg glad for avtalen om økt norsk innsats. Det handler både om å hjelpe mennesker der de er, og det handler om å ta imot kvoteflyktninger til Norge. Med denne avtalen vil 1,25 mrd. kr gå til humanitær bistand i 2015, og vi sørger for en økning neste år. Hjelp i Syria og nærområdene er den aller viktigste og mest treffsikre hjelpen vi kan yte. Mennesker i Syria og nærområdene vil trenge mat, vann, helsehjelp og husly i mange år framover. Det er det ingen uenighet om. Når krigen en gang er over, skal både samfunn og infrastruktur gjenoppbygges, og det må sikres en trygg framtid for den mest sårbare gruppen av dem alle, nemlig Syrias barn.

Men når verden rammes av slike katastrofer som vi ser i Syria, skal det ikke være noe motsetningsforhold mellom å hjelpe dem som bor i nærområdene og i Syria, og å hjelpe noen med å starte et nytt liv her i Norge. Derfor har vi også blitt enige om å ta imot 8 000 syriske flyktninger i perioden fram til og med 2017.

Denne debatten handler ikke bare om et tall, den hand-

ler om mennesker. Men intensjoner alene er ikke nok. Det må være en realisme i våre planer – planene er nødt til å være gjennomførbare. Her hjemme er det jo kommunene som må ta mye av dette ansvaret. De har ansvaret for bosetting og integrering. Hva betyr det? Jo, det betyr at vi må sørge for språkopplæring, ordninger for arbeidspraksis, utdanning og involvering i lokalsamfunnet. Det betyr også en ekstra innsats fra fagpersonell innen områder som psykiatri, barnevern, politi og frivillighet. Derfor har vi også foreslått økonomiske virkemidler for å hjelpe kommunene med dette arbeidet. Og så må vi ikke glemme den store oppgaven som ligger foran oss med å bosette dem som allerede har fått opphold og sitter på mottak. Der gjør også regjeringen et kontinuerlig og målrettet arbeid.

Denne avtalen er god fordi vi sier ja til å hjelpe mest i nærområdene, men også her hjemme. Denne avtalen er gjennomførbar fordi den har klare forutsetninger om økonomisk hjelp til kommunene, fortsatt de samme rutiner for saksbehandling og utvelgelse, og fordi avtalen legger opp til evaluering underveis.

Norge er et lite land i en for tiden fredelig utkant av verden. Men vi vet at dersom krisen skulle ramme oss i framtiden – slik den har gjort i fortiden – er vi selv avhengig av hjelp fra det internasjonale samfunnet. Dette handler om solidaritet, dette handler om at vi alle er sårbare, og det handler om at vi alle må ta et ansvar. Men mest av alt handler dette om følgende: Når vi hører et rop om hjelp, så svarer vi.

Ingerd Schou hadde her overtatt presidentplassen.

Hadia Tajik (A) [13:28:07]: Ved inngangen til sommarferien er det stadig fleire menneske som har ei oppseiing eller eit permitteringsvarsel med seg heim. Det er ei tung bær. For der verdien av ein arbeidsplass vert målt i reine tal på botnlinja for ein arbeidsgjevar, vert det målt i verdigheit for ein arbeidstakar, det vert målt i ei løn det går an å leva av, og som gjer det mogleg å forsørgja familien. Fast arbeid gjev ikkje berre verdigheit og sjølvrespekt. Arbeid gjev ei sterk kjensle av tilhøyring, og difor har «Arbeid til alle» alltid vore Arbeidarpartiets viktigaste mål, og difor er dagens aukande arbeidsløyse noko me ser svært alvorleg på.

I 1933 var det ein viktig og oppheta debatt i denne salen. Den handla nettopp om viljen og evna til å setja inn kraftfulle tiltak for å byggja Noreg etter den økonomiske krisen. Då sa den parlamentariske leiaren for Arbeidarpartiet, Johan Nygaardsvold, følgjande: «Evnen har vi nok, bare vi kan skaffe viljen til veie.»

Det er denne evna og denne viljen me vil forsøkja å reisa til det store formålet: heile folket i arbeid. Landet treng politikarar som forstår alvoret, og som samtidig har vilje til å yta den nødvendige innsatsen både mot den aukande arbeidsløysa og for ein aktiv næringspolitikk, ein politikk som inneheld kraftfulle tiltak. Då finanskrisen ramma, svarte me med nettopp det. Det trengst no òg. Det er over 100 000 arbeidslause i Noreg, det er over 4 pst. og høgare enn under finanskrisen.

Finansministeren har heile tida svart med at dei følgjer nøye med på situasjonen. I mellomtida har bedriftene tapt kompetanse. Skattekutt og nøytral næringspolitikk er ikkje svaret på den utfordringa me no står overfor. Det er med andre ord noko fundamentalt gale med både reaksjonsevna og reaksjonen til den sitjande regjeringa. Ikkje berre gjev dei feil svar eller ikkje noko svar, statsministeren seier i fullt alvor at dagens alvorlege situasjon i oljebransjen og stigande arbeidsløyse langt på veg er den førre regjeringas skuld, og til og med Dagens Næringsliv kalla dette i sin leiar den 3. juni for «statsministervås». Det er nemleg underleg òg for næringslivsavisa kva regjeringa Stoltenberg har med kostnadsproblema i leverandørindustrien å gjera. Faktum er at me overlevte nøklane til regjeringskontora på eit tidspunkt då Noreg hadde rekordlåg arbeidsløyse, høg sysselsetjing og sterk vekst i økonomien. Arbeidarpartiet meiner at statsministeren burde slutta å feiltolka historia og heller skapa framtida.

Der eg kjem frå, Rogaland, har ein sett konsekvensen av dette allereie. Stavanger er oljebyen, og det er kompetanse og teknologi som har gjort dette eventyret mogleg, altså menneska. Innbyggjarane i Stavanger er meir verde enn tusen Johan Sverdrup-felt. Det er òg kunnskap, kreativitet og skapartrøng som har skapt noregshistorias industrieventyr anten det dreidde seg om kraftverk på Rjukan, olje i Nordsjøen eller fiske i Lofoten. Det er dei same eigenskapane som set oss i stand til å løysa morgondagens oppgåver.

«Vi treng fleire kloke hovud og flinke hender», sa Olav Hjelle frå Sogn og Fjordane i samband med draumeløfteprosjektet til Innovasjon Norge. Men fleire kloke hovud og flinke hender er ikkje det same som fleire arbeidsplassar. Det veit mange av dei som både er kloke og flinke, men som likevel ikkje har ein jobb å gå til. Stavanger har ei stolt industrihistorie, med hermetikk, seglskuter, sild og petroleum, men det har vore store bølgedalar mellom kvar topp. Då sat ein ikkje passiv og berre venta på ei ny bølge. Me jobba i lag for å skapa ei ny næring, nye arbeidsplassar og verdiar som heile landet har drege nytte av. Og som dei seier i Stavanger no: Den byen treng ikkje fleire medgangspolitkarar, dei treng motgangspolitkarar, politikarar som forstår og reagerer når motgangen kjem. Det gjeld for Stavanger, og det gjeld for heile landet.

Ein aktiv næringslivspolitikkk er betre enn ein passiv næringslivspolitikkk – det er openbert – og ein aktiv næringspolitikk handlar om det same som vanleg politikk, å vilja. Arbeidarpartiet vil satsa på vekstmoglegheitene i ulike regionar. Me vil òg ha ein eigen innlandsstrategi for å møta dei utfordringane som veks seg større for kvar dag som går.

«Hele folket i arbeide, koste hvad det koste vil. For i lengden er det nemlig det som lønner sig best allikevel», sa Nygaardsvold i 1933.

Og over 80 år seinare treng landet framleis denne bodskapen frå Arbeidarpartiet.

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [13:33:04]: Opposisjonen tror åpenbart de har en egen evne, for de tror at når de ser noe som er hvitt, men beskriver det som svart, så blir

det svart. Og hvis de ser noe som går opp, og så sier at det går ned, og det allikevel går opp, så tror de at det skjer bare fordi de sier det – at opp er ned og ned er opp, og at ting egentlig ikke er slik de ser ut.

Sånn er det også med dette begrepet «næringsnøytralitet», som jeg bare må lure på hvor i alle dager Arbeiderpartiet har funnet. Eller forresten – det vet jeg svaret på. Sist jeg kan huske at det dukket opp i et offentlig dokument, var under regjeringen Stoltenberg I, og der har det vel ligget omtrent de siste 15 årene. Næringsnøytralitet er ikke, og kommer ikke til å bli, denne regjeringens politikk. Hvorfor det? Jo, fordi vi skal satse på det vi er gode på. Når vi f.eks. har lagt frem en langtidsplan for forskning og høyere utdanning, så setter det en ny standard for hva kunnskaps- og forskningspolitikken skal være – ikke bare et dokument med mange ord og fine løfter, men konkrete forslag til opptrappinger. Vi sier ikke at de skal være nøytrale, vi sier at vi skal satse på maritime næringer, at vi skal satse på muliggjørende teknologier. Og vi skal satse på helseklyngene våre, for der vet vi at vi har potensial og er gode fra før.

Det stemmer, som mange talere har sagt, at vi nå er i en situasjon der vi har et stort behov for omstilling. Men det er bare Arbeiderpartiet som synes å mene at det behovet kom plutselig for et halvt år siden. De fleste andre partier har innsett det for lenge siden. Omstillingspolitikken til denne regjeringen starter ikke nå, den startet i det øyeblikket vi kom inn i regjeringskontorene. En av de store unnlattelses-syndene til forrige regjering var nettopp at man ikke brukte de gode årene til å omstille oss, til å gjøre nødvendige endringer, gjennomføre nødvendige reformer, trygge arbeidsplassene og øke konkurransekraften, slik at vi hadde stått enda bedre rustet i den situasjonen vi er i i dag.

Så er det fascinerende å se på hva opposisjonen mener er god politikk for å trygge norske arbeidsplasser: Det er den største skatteøkningen på 15 år – den største skatteøkningen på 15 år, som skal hente mangfoldige milliarder ut av bedriftene, fra dem som skal betale lønningene til folk, fra dem som skaper arbeidsplasser. Det er opposisjonens løsning.

Representanten Tajik nevnte det norske industrieventyret og Rjukan. Det er helt riktig at det var i Telemark mye av det startet. Der møttes Birkeland og Eyde, og så la de grunnlaget for det som ble en av de virkelig store suksesshistoriene våre, Norsk Hydro. Hva var det de trengte? De trengte tre ting: De trengte kunnskap, en idé. Det hadde de, det sørget ingeniøren for. Så trengte de arbeidskraft. Det klarte de å få. Så trengte de kapital. De trengte kapital for å oppfylle drømmen om å temme naturkreftene og lage både arbeidsplasser og velstand. Den kapitalen var privat, og noe av den kom til og med – Gud forby! – fra utlandet.

Når vi skal omstille oss, gjør vi ikke det fordi Norge skal leve av bare nye og helt ukjente ting i fremtiden. Vi kommer fortsatt til å leve av skog. Vi kommer fortsatt til å leve av det vi klarer å fiske fra havet. Vi kommer til å leve av olje, vi kommer til å leve av gass, vi kommer til å leve av kraften vår. Vi kommer fortsatt til å leve av industri. Men hvis vi skal klare å fortsette å videreutvikle disse bransjene, trenger vi forskning og høyere utdanningspolitikk på verdensnivå. Derfor er det viktig omstillingspolitikk når

de nye samarbeidspartiene på Stortinget har et taktskifte i forskningspolitikken – bort fra tafatte ambisjoner og over til reelle løft, mer penger, høyere ambisjoner. Derfor er det omstillingspolitikk når det nye flertallet på Stortinget endelig tar tak i kvalitetsutfordringer i høyere utdanning, ikke bare ved å snakke om det, men ved å gjøre noe med det. Derfor er det omstillingspolitikk når vi tar tak i yrkesfagløftet og behovet for å utdanne flere fagarbeidere i Norge, og når det nye stortingsflertallet med samarbeidspartiene bl.a. øker lærlingtilskuddet, som sto stille i 2005, 2006, 2007 og 2008. Så kom det et midlertidig hopp i 2009, før det sto stille igjen den resterende delen av perioden. Nå er det økt tre ganger på rad. Samtidig stilles det også større krav til lærlinger hos bedriftene vi kjøper inn fra.

Det er riktig at Stavanger er oljebyen. Det var hermetikkbyen før det. Det var kunnskap som gjorde at de klarte omstillingen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Tone Merete Sønsterud (A) [13:38:28]: Stoltenberg-regjeringa tok initiativet til en offentlig utredning om fagskolesektoren og utredningen, Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg, ble levert til statsråden 15. desember i fjor. I den forbindelse uttalte statsråden at 2015 skulle bli fagskolens år.

Arbeiderpartiet deler statsrådens ambisjon, men halvveis ut i 2015 har vi sett lite til dette. Så vidt jeg vet, har ikke Kunnskapsdepartementet satt i gang noen tiltak for å markere dette året – i en situasjon hvor arbeidsledigheten øker i Norge, og spesielt blant ungdom.

Hva vil statsråden gjøre for at fagskoleåret 2015 skal bli en realitet?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [13:39:08]: Det er helt riktig, men jeg sa at 2016 skulle bli fagskolens år. Vi kommer med en stortingsmelding om fagskolene. Der skal vi gjenreise fagskolens posisjon i det norske utdanningssystemet, de er blitt stemoderlig behandlet altfor lenge.

Jeg tror at nettopp i en situasjon som vi er inne i nå, vil mange kunne trenge ekstra påfyll, f.eks. for å bli bedre i jobben de har, eller fordi de skal over i nytt arbeid. Her kan fagskolene spille en veldig viktig rolle med sin praksisnære undervisning.

I regjeringserklæringen sier vi at vi skal reversere noe av det jeg mener var det aller dårligste grepet man har gjort tidligere mot fagskolene – må jeg nesten si – og det var å overføre finansieringen til fylkene. I regjeringserklæringen står det at vi skal ha statlig finansierede fagskoler. Det er noe sektoren etterspør, og som vi kommer til å følge opp.

Snorre Serigstad Valen (SV) [13:40:13]: La meg først bemerke at jeg legger merke til at statsrådets bruk av begrepet «Gud forby» ikke ble påtalt av presidenten, men at min bruk av samme begrep ble påtalt. Jeg håper at dette ikke har noe med en villet forskjellsbehandling å gjøre fra presidentskapets side.

Jeg synes statsrådets innlegg til dels var veldig godt, og

jeg er veldig glad for at både Høyre og Fremskrittspartiet ofte fra denne talerstolen snakker om behovet for omstilling. Imidlertid blir det for det meste med retorikken. Det er lite i revidert nasjonalbudsjett som bærer preg av at regjeringen faktisk har tatt inn over seg omstillingsbehovet som kunnskapsministeren snakker om.

Et eksempel er antall nye studieplasser. Hvorfor foreslo regjeringen bare 24 nye studieplasser i revidert nasjonalbudsjett hvis det som statsråden brukte 5 minutter på å snakke om, er så viktig?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [13:41:09]: La meg først si at det kan jo være slik at presidenten tenker at når en høyremann bruker ordene «Gud forby», gjør han det i respekt for Vårherre, men at en fra SV kanskje tenker på en litt annen måte. (Munterhet i salen.)

Jeg mener det kan være gode argumenter for å bruke studieplasser hvis det oppstår en situasjon hvor vi ser veldig mye høyere ungdomsledighet. Men jeg er skeptisk til å underlegge kunnskapspolitikken og prioriteringene i høyere utdanning rene konjunkturhensyn, med andre ord tenke at vi skal skalere det høyere utdanningssystemet vårt opp og ned, basert på hvordan arbeidsledigheten er til enhver tid.

Som sagt, det kan hende at det kan være et godt virkemiddel å ta i bruk etter hvert, men det er ikke utgangspunktet vårt for dimensjoneringen i høyere utdanning. Det er også en del områder hvor vi – og ikke minst institusjonene – burde prioritere å utdanne flere. Men da må de også være villige til å trekke ned andre typer studieplasser.

Snorre Serigstad Valen (SV) [13:42:13]: Jeg kan forsikre om at mitt forhold til Vårherre, selv om det er uavklart, er fylt med den største respekt, og jeg håper det går begge veier. Jeg vet imidlertid ikke om jeg vil få svar på det med det første!

Veldig mye høyere ungdomsledighet, sa statsråden, måtte til for at man skulle vurdere en kraftigere økning i antall studieplasser. Men nå er det jo sånn at ungdomsledigheten i Norge nærmer seg 10 pst. Det er høyt. Det betyr at det er tusenvis av ungdommer som ikke har tiltak, ikke har arbeid, ikke går på skole, og som samtidig skal ut i et samfunn med stort omstillingsbehov og med et boligmarked som er kraftig overopphøyet. Det er ikke den beste start på livet.

LO og Unio ber begge om store bevilgninger til mange flere studieplasser, slik at vi får flere ungdommer i meningsfylt aktivitet. Hvor mye høyere enn 10 pst. må arbeidsledigheten blant ungdom bli for at statsråden skal ta de signalene på alvor?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [13:43:08]: Jeg mener at det aller viktigste for arbeidsledig ungdom er å få en jobb. Det er det aller viktigste. Det høres av og til ut på opposisjonen som om det er viktig at ungdommen får studieplasser, eller de skal få tiltaksplasser, eller de skal få annen type oppfølging. Det aller viktigste er at de får en jobb. Det er grunnlaget for det.

Det er ikke sånn at høyere utdanningssektoren er det

mest effektive virkemidlet for en arbeidsledig ungdom i dag. Det kan godt hende vedkommende har utdanning allerede. Det kan godt hende det vedkommende trenger, er et kortere omskoleringskurs, ikke en ny, full utdanning.

Primært skal vi ikke styre studiebehovet og kunnskapspolitikken etter konjunktorene. Men det er veldig mye kunnskapspolitikken kan bidra med, både forskningspolitikken og skolepolitikken. Og så kan selvfølgelig høyere utdanning – ikke minst fagskolene, som ble nevnt her, være viktige for å få til omstilling. Det er også noe som regjeringen må vurdere etter hvert.

Snorre Serigstad Valen (SV) [13:44:12]: Når både Virke og LO har slått fast at det ikke vil være flere mennesker som kommer i jobb f.eks. på grunn av dereguleringen av arbeidsmiljøloven, synes jeg det er rart at regjeringen ikke i det minste gjør mer i revidert nasjonalbudsjett for at flere skal få arbeid. Regjeringspartiene stemmer ned en hel rekke forslag i salen i dag som kunne avhjelpe situasjonen for arbeidsløse generelt, men spesielt for ungdom, men det velger de ikke å gjøre.

Statsråden har rett i at det ikke er konjunkturer i økonomien som skal være hovedkriteriet for dimensjoneringen av opptaket til studier og høyere utdanning. Men det må jo være sånn at behovene i samfunnet er viktig.

Statsråden snakket mye om omstilling. Norsk Industri, Abelia og Tekna har alle bedt om en pakke, som kalles Transferit, som skal overføre kompetanse, arbeidsplasser og teknologi fra petroleumsnæringen og til nye næringer som vi kan leve av langt inn i framtiden. Hvorfor støtter ikke regjeringen opp om dette prosjektet? Og hvorfor er det sånn at de få – 24 – studieplassene regjeringen foreslo, alle er innenfor den sektoren som i dag opplever kraftig lavkonjunktur?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [13:45:24]: Når det gjelder behovet for IKT og IKT-studier, er jeg helt enig i at det er et dokumentert behov for at flere tar teknologisk utdanning, men særlig IKT-faglig utdanning. Vårt viktigste bidrag har vært å lage en langtidsplan for forskning og høyere utdanning som sier noe konkret om hvor mye opptrapping vi skal ha f.eks. av stipendiater, altså forskerutdanning, konkret også om ambisjonene våre om å komme opp til 1 pst. av BNP i bruk av forskning, noe som igjen er helt avgjørende for å utvikle IKT-utdanninger.

Så mener jeg også at universiteter og høyskoler selv må dimensjonere. Vi skal ikke og bør ikke – og gjør det ikke – sitte og finstyre hvor mange plasser det er innenfor forskjellige fag på forskjellige utdanningsinstitusjoner. Hvis vi mener alvor med at universiteter og høyskoler skal være tett på arbeidslivet, må de også tenke igjennom: Er det noen typer studier vi nå trekker ned, og andre typer studier vi burde bygge opp?

Presidenten: Presidenten takker representanten Serigstad Valen for å passe på at presidenten gjør arbeidet sitt. Presidenten har ingen fantasier om det er ulikt innhold i uttrykket «Gud forby» om man er på venstre- eller høyre-

siden, men merker seg at Gud har vært med i mangt et innlegg i salen så langt i dag.

Da er neste og siste replikant representanten Torstein Tvedt Solberg.

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [13:46:54]: Jeg trodde jeg var ferdig!

Presidenten: Det var en replikk til. Det er godt å tro at man kan være ferdig, men det er flere partier, og ikke alt gikk til SV denne gangen.

Torstein Tvedt Solberg (A) [13:47:01]: Det virker som om statsråden har lyst på sommerferie.

Jeg er enig med representanten Serigstad Valen i at det var et godt retorisk innlegg, men det var jo uten innhold. Tross en ungdomsledighet på nærmere 10 pst. har ikke denne regjeringa annet å komme med enn skattekutt. Arbeiderpartiet legger i dag fram ti konkrete punkter og forslag. Høyre stemmer dem ned.

Det er verdt å minne statsråden på, som lurte på dette med næringsnøytralitet, at han bør ta en prat med egen næringsminister, som har kuttet i Innovasjon Norges bransjerettede programmer på maritim sektor og på reiseliv, og ikke minst vil jeg minne utdanningsministeren på at det var nullvekst i hans budsjett under statsbudsjettet. Venstre og Kristelig Folkeparti fikk heldigvis rettet det litt opp, men som Serigstad Valen påpekte, er det bare 24 flere studie-plasser. Er det ikke da statsråden som unnlater å fortelle den faktiske virkeligheten? Når han snakker om synd, bør ikke heller Høyre være med på våre ti konkrete forslag enn å spille høy og mørk?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [13:48:02]: Nå synes jeg representanten sa at det var nullvekst i kunnskapsbudsjettet i statsbudsjettet. Ikke i noen av våre budsjetter har vi vært i nærheten av noe som kan kalles nullvekst. Snarere tvert imot har det vært stor vekst i forskning og høyere utdanning. På skole har vi finansiert på to år det Arbeiderpartiet til slutt ble dratt til å si skulle være en videreutdannings-satsing over flere år. Nå er vi oppe på over 1 mrd. kr, som Arbeiderpartiet hadde som valgkamplofte at man kanskje skulle klare i løpet av perioden. Vi klarte det i løpet av to år.

Nullvekst: Vi er nå i Oslo, og nullvekst er så langt unna at du kan ikke se det herfra engang. Det må være et eller annet sted oppi Finnmark eller noe sånt det ligger nullvekst, og vi er geografisk plassert her. Så det stemmer ikke.

La meg ta ett eksempel på hva vi gjør for omstilling: flere lærlingplasser. Det forutsetter aktiv politikk. På åtte år økte lærlingtilskuddet midlertidig én gang. Nå har det økt tre ganger på rad.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Heidi Nordby Lunde (H) [13:49:26]: I min første trontaledebatt påsto en av Arbeiderpartiets representanter at ved regjeringsovertakelsen var norsk økonomi bunn-

solid. Dette var bare måneder etter framleggelsen av Perspektivmeldingen, som slo fast at den sosialdemokratiske velferdsstaten ikke er økonomisk bærekraftig på sikt. I løpet av de åtte rød-grønne årene økte todelingen av økonomien. I 2012 ble det investert 200 mrd. kr årlig i petroleumsnæringen mot 20 mrd. kr på fastlandet. Sjøføkonom Steinar Juel i Nordea sa ved regjeringsskiftet at Norge aldri hadde hatt en så sterk forverring av konkurransevnen som i årene under de rød-grønne. Dette jobber regjeringen med å snu. Norsk økonomi må omstilles til en ny normal der oljenæringen ikke lenger er en hjørnestensbedrift for Norge, men en del av et større næringsmangfold som gir oss konkurransekraft.

Selv uten fallet i oljeprisene sto Norge foran krevende omstillinger som Arbeiderpartiet så sent som i desember ikke en gang anerkjente at eksisterte. Da ble regjeringens budsjett angrepet med at regjeringen spilte upopulært, men nødvendig-kortet når det overhodet ikke var grunnlag for det. I sitt alternative statsbudsjett skriver Arbeiderpartiet at regjeringen har lagt fram det mest ekspansive budsjettet i nyere tid. Da revidert budsjett ble lagt fram, mente Arbeiderpartiets representanter at det var for lite, for sent – dette fra partiet som mener de forstår Norge.

Det viste seg altså at regjeringens budsjett var bedre tilpasset den situasjonen Norge faktisk er i, enn den ikke fullt så bunnsolide historiefortellingen. I høringene til finanskomiteen i forbindelse med det reviderte budsjettet ble regjeringen rost fra flere hold for å ha lagt fram viktige tiltak for å stimulere til økt verdiskaping og styrke vekstkraften i norsk økonomi. En moderat økning i oljepengebruken ble beskrevet som fornuftig i en utvikling preget av svak vekst og økt ledighet.

I India velger en sjettedel av studentene ingeniørvitenskap og teknologi ved høyere utdanning. De 10 pst. smarteste av disse utgjør flere enn alle norske studenter på høyere utdanning til sammen. En ny rapport viser at én av tre norske jobber kan bli automatisert og forsvinne de neste 20 årene. Dette skjer samtidig som vi får en stadig eldre befolkning, og selv om oljenæringen fortsatt vil ha stor betydning, vil den ikke lenger være en motor for vekst. Det er kun de to regjeringspartiene som i dag ser ut til å ta nødvendigheten av omstilling på alvor. Det eneste vi hører fra Arbeiderpartiet, er reversering av de relativt moderate endringene Høyre-Fremskrittsparti-regjeringen gjør for å ruste Norge for fremtiden.

Den forrige regjeringen hadde det største økonomiske handlingsrommet noen norsk regjering noen gang har hatt. I stedet for å bruke handlingsrommet til nødvendige omstillinger ble offentlige utgifter nesten fordoblet uten andre synlige resultater enn økt pengebruk. Eksempelvis bruker Norge mer penger på skole enn andre, men produserer bare gjennomsnittlige resultater og har høyt frafall. Dette er de samme elevene som skal konkurrere med India på teknologi, innovasjon og entreprenørskap. Ungdomsledighet bekjempes ikke gjennom endret permitteringsregler eller tiltaksplasser, men gode rammebetingelser som skaper nye, framtidsrettede arbeidsplasser.

Utdanning er nøkkelen til framtidens jobber. Denne regjeringen prioriterer lærerløft og kunnskap framfor frukt

på skolen. Det er nesten absurd når Unio-leder Anders Folkestad beskylder kunnskapsministeren for mattehysteri. Grunnleggende mattekunnskaper er ikke bare en forutsetning for å konkurrere på teknologi og vitenskap. Skal du bli frisør, snekker eller sykepleier, må du ha grunnleggende ferdigheter i prosentregning og dosering. Rundt halvparten av sykepleierstudentene stryker i medisindosering, som i verste fall kan koste liv, og kunnskapsministeren blir beskyldt for mattehysteri.

I åtte år med rød-grønn regjering fikk vi høre om historisk høye bevilgninger i nesten alle sektorer, som om det i seg selv var et resultat. Den eneste sektoren som ikke ble tilgodesett, var forskning og innovasjon – to av de faktorene som er sentrale for bærekraftig vekst og velferdsutvikling. Dette gjør regjeringen noe med. Norge får nå en ny retning som bygger opp under et konkurransedyktig norsk næringsliv. Dette er en forutsetning for et bærekraftig velferdssamfunn, der de som kommer etter oss, arver et sterkt sosialt sikkerhetsnett som tar vare på de som trenger det mest. Er det noe finanskrisen i Europa har vist oss, er det at uten reformer får vi en vaklende velferdsstat som forsøker å være for alle, men ender opp med å svikte dem som trenger det mest.

Ledelse handler om å gjøre nødvendige omstillinger før man blir tvunget til det. Endringene opposisjonen mener det overhodet ikke er grunnlag for, må gjøres nå. Kommunereform, nærpolitireform, lærerløftet, jernbanereform og strukturendringene i høyere utdanning viser at regjeringen allerede er godt i gang med det.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Fredric Holen Bjørdal (A) [13:54:27]: Når det gjeld tiltak mot den aukande arbeidsløysa, er det reviderte budsjettet tiltakslaust, og det er alvorleg. For noko av det farlegaste med arbeidsløysa er tendensen ho har til å bite seg fast, og difor må ein setje i verk tiltak før ho rekk å stige til eit uakseptabelt nivå. Og når godt over 100 000 menneske er arbeidsledige, er vi farleg nær eit slikt nivå. For første gong på ti år er arbeidsløysa over 4 pst. – godt over 9 pst. for ungdom.

VG kunne nyleg vise at regjeringa snart er tilbake til start når det gjeld å skape nye arbeidsplassar i Noreg. Veksttakten i økonomien er halvert, og det er over 20 000 fleire arbeidsledige enn då regjeringa tok over. Til det seier arbeidsminister Eriksson til same avis at det er ikkje nokon grunn til å teikne eit krisebilde av den grunn, og den same tonen høyrer vi frå fleire i regjeringspartia. Eg meiner dette demonstrerer ein fundamental forskjell i tenkjemåte mellom Arbeidarpartiet og høgrepertia.

I debatten er det veldig interessant å høyre regjeringspartia forsøkje å gjere gull ut av gråstein når det gjeld sitt eige budsjett. At regjeringa no reverserer sine eigne innstramningar i permitteringsreglane, skulle t.d. berre mangle. Men i mellomtida har viktig kompetanse for mange bedrifter gått tapt, og det hjelper veldig lite for dei som allereie er vortne oppsagde. Det er i denne samanhangen verdt å minne om at det heller ikkje berre var solskins-

dagar i Stoltenberg-regjeringa si tid. I Noreg greidde vi å halde Europas lågaste arbeidsløysa gjennom finanskrisa, bl.a. fordi vi hadde ei regjering som tok grep. Allereie i januar 2009 leverte vi ein krisepakke på 20 mrd. kr. Då fekk vi høyre frå Høgre og Framstegspartiet at våre tiltak kom for seint.

Det er ingen som kan halde ei norsk regjering ansvarleg for at oljeprisen går ned. Men det er den sitjande regjeringa som er ansvarleg for å motverke konsekvensane av det. No er vi på nytt inne i ein krevjande situasjon, og bedrifter som slit, ser til regjeringa for hjelp. Då nyttar det ikkje å kome dragande med den tomme verktøykassa.

Arbeidarpartiet vil skape fleire arbeidsplassar, og det vil vi gjere gjennom ein omfattande innovasjonspakke for heile landet. Vi utarbeider ny industristrategi for Noreg og har nyleg lagt fram ein tipunkts handlingsplan for å dempe konsekvensane av oljefallet. Så har vi fremja ein eigen ungdomspakke. Dersom vi ikkje set i verk kraftfulle tiltak her, risikerer vi at ein heil generasjon norske unge blir ståande utanfor arbeidslivet i lengre tid.

Det kan verke som om regjeringa meiner at det er marknaden sjølv som skal løyse desse utfordringane. Det er i alle tilfelle ingenting ved politikken som tyder på at ein ønskjer å ha ein aktiv politikk som møter aukande arbeidsløysa. Resultatet av denne handlingsvegringa er at fleire enn det som hadde vore nødvendig, står i fare for å miste jobben. Spørsmålet er kor ille det må bli før regjeringa set i verk dei nødvendige tiltaka. Mens vi ventar på det, stig arbeidsløysa.

Tor Arne Bell Ljunggren (A) [13:57:36]: Norge ble tvunget til å avvikle ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift 1. januar 2004, men Stoltenberg-regjeringen klarte å gjeninnføre ordningen fra 1. januar 2007.

En enstemmig finanskomité – vel å merke tidligere enstemmig – har tidligere vært enig om at ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift åpner for en treffsikker og virkningsfull distrikts- og regionalpolitikk. Arbeidslivets aktører, som NHO og LO, sier også at ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift er treffende og virkningsfull. Jeg viser til anmodningsvedtakene nr. 601 og 604 fra 2014, der regjeringen for det første ble anmodet om å komme med en vurdering av effektene av de kompenserende tiltakene som ble foreslått i Prop. 118 S for 2013–2014, og eventuelt foreslå endringer. For det andre ble regjeringen anmodet om å vurdere hvorvidt ekstraordinære tiltak for å styrke forsyningssikkerheten av kraft kan være et godt kompenserende tiltak for næringer som er berørt av endringene i DA-ordningen. Videre ba Stortinget regjeringen vurdere om kompetansehevende tiltak også kan være et formålstjenlig kompenserende tiltak som da må gjelde alle sektorer som blir unntatt fra ordningen med redusert arbeidsgiveravgift.

Jeg er både skuffet og overrasket over at regjeringen har ventet så lenge med å svare på anmodningsvedtakene, og at svaret i realiteten er en blåkopi av gjeldende regelverk og oppstilling av gjeldende kompenserende ordninger. Regjeringen mener at dagens ordning ikke bør endres, og at eventuelle nye kompenserende tiltak må finansieres

gjennom reduksjoner i eksisterende tiltak. Jeg tillater meg for øvrig å anta at en ordning som medfører at bedriftene skal kompenseres direkte, f.eks. med kompetansehevede tiltak, er ganske treffsikker.

Regjeringen velger altså ikke å gjøre reelle politiske vurderinger av anmodningsvedtakene fra 2014. De er i prinsippet besvart, men i realiteten signaliserer ikke svarene noen politisk vilje til endring. Regjeringen bør også iverksette en gjennomgang av hvilke områder i landet som bør komme inn under kompensasjonsordningen gjennom infrastrukturtiltak, og redegjøre for Stortinget hvordan disse områdene kan få kompensierende tiltak.

Avslutningsvis vil jeg oppfordre regjeringen til å vurdere de forskjellige regionalpolitiske virkemidlene i en helhetlig sammenheng og redegjøre for historisk utvikling og regjeringens langsiktige planer for videreutvikling av de regionalpolitiske virkemidlene.

Jeg ber finansministeren om å orientere Stortinget i dag, i denne debatten – dessverre er hun ikke her akkurat nå – om når regjeringen har tenkt å legge fram en ny proposisjon om DA-ordningen, som ble varslet i juni 2014, i tilsvarende debatt for et år siden.

Røe Isaksen vil gjerne se mer mot nord – det var Finnmark som ble nevnt, men det finnes mer å velge i der – og det vil jeg oppfordre regjeringen til å gjøre. Her ligger ballen på straffemerket.

Stefan Heggelund (H) [14:00:54]: Jeg har registrert at et par stykker har fått beskjed om at de har brukt uparlamentariske uttrykk i dag. Jeg håper man kan revidere synet på hva som regnes som uparlamentarisk. Politikk kommer fra hjertet, og det bør også høres sånn ut.

Så til saken. – Dessverre begrenser det å vise politisk engasjement seg i Norge ofte til hvor mye man er villig til å bruke over budsjettet. Det må være det folk mener når de sier at vi alle er sosialdemokrater, for denne totale idéfattigdommen er det som definerer sosialdemokratiet. Det ligger i dets røtter.

Heldigvis er vi ikke alle sosialdemokrater, noen av oss er konservative, kristendemokrater, liberalere. Dette flertallet forstår at ikke alt kan løses av subsidier, og vi forstår at det er forskjell på å bruke penger over offentlige budsjetter og å la folk få lov til å beholde litt mer av pengene sine.

Det er riktig at denne regjeringen har en annen retning enn den forrige. Hvorfor det? Jo, fordi venstresidens idealer fungerer ikke. Det er bare å se på historien. Det er når venstresiden kombinerer sine idealer med tankegods fra borgerlig side, at politikken deres får en legitimitet. Jo større grad av økonomisk frihet og mer markedsøkonomi et parti på venstresiden tillater i sin egen politikk, jo bedre virker politikken til partiet. Det er det som skaper vekst, økonomisk trygghet og arbeidsplasser.

Den stadige kritikken fra venstre mot høyre er derfor hul.

Så hvordan løser vi utfordringen rundt ledigheten? Går vi til venstre? Nei, deres ideer gir ingen svar. Arbeiderpartiet har levert en tipunktsplan. Det er bare å gratulere. Flere av tiltakene er regjeringen allerede i gang med.

Andre handler om å overby – sosialdemokratiets normale svar. De skal også løse utfordringen rundt ungdomsledighet ved å gi incentiver for at folk ikke skal fullføre videregående på normert tid. Men hva skal så til for å skape arbeidsplasser? Jo, de skal satse på tiltaksplasser, og så skal de bevilge litt.

Denne regjeringen har to tanker i hodet samtidig. Man satser på tiltaksplasser, ja, samtidig som man rydder opp i tiltakssystemet, justerer velferdsordninger og gjør det som skal til for å gjenreise arbeidsformidlingen i Nav. Det er viktig for å hjelpe alle dem som er i utenforskap – et utenforskap som skaper ulikhet. Den skjulte ledigheten er Arbeiderpartiets arv. De viste ingen evne til å håndtere utfordringen, og de viser i dag ingen vilje til å bidra. Grunnlaget for god sosialpolitikk må være at ingenting bekjemper fattigdom som det å ha en jobb å gå til.

Derfor muliggjør man mer gründerskap, innovasjon – større investeringer. Skattebyrden blir mindre, reguleringene blir færre. Heldigvis har vi et flertall i dag som skjønner at arbeidsplasser ikke skapes på et skrivebord på Youngstorget.

Ulf Leirstein (FrP) [14:04:15]: For Fremskrittspartiet er det helt åpenbart at det er mer riktig å redde og hjelpe 1 million flyktninger i nærområdene enn å ta 8 000 flyktninger til Norge. Jeg synes det på mange måter er oppsiktsvekkende at de andre partiene i det forliket de har omtalt, ønsker å bevilge bare 250 mill. kr til hjelp i nærområdene. Derfor er jeg glad for at Fremskrittspartiet har funnet rom til å bevilge 1 mrd. kr ekstra utover det som regjeringen har foreslått.

Å hjelpe flest mulig er riktig og nødvendig og i tråd med FN's bønn om hjelp. FN mangler 35 mrd. kr for å håndtere den enorme flyktningstrømmen i nærområdene, og Fremskrittspartiet foreslår, i motsetning til flertallet, at Norge skal ta et stort ansvar her.

Jeg registrerer at Fremskrittspartiets forslag om folkeavstemning har blitt latterliggjort og bagatellisert av politikere som er redde for folkets mening i denne saken. Jeg er stolt av å tilhøre et parti som alltid har kjempet for mer direkte demokrati, og som jobber med folket og mot den bedrevitende og selvgode eliten som frykter folkeavstemninger om store spørsmål.

Det har blitt uttalt at spørsmålet om å ta 8 000 syrere til Norge ikke skal være viktig nok til å rettferdiggjøre en folkeavstemning. Her er jeg sterkt uenig. Dette er et vedtak som vil koste skattebetalerne enorme summer, og denne typen vedtak vil på sikt kunne bidra til å utfordre selve velferdssamfunnet.

Ifølge tall fra SSB vil en gjennomsnittlig syrisk flyktning medføre kostnader på 7 mill. kr i løpet av livet, forutsatt at disse har samme integreringstakt som en gjennomsnittlig irakisk innvandrer. Dessverre er det grunn til å tro at dette er et forsiktig estimat. Ifølge SSBs statistikk for sysselsetting blant innvandrere, som ble offentliggjort denne uken, hadde innvandrere fra Syria den laveste sysselsettingen blant samtlige 136 enkeltland i statistikken. Sysselsettingen blant syrerne som nå bor i Norge, var på rekordlave 26 pst. i aldersgruppen 15–74 år. Til sammen-

likning er sysselsettingsgraden i befolkningen som helhet 70 pst.

Det er dermed dramatiske kostnadsforpliktelser Norge pådrar seg ved å ta imot 8 000 syriske flyktninger de neste tre årene. Dersom vi legger de ovennevnte tallene til grunn, betyr dette at de samlede livsløpskostnadene for 8 000 syrere totalt sett vil være på minst 56 mrd. kr. Det er store beløp vi snakker om. Det er enorme summer dette vedtaket som flertallet inviterer til å fatte i dag, vil koste norske skattebetalere over mange år, og det vil binde opp store utgiftsposter i budsjettene. Når vi da vet at vi kunne bruke en mye mindre sum, dog en større sum enn det flertallet vil, på hjelp i nærområdene og kunne hjelpe langt flere mennesker, skjønner jeg ikke hvorfor man er motvillig til Fremskrittspartiets forslag.

For meg er det helt åpenbart at folket må få anledning til å si sin mening i denne saken, og jeg håper også at de andre partiene kan se viktigheten av å ta folkemeningen på alvor.

Kjersti Toppe (Sp) [14:07:30]: Første halvår i 2015 har vore spesielt i Hordaland fylke når det gjeld ras. I mars 2015 gjekk det snøskred i Romarheimsdalen i Nordhordland. Vegen var stengd i ti dagar. I revidert nasjonalbudsjett har fleirtalet ut frå dette løyvd 40 mill. kr i auke til skredsikring av riksvegar for å sikra bygging av ein betre skredvoll i dette området. Senterpartiet meiner behovet er mykje større, og aukar midlane til rassikring av riksvegar med 100 mill. kr, tilsvarande ein auke på 140 mill. kr i forhold til statsbudsjettet.

Det er ein dramatisk situasjon knytt til ras på E16 mellom Bergen og Voss og på Vossabanen. Tysdag 12. mai gjekk det ras over jernbanelinja og E16 i Vaksdal, og veka etter, den 21. mai, gjekk det enda eit stort ras i same område. Situasjonen er prekær både for innbyggjarar, persontrafikk og næringslivet.

Heile Hordaland er utolmodig og ventar no på at regjeringa skal verta ferdig med si vurdering av konseptvalutgreiinga om forslag til ny veg og bane Bergen–Voss, der alternativ K5 får brei støtte lokalt. I mellomtida er det viktig at strakstiltak vert sette i verk. Statens vegvesen har kartlagt 29 rasutsette punkt på vegen mellom Bergen og Voss som treng strakstiltak. SV sitt forslag i innstillinga om rassikringsmidlar til utbetring langs E16 i Hordaland ved ny saldering av statsbudsjettet for 2015 og i budsjettåret 2016 er difor eit viktig forslag som burde fått tverrpolitisk støtte. Poenget er at Statens vegvesen i Hordaland har i møte med hordalandsbenken gitt klart uttrykk for at dei er i stand til sjølve å omprioritera midlar til å forsera rassikring av E16 i inneverande år, under føresetnad av at dei får sikkerheit for at dei planlagde og prioriterte rassikringsprosjekta som då vert utsette, får finansiering neste år.

Senterpartiet er einig i at den farlege situasjonen krev at ein må prioritera tryggleik, liv og helse langs E16 Bergen–Voss, og at Stortinget i revidert nasjonalbudsjett gir Vegvesenet den økonomiske garantien for dei omprioriteringane som vert gjorde. Eg vil med dette varsla at Senterpartiet støttar SV sitt forslag nr. 39 om å be regje-

ringa prioritera nødvendige rassikringsmidlar til utbetring langs E16 i Hordaland i ny saldering av statsbudsjettet og i budsjettåret 2016.

Irene Johansen (A) [14:10:37]: Statsministeren og finansministeren snakker mye om behov for omstilling til en ny normal – omstilling for å øke Norges konkurransekraft og styrke veksten. De snakker om omstilling som om det er noe nytt, som om det er noe denne regjeringen i motsetning til Stoltenberg-regjeringen har funnet på. Utgangspunktet deres er at behovet for omstilling er skapt under den forrige regjeringen, og at det ikke var god nok satsing på å bedre konkurransekraften da. Statsministeren legger sågar skylden for dagens økende arbeidsledighet i leverandøriindustrien på den rød-grønne regjeringen. Selv tar de intet ansvar.

Å skylde på andre er lite troverdig og tillitskapende og kler statsministeren dårlig. Dagens Næringsliv kommenterte disse uttalelsene på lederplass og kalte det «statsministervås». Det kan være greit at også andre enn oss påpeker dette. Det var et godt utgangspunkt Solberg-regjeringen overtok. De må selv ta ansvar for situasjonen nå.

Vi har også hørt i debattene her at Arbeiderpartiet beskyldes for ikke å ville være med på reformer og omstilling. Omstilling har preget det norske samfunnet alltid. Omstilling er normalen. Arbeiderpartiet har vært en drivende kraft i dette. Arbeiderpartiet har stått bak reformer innen familiepolitikk med utbygging av barnehager og foreldrepermisjon for å legge til rette for at både kvinner og menn kunne bidra i arbeidslivet. Arbeiderpartiet har stått bak reformer i arbeidslivet som har gjort at flere kan klare å stå lenger i arbeid. Arbeiderpartiet har stått bak reformer i skole og høyere utdanning, i organisering og styring av offentlig sektor, og vi har gjennomført skatte- og pensjonsreformer, for å nevne noe – reformer for å trygge arbeidsplasser og legge til rette for vekst og utvikling. Mange av reformene har høyresiden vært mot.

Å påstå at Arbeiderpartiet ikke ønsker omstilling, men kun er opptatt av å konservere alt slik det har vært, er i beste fall historieløst og uten rot i virkeligheten. At man kritiserer oss for ikke å ville være med på mangelfullt utredede reformer innen skatte- og tollvesenet og vei og jernbane, er imidlertid greit. For bakgrunnen er at vi på disse områdene har andre løsninger basert på vår politikk, vårt verdigrunnlag. Vi er imidlertid et konstruktivt opposisjonsparti og avviser ikke forslag fra regjeringen dersom de passer med vår politikk og våre verdier. Det har vi vist bl.a. gjennom å være med på politireformen.

Oljepengebruken har økt under denne regjeringen. Det er kanskje ikke overraskende når vi husker debattene med Fremskrittspartiet i opposisjon. Det overraskende er imidlertid at Fremskrittspartiet ikke har fått gjennomslag for å skrote handlingsregelen, slik de foreslo i forrige periode, men tvert imot nå legger handlingsregelen til grunn for den økonomiske politikken. Det er mulig finansministeren trodde hun skulle få støtte for synspunktet gjennom å nedsette Thøgersen-utvalget. Innstillingen er imidlertid en kraftfull understreking av at det ikke er handlingsregelen som bør skrotes, slik Fremskrittspartiet har foreslått tidli-

gere, men Fremskrittspartiets økonomiske politikk. Vi må være glad for at Fremskrittspartiet ikke har fått gjennomslag for dette i regjering.

Jan-Henrik Fredriksen (FrP) [14:13:41]: Det å bruke nærmere 100 mrd. kr på å skulle ta imot 13 600 flyktninger til Norge, på bekostning av at så mange andre ikke får hjelp, har ingenting med humanisme eller nestekjærlighet å gjøre i det hele tatt. Det minner mer om naivitet.

Det har alltid vært lett å være naiv og dumsnill når det er alle andres lommebøker som vil måtte betale. Realiteten er slik at skal vi hjelpe i en grad som monner, må det gjøres i nærområdene. Det er det eneste som duger hvis formålet er å hjelpe flest mulig.

Ta flyktningproblematikken i Pakistan – 1,5 millioner afghanske flyktninger som har vært der i 30 år uten opphold eller statsborgerskap. I Libanon er det et kjempestort flyktningproblem – i dag gjelder det Syria, men tradisjonelt har det gjeldt palestinere, i tiår etter tiår, uten statsborgerskap og i store leirer. Fortsatt er det over 800 000 afghanske flyktninger i Iran. Tyrkia huser i dag ca. 1,5 millioner flyktninger, hvor de fleste får dekket de mest nødvendige behov som mat og et sted å sove. FN har bedt om 3,2 mrd. kr for å hjelpe syriske flyktninger i Tyrkia. Jordan har mange flyktninger, Etiopia huser nærmere en halv million, Kenya huser nærmere 1 million somaliske flyktninger. Dette er reelle og faktiske tall, og da har jeg ikke tatt med andre, som båtflyktninger eller at det i dag er 1,2 millioner mennesker som er fordrevet fra sine hjem i Ukraina.

Totalt sett snakker vi om 59,5 millioner mennesker som er på flukt. Med det flertallet i Stortinget i dag legger opp til, vil ikke summen bli 59,5 millioner, den vil bli 59 486 000 mennesker som er fordrevet på flukt. Så det vedtaket som blir gjort her i dag, vil ikke hjelpe mange flyktninger. Det må vi ta inn over oss, og det må vi forstå, for det er der ute hjelpen vår først og fremst kan bli effektiv.

Tidligere i dag overhørte jeg lederen i Senterpartiet klage over den dårlige kommuneøkonomien. Jeg kan forsikre Slagsvold Vedum om at den vil ikke bli bedre av å ta imot 13 600 syrere. Det er også et paradoks, avslutningsvis, at de samme partiene som ønsker å ta imot 13 600 syrere, fortsatt ikke har fått til en løsning som ivaretar våre pensjonister på en fair måte. Når man setter ting opp mot hverandre, blir det fort vanskelig.

Line Henriette Hjemdal (KrF) [14:16:54]: For meg handler det ikke om å være naiv, for meg handler det ikke om å være dumsnill – hvis jeg skal referere til representanten Fredriksens innlegg. For meg handler det å hjelpe syriske flyktninger om et brennende engasjement, hjelpe mennesker som er i nød, i nærområdet og i eget land. Det er min inngang i disse spørsmålene. Det handler ikke om representanten Fredriksens ordbruk.

Men så over til noe helt annet. Gjörv-kommisjonen, som ble oppnevnt av Stoltenberg-regjeringen i august 2011, fikk i oppdrag å gjennomgå og trekke lærdom av angrepene i regjeringskvartalet og massakren på Utøya 22. juli 2011. Kommisjonen trekker fram noen hoved-

konklusjoner om den svikten som skjedde denne skjebnesvangre dagen. Blant annet legger kommisjonen vekt på at evnen til å erkjenne risiko og ta lærdom av øvelser var for liten, og at evnen til å koordinere og samhandle har vært mangelfull.

Samordning er utfordrende på en rekke samfunnsområder. Å jobbe på tvers av etater og sektorer som i utgangspunktet har tette skott mellom virksomhetene, krever både øvelse og bevisste holdninger til når og hvordan en skal samarbeide. Samtidig vet vi at god samordning er helt avgjørende når kriser oppstår. Det er også godt dokumentert at det er behov for mer felles trening og øving mellom beredskapsaktørene våre. Stortinget har behandlet to stortingsmeldinger om dette, senest i juni 2013. I Meld. St. 29 for 2011–2012 står det bl.a.:

«Effektiv krisehåndtering forutsetter at ulike samfunnsaktører har god innsikt og respekt for andre samfunnsaktørers rolle og ansvar.»

I Meld. St. 21 for 2012–2013 står det:

«Erfaringene fra 22. juli 2011 viste at det er behov for forbedringer når det gjelder samvirke mellom nødetatene.»

Stortinget besluttet også å innføre et fjerde prinsipp for krisehåndtering i Norge – jf. behandlingen av Meld. St. 29 – samvirkeprinsippet. Samvirkebegrepet må fylles med innhold, og det må legges til rette for beredskapsaktørene, som får trene både mer og godt sammen.

Rygge har et meget egnet område til dette, noe som også er dokumentert gjennom flere rapporter. I to år har lokale krefter jobbet med å utvikle konseptet Rygge beredskapssenter. Dette arbeidet må fortsette, og det er på høy tid at staten støtter dette viktige utviklingsarbeidet. Derfor er det bra at Rygge beredskapssenter i dag får 2 mill. kr gjennom revidert nasjonalbudsjett. Da er det også viktig at Justis- og beredskapsdepartementet går i tett dialog med prosjektet for å se på varige løsninger for dette prosjektet.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [14:20:08]: Eg trur grunnen til at statsministeren fekk så mykje ros – fortent ros – i nyttårstalen, der ho snakka om grøn omstilling, at Noreg må ha fleire bein å stå på, at vi ikkje kan ha det sånn at ein så stor del av inntektene våre kjem frå oljesektoren, og at vi no treng å starte det store arbeidet, var at ein forventa at dette skulle bli følgt opp med handling. Rosen er berre hol viss det ikkje blir følgt opp med handling. Så legg regjeringa fram budsjettet for 2015, det blir mykje debatt om det, og så skjer det mykje. Plutseleg er det ein heilt ny situasjon i oljesektoren. Det sender sjokkbølger inn i resten av norsk økonomi. Vi veit ikkje omfanget og konsekvensen av det enno – multiplikatoreffektar osv., som fagfolk snakkar om. Kva gjer regjeringa då? Jo, ho kjem med eit budsjett som er stø kurs – cirka det same som sist. Det er ørsmå endringar: litt påplussingar på grunn av skatteinngangen til kommunane, men utover det har dei funne fasiten i oktober.

La meg ta eit eksempel på dette, for eg meiner at det faktisk ikkje er berre regjeringa som har sove i timen. Vi kan kalle det eit eksemplarisk eksempel på kor flate og hole dei store orda om grønt skifte i denne salen faktisk

er: I mars lanserte Abelia, Norsk olje og gass, Tekna og Norsk Industri eit felles forslag til program for teknologi-overføring frå petroleumssektoren. Utgangspunktet deira var at teknologi utvikla av norsk petroleumsindustri i større grad bør bli brukt for å skape vekst for andre næringar. Dei trekte fram fornybar energi, tenestesektor, havbruk, romfart og helse som eksempel på næringar som ville kunne få eit løft gjennom nettopp kompetanse- og teknologioverføring frå oljenæringa. Dei kalla programmet Transferit. Metodikken var henta frå Storbritannia og hadde dokumentert effekt. Dei hadde proft informasjonsopplegg, og eg vil tru at alle som det vedkjem i denne salen, fekk det med seg på eit eller anna tidspunkt. Initiativet frå alle desse aktørane er jo midt i blinken for Noreg, spesielt no med auka arbeidsløyse. Dette initiativet kjem frå næringa sjølv.

Noreg har utvikla verdsleiande kompetanse og teknologi innanfor petroleumsrelaterte næringar etter fleire tiår med stor satsing. Ei naturleg og samtidig vakker omstilling ville vore å ta denne kunnskapen og bruke han andre stader. Initiativet frå desse aktørane kosta 35 mill. kr for 2015. Det er ingen stor prislapp, sett i samanheng med kva målet med programmet var.

Ein skulle tru at eit samla storting omfamna dette, tok tak i det og gjekk vidare. Men kven har tatt tak i dette eine prosjektet, dette eine initiativet frå industrien? Det er berre SV. Det er berre SV som har tatt det, og det synest eg illustrerer litt situasjonen.... (presidenten klubber).

Presidenten: Takk, da er neste talar Bente Stein Mathisen.

Bente Stein Mathisen (H) [14:23:23]: Uføreforamen ble vedtatt av et enstemmig storting i 2011 under Stoltenberg II-regjeringen, og den trådte i kraft 1. januar i år under Solberg-regjeringen. Så denne reformen er et skikkelig politisk felleseie. Formålet med reformen er å gjøre det enklere å kombinere arbeid og uføretrygd for dem som har et varierende sykdomsforløp, og som kan arbeide i perioder. Samtidig skal reformen sikre en god inntekt for dem som ikke er i stand til å stå i arbeid. Den nye uføretrygden skattlegges nå som lønn, og for å kompensere for økt skatt har den nye bruttoytelsen blitt økt.

I skatteproposisjonen som ble lagt frem i 2012–2013 av Stoltenberg II-regjeringen, fremgikk det at noen ville komme dårligere ut med reformen. Det står om skattlegging som lønnsinntekt:

«Økt skatt som følge av dette skal kompenseres med økt brutto uføreytelse slik at nye uføre i snitt kommer noe bedre ut enn med dagens skatteregler.»

Det står videre:

«Personer med andre inntekter og/eller andre fra-drag enn standardfradrag vil kunne få en noe høyere eller lavere inntekt etter skatt som følge av at ytelser blir skattlagt som lønn.»

Og videre:

«Personer med høyere inntektsnivå, og som i dag ikke omfattes av skattebegrensningsregelen, vil (...) komme dårligere ut.»

I forbindelse med statsbudsjettet for 2015 foreslo der-

for regjeringen Solberg en overgangsordning, slik at gjennomføring av reformen skulle bli lettere for dem som ville tape mest på omleggingen, særlig var det med tanke på uføre med lav ytelse og stor gjeld. Dette forslaget fikk enstemmig tilslutning i Stortinget.

Komiteens medlemmer fikk på starten av året mange henvendelser fra uføretrygdede som fikk mindre utbetalt etter innføringen av reformen. Komiteen tok derfor initiativ til en debatt i Stortinget om implementeringen og den videre oppfølgingen av reformen. Regjeringen har tatt tilbakemeldingene fra de uføretrygdede på alvor. I forbindelse med revidert budsjett foreslår regjeringen nå å utvide overgangsordningen. Med forslaget vil ca. 10 000 flere uføre få skattefradrag, og de 30 000 som allerede omfattes av overgangsordningen, vil få ytterligere skattelettelse. Fortsatt vil noen uføretrygdede med tjenstepensjon eller annen pensjon som ikke er fra folketrygden, tape noe på reformen, slik det står beskrevet i Prop. 1 LS for 2012–2013, fremlagt av Stoltenberg II-regjeringen, som jeg siterte fra.

De som vil komme bedre ut av skatteomleggingen, er de med lavest inntekt: dagens minstepensjonister med gjeld, uføre med lav og middels uførepensjon som også mottar tjenstepensjon, uføre med barnetillegg og gifte uføre med lav sats på særtillegget.

Uføreforamen og skatteomleggingen er kompleks. Det er ikke mulig å få full oversikt over skattemessige konsekvenser og andre konsekvenser av reformen før skatteopp-gjøret for 2015 er ferdigbehandlet.

Til slutt: Jeg er glad for at partiene står sammen om denne reformen. Alle reformer innebærer endringer, og denne reformen berører mange som lever et vanskelig liv. Det er derfor viktig å følge med på utviklingen og sette inn tiltak hvis det oppstår virkninger som blir urimelige – akkurat slik regjeringen har gjort i forbindelse med revidert budsjett.

Knut Storberget (A) [14:26:33]: Norsk økonomi er inne i en veldig krevende periode. Mange har mistet jobben sin, flere kommer til å miste den i framtida. Arbeidsledigheten er for første gang på ti år over 4 pst. Ifølge NHOs konjunkturrapport peker mange piler fortsatt nedover.

I Dagens Næringsliv i går kunne vi lese om Høyre-ordføreren i Stavanger, som er bekymret for den krisa som oljebyen nå er inne i. Vi må sette i gang tiltak, sier hun, og på hennes liste står bl.a. informasjonsteknologi, samfunns-sikkerhet og beredskap, turisme og ikke minst jordbruk og matproduksjon. Stavanger-ordføreren taler klokt.

Når vi nå skal behandle revidert budsjett for 2015, er det flere som har etterlyst tiltak som skal stimulere til nødvendig omstilling i norsk næringsliv. Arbeiderpartiet fremmer derfor forslag om en pakke for næringsutvikling og omstilling, et akseleratorprogram for gründerbedrifter, som skal bidra til å hjelpe gründerne gjennom den kritiske fasen mellom utvikling av forretningsidé og kommersiell drift – av mange kalt dødens dal. I vårt alternative statsbudsjett for 2015 foreslo vi å sette av 250 mill. kr til dette. Nå tar vi opp igjen deler av dette forslaget. Det trengs mer enn noen gang.

Satsing på bioøkonomi og økt produksjon og verdiska-

ping innenfor verdikjedene for mat og skog står sentralt i den nye, kunnskapsbaserte bioøkonomien. Dette vil være en del av løsningen knyttet til de globale utslipps- og ressursutfordringene vi alle står foran, samtidig som det vil gi fastlandsøkonomien flere bein å stå på. I vårt alternative budsjett foreslo vi en egen skogpakke. Vi foreslo også verdiskapingstiltak, infrastrukturtiltak og forskning og utvikling, for bedre å kunne utnytte de næringsmessige mulighetene som vi ser at skogen har.

Det er beklagelig at man heller ikke gjennom det forliket som ligger til grunn i dag, kommer med nye regler for gevinstbeskatning av skogbruks- og jordbrukseiendommer, men nok en gang peker på at dette skal komme. Det er vel ikke så ofte at vi fra Arbeiderpartiet slåss for å få skattelette, særlig på dette området, men her er det grunn til å handle. Mange sitter nå på gjerdet og venter på de varslede endringene. Omsetningen av eiendommer har i stor grad stanset opp, og derfor la vi dette inn i vårt alternative budsjett, og vi gjentar forslaget nå i dag.

Vi har også fremmet forslag om at «Stortinget ber regjeringen justere mandatet til Investinor (...)». Det er det viktig at blir gjort. Bare slik kan skogmidlene investeres i tidlig fase, ekspansjonsfase og moden fase, forutsatt at krav som er satt til avkastning og andre investeringskriterier, er oppfylt. Jeg tror dette er særs viktig for å få hjulene i sving, for å få mer ut av den norske skogen.

Morten Wold (FrP) [14:29:48]: Norge er et raust land. Helt siden de første flyktningene og arbeidsinnvandrerne kom hit på 1960-tallet, har vi hjulpet, lagt til rette, tilpasset oss, akseptert og stilt våre fellesgoder og vår velferdsstat til disposisjon. Det gjør vi fortsatt, og som et av verdens rikeste land skal vi også fortsette med det. Spørsmålet er bare i hvilket omfang.

Vi snakker alltid om bærekraft. Men når det gjelder det å ta imot flerkulturelle, tror noen den norske velferdsstaten er som Sareptas krukke – altså utømmelig. Jeg er redd det er veldig feil.

Vi opplever store utfordringer med at mennesker som kommer til landet, ikke ønsker å integrere seg. De bringer med seg storfamilier som alle skal ha barnehageplass, skoleplass, helsetjenester, et sted og bo og – dessverre for mange av dem – utelser fra Nav. Vi skal hjelpe, men dette handler om noe mer enn å vise hvem som har det største hjertet, dette handler om hvordan det norske samfunnet skal utvikle seg og se ut i fremtiden, og hvordan vi skal finansiere velferden for alle – en velferd som betales av folk som står i arbeidslivet.

Ifølge SSBs statistikk for sysselsetting blant innvandrere hadde innvandrere fra Syria den laveste sysselsettingen blant samtlige 136 enkeltland omfattet av statistikken, med en sysselsetting på 26,4 pst. i aldersgruppen 15–74 år i 2014. På de fire neste plassene nederst på listen kom innvandrere med bakgrunn fra Sudan, Jemen og Somalia som hadde en sysselsetting på mellom 26 pst. og 30 pst. På den annen side hadde innvandrere med bakgrunn fra Sri Lanka 70 pst., Polen 75 pst. og Sverige 80 pst. høyest sysselsetting. Andelen sysselsatte er en av de mest sentrale indikatorene for integrering og er også en av de

viktigste indikatorene som blir lagt til grunn for SSBs beregning av kostnadene ved innvandring. SSB og Finansavisen har lagt til grunn en sysselsetting på 54 pst. i sitt anslag om at livsløpskostnaden per ikke-vestlig innvandrer var på 4,4 mill. kr. I SSBs og Finansavisens anslag for at livsløpskostnaden per syrisk innvandrer var på 7 mill. kr i gjennomsnitt per person, ble det lagt til grunn at syrere hadde omtrent samme sysselsetting som innvandrere fra Irak.

Innvandrere fra Irak hadde imidlertid en sysselsetting på 43 pst. i 2013, som økte til 45 pst. i 2014, mens sysselsettingen blant syrere i 2014 altså bare var på 26 pst.

Dette er også et element som fortjener oppmerksom i dagens debatt.

Ole mic Thommessen hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Lise Christoffersen (A) [14:32:50]: Uføreforamen trådte i kraft 1. januar i år, vedtatt av et enstemmig storting med todelt formål – god inntektssikring og lettere å kombinere trygd og arbeid. Netto ytelse skulle være om lag som før, men mot slutten av 2014 fikk vi mange henvendelser fra uføre som hadde fått brev om det motsatte.

Samtidig gikk den offentlige debatten friskt om budsjettet for 2014, der regjeringa uavhengig av uføreforamen, foreslo kutt i barnetillegg, grunn- og hjelpestønad og bilordning. Det at det gikk to parallelle debatter, skapte en del forvirring. Regjeringspartiene fyrte opp under denne forvirringa i et forsøk på å bruke uføreforamen til å kamuflere de usosiale kuttene for 2015. Arbeiderpartiet ble beskyldt for ikke å stå ved den reformen vi selv hadde fremmet, og overlate til Høyre og Fremskrittspartiet å forklare og informere.

Det stemmer ikke. Tvert imot stilte vi alt i oktober i fjor skriftlige spørsmål til statsråden om hva som egentlig var sendt ut til landets uførepensjonister, og om denne informasjonen var korrekt. Svaret var at endelig informasjon ikke kunne gis før skatteopplegget for 2015 var vedtatt. Det som var kjent, var at uføre med gjeld ville tape, men at det var foreslått en overgangsordning med nedtrapping over tre år for å lette overgangen for denne gruppa uføre.

Vel og bra, men det var – og er – fortsatt mange ubesvarte spørsmål. Er Stortingets forutsetning om at de fleste skulle komme ut om lag som før, oppfylt eller ikke? Vi i Arbeiderpartiet fikk ikke alle de svarene vi ba om, i budsjettbehandlingen for 2015. Derfor tok vi initiativ til en bred debatt i Stortinget, der både vi og komiteen ba regjeringa om relevant informasjon på forhånd. Vi har fått noen tall. Vi har fått forsikringer om at ingen skal tape bostøtte i år eller fra neste år. Det kom en utvidelse av gjeldsordninga i RNB. Det kom noe mer informasjon til sak i Stortinget sist onsdag, men fortsatt ser vi ikke det totale bildet, og vi aner heller ikke hva det kan koste å kompensere for eventuelle utilsiktede virkninger. Men hver gang vi spør, får vi litt mer. Derfor har vi tre forslag i RNB der regjeringa bes om å utrede konsekvensene av ulike tapsbegrensninger, en varig gjeldsordning og betydninga av økt bruttotrygd for rettigheter og egenandeler i andre offentlige ordninger og

tjenester. Nå vil også regjeringspartiene ha ny vurdering i budsjett 2016 for dem med lave ytelser. Hver gang vi gjen-tar spørsmålene våre, ser vi altså en liten bevegelse i riktig retning fra regjeringas side, selv om vi blir nedstemt her i Stortinget.

Men vi kan ikke stille spørsmål i evigheter, så regje- ringa bør nå snart komme med en oversikt over den to- tale situasjonen for uføre, vurdert mot forutsetningene fra et enstemmig storting om at netto ytelse skal være om lag som før.

Gunnar Gundersen (H) [14:36:00]: Det kan brygge opp til en interessant sommer hvis det er «forstår Norge» som skal bli det interessante. For Hedmarks del ser jeg i RNB at det betyr at man fjerner nødvendige midler for å starte opp med rv. 325 og erstatte det med tiltaksplasser. Da er jeg ikke redd for å ta den diskusjonen hver eneste dag. Vi vil skape sunne arbeidsplasser og ikke erstatte dem med tiltaksplasser.

Marthinsen var inne på at regjeringen er for sent ute. Hvem er det som er for sent ute? I 2013, da denne regjering- en tiltrådte, varslet man behovet for omstilling, man la om budsjettet som de rød-grønne hadde lagt fram, ganske kraf- tig, i retning av å satse på samferdsel, kunnskap, nærings- rettet forskning og utvikling og vekstfremmende skattelet- telser, og den løsningen står seg i dag. Jeg synes på mange måter Arbeiderpartiet kunne vise den romslighet at dette er en meget aktiv næringspolitikk. Det er den mest effektive næringspolitikken man kan føre, og man bør også aksep- tere at vi tilrettelegger for å skape arbeidsplasser, men det er faktisk enkeltmennesker der ute som er dem som skaper de nye arbeidsplassene.

Utfordringen for norsk økonomi er blitt kraftig forver- ret gjennom oljeprisfallet, men budskapet som denne re- gjeringen har lagt sin politikk på, står seg veldig godt. Der- for er det ikke overraskende at også budsjettet fra i fjor høst står seg veldig godt, særlig i næringssammenheng. Vi møter mange bedrifter nå, og budskapet er ganske enstem- mig: Vi vil ha mer av det vi allerede har fått. Vi har gått fra særstilling til omstilling, og det var synd de rød-grønne ikke oppdaget det da de selv satt i posisjon.

Til Tvedt Solberg, som snakket mye om næringspoli- tikk, vil jeg si at vi altså har økt bevilgningene til nærings- rettet forskning gjennom FORNY, BIA, IFU-/OFU-kon- trakter, SkatteFUNN og alle de virkemidlene vi har, med 1 mrd. kr. Jeg ser nå at de rød-grønne nyter godt av den fri- hetsgrad som denne prioriteringen gir. Når man ser en his- torisk skatteøkning som løsningen på framtidens problemer, er det ikke så rart man har penger å bevilge til alt mulig. Men akseleratorprogrammer og alt sammen – ingenting ble skapt da de rød-grønne selv hadde mulighetene og handlingsrommet til å gjøre det. Jeg tror regjeringen står seg veldig godt på den linjen man har, og det er en vel- dig god næringsrettet og meget aktiv næringspolitikk man fører. Sats mer på kunnskap, sats mer på næringsrettet forskning, sats på samferdsel – det er det man ønsker ute. Vi forstår Norge, vi vil fornye, forbedre og forenkla. Det tror jeg også er et budskap som står seg veldig godt over hele sommeren.

Ruth Grung (A) [14:39:12]: Til tross for rekordhøyt oljepengetforbruk og rekordvekst i byråkrati konstaterer Arbeiderpartiet at regjeringen sliter med å oppfylle sine valgløfter når det gjelder helse. Det handler om troverdig- het overfor velgerne og om gjennomføringsevne.

Regjeringen ligger faktisk 1 mrd. kr bak sine egne valg- løfter om sykehussatsing. Både Arbeiderpartiet og Høyre lovet før valget å øke driftsbevilgningen til sykehusene med 12 mrd. kr i denne fireårsperioden. Arbeiderpartiet har levert på sine lovnader. Blir man alvorlig syk, skal man være trygg på at man får den beste behandlingen, og at behandlingen kommer raskt i gang. Norske sykehus er hele tiden i utvikling. Flere pasienter behandles, det stil- les flere diagnoser, ventetiden går ned, og kvaliteten øker. I Norge har vi over tiår bygd opp sterke offentlige sykehus som har muskler til å utvikle seg og fornye seg i takt med medisinske og teknologiske framskritt.

Men Arbeiderpartiet er bekymret for konsekvensene av de lovnadene som ikke blir fulgt opp. Vi ser at det rammer også prioriterte områder som rus og psykisk helsevern. Helse Bergen må redusere aktiviteten ved Floenkollekti- vet, som er et av de mest vellykkede rusbehandlingstilbu- dene som er rettet inn mot ungdom under 30 år. I tillegg til at driftsrammen ikke ble økt som forventet, ser vi at regje- ringen med støtte fra Venstre og Kristelig Folkeparti har in- struert at økningen til rusbehandlingsplasser kun skal gå til private institusjonsplasser. Det spørs om dette handler om valgfrihet, når man ikke har mulighet til å velge det beste tilbudet, som tilfeldigvis er i offentlig regi.

Regjeringen varsler også at de ikke klarer å starte opp sitt eget prestisjeprosjekt – fritt behandlingsvalg – i løpet av dette året.

Regjeringens forsøk med statlig finansiering av kom- munal eldreomsorg er også utsatt – til 1. mai neste år. Dette var et av Fremskrittspartiets viktigste valgløfter. Eldremil- liarden fra Fremskrittspartiets opposisjonstid er nå redu- sert til 9 mill. kr for å utrede forsøk med at staten skal overta fra kommunene ansvaret for eldreomsorgen.

Regjeringen velger fortsatt ikke å øremerke midler til skolehelse, selv om de vet at de fleste kommuner ikke bruk- er økningen til å styrke skolehelse. Stadig flere unge sli- ter med psykisk helse, og jo tidligere man får hjelp, desto større er sjansen for å bli helt frisk, og andre unngår å ut- vikle alvorlige, tunge lidelser. Derfor mener Arbeiderpar- tiet, til tross for at vi er veldig restriktive når det gjelder å styre kommunene, at det er rett å øremerke midler til skole- helse i en opptrappingsfase. Barn har hele livet foran seg, og skolehelsetjenesten er et godt lavterskeltilbud som når alle.

Morten Wold (FrP) [14:42:28]: Fremskrittspartiet ønsker å hjelpe der hjelpen når flest mulig. Mens vi øns- ker å bruke 1 mrd. kr for å hjelpe 1 million flyktninger i nærområdene, viser beregningene i det fremlagte forslag at flertallet vil bruke 95,2 mrd. kr for å hjelpe 13 600 per- soner i Norge – inkludert familiegjenforening. Jeg tenker igjen at det må være godt å ha Sareptas krukke, som jeg nevnte i mitt forrige innlegg.

Det er liksom ikke politisk korrekt å sette spørsmåls-

tegn ved landets innvandrings-, flyktning- og integreringspolitikk. Vi har fått et konsensussamfunn der ingen våger å skille seg ut, være annerledes og stille de spørsmålene som trengs. Derfor tar Fremskrittspartiet på seg den oppgaven.

Det er rart at innboksen er sprengt, telefonene ringer og SMS-ene tikker inn fra folk som uttrykker støtte til det Fremskrittspartiet mener i denne saken. Felles for mange av dem er at de ikke våger å si det høyt. Det kan få konsekvenser for vennskap, arbeid, familie og andre sosiale relasjoner. Det er nemlig ikke legitimt å påpeke at man gjennom 40 år har vært på ville veier på dette politiske området.

Tillat meg å minne om at Carl I. Hagen allerede på 1970-tallet advarte om hvordan innvandringen ville påvirke Norge. Dessverre lyttet ikke det norske folk – eller det politiske flertall – til hans advarsler. Derfor ser vi nå et segregert Oslo, nordmenn flytter ut av Groruddalen i rekordfart. Vi ser skoler på Oslo øst med 99 pst. prosent flerkulturelle elever.

I min hjemkommune, Modum i Buskerud, opplevde man forleden at en 19 år gammel flyktning fikk godkjent familiegjenforening. Det resulterte i at hans foreldre og ti søsken kom til kommunen på søndag. De fikk flytte inn i et bygg der kommunen for kort tid siden hadde kastet ut flere av bygdas eldre beboere, selv om de ønsket å bli boende der.

At én flyktning blir til 13, er kanskje ikke normalen. Men når slikt skjer, er det med på å utfordre kommunenes infrastruktur på alle områder, for det sitter allerede 5 300 personer i norske mottak – og venter på bosetting. Så vil flertallet i denne sal ta imot 8 000 personer til. Deretter kommer familiegjenforeningene.

Spørsmålet om folkeavstemning er allerede skutt ned av dem som ikke våger å la det norske folk si sin mening om denne saken. Når man ser på stemmetallene i de mange nettavstemningene som har vært, er det lett å forstå at man er redd for at resultatet i en folkeavstemning ville gitt flertall for det synet Fremskrittspartiet har – og det ville nok vært vanskelig å svelge.

Anders B. Werp (H) [14:45:36]: Norge er på vei fra særstilling til omstilling. Heldigvis fikk vi et regjeringsskifte for to år siden, og med det en regjering som i praktisk politikk viser at omstilling og konkurransekraft er det viktigste for å møte dagens og morgendagens utfordringer. De foregående åtte års reformtørke er en sterk kontrast og et dystert monument over tapte muligheter.

Vi vil senke skatten for dem som skaper og investerer i norske arbeidsplasser. Arbeiderpartiets svar til bedriftene som nå sliter, er å varsle store skatteøkninger i årene fremover.

I revidert nasjonalbudsjett foreslår regjeringen en kraftig tiltakspakke mot terror. Bevilgningene øker med nærmere 130 mill. kr til politiet, kriminalomsorgen og kommunene. Midlene skal gå til å styrke beredskapen i PST og i Oslo-politiet, og de vil gi en forsterket innsats mot radikalisering og voldelig ekstremisme.

Trusselbildet er skjerpet, og utviklingen er bekymringsfull, og det er behov for å styrke innsatsen rettet mot

fremmedkrigere og radikalisering. Det er stadig flere personer som har dratt fra Norge til Syria eller Irak for å delta i kamper som fremmedkrigere. Mørketallene antas å være betydelige. Ekstrem islamisme er ifølge PST en av de største truslene mot Norge. Samtidig økes bevilgningene til Oslo-politiet med 38,8 mill. kr for å styrke politiets beredskap og vakthold. Dette er nødvendig for at den økte beredskapen ikke skal gå ut over andre viktige politioppgaver. Oslo står med alle sine institusjoner i en helt spesiell stilling i forhold til landet for øvrig.

Regjeringen foreslår videre å bevilge 10 mill. kr til kommunenes arbeid mot radikalisering og voldelig ekstremisme. Det er mange kommuner som ønsker å følge opp, men har etterlyst midler til lokale prosjekter. Dette imøtekommer regjeringen nå.

Det er gledelig at disse viktige forslagene har fått tilslutning ved Stortingets behandling.

Hårek Elvenes (H) [14:48:24]: Representanten Tajiks dypdykk i sitatordboka med sitater fra tidligere sosialdemokratiske koryfeer om «hvordan håndtere krisen», manglet faktisk det viktigste, nemlig Tage Erlander: Vi kan ikke vedta oss ut av krisen, vi må arbeide oss ut av krisen.

Det er en aldri så liten gåte og et ubesvart spørsmål hvorfor Arbeiderpartiet er så lite opptatt av de mange som står utenfor arbeidslivet. Slagordet «Hele folket i arbeid» bør man kanskje tørke støv av der i gården hvis man skal finne tilbake til sin gamle, offensive arbeidslivspolitik.

Det er helt uakseptabelt at enkelte mennesker og grupper får det for seg at de nærmest har en moralsk plikt til å ty til bestialsk vold for å nå sine politiske og religiøse mål. I 2014 ble 18 000 mennesker rammet av terror. 70 pst. av disse har sitt utspring i Al Qaida. Regjeringen tar terrortrusselen på det dypeste alvor. Det er to spor man må følge: forebyggingssporet og straffesporet. Og det gjør regjeringen.

Som representanten Werp nevnte i sitt innlegg, styrker regjeringen PST med 35 stillinger for å kunne håndtere fremmedkrigerproblematikken på en bedre måte. Men problemet er at når disse menneskene kommer på PSTs radar, er det ofte for sent. Derfor er det så overmåte viktig at det forebyggende arbeidet blir gjort på en god måte. Det forebyggende arbeidet går ut på rett og slett å svekke rekrutteringsgrunnlaget gjennom konkrete tiltak som regjeringen har gjort i den 30 punkts handlingsplanen som er lagt fram, for øvrig en plan som det internasjonale samfunn har lagt merke til. Det antas at 70 personer har reist fra Norge som fremmedkrigere. Det antas at ca. 15 har blitt drept, og 30 er kommet tilbake igjen. Norge har en uforholdsmessig stor andel fremmedkrigere sammenlignet med den muslimske andelen av befolkningen. Det er derfor det forebyggende arbeidet er så viktig. Når unge mennesker endrer væremåte, endrer klesdrakt og begynner å forfekte totalitære ideer, er det grunn for nærmiljøet til å være på vakt.

Flere kommuner har satt i gang et meget godt forebyggende arbeid. Dette er ikke lenger et Oslo-fenomen, men det er et problem over det ganske land. Derfor setter regjeringen av 10 mill. kr som kommunene kan søke

på i det forebyggende arbeidet knyttet til radikalisering og voldelig ekstremisme.

Martin Kolberg (A) [14:51:35]: Jeg vil si det slik at hadde det ikke vært så alvorlig, kunne dette vært god underholdning. Vi har sett dette før utenfor stortingssalen, men i dag har vi altså sett det i stortingssalen. FrP-koden er jo blitt et politisk begrep, og vi har visst det lenge, men vi har i dag nesten fått det presentert tydeligere enn på veldig lang tid og i en helt spesiell sammenheng. Det handler om å si én ting og gjøre noe annet. Eksemplene er mange. I det siste har vi sett det som f.eks. er blitt avslørt i forbindelse med håndteringen av pensjonistoppgjøret, hvor Fremskrittspartiets gruppe hadde et annet opplegg enn regjeringen. Så kom det til offentligheten, og så ble det avslørt.

I dag har vi fått et nytt eksempel, og som jeg synes er mer alvorlig enn mye annet i så måte. Finansminister, lederen i Fremskrittspartiet, Siv Jensen sier i en svarreplik til representanten Syversen at hun her i salen ikke vil diskutere om samarbeidsavtalen er brutt eller ikke. I og for seg er det en ærlig sak å si at det får partiene diskutere seg imellom. Jeg forstår det. Men det som er mitt anliggende, er at rett etterpå – her i stortingssalen – går representanten Tybring-Gjedde løs på Høyres parlamentariske leder, Helleland, og påstår uten sensur her i salen at Høyre har brutt regjeringsavtalen, og undergraver regjeringens politikk, som han sier. Det er ingen andre i Fremskrittspartiet som tar til orde for noe annet. Parlamentarisk leder er fraværende, og det kan hende det er en god grunn til det – han er iallfall fraværende – og finansminister Siv Jensen sitter og ser ned, nå som da.

Det er en situasjon som påkaller tre refleksjoner. Den ene refleksjonen er at enten er det ingen kontroll i Fremskrittspartiet, at det er en kultur som ikke er under kontroll, eller så er det en bevisst måte å opptre på, og den siste refleksjonen er på mange måter den alvorligste: Hvor lenge orker Høyre å finne seg i en slik opptreden fra sin regjeringspartner?

Tom E.B. Holthe (FrP) [14:54:33]: Enkelte har i dag forsøkt å skape et inntrykk av at det har blitt mer eiendomsskatt etter at Fremskrittspartiet kom i regjering. La meg slå det fast en gang for alle: Fremskrittspartiet er imot eiendomsskatt og har på Stortinget tidligere fremmet forslag om å fjerne hele eiendomsskatteloven. Kommunal eiendomsskatt er urimelig fordi man betaler like mye eiendomsskatt uansett hvor mye gjeld man har på bolig. Ungdom og barnefamilier med eksempelvis 85 pst. belåning betaler like mye eiendomsskatt som dem som har fått nedbetalt sine huslån.

En del minstepensjonister sitter på til dels store eiendommer som har steget enormt i verdi de siste 20 årene. Eiendomsskatten gir disse minstepensjonistene store utfordringer med å klare å betale mer i skatt enn hva de faktisk har råd til. Eiendomsskatten er og blir en dobbel beskatning, fordi pengene man har investert i bolig, allerede er beskattet.

Det var en stor rød-grønn økning i antall kommuner

med eiendomsskatt. Fra 2007 til 2013 økte antallet kommuner med eiendomsskatt fra 272 til 330, en økning på 58 kommuner.

Over en lengre periode har det vært en økning på omtrent ti kommuner i året. Det har ikke vært kommunevalg siden Fremskrittspartiet kom i regjering. Det er derfor helt naturlig at økningen i antallet kommuner med eiendomsskatt har fortsatt inn i 2014 og 2015. Det ville vært merkelig hvis trenden plutselig skulle endret seg med ny regjering, med tanke på at det er de samme kommunepolitikere som sitter i dag.

På torsdag sendte regjeringen et forslag på høring om å unnta arbeidsmaskiner i eiendomsskattegrunnlaget for kommunene. Dette er en del av Sundvolden-erklæringen, og vi har ventet på at det skal gjennomføres. At dette nå sendes ut på høring, er vi svært glad for. Dette er endringer som kan gi skattelettelser for bedrifter som må ses som et håndslag til bedriftene i en utfordrende økonomisk tid.

Karin Andersen (SV) [14:57:38]: Det er like hult enten Fremskrittspartiet griner krokodilletårer for seg sjøl fordi det er synd på dem, eller de griner for dem som har dårlig råd. Hvis det hadde vært noe hold i det Fremskrittspartiet nå er bekymret for, hadde de ikke lagt fram en skattepolitikk der det bare er de med de aller største inntektene og formuene som får skattelette. SV har lagt fram en skattepolitikk der alle med inntekt under 600 000 kr får flere tusen i skattelette. Det er den veien vi må gå, for det er det som er riktig og rimelig, enten det gjelder lønnstakere eller pensjonister.

Det har vært veldig lite trøkk i det som liksom skal hete regjeringens omstillingspakke. Det er fordi det er veldig lite tiltak der. Det ene er at denne skattepolitikken virker ikke. Det andre er at mange ungdommer nå har verken skoleplass eller arbeid, og nå hørte vi jo at kunnskapsministeren mente at studieplass skulle de ikke ha. SV har fremmet forslag om at alle unge uten skoleplass eller arbeid skal få rett til det, at de ikke skal gå ledige. Ikke sånn som regjeringen har foreslått, at det skal være tvangsarbeid for sosialhjelp, men hvor de ikke har lagt inn én krone til å gjennomføre tiltak i kommuneøkonomien.

Sånt blir det mer ungdomsledighet av. Den ungdommen får ta smellen for den vanskelige situasjonen på arbeidsmarkedet vi har nå, og det kommer de til å dra med seg. Det er fullt mulig å legge penger på bordet sånn at den ungdommen ikke blir gående ledig, og det gjør SV.

Det er behov for en omstillingspakke, særlig på skog. Alt du kan lage av olje, kan du lage av tre. Det er behov for en omstilling både på tradisjonell bruk av tre og på industriell bruk av tre. Det må en langsiktig innsats til, slik at ikke den råvaren nå bare blir eksportert ut og gir arbeidsplasser i andre land. Vi må få del av den. Det foreslår SV.

Til slutt: Regjeringen gir til de store og sterke og rike og tar fra de små. De sørger heller ikke for en god distriktpolitikk. For eksempel fikk vår regjering på plass et stort prosjekt for arkivsatsing på Tynset – mange arbeidsplasser, varige, mange arbeidsplasser i oppstartsfasen. Nå har denne regjeringen lagt fram mange budsjett. Prosjektet er ferdig.

Det har ikke kommet noen ting nå heller, men spekulasjonene går selvfølgelig på om regjeringen egentlig har tenkt å legge dette prosjektet et annet sted og svikte de løftene som Stortinget har gitt, og som regjeringen har gitt. Jeg forventer at regjeringen nå løser saken, og at arkivsatsingen på Tynset kommer i gang.

Truls Wickholm (A) [15:01:00]: Det ble påstått her, av representanten Tom E.B. Holthe, at Fremskrittspartiet er imot eiendomsskatt. Da kan det hende at man ikke helt klarer å se effekten av egen politikk, for da er det jo dumt å innføre en type politikk som resulterer i noe man sier at man er imot, nemlig mer eiendomsskatt. Det ble altså 24 nye kommuner forrige år med eiendomsskatt i Norge. Fremskrittspartiet og Høyre i Bergen innfører eiendomsskatt fordi det rett og slett er for lite penger.

Siv Jensen sier at dette velger kommunene selv og gjør det fordi de har lyst til å gjøre det. Tom E. B. Holthe mente åpenbart at det var en rød-grønn trend som var startet, og som det var vanskelig å få avsluttet før det nye kommunevalget. Jeg synes at Fremskrittspartiet skal fortsette å argumentere på den måten og prøve å bortforklare virkeligheten, for jeg tror at folk der ute, som bor i kommunene, som er med og styrer kommunene, og som får velferdstjenester fra kommunene, skjønner bedre. De skjønner at det er regjeringens dårlige kommuneopplegg som fører til dårligere velferdstjenester, og de skjønner at det er regjeringens dårlige kommuneopplegg og prioriteringen av dem med de største formuene i Norge som gjør at det må innføres eiendomsskatt i deres kommune. Men for all del: Fremskrittspartiet må gjerne fortsette å bortforklare på den måten. Det tror jeg skaper en enorm tillit ute i befolkningen.

Jeg ble i replikkordvekslingen beskyldt av representanten Flåtten for ikke å skjønne Øystein Thøgersen, til tross for at det jeg stort sett gjorde, var å sitere Thøgersen. Han er ifølge Flåtten ikke kritisk til det regjeringen holder på med. Det er litt rart, med tanke på at han skriver noe sånt som at jo raskere man innfører oljepenger i økonomien nå, desto mer må man kutte i framtiden. Det er jo nettopp det som også har vært noe av Arbeiderpartiets kritikk. Når denne regjeringen ved hver eneste korsvei har valgt å bruke mer oljepenger, ser man at det blir vanskeligere å klare å holde det løpet fordi vi ser at vi ikke kan ta like mye penger ut av oljefondet som vi har gjort til nå.

Tor Arne Bell Ljunggren (A) [15:04:01]: Jeg registrerer at statsråd Jensen så langt ikke har fulgt min oppfordring om å orientere Stortinget i dag i denne debatten om når regjeringen har tenkt å legge fram en proposisjon om DA-ordningen, som varslet i juni 2014. Det var kanskje et utslag av ukuelig nordnorsk optimisme.

Vi ser imidlertid at regjeringen i kommuneproposisjonen for 2016 heller ikke har valgt å finne en varig ordning for fylkeskommuner og kommuner som får problemer med båt og fergetrafikk på grunn av omleggingene i inntektssystemet for kommunesektoren. Dette må vel være et uttrykk for manglende forståelse for utfordringene i distriktene. Dersom dette er et uttrykk for politisk vilje derimot, bør varsellampene begynne å blinke enda sterkere

rundt omkring, for konsekvensene kommer. Vi snakker om dårligere tjenestetilbud, og vi snakker om nedleggelse av fergeuter og båtruter.

Avslutningsvis vil jeg enda en gang oppfordre regjeringen til å vurdere de forskjellige regionalpolitiske virkemidlene i en helhetlig sammenheng og redegjøre for historisk utvikling og regjeringens langsiktige planer for videreutvikling av de regionalpolitiske virkemidlene.

Margunn Ebbesen (H) [15:05:28]: Det passer veldig bra at jeg kommer rett etter representanten Bell Ljunggren, for de kan ikke stå uimotsagt de påstandene som fremmes her fra talerstolen, om at regjeringen ikke leverer når det gjelder de kompenserende tiltakene, som differensiert arbeidsgiveravgift ga oss. Det er ingen uenighet om at ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift er en god ordning, som traff næringslivet i de berørte områdene godt. Regelverket/forordningen ble imidlertid endret av EU sommeren 2013, på Arbeiderpartiets vakt. Det virker som om representanten fra Nordland ikke har fått med seg at det ikke er regjeringen som har endret regelverket, men EU. De nye retningslinjene for regionalstøtte tillater ikke at det gis støtte til bl.a. energi-, transport- og finanssektoren. Regjeringen har imidlertid levert en rekke kompenserende tiltak for å svare på de utfordringene som berørte næringer møtte etter omleggingen.

I St. Meld 2 for 2014–2015 vurderes også de ulike kompenserende tiltakene, som f.eks.:

«Fribeløpsordninger (bagatellmessig støtte) for alle unntatte sektorer: Fribeløpsordningen innebærer at arbeidsgivere likevel ikke trenger å betale økt avgift opp til et gitt fribeløp. (...) Tiltaket anses derfor som målrettet.»

Når det gjelder kompensasjon gjennom nettolønnsordninger, står det følgende i meldingen:

«Tilskuddet til sysselsetting av sjøfolk kompenserer rederiene med anslagsvis 80 mill. kroner i 2015. Etersom dette er en direkte kompensasjon for den økte arbeidsgiveravgiften, anses tiltaket som målrettet.»

Også når det gjelder fylkeskommunalt kjøp av transporttjenester, anses tiltaket for å være målrettet.

Videre står det i meldingen:

«Infrastrukturtiltak i Nord-Norge og statlig kjøp av transporttjenester: Det er lagt opp til kompensasjon i form av infrastrukturtiltak og økt statlig kjøp av persontransporttjenester på 1,6 mrd. kroner i perioden 2014–2018. I 2015 er det bevilget til sammen 415 mill. kroner til disse formålene.»

Så regjeringen har levert en rekke kompenserende tiltak, som også treffer næringslivet i Nord-Norge godt.

Ellers har jeg behov for å si at det går veldig godt i Nordland, og da er det viktig at vi som er representanter fra Nordland og Nord-Norge, tydeliggjør dette bildet. Vi har utfordringer mange plasser i Norge, men i Nord-Norge går det godt, og det er vi som skal være ambassadører for å vise at det går godt i Nord-Norge. Selvfølgelig må vi ta innover oss at det kan komme utfordringer også hos oss, men da er de tiltakene som regjeringen viser når det gjelder strukturtiltak, viktige. Det er bygget mye vei i Nord-

land og Nord-Norge, og enda mer bygges. Det er bra for næringslivet.

Anette Kristine Davidsen (A) [15:13:43]: Lenge har det blitt advart mot økende arbeidsledighet og nedgang i sysselsettingen. Vi har det høyeste antallet arbeidsledige på 20 år, og ungdomsledigheten nærmer seg 10 pst. Når vi vet at veien fra ungdomsledighet til langtidsledighet er kort, kan man ikke lenger ha en vente og se-holdning til situasjonen, man er faktisk nødt til å sette inn aktive tiltak. For unge som går langtidsledige, er det lett å miste selvtilliten og troen på framtiden.

Sett både i et individuelt perspektiv og i et samfunnsøkonomisk perspektiv er dette bekymringsfullt. Vi vet at det å gå arbeidsledig er personlig belastende, og det har vist seg i andre land at når ungdom faller ut, er veien tilbake veldig lang. Når det i tillegg er reell fare for at denne arbeidsledigheten biter seg fast, vil det ikke i noen situasjoner lønne seg å være passiv. Det er særlig alvorlig at regjeringen i lang tid har blitt advart om akkurat dette, uten å ha tatt advarslene på alvor. Det er for meg oppsiktsvekkende at dette ikke har utløst verken engasjement eller handlekraft fra regjeringens side, og at de få grep som er tatt, har vært skattekutt basert på ideologiske grunner og langt på vei hatt motsatt effekt enn hva arbeidsmarkedet trenger.

For å unngå at den stigende ungdomsledigheten biter seg fast og skyver ungdom permanent ut av arbeidslivet, må hovedfokuset være på å bygge opp ungdommens kompetanse og ikke på skattekutt. Disse skattekuttene, som tilsynelatende skal sørge for nødvendig omstilling og vekst i økonomien, er ikke nok, spesielt når regjeringen så langt ikke har klart å godtgjøre at disse faktisk har noen reell effekt. Vi må ha tiltak for arbeidsmarkedet, vi må opprette flere tiltaksplasser, og vi må gi ungdom tydelig prioritet hos Nav. Vi må styrke innsatsen ved å opprette egne stillinger til kontaktpersoner med tettere oppfølging av ungdom ved de største Nav-kontorene. Vi må også gjøre det lettere å få støtte til bedriftsintern opplæring, sikre mer fleksibelt dagpengeregulverk og sikre at enda flere med nedsatt arbeidsevne fullfører videregående opplæring.

Dette er bare deler av Arbeiderpartiets tiltakspakke mot økende ungdomsledighet. Uheldigvis kommer et stortingsflertall til å stemme imot dette. I Arbeiderpartiet ser vi at man trenger mer enn ideologiske skattekutt for å opprettholde sysselsettingen framover, men det ser dessverre ut til at regjeringens læringskurve peker i samme retning som sysselsettingskurven.

Vi må gi ungdom tilbake troen på framtiden, og det får de ikke gjennom dette reviderte budsjettet.

Torstein Tvedt Solberg (A) [15:16:36]: Denne debatten synes jeg er og blir et litt merkelig skue. Vi har en situasjon i landet med over 100 000 arbeidsledige og alarmende høy ungdomsledighet. Samtidig har vi en situasjon i denne salen der regjeringa ikke leverer noen konkrete tiltak, og representantene for regjeringa og regjeringspartiene sitter stille og ikke svarer på ganske så konkrete utfordringer fra representant etter representant. En holder innlegg der en sier en er enige om den alvorlige situasjo-

nen, en synes det er alvorlig for folk som mister jobben, men hittil er det ingen representanter fra regjeringspartiene som har klart å vise til noen konkrete tiltak om hvordan en følger opp.

Representanten Nordby Lunde har tydeligvis ikke lest Arbeiderpartiets forslag til revidert nasjonalbudsjett. Der ligger det konkrete nye tiltak, som hun etterlyser, og sånn sett kan stemme for, men som Høyre ender opp med å stemme mot.

En snakker om våre åtte glansår i regjering. Jeg skal være enig med Nordby Lunde i at det var fine år, men en glemmer – tross alt – at det var finanskrisen i denne perioden, og tross dette klarte vår regjering å skape over 350 000 nye arbeidsplasser, to tredjedeler i privat sektor. Sammen med representanten Heggelund snakker Nordby Lunde om vekst av arbeidsplasser, hvor viktig det er, og glemmer at nå, på egen vakt, så er veksten i arbeidsplasser oppspist og nesten vekk, etter kun to år med blå-blå regjering. Om det er en idétørke som er grunnen til at det ikke kommer nye tiltak fra regjeringa i deres budsjett, skal jeg gladelig låne vekk et skrivebord på Youngstorget til Heggelund og Nordby Lunde sånn at de kan komme til oss og lære noen nye ideer om noen konkrete forslag. For jeg gjentar at det er et alvorlig svar til de over 100 000 arbeidsledige i Norge at landets regjering nå sitter helt stille og ikke møter dem med noen konkrete tiltak.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [15:18:58]: Først noen kommentarer til de mange i salen som er forbausset over at kommuneøkonomien er så dårlig, og som roper på staten for å få mer penger, ikke minst representanten Slagsvold Vedum, som har vært veldig ivrig på dette, og skyldt på Fremskrittspartiet for at det blir eiendomsskatt. Det man kanskje burde gjøre en større analyse av, er hvor disse pengene faktisk blir av. Hvorfor er det slik at stadig flere kommuner sliter og sliter og ikke får pengene og endene til å strekke til eller til å møtes? Det er kanskje en bedre analyse. Hvilke utgiftsposter er det kommunene har? Det kunne vært interessant å se. Jeg vet iallfall hvor Oslo har sine største utgifter.

Så til representanten Kolberg, som med den sedvanlige dramatiske mine og ordelag belærer salen om hvordan man skal oppføre seg. Jeg skal ikke nevne hva representanten Kolberg sa til meg i tunnelen i dag – det er vel kanskje ikke fair å si det – om hva som ville skjedd med en arbeiderpartirepresentant som hadde sagt det jeg hadde sagt, men det får han eventuelt snakke med mediene om senere. Men det som er standard for Kolberg, er at han aldri snakker sak. Han snakker aldri sak, han er bare opptatt av spillet, spillet er det viktigste for Kolberg. Da er det selvfølgelig veldig alvorlig for Kolberg, det er dramatisk, det er et spill han aldri tidligere har opplevd, han har aldri tidligere sett det, og det er dramatisk, osv. Det er liksom Kolbergs mantra.

Vel, så er spørsmålet: Er det brudd på avtalen? Ja, det er brudd på avtalen. Jeg har avtalen her, den kan alle lese, ifølge side 23 er det brudd på avtalen. Det står der at de fire partiene skal bli enige om eventuelle endringer, ikke om Jonas Gahr Støre. Det står ingenting om Jonas Gahr

Støre, faktisk, i denne avtalen. Så det er et brudd på avtalen. Og da er spørsmålet: Er alvorlighetsgraden av bruddet stor nok til at man skal reagere? Det er spørsmålet. Det er ingen tvil om at det er et brudd. Kristelig Folkeparti, Venstre og Høyre har brutt denne avtalen, så spørsmålet er om alvorlighetsgraden er så stor.

Man kunne tenkt seg en situasjon hvor Jonas Gahr Støre inviterte til å øke formuesskatten bare lite grann, og Fremskrittspartiet satte seg ned og presenterte det som en flertallsløsning for sin regjeringspartner. Det ville ikke blitt tatt veldig lystig opp, og derfor tar vi heller ikke veldig lystig opp dette som er presentert av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. At Arbeiderpartiet, SV, Miljøpartiet De Grønne er med på dette – og Senterpartiet, for så vidt – er veldig forståelig, men at vår regjeringspartner gjør det, er ikke hyggelig. Det blir en skrape i lakken for Høyre, og det er klart det er problematisk for vår stortingsgruppe når dette skjer.

Martin Kolberg (A) [15:22:00]: Egentlig er på mange måter dette ikke min sak. Dette er en sak som handler om forholdet mellom Fremskrittspartiet og Høyre, som vi får så tydelig demonstrert her, og som nå er forsterket betydelig gjennom det siste innlegget som Tybring-Gjedde holdt. Han sier at avtalen er brutt, og at Høyre opptrer i strid med avtalen.

Det var det jeg hørte også i den første delen av denne debatten, og det var derfor jeg bemerket at jeg synes det var rart at verken statsministeren, som da var til stede i salen, eller finansminister Siv Jensen, som har vært til stede her i hele dag, kommenterer Tybring-Gjeddes innlegg. Betyr dette – og dette er det viktig at Stortinget får vite – at man mener at denne regjeringsavtalen er brutt, eller mener man det ikke? Uttaler Tybring-Gjedde seg autorisert, eller gjør han det ikke? Det mener jeg at Stortinget har krav på å få vite. Ettersom ingen av de autoriserte representantene fra Høyre og Fremskrittspartiet velger å ta ordet, blir det selvfølgelig meget uklart for oss hva som er situasjonen.

Til Leirstein vil jeg si at vi jo er helt klar over at Fremskrittspartiet har en annen politikk. Vi vet det. Det har blitt helt klart. Jeg hørte veldig tydelig på hva Tybring-Gjedde også sa i sin begrunnelse for det. Jeg valgte i det første innlegget mitt ikke å kommentere innholdet i det, og jeg avstår nå også. For jeg har ikke lyst til å gå inn i de faktiske argumentene, og særlig ikke i formen. Jeg synes det var ganske mange som egentlig burde tatt ansvaret for å gå inn i formen til det Tybring-Gjedde sa. Jeg fikk i alle fall ingen god følelse, og jeg tror ikke det er så mange andre her i Stortinget heller som fikk det, for å si det på den måten.

Så gjenstår det bare å si at ettersom det tilsynelatende ikke er slik at noen flere vil kommentere det Tybring-Gjedde også har sagt i sitt siste innlegg, må vi velge mellom at det Fremskrittspartiet mener, er at Høyre har brutt regjeringsavtalen, eller at han rett og slett ikke blir tatt høytidelig, slik at det ikke er autorisert.

Til slutt vil jeg si at han henviste til en samtale vi hadde i tunnelen, der han, Tybring-Gjedde, sier at han ikke vil fortelle hva jeg sa. Jeg skal si hva jeg sa ettersom han ikke vil det. Jeg sa:

«Hadde noen i Arbeiderpartiet oppført seg på den måten, hadde de blitt tatt av plakaten.»
Det burde flere tenke på, synes jeg.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [15:25:04]: Et av temaene som har vært mye diskutert i forbindelse med årets reviderte nasjonalbudsjett, er skattesvikten vi ser i norske kommuner. Jeg vil også utfordre Tybring-Gjedde på kostnadene i norske kommuner. Det er jo bare å lese KOSTRA-tall for å se på hva kostnadene faktisk går til. Det man da ser, er at de aller største utgiftene går til pleie og omsorg og eldre – som mange trodde, i hvert fall de som stemte Fremskrittspartiet før valget, var Fremskrittspartiets hovedsak.

Derfor er det så forunderlig at Fremskrittspartiet sitter så stille, sitter så rolig, og ser på den skattesvikten vi hadde i fjor på 2,7 mrd. kr, og den skattesvikten vi er i ferd med å få i år, som, hvis en framskriver SSB sine tall, er på 2,8 mrd. kr – altså en skattesvikt på 5,5 mrd. kr på to år. Og så kan man sitte her i Stortinget og tro at det ikke har noen konsekvens. Men selvfølgelig har det en konsekvens.

Den ene konsekvensen er at vi aldri har hatt så mye eiendomsskatt som vi har i Norge nå. Mange kommuner ser at budsjettene ikke går i hop, og de vil ikke gjennomføre så store kutt i eldreomsorgen som de blir nødt til hvis de ikke øker eiendomsskatten. Derfor er det et historisk høyt nivå på eiendomsskatt på vanlige folks hus nå. Når Tybring-Gjedde, Siv Jensen og Fremskrittspartiet sitter og styrer landet vårt, øker eiendomsskatten i rekordfart. Så det er den ene konsekvensen. Den andre konsekvensen er at mange kommuner nå må kutte litt på kvaliteten i eldreomsorgen – litt her, litt der – for å få budsjettene til å gå i hop.

Når det da er kommet nye tall fra SSB denne uken, som viser at skattesvikten er større enn det regjeringen trodde, er det rart at Fremskrittspartiet, som prøver å late som om de er opptatt av eldre, ikke nevner det med ett ord, ikke bekymrer seg i det hele tatt. Men på den andre siden skryter Fremskrittspartiet voldsomt av at det er satt av 20 mill. kr til et statlig forsøk – 20 mill. kr, det er ingenting. En liten norsk kommune har et eldrebudsjett på rundt 100 mill. kr. Men allikevel er det den store seieren til Fremskrittspartiet at en har fått til 20 mill. kr. Jeg skjønner ikke at dere tør å si det høyt engang – når det har så lite gjennomslagskraft – når vi ser den situasjonen vi har i norske kommuner nå.

Så derfor vil den debatten om kommuneøkonomi handle om hvorvidt vi vil ha en verdig pleie og omsorg, eller ikke. Det vil vi i Senterpartiet. Derfor har vi lagt inn mer penger til kommunene i revidert nasjonalbudsjett. Derfor la vi inn mer penger før jul, og derfor er vi så kritiske til den rekordøkningen vi også ser i eiendomsskatt. Norske kommuner bør ikke tvinges til å innføre eiendomsskatt i det rekordtempoet som de nå gjør.

Jonas Gahr Støre (A) [15:27:59]: Det er enighet bredt i Stortinget om det forslaget som blir lagt fram av seks parlamentariske ledere her i dag, og det er egentlig ikke avgjørende for meg eller de andre, tror jeg, om dette blir tolket som et brudd på avtalen mellom regjeringen og de to sam-

arbeidspartiene, formelt sett. Det er bare interessant egentlig hvis den tvilen kan reise spørsmål om regjeringen vil gjennomføre det som er vedtatt i Stortinget, eller ikke.

Jeg må si at vi skal vise integritet for de forhandlingene som er ført, men jeg har lyst til å si – og det er egentlig ikke min oppgave å oppklare om det er brudd på den avtalen, altså mellom de fire, for den har ikke jeg inngått – at da Fremskrittspartiets parlamentariske leder orienterte oss andre om at han ville fratre forhandlingene, gjorde han det på en meget ryddig måte. Det ble forstått som at dette ikke var en avtale som Fremskrittspartiet kunne gå med på. Det var greit nok. Han sa da ingen ting om at det var et brudd på avtalen at de seks andre fortsatte å forhandle, og han ga et inntrykk av at Fremskrittspartiet ville forholde seg til den avtalen.

Så det vi egentlig da må begynne å forholde oss til, er ikke bare en spalting av Fremskrittspartiet, men det er en trespalting. Og da begynner det å bli komplisert i fysikken. Er det Fremskrittspartiet i regjering som snakker? Er det Fremskrittspartiets stortingsgruppe ved en parlamentarisk leder som er fraværende fra denne debatten, som snakker? Eller er det de som har tatt ordet for Fremskrittspartiet her i dag, og som fremmer forslag om folkeavstemning, mot regjeringen?

De ørepluggene jeg fikk av Fremskrittspartiet på veien inn, slik at folk skulle putte dem i øret så de slapp å høre på meg, ga jeg videre til finansministeren. Hun hadde ikke fått dem. Jeg vet ikke om hun har brukt dem, eller om hun har fulgt debatten. Men regjeringens medlemmer har talerett her i denne debatten. Derfor stiller jeg følgende spørsmål til finansministeren: Hvis dette vedtaket går gjennom i Stortinget, fremmet av de seks parlamentariske lederne, vil Fremskrittspartiets regjeringsmedlemmer forholde seg til dem, basert på flertallet i Stortinget? Eller er det grunn til å stille spørsmål ved det, i lys av den veldige uklarheten vi har om hva Fremskrittspartiet som parti og stortingsgruppe mener?

Hans Olav Syversen (KrF) [15:30:37]: Først til spørsmålet om Syria-flyktninger.

Fra Kristelig Folkepartis side er det grunn til å minne om følgende: Det var statsministeren som redegjorde i denne sal for regjeringens holdning til dette, samtidig som man inviterte til en dialog med Stortingets partier om hva vi skulle gjøre på tre felt: hva vi skulle gjøre i nærområdene, hva vi skulle gjøre i Norge, og også når det gjelder spørsmålet om båtflyktningene i Middelhavet og de utfordringene vi har sett i den sammenheng.

Vi gikk inn i de forhandlingene med det for øye å få til et så bredt flertall som mulig basert på at alle partier har litt ulike utgangspunkt. Vi er veldig tilfreds med den avtalen og den brede enigheten som er et resultat av den invitasjonen som statsministeren kom med på vegne av regjeringen.

I replikkordskiftet med finansministeren før i dag ville ikke finansministeren svare på om hun anså dette som et brudd på samarbeidsavtalen. For så vidt er samarbeidsav-

talen som sådan ikke et tema for denne sal, men selvfølgelig er den jo det indirekte i denne saken.

Det hun sa, og det er det vi forholder oss til, er at regjeringen forholder seg til de vedtak som fattes i denne sal. Det tar jeg som en bekreftelse på at dette blir fulgt opp, og lojalt fulgt opp, i tråd med det som er Stortingets vedtak.

Jeg har ikke behov for å polemisere ytterligere om hvem som har brutt eller ikke brutt avtalen, men jeg konstaterer at først og fremst er det en utfordring, for ikke å si et problem, for de to partier som utgjør regjeringen.

Truls Wickholm (A) [15:33:08]: Jeg tar egentlig bare ordet for å gi Siv Jensen muligheten til – i ytterligere 3 minutter, kanskje kortere – å avklare det spørsmålet som hun ble stilt av Jonas Gahr Støre: Er det sånn at vi kan forvente at den avtalen som vedtas her i Stortinget i dag, vil bli fulgt opp av finansministeren selv og av Fremskrittspartiets medlemmer i regjering, eller deler de også det standpunktet som representanten Tybring-Gjedde har gitt uttrykk for her i salen, at avtalen er brutt? Er avtalen brutt? Kan man da velge å la være å følge opp?

Og ingen nedvurdering av Hans Olav Syversen, men jeg synes også det er spesielt at det er han som på vegne av regjeringen indirekte må bekrefte hva Stortinget kan anta vil være Fremskrittspartiets holdning, og hva Fremskrittspartiet kommer til å gjøre i regjering. Det er litt rart når finansministeren sitter her og har sittet her siden kl. 9.00 og fulgt debatten. Hun har vært med på det som på en måte kan kalles pliktlopet – ett innlegg, svar på replikker – men noe utover det har altså finansministeren ikke valgt å engasjere seg i i sin egen sak her, og hun har heller ikke valgt å svare på de utfordringene som har blitt stilt på dette vanskelige spørsmålet om Syria. Så jeg håper – jeg ser at Siv Jensen nå har tegnet seg – at vi kan få det svaret som jeg synes Stortinget fortjener.

Statsråd Siv Jensen [15:35:29]: Det er helt riktig at jeg har sittet og fulgt denne debatten gjennom hele dagen, ikke minst fordi mesteparten av debatten har handlet om den økonomiske situasjonen for Norge og de utfordringene vi står overfor gjennom den omstillingsutfordringen vi nå har. Jeg understreket tydelig i mitt innlegg at for å møte det er det viktig å ha en økonomisk politikk som svarer på de forventningene, og det har jeg sagt på vegne av regjeringen at vi gjør.

Så til de spørsmålene som har vært stilt på tampen av debatten. Jeg svarte i grunnen på dem under replikkordskiftet tidligere i dag. Jeg svarte punkt 1, at regjeringen følger opp de vedtak Stortinget fatter, og jeg svarte punkt 2, at er det eventuelle spørsmål knyttet til en samarbeidsavtale inngått mellom ulike partier, hører ikke det hjemme i Stortinget, det hører hjemme mellom de fire partiene. Er det uenigheter, og oppstår det uklarheter, tar vi det mellom de fire partiene og ikke i stortingsalen.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 1–4.

Sak nr. 5 [15:36:34]

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til å sette i kraft en skatteavtale mellom Norge og Romania (Innst. 384 S (2014–2015), jf. Prop. 124 S (2014–2015))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Før det ringes inn til votering, vil statsråd Siv Jensen overbringe 8 kgl. proposisjoner.

Statsråd Siv Jensen overbrakte 8 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da er Stortinget klar til å gå til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt 42 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Marianne Marthinsen på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 2, fra Marianne Marthinsen på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 3–15, fra Marianne Marthinsen på vegne av Arbeiderpartiet
- forslagene nr. 16–18, fra Trygve Slagsvold Vedum på vegne av Senterpartiet
- forslagene nr. 19–39, fra Snorre Serigstad Valen på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 40, fra Hans Olav Syversen på vegne av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti
- forslagene nr. 41 og 42, fra Rasmus Hansson på vegne av Miljøpartiet De Grønne.

Presidenten vil først ta opp forslag nr. 40, fra representanten Hans Olav Syversen på vegne av Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti.

Et lignende forslag ble votert over i Stortinget mandag. Presidenten har grunn til å anta at Stortinget likevel vil ta opp forslaget til votering, og vil derfor i medhold av Stor-

tingets forretningsordens § 79 foreslå at forslaget tas opp til behandling. – Det anses vedtatt.

Det voteres over forslag nr. 40, fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå effekten av forskriften for LLR-rapportering målt mot Stortingets målsetting om å synliggjøre uønsket skattetilpasning og sikre at relevante opplysninger knyttet til LLR-rapporteringen fra datterselskaper og støttefunksjoner i tredjeland fremkommer i regnskapet. Stortinget ber regjeringen også vurdere hvordan det kan etableres et tilsyn med rapporteringspliktige etter LLR-regelverket.»
Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 41 og 42, fra Miljøpartiet De Grønne.

Forslag nr. 41 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endring av handlingsregelen slik at oljepengebruken over statsbudsjettet styres som andel av verdiskapingen (BNP).»

Forslag nr. 42 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endring av handlingsregelen slik at oljepengebruken i økende grad går til å drive frem det grønne skiftet i Norge.»
Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Miljøpartiet De Grønne ble med 98 mot 5 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.48.24)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 19–23, 26, 29 og 32–35, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 19 lyder:

«I statsbudsjettet for 2015 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
115	70	Næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål Tilskudd til næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål, kan overføres, kan nyttes under post 1, økes med	16 000 000
		fra kr 38 136 000 til kr 54 136 000	
163	70	Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter Nødhjelp og humanitær bistand, kan overføres, økes med	650 000 000
		fra kr 3 339 042 000 til kr 3 989 042 000	
167	21	Flyktningiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA) Spesielle driftsutgifter, økes med	532 100 000
		fra kr 1 689 197 000 til kr 2 221 297 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
260	50	Universiteter og høyskoler Statlige universiteter og høyskoler, økes med fra kr 29 829 046 000 til kr 29 933 450 000	104 404 000
276	72	Fagskoleutdanning Annen fagskoleutdanning, økes med fra kr 66 747 000 til kr 108 747 000	42 000 000
320	86	Allmenne kulturformål Talentutvikling, reduseres med fra kr 30 000 000 til kr 16 500 000	13 500 000
440	1	Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten Driftsutgifter, økes med fra kr 13 384 176 000 til kr 13 591 429 000	207 253 000
490	1	Utlendingsdirektoratet Driftsutgifter, økes med fra kr 850 509 000 til kr 897 409 000	46 900 000
	73	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak, <i>kan nyttes under post kap. 821 post 60</i> , økes med fra kr 14 407 000 til kr 32 907 000	18 500 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 14 302 000 til kr 36 489 000	22 187 000
571	60	Rammetilskudd til kommuner Innbyggertilskudd, økes med fra kr 115 236 851 000 til kr 116 422 351 000	1 185 500 000
572	60	Rammetilskudd til fylkeskommuner Innbyggertilskudd, økes med fra kr 30 522 308 000 til kr 30 808 858 000	286 550 000
576	60	Vedlikehold og rehabilitering (NY) Rentekompensasjon, bevilges med	7 500 000
600	1	Arbeids- og sosialdepartementet Driftsutgifter, reduseres med fra kr 180 942 000 til kr 176 942 000	4 000 000
601	21	Utredningsvirksomhet, forskning m.m. Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 67 108 000 til kr 47 708 000	19 400 000
605	1	Arbeids- og velferdsetaten Driftsutgifter, økes med fra kr 11 154 507 000 til kr 11 206 957 000	52 450 000
612	1	Tilskudd til Statens pensjonskasse Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 10 059 000 000 til kr 9 438 000 000	621 000 000
634	76	Arbeidsmarkedstiltak Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 6 401 000 000 til kr 6 464 800 000	63 800 000
642	1	Petroleumstilsynet Driftsutgifter, økes med fra kr 215 185 000 til kr 217 785 000	2 600 000
666	70	Avtalefestet pensjon (AFP) Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 510 000 000 til kr 1 504 000 000	6 000 000
732	72	Regionale helseforetak Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 50 886 836 000 til kr 52 029 125 000	1 142 289 000
761	68	Omsorgstjeneste Kompetanse og innovasjon, økes med fra kr 259 954 000 til kr 308 154 000	48 200 000
800	1	Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet Driftsutgifter, reduseres med fra kr 162 556 000 til kr 162 056 000	500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
820	1	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet Driftsutgifter, økes med fra kr 196 995 000 til kr 218 995 000	22 000 000
821	60	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 6 881 469 000 til kr 7 004 991 000	123 522 000
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 434 534 000 til kr 436 667 000	2 133 000
	71	Tilskudd til innvandrersisasjoner og annen frivillig virksomhet, reduseres med fra kr 49 119 000 til kr 47 851 000	1 268 000
822	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med fra kr 1 572 481 000 til kr 1 734 702 000	162 221 000
840	61	Krisetiltak Tilskudd til incest- og voldtekstentre, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 79 980 000 til kr 82 480 000	2 500 000
840	70	Krisetiltak Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i> , økes med fra kr 37 982 000 til kr 44 632 000	6 650 000
846	21	Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv. Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i> , økes med fra kr 13 646 000 til kr 14 246 000	600 000
854	65	Tiltak i barne- og ungdomsvernet Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige, mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 205 158 000 til kr 1 364 872 000	159 714 000
915	1	Regelråd for næringslivet Driftsutgifter, reduseres med fra kr 7 000 000 til kr 0	7 000 000
920	53	Norges forskningsråd (NY) Teknologioverføringsprogram, bevilges med	35 000 000
1149	72	Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 26 680 000 til kr 33 680 000	7 000 000
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 970 000 til kr 24 970 000	21 000 000
	74	Tiltak for industriell bruk av trevirke, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 2 665 000 til kr 8 665 000	6 000 000
1320	23	Statens vegvesen Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , økes med fra kr 10 484 517 000 til kr 10 511 517 000	27 000 000
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29,</i> <i>post 31 og post 72</i> , økes med fra kr 11 862 671 000 til kr 11 950 671 000	88 000 000
	31	Skredsikring riksveger, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , økes med fra kr 929 000 000 til kr 984 000 000	55 000 000
	63	Tilskudd til gang- og sykkelveger, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 85 000 000 til kr 105 000 000	20 000 000
1350	23	Jernbaneverket Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , økes med fra kr 6 752 626 000 til kr 6 817 626 000	65 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 872 776 000 til kr 4 821 876 000	50 900 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 317 685 000 til kr 3 321 832 000	4 147 000
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 570 367 000 til kr 520 367 000	50 000 000
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 133 450 000 til kr 174 200 000	40 750 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 72</i> , økes med fra kr 367 404 000 til kr 386 404 000	19 000 000
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	32	(NY) Rettighetsbaserte energiltak, bevilges med	100 000 000
1830		Forskning og næringsutvikling	
	72	Tilskudd til INTSOK, reduseres med fra kr 17 000 000 til kr 8 500 000	8 500 000
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 850 065 000 til kr 5 954 616 000	104 551 000
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 894 282 000 til kr 968 380 000	74 098 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 23 583 114 000 til kr 23 319 504 000	263 610 000
2412		Husbanken	
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 18 216 000 000 til kr 19 287 000 000	1 071 000 000
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, økes med fra kr 345 100 000 til kr 545 100 000	200 000 000
2445		Statsbygg	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 49 000 000 til kr 54 000 000	5 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 63 160 000 000 til kr 63 476 000 000	316 000 000
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 15 584 000 til kr 37 389 000	21 805 000
	6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 14 407 000 til kr 32 907 000	18 500 000
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 204 390 000 til kr 462 930 000	258 540 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 34 421 000 til kr 52 440 000	18 019 000
5312		Husbanken	
	90	Avdrag, reduseres med fra kr 11 038 000 000 til kr 10 687 000 000	351 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521	70	Merverdiavgift Merverdiavgift, reduseres med fra kr 256 190 000 000 til kr 256 180 000 000	10 000 000
5526	70	Avgift på alkohol Avgift på alkohol, økes med fra kr 12 600 000 000 til kr 12 675 000 000	75 000 000
5531	70	Avgift på tobakkvarer mv. Avgift på tobakkvarer mv., reduseres med fra kr 7 200 000 000 til kr 7 170 000 000	30 000 000
5536	71	Avgift på motorvogner mv. Engangsgift, økes med fra kr 18 534 000 000 til kr 18 884 000 000	350 000 000
5537	71	Avgifter på båter mv. (NY) Avgift på båtmotorer, bevilges med	75 000 000
5543	70	Miljøavgift på mineralske produkter mv. CO ₂ -avgift, økes med fra kr 5 790 000 000 til kr 6 952 500 000	1 162 500 000
5548	70	Miljøavgift på visse klimagasser Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), økes med fra kr 418 000 000 til kr 488 000 000	70 000 000
5561	70	Flyseteavgift (NY) Flyseteavgift, bevilges med	817 000 000
5615	80	Husbanken Renter, reduseres med fra kr 3 516 000 000 til kr 3 382 000 000»	134 000 000

Forslag nr. 20 lyder:

«Fra 1. juli 2015 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om CO₂-avgift på mineralske produkter:

- a) mineralolje (generell sats): kr 1,10 per liter.
Mineralolje
– til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,25 per liter,
– til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,25 per liter,
– til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelin-
dustrien: kr 0,51 per liter,
– til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,47 per liter,

– som ilegges veibruksavgift på drivstoff: kr 1,29 per liter,

- b) bensin: kr 1,15 per liter,
c) naturgass: kr 1,02 per Sm³,
d) LPG: kr 1,43 per kg.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Fra 1. juli 2015 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om avgift på motorvogner mv. A. Engangsgift for budsjetterminen 2015.

§ 2 første ledd skal lyde:

§ 2 Avgift skal betales med følgende beløp:

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor effekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant avgift (kr)
Avgiftsgruppe A							2 400
Personbiler, vare-biler klasse 1, busser under 6 m med inntil 17 seteplasser	0 – 1 150					39,10	
	1 151 – 1 400					85,25	
	1 401 – 1 500					170,52	
	over 1 500					198,31	
		0 – 70				0	
		71 – 100				245,04	
		101 – 140				709,60	
		over 140				1 756,12	
				over 0		47,11	

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant avgift (kr)
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
utslipp 95 g/km og over				0 – 95		0	
				96 – 120		795,36	
				121 – 160		801,49	
				161 – 230		1 868,43	
				over 230		2 999,70	
CO ₂ -utslipp under 95 g/km t.o.m 50 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m 50 g/km							
CO ₂ -utslipp under 50 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 50 g/km						1 004,66	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp							
- bensindrevne					0 – 950	15,19	
					951 – 1 600	50,59	
					1 601 – 2 000	118,75	
					over 2 000	128,09	
- ikke bensindrevne					0 – 950	11,64	
					951 – 1 600	41,31	
					1 601 – 2 000	96,93	
					over 2 000	100,83	
Avgiftsgruppe B							2 400
Varebiler klasse 2, lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm og bredde under 190 cm	22 pst. av A	22 pst. av A	30 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
utslipp 95 g/km og over				0 – 95		0	
				96 – 120		238,61	
				121 – 160		240,45	
				over 160		467,11	
CO ₂ -utslipp under 95 g/km t.o.m. 50 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m. 50 g/km						253,92	

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant avgift (kr)
CO ₂ -utslipp under 50 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 50						301,40	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp					30 pst. av A		
Avgiftsgruppe C							2 400
Campingbiler	22 pst. av A	22 pst. av A	0 pst. av A	22 pst. av A	22 pst. av A		
Avgiftsgruppe D (Opphevet)							
Avgiftsgruppe E							0
Beltebiler						36 pst. av verdiavgifts- grunnlaget	
Avgiftsgruppe F							0
Motorsykler						11 275	
		0 – 11				0	
		over 11				501,76	
					0 – 125	0	
					126 – 900	38,73	
					over 900	84,92	
Avgiftsgruppe G							2 400
Beltemotorsykler	0 – 100					15,89	
	101 – 200					31,78	
	over 200					63,54	
		0 – 20				42,38	
		21 – 40				84,73	
		over 40				169,45	
					0 – 200	3,32	
					201 – 400	6,63	
					over 400	13,24	
Avgiftsgruppe H							2 400
Motorvogn i avgiftsgruppe A, som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede	40 pst. av A	40 pst. av A	100 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant avgift (kr)
utslipp 95 g/km og over				0 – 95		0	
				96 – 120		795,36	
				over 120		801,49	
CO ₂ -utslipp under 95 g/km t.o.m. 50 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m. 50 g/km							
CO ₂ -utslipp under 50 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 50						1 004,66	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp					100 pst. av A		
Avgiftsgruppe I							2 400
Avgiftspliktige motorvogner som er 30 år eller eldre						3 713	
Avgiftsgruppe J							2 400
Busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen	40 pst. av A	40 pst. av A	0 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
utslipp 95 g/km og over				0 – 95		0	
				96 – 120		318,14	
				121 – 160		320,60	
				over 160		747,37	
CO ₂ -utslipp under 95 t.o.m. 50 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 95 g/km t.o.m. 50 g/km							
CO ₂ -utslipp under 50 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 50 g/km						401,86	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp»					40 pst. av A		

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortingets vedtak om avgift på båtmotorer skal lyde:

§ 1 Fra 1. juli 2015 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av båtmotorer (framdriftsmotorer) på minst 9 hk med kr 165,00 per hk. Avgiftsplikten omfatter også båtmotorer til bruk i vannscootere eller jetski og motorblokker til båtmotorer, men ikke elektriske motorer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på båtmotorer som

- a) fra produsents, importørs eller forhandlers lager
 1. utføres til utlandet,
 2. legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- b) innføres som reisegods, flyttegods eller arvegods etter tolloven § 5-1,
- c) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents, importørs eller forhandlers lager,
- e) skal gjenutføres etter reglene i tolloven kapittel 6,
- f) fra produsents, importørs eller forhandlers lager leveres til bruk i fartøy som er registrert i registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster, unntatt utenbordsmotorer og hekkaggregater,
- g) fra produsents, importørs eller forhandlers lager leveres til bruk i fartøy mv. som er registrert i skipsregisteret, unntatt fritidsbåter,
- h) brukes i Forsvarets marinefartøy,
- i) returneres til selger i utlandet på grunn av reklamasjon.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.»

Forslag nr. 23 lyder:

«§ 1 Fra 1. juli 2015 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK. Avgift på HFK og PFK betales med kr 0,500 per kg multiplisert med den GWP-verdi (global warming potential) den enkelte avgiftspliktige HFK- og PFK-gassen representerer.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ved eierstyring sørge for at Statoil i så stor grad som mulig benytter seg av lokale leverandører.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre rett til utdan-

ning, kompetansegivende aktivitet og/eller veiledning og arbeidstilbud innen tre måneder for ungdom under 25 år som ikke er i utdanning eller arbeid. Denne retten skal ikke erstatte ordinær studiefinansiering.

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å opprette et investeringsfond for Vestlandet under Innovasjon Norge på 5 000 000 000 kroner.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å opprette et Pilotinvest-fond under Innovasjon Norge på 3 500 000 000 kroner, og der avkastningen skal brukes på fornybar energi, ENØK og annen miljøteknologi.»

Forslag nr. 34 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å opprette et investeringsfond for Nord-Norge under Innovasjon Norge på 5 000 000 000 kroner.»

Forslag nr. 35 lyder:

«Stortinget ber regjeringen tilby rentekompensasjon til kommuner for å lånefinansiere etterslep i vedlikehold av vann og avløp på inntil 2 mrd. kroner i 2015.»

Votering:

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 99 mot 4 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.48.46)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 24, 30, 31 og 36–38, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 24 lyder:

«§ 1 Fra 1. september 2015 skal det i henhold til lov 19. mai nr. 11 om særavgift betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging fra norske lufthavner med kr 100 per billett.

Departementet kan gi forskrifter om hva som skal anses som ervervsmessig flyging og om avgrensning av avgiftsplikten.

§ 2 Det gis fritak for avgift på:

- a) flyging av luftbefordrerens ansatte på tjenestereise.
- b) flyging av barn under 2 år.
- c) flyging av transitt- og transferpassasjerer, såfremt reisen står i direkte forbindelse med annen flyreise. Fritaket gjelder ikke for flyging som nevnt under bokstav d i direkte tilknytning til annen avgiftspliktig reise.
- d) flyging av mannskap til og fra anlegg eller innretning på kontinentalsokkelen i Nordsjøen i tilknytning til utnyttelse av naturforekomster der.
- e) Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.»

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret på opptil 400 mill. kroner for investeringer i å bygge opp et fullskala demonstrasjonsanlegg for havvind.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2016 legge fram forslag til teknologidrivende støtteordninger for fornybar energi og teknologi for innføring i 2020.»

Forslag nr. 36 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gi kommunene tillatelse til selv å fastsette nivået på lokalt innførte piggdekkgebyr.»

Forslag nr. 37 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gi kommunene flere ulike satser å velge mellom ved innføring av piggdekkgebyr.»

Forslag nr. 38 lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre målsettingen for engangsavgiften fra 85 gram CO₂ per km til at 9 av 10 nye biler som selges i 2020, skal være nullutslippsbiler.»

Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 98 mot 5 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.49.12)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 39, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre omprioritering av rassikringsmidler til utbedring langs E16 i Hordaland i forbindelse med ny saldering av statsbudsjettet for 2015, og ber om at det avsettes midler til

planlagte prioriterte prosjekter i Hordaland i budsjettåret 2016.»

Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 92 mot 11 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.49.31)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 25, 27 og 28, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber regjeringen påse at oljeselskapene raskt tar i bruk ledig riggkapasitet for permanent å plugge brønner som i dag er midlertidig plugget på norsk sokkel.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre strengere krav om bruk av lærlinger som betingelse ved offentlige anbud.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber regjeringen påse at kommuner og fylkeskommuner tar inn flere lærlinger i sine velferdstilbud.»

Arbeiderpartiet og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 65 mot 38 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.49.55)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 16, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2015 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
117	75	EØS-finansieringsordningene EØS-finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , reduseres med	340 000 000
	76	Den norske finansieringsordningen 2009–2014, <i>kan overføres</i> , reduseres med .	340 000 000
315	82	Frivillighetsformål Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	75 000 000
413	1	Jordskiftedomstolene Driftsutgifter, økes med	3 000 000
552	72	Nasjonalt samarbeid for regional utvikling Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , økes med	93 500 000
571	60	Rammetilskudd til kommuner Innbyggertilskudd, økes med	2 000 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 30 522 308 000 til kr 30 853 858 000	331 550 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	76	Tilskudd til utleieboliger, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 669 500 000 til kr 769 500 000	100 000 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	70	Tilskudd, reduseres med fra kr 27 710 000 til kr 26 127 000	1 583 000
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 540 620 000 til kr 560 620 000	20 000 000
919		Diverse fiskeriformål	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 26 200 000 til kr 57 600 000	31 400 000
1136		Kunnskapsutvikling m.m.	
	50	(NY) Kunnskapsformidling, formidling og beredskap. Norsk institutt for bioøkonomi, bevilges med	131 069 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 42 444 000 til kr 62 444 000	20 000 000
	72	Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 26 680 000 til kr 76 680 000	50 000 000
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 3 970 000 til kr 47 970 000	44 000 000
1320		Statens vegvesen	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i> , økes med fra kr 11 862 671 000 til kr 12 390 671 000	528 000 000
1320		Statens vegvesen	
	31	Skredsikring riksveger, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , økes med fra kr 929 000 000 til kr 1 069 000 000	140 000 000
1380		Nasjonale kommunikasjonsmyndighet	
	71	Tilskudd til bredbåndsutbygging, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 110 000 000 til kr 410 000 000	300 000 000
	72	(NY) Mobildekning langs samferdselsårene, bevilges med	200 000 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 872 776 000 til kr 4 734 876 000	137 900 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 10 458 033 000 til kr 6 458 033 000	4 000 000 000
2421		Innovasjon Norge	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 475 200 000 til kr 500 200 000	25 000 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 330 000 000 til kr 430 000 000	100 000 000
2445		Statsbygg	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 155 400 000 til kr 197 400 000	42 000 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med fra kr 256 190 000 000 til kr 256 545 000 000»	355 000 000

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet ble med 96 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.50.15)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 17, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2016 redegjøre for hvordan nye retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser utenfor Oslo følges opp og hvilke resultater som er oppnådd med de nye retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser.» Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet ble med 92 mot 11 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.50.37)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 18, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen så snart som mulig innføre normalbeskatning ved salg av landbruks- og skogeiendom ut av familien.»

Arbeiderpartiet har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Senterpartiet ble med 65 mot 38 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.50.59)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 3, 10, 11, 13 og 15, fra Arbeiderpartiet.

Forslag nr. 3 lyder:

«I statsbudsjettet for 2015 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 154 549 000 til kr 159 449 000	4 900 000
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med fra kr 29 829 046 000 til kr 29 926 150 000	97 104 000
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 408 500 000 til kr 425 600 000	17 100 000
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 210 216 000 til kr 220 216 000	10 000 000
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med fra kr 1 082 552 000 til kr 1 088 052 000	5 500 000
340		Den norske kirke	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 207 676 000 til kr 1 230 476 000	22 800 000
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 850 509 000 til kr 874 409 000	23 900 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 115 236 851 000 til kr 116 295 651 000	1 058 800 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med fra kr 30 522 308 000 til kr 30 901 508 000	379 200 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 154 507 000 til kr 11 171 607 000	17 100 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 6 401 000 000 til kr 6 413 475 000	12 475 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 44 021 000 til kr 75 021 000	31 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
919	75	Diverse fiskeriformål Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 26 200 000 til kr 31 200 000	5 000 000
920	50	Norges forskningsråd Tilskudd til forskning, økes med fra kr 2 055 913 000 til kr 2 057 413 000	1 500 000
1144	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 4 002 000 til kr 8 002 000	4 000 000
1149	71	Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket Tilskudd til verdiskapingsstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 42 444 000 til kr 59 944 000	17 500 000
1320	30	Statens vegvesen Riksveginvesteringer, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72</i> , økes med fra kr 11 862 671 000 til kr 11 950 671 000	88 000 000
1350	23	Jernbanelverket Drift og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 30</i> , økes med fra kr 6 752 626 000 til kr 6 802 626 000	50 000 000
1618	1	Skatteetaten Driftsutgifter, reduseres med fra kr 4 872 776 000 til kr 4 814 876 000	57 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 157 700 000 til kr 162 700 000	5 000 000
1790	1	Kystvakten Driftsutgifter, økes med fra kr 1 034 780 000 til kr 1 038 710 000	3 930 000
2410	50	Statens lånekasse for utdanning Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 5 850 065 000 til kr 5 939 992 000	89 927 000
2410	72	Statens lånekasse for utdanning Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 894 282 000 til kr 968 090 000	73 808 000
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 23 583 114 000 til kr 23 319 437 000	263 677 000
2421	72	Innovasjon Norge Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 291 100 000 til kr 301 100 000	10 000 000
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 475 200 000 til kr 490 200 000	15 000 000
	75	(NY) Marint verdiskapingsprogram, bevilges med	10 000 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 330 000 000 til kr 430 000 000	100 000 000
2430	90	Akseleratorprogram gründerbedrifter (NY) Statlig andel, bevilges med	125 000 000
5526	70	Avgift på alkohol Avgift på alkohol, økes med fra kr 12 600 000 000 til kr 12 695 000 000	95 000 000
5531	70	Avgift på tobakkvarer mv. Avgift på tobakkvarer mv., økes med fra kr 7 200 000 000 til kr 7 305 000 000	105 000 000
5538	70	Veibruksavgift på drivstoff Veibruksavgift på bensin, økes med fra kr 5 680 000 000 til kr 5 735 500 000	55 500 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel, reduseres med fra kr 11 090 000 000 til kr 10 816 500 000»	273 500 000

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innlemme dagens aktive undervisningsfartøy, Gann og Sjøkurs, under ny nettolønnsordning for seilskip.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget viser til den situasjonen man nå har i oppdragsmarkedet for offshorefartøy, og ber regjeringen vurdere å utvide nettolønnsordningen for sjøfolk til også å omfatte offshorefartøy.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensene av at overgangsordningen for uføre med gjeld forlenges ut over tre år, eller gjøres permanent.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremlegge en konsekvensanalyse for Stortinget av de foreslåtte endringene i den sentrale helseforvaltningen, med unntak for forslaget om opprettelse av et nytt direktorat for E-helse, før en omlegging settes i verk. Analysen må redegjøre for hvordan en omorganisering styrker kvaliteten på forvaltningen, at det sannsynliggjøres at omlegging ikke fører til nye økninger i antallet helsebyråkrater, at det beregnes hva kostnadene ved en omlegging vil være, hvor det er effektivisering eller andre gevinster å hente ut og hvordan omlegging kan gjennomføres uten at det går ut over pasientene – særlig når det gjelder omlegging av klageordningene.»

Votering:

Forslagene fra Arbeiderpartiet ble med 70 mot 33 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.51.25)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 12, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede uforutsette virkninger av uførereformen og eventuelle kostnader ved ulike alternative tapsbeløpsgrenser på 0, 1 000, 2 000, eller 3 000 kroner, når det gjelder gjeldsordningen, og når det gjelder andre mulige uforutsette tap.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 66 mot 37 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.51.46)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 4–8 og 14, fra Arbeiderpartiet.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte følge opp

intensjonen i Ungdomsløftet og sørge for at unge i gruppen 20–29 prioriteres av Nav.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte sørge for at dagpengeregulverket praktiseres mer fleksibelt, slik at flere unge på dagpenger kan få muligheten til å fullføre videregående opplæring.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte sørge for å vri tiltak rettet mot unge med nedsatt arbeidsevne slik at disse kan få fullføring av videregående opplæring.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen tilpasse regelverket for rullerende permittering slik at bedriften kun betaler arbeidsgiverperiode for det antall stillinger som faktisk er permittert.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen iverksette en reduksjon i avgiften for elektrisk kraft for datasenter med kraftbehov over 5 MW fra og med 1. juli 2015.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av konsekvensene som følge av økt bruttotrygd på kommunale og statlige egenandeler, støtteordninger og tjenestetilbud.»

Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Arbeiderpartiet ble med 65 mot 38 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.52.12)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 9, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen justere mandatet til Investinor, slik at skogmidlene kan investeres både i tidlig fase, ekspansjonsfase og i moden fase, forutsatt at krav som er satt til avkastning og andre investeringskriterier er oppfylt.»

Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 60 mot 43 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.52.32)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 2, fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2015 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445	34	Statsbygg Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 450 000 000 til kr 654 000 000»	204 000 000

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 66 mot 37 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.52.52)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2015 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1610	1	Toll- og avgiftsetaten Driftsutgifter, reduseres med fra kr 1 542 392 000 til kr 1 541 192 000»	1 200 000

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 60 mot 43 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 15.53.13)

Vi voterer da samlet over innstillingens forslag til vedtak.

Komiteen hadde innstilt:

A.

Forslag til bevilgningsvedtak

I

I statsbudsjettet for 2015 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21	1	Statsrådet Driftsutgifter, økes med fra kr 154 549 000 til kr 161 449 000	6 900 000
24	21	Regjeringsadvokaten Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 14 382 000 til kr 21 182 000	6 800 000
41	1	Stortinget Driftsutgifter, økes med fra kr 875 000 000 til kr 892 600 000	17 600 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 346 300 000 til kr 413 000 000	66 700 000
	73	Kontingenter, internasjonale delegasjoner, økes med fra kr 13 000 000 til kr 14 000 000	1 000 000
43	1	Stortingets ombudsmann for forvaltningen Driftsutgifter, økes med fra kr 64 300 000 til kr 67 700 000	3 400 000
61	1	Høyesterett Driftsutgifter, økes med fra kr 92 352 000 til kr 99 652 000	7 300 000
100	1	Utenriksdepartementet Driftsutgifter, økes med fra kr 1 930 000 000 til kr 1 927 210 000	2 790 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 10 503 000 til kr 12 003 000	1 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	3 000 000
		fra kr 11 516 000 til kr 14 516 000	
	71	Diverse tilskudd, <i>økes med</i>	500 000
		fra kr 18 075 000 til kr 18 575 000	
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, <i>økes med</i>	64 000 000
		fra kr 1 293 554 000 til kr 1 357 554 000	
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1, reduseres med</i>	10 000 000
		fra kr 355 688 000 til kr 345 688 000	
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i>	12 380 000
		fra kr 1 245 501 000 til kr 1 257 881 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, økes med</i>	2 000 000
		fra kr 21 556 000 til kr 23 556 000	
141		Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	2 181 000
		fra kr 236 373 000 til kr 234 192 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres, økes med</i>	250 000 000
		fra kr 3 339 042 000 til kr 3 589 042 000	
164		Fred, forsoning og demokrati	
	70	Fred, forsoning og demokratiltak, <i>kan overføres, reduseres med</i>	24 300 000
		fra kr 655 900 000 til kr 631 600 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	71	Faglig samarbeid, <i>kan overføres, reduseres med</i>	20 000 000
		fra kr 415 900 000 til kr 395 900 000	
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.	
	70	Ymse tilskudd, <i>kan overføres, reduseres med</i>	5 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 0	
	72	Internasjonale miljøprosesser og bærekraftig utvikling, <i>kan overføres, reduseres med</i>	10 000 000
		fra kr 942 200 000 til kr 932 200 000	
	74	Fornybar energi, <i>kan overføres, reduseres med</i>	150 000 000
		fra kr 1 090 000 000 til kr 940 000 000	
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>økes med</i>	259 300 000
		fra kr 1 689 197 000 til kr 1 948 497 000	
170		FN-organisasjoner mv.	
	81	Tilskudd til internasjonal landbruksforskning, <i>kan overføres, reduseres med</i>	15 000 000
		fra kr 140 000 000 til kr 125 000 000	
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	70	Verdensbanken, <i>kan overføres, reduseres med</i>	3 300 000
		fra kr 901 000 000 til kr 897 700 000	
	71	Regionale banker og fond, <i>kan overføres, økes med</i>	8 300 000
		fra kr 861 500 000 til kr 869 800 000	
	72	Samfinansiering via finansinstitusjoner, <i>kan overføres, reduseres med</i>	40 000 000
		fra kr 259 500 000 til kr 219 500 000	
200		Kunnskapsdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, reduseres med</i>	907 000
		fra kr 2 673 000 til kr 1 766 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring til barn og unge som søker opphold i Norge, <i>reduseres med</i>	3 090 000
		fra kr 160 410 000 til kr 157 320 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	65	Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg, <i>kan overføres, reduseres med</i>	22 747 000
		fra kr 465 500 000 til kr 442 753 000	
	70	Tilskudd til opplæring av lærlinger og lærekandidater med spesielle behov, økes med	6 000 000
		fra kr 50 408 000 til kr 56 408 000	
	74	Tilskudd til organisasjoner, økes med	2 500 000
		fra kr 15 432 000 til kr 17 932 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	63	Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats fra 1.-4. trinn, reduseres med	50 000 000
		fra kr 200 000 000 til kr 150 000 000	
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	71	Private videregående skoler, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	2 000 000
		fra kr 1 468 254 000 til kr 1 470 254 000	
252		EUs utdannings- og ungdomsprogram	
	70	Tilskudd, <i>reduseres med</i>	49 292 000
		fra kr 439 921 000 til kr 390 629 000	
253		Folkehøyskoler	
	70	Tilskudd til folkehøyskoler, økes med	700 000
		fra kr 766 016 000 til kr 766 716 000	
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, økes med</i>	2 000 000
		fra kr 163 518 000 til kr 165 518 000	
258		Tiltak for livslang læring	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 1, reduseres med</i>	1 286 000
		fra kr 64 367 000 til kr 63 081 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med	15 204 000
		fra kr 29 829 046 000 til kr 29 844 250 000	
	70	Private høyskoler, økes med	10 095 000
		fra kr 1 228 002 000 til kr 1 238 097 000	
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres, økes med</i>	11 400 000
		fra kr 408 500 000 til kr 419 900 000	
280		Felles enheter	
	73	Tilskudd til NORDUnet, <i>kan overføres, økes med</i>	5 400 000
		fra kr 24 694 000 til kr 30 094 000	
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70, reduseres med</i>	5 276 000
		fra kr 121 853 000 til kr 116 577 000	
	70	Andre overføringer, <i>kan nyttes under post 1, økes med</i>	4 122 000
		fra kr 46 388 000 til kr 50 510 000	
	73	Tilskudd til internasjonale programmer, økes med	1 100 000
		fra kr 67 148 000 til kr 68 248 000	
283		Meteorologiformål	
	50	Meteorologisk institutt, økes med	13 300 000
		fra kr 284 957 000 til kr 298 257 000	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, økes med	2 730 000
		fra kr 94 234 000 til kr 96 964 000	
285		Norges forskningsråd	
	53	Strategiske satsinger, økes med	15 000 000
		fra kr 1 004 814 000 til kr 1 019 814 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71, økes med</i>	1 362 000
		fra kr 39 704 000 til kr 41 066 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	53	NUPI, øk e s med fra kr 4 616 000 til kr 5 491 000	875 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, øk e s med fra kr 246 426 000 til kr 291 623 000	45 197 000
	73	EUs rammeprogram for forskning, <i>kan overføres</i> , øk e s med fra kr 2 053 648 000 til kr 2 397 942 000	344 294 000
	75	UNESCO-kontingent, øk e s med fra kr 18 573 000 til kr 21 217 000	2 644 000
300		Kulturdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, øk e s med fra kr 2 336 000 til kr 4 873 000	2 537 000
310		Tilskudd til trossamfunn m.m.	
	60	Tilskudd til livssynsnøytrale sermonirom, r e d u s e r e s med fra kr 10 661 000 til kr 6 661 000	4 000 000
314		Kultursamarbeid i nordområdene og kulturnæring	
	71	Kulturnæringsprosjekter, r e d u s e r e s med fra kr 7 134 000 til kr 6 634 000	500 000
315		Frivillighetsformål	
	75	(NY) Herreløs arv til frivillige organisasjoner, r e d u s e r e s med fra kr 3 773 000 til kr 12 773 000	6 500 000
	79	Til disposisjon, øk e s med fra kr 3 773 000 til kr 12 773 000	9 000 000
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, øk e s med fra kr 100 018 000 til kr 125 018 000	25 000 000
320		Allmenne kulturformål	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , øk e s med fra kr 9 972 000 til kr 16 672 000	6 700 000
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> , øk e s med fra kr 210 216 000 til kr 215 216 000	5 000 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i> , r e d u s e r e s med fra kr 7 641 000 til kr 7 141 000	500 000
321		Kunstnerformål	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 177 610 000 til kr 158 310 000	19 300 000
	74	Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , øk e s med fra kr 104 906 000 til kr 124 206 000	19 300 000
323		Musikkformål	
	70	Nasjonale institusjoner, øk e s med fra kr 277 279 000 til kr 279 779 000	2 500 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
	1	Driftsutgifter, øk e s med fra kr 516 469 000 til kr 518 049 000	1 580 000
	78	Ymse faste tiltak, øk e s med fra kr 72 394 000 til kr 73 394 000	1 000 000
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, øk e s med fra kr 1 082 552 000 til kr 1 087 052 000	4 500 000
329		Arkivformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , øk e s med fra kr 21 153 000 til kr 21 174 000	21 000
334		Film- og medieformål	
	1	Driftsutgifter, r e d u s e r e s med fra kr 154 604 000 til kr 151 744 000	2 860 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , øk e s med fra kr 8 756 000 til kr 11 625 000	2 869 000
	78	Ymse faste tiltak, øk e s med fra kr 23 485 000 til kr 25 312 000	1 827 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
339	21	Lotteri- og stiftelsestilsynet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 6 820 000 til kr 6 827 000	7 000
340	1	Den norske kirke Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 1 207 676 000 til kr 1 230 476 000	22 800 000
	71	Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet, <i>økes med</i> fra kr 81 297 000 til kr 83 797 000	2 500 000
400	1	Justis- og beredskapsdepartementet Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 341 411 000 til kr 341 361 000	50 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, bevilges med</i>	15 000 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, <i>økes med</i> fra kr 12 791 000 til kr 12 841 000	50 000
410	1	Tingrettene og lagmannsrettene Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 1 811 200 000 til kr 1 838 500 000	27 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 77 279 000 til kr 65 920 000	11 359 000
414	1	Forliksråd og andre domsutgifter Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 176 546 000 til kr 163 546 000	13 000 000
430	1	Kriminalomsorgen Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 3 859 582 000 til kr 3 860 582 000	1 000 000
432	1	Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS) Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 185 295 000 til kr 186 295 000	1 000 000
440	1	Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 13 384 176 000 til kr 13 564 729 000	180 553 000
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål, <i>økes med</i> fra kr 11 262 000 til kr 22 621 000	11 359 000
	60	Tilskudd til kommuner, <i>økes med</i> fra kr 5 501 000 til kr 15 501 000	10 000 000
	70	Tilskudd, <i>økes med</i> fra kr 61 742 000 til kr 64 492 000	2 750 000
	73	Tilskudd til EUs grense- og visumfond, <i>reduseres med</i> fra kr 116 644 000 til kr 0	116 644 000
444	1	Politiets sikkerhetstjeneste (PST) Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 631 263 000 til kr 708 363 000	77 100 000
451	70	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap Overføringer til private, <i>økes med</i> fra kr 13 280 000 til kr 15 280 000	2 000 000
454	1	Redningshelikoptertjenesten Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 699 694 000 til kr 692 194 000	7 500 000
456	1	Direktoratet for nødkommunikasjon Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 679 621 000 til kr 589 621 000	90 000 000
460	1	Spesialenheten for politisaker Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 40 101 000 til kr 44 401 000	4 300 000
466	1	Særskilte straffesaksutgifter m.m. Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 1 209 588 000 til kr 1 007 588 000	202 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
467	1	Norsk Lovtidend Driftsutgifter, økes med fra kr 3 315 000 til kr 4 515 000	1 200 000
469	1	Vergemålsordningen Driftsutgifter, økes med fra kr 168 780 000 til kr 183 780 000	15 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 72 208 000 til kr 92 208 000	20 000 000
470	1	Fri rettshjelp Driftsutgifter, reduseres med fra kr 765 111 000 til kr 663 111 000	102 000 000
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak, økes med fra kr 34 333 000 til kr 34 513 000	180 000
472	70	Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 371 894 000 til kr 306 894 000	65 000 000
474	1	Konfliktråd Driftsutgifter, reduseres med fra kr 96 417 000 til kr 94 417 000	2 000 000
475	1	Bobehandling Driftsutgifter, økes med fra kr 65 925 000 til kr 73 925 000	8 000 000
480	50	Svalbardbudsjettet Tilskudd, økes med fra kr 283 665 000 til kr 283 715 000	50 000
490	1	Utlendingsdirektoratet Driftsutgifter, økes med fra kr 850 509 000 til kr 872 409 000	21 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, økes med fra kr 1 519 497 000 til kr 1 632 500 000	113 003 000
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med fra kr 286 303 000 til kr 279 204 000	7 099 000
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med fra kr 408 333 000 til kr 422 133 000	13 800 000
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 14 302 000 til kr 21 089 000	6 787 000
491	1	Utlendingsnemnda Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i> , reduseres med fra kr 268 788 000 til kr 266 788 000	2 000 000
500	1	Kommunal- og moderniseringsdepartementet Driftsutgifter, reduseres med fra kr 352 738 000 til kr 351 176 000	1 562 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 109 860 000 til kr 104 361 000	5 499 000
510	1	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon Driftsutgifter, økes med fra kr 568 302 000 til kr 580 188 000	11 886 000
	23	(NY) 22. juli-senteret, <i>bevilles</i> med fra kr 18 800 000 til kr 28 600 000	5 500 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 18 800 000 til kr 28 600 000	9 800 000
	46	(NY) Sikringsanlegg og sperresystemer i regjeringsbyggene, <i>kan overføres</i> , <i>bevilles</i> med fra kr 18 800 000 til kr 28 600 000	8 000 000
530	33	Byggeprosjekter utenfor husleieordningen Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 1 064 600 000 til kr 1 104 600 000	40 000 000
541	22	IKT-politikk Samordning av IKT-politikken, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 9 390 000 til kr 8 240 000	1 150 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	(NY) Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, b e v i l g e s med	550 000
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med	2 830 000
		fra kr 37 262 000 til kr 40 092 000	
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, ø k e s med	15 000 000
		fra kr 1 144 600 000 til kr 1 159 600 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med	6 500 000
		fra kr 486 650 000 til kr 480 150 000	
560		Sametinget	
	50	Sametinget, ø k e s med	1 000 000
		fra kr 276 634 000 til kr 277 634 000	
563		Internasjonalt reindriftssenter	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med	928 000
		fra kr 4 246 000 til kr 5 174 000	
567		Nasjonale minoriteter	
	72	Det mosaiske trossamfund, ø k e s med	1 700 000
		fra kr 4 500 000 til kr 6 200 000	
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, ø k e s med	1 100 500 000
		fra kr 115 236 851 000 til kr 116 337 351 000	
	64	Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572 post 64, r e d u s e r e s med	3 000 000
		fra kr 2 166 000 000 til kr 2 163 000 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, ø k e s med	241 550 000
		fra kr 30 522 308 000 til kr 30 763 858 000	
	64	Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 571 post 64, ø k e s med	3 000 000
		fra kr 624 000 000 til kr 627 000 000	
573		Kommunereform	
	60	(NY) Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, b e v i l g e s med	40 000 000
578		Valgdirektorat	
	1	(NY) Driftsutgifter, b e v i l g e s med	3 000 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	76	Tilskudd til utleieboliger, <i>kan overføres</i> , ø k e s med	50 000 000
		fra kr 669 500 000 til kr 719 500 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med	360 000
		fra kr 84 927 000 til kr 85 287 000	
590		Planlegging og byutvikling	
	71	Internasjonale organisasjoner, ø k e s med	99 000
		fra kr 700 000 til kr 799 000	
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , ø k e s med	10 000 000
		fra kr 462 541 000 til kr 472 541 000	
600		Arbeids- og sosialdepartementet	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med	6 000 000
		fra kr 180 942 000 til kr 186 942 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, r e d u s e r e s med	14 400 000
		fra kr 67 108 000 til kr 52 708 000	
	70	Tilskudd, ø k e s med	19 417 000
		fra kr 27 710 000 til kr 47 127 000	
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , r e d u s e r e s med	20 000 000
		fra kr 142 500 000 til kr 122 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 154 507 000 til kr 11 176 057 000	21 550 000
	70	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 215 690 000 til kr 185 690 000	30 000 000
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 13 600 000 til kr 17 900 000	4 300 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 10 259 000 000 til kr 9 605 000 000	654 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 114 000 000 til kr 107 000 000	7 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 1 094 000 000 til kr 1 116 000 000	22 000 000
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 66 000 000 til kr 48 000 000	18 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 20 100 000 000 til kr 8 700 000 000	11 400 000 000
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 101 000 000 til kr 91 000 000	10 000 000
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 73 436 000 til kr 72 536 000	900 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv., <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 52 220 000 til kr 43 720 000	8 500 000
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 6 401 000 000 til kr 6 320 050 000	80 950 000
	78	Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser, reduseres med fra kr 67 360 000 til kr 64 760 000	2 600 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 60 000 000 til kr 66 000 000	6 000 000
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 540 620 000 til kr 539 620 000	1 000 000
642		Petroleumstilsynet	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 21 276 000 til kr 26 276 000	5 000 000
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	1	(NY) Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	120 000
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , reduseres med fra kr 3 300 000 til kr 3 180 000	120 000
660		Krigspensjon	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med fra kr 267 000 000 til kr 272 000 000	5 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 1 517 000 000 til kr 1 507 000 000	10 000 000
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med fra kr 441 400 000 til kr 414 000 000	27 400 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
700	1	Helse- og omsorgsdepartementet Driftsutgifter, r e d u s e r e s med fra kr 209 728 000 til kr 209 506 000	222 000
701	21	IKT i helse- og omsorgssektoren Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , ø k e s med fra kr 264 514 000 til kr 280 317 000	15 803 000
703	70	Internasjonalt samarbeid Tilskudd, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 15 803 000 til kr 0	15 803 000
710	1	Nasjonalt folkehelseinstitutt Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 645 036 000 til kr 665 136 000	20 100 000
711	21	Ernæring og mattrygghet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , ø k e s med fra kr 20 113 000 til kr 23 113 000	3 000 000
	74	Skolefrukt, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 36 729 000 til kr 33 729 000	3 000 000
715	1	Statens strålevern Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 77 557 000 til kr 82 457 000	4 900 000
	21	Spesielle driftsutgifter, r e d u s e r e s med fra kr 30 913 000 til kr 26 913 000	4 000 000
719	79	Annet folkehelsearbeid Andre tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , ø k e s med fra kr 21 308 000 til kr 25 308 000	4 000 000
720	1	Helsedirektoratet Driftsutgifter, r e d u s e r e s med fra kr 1 091 462 000 til kr 1 091 062 000	400 000
723	1	Pasientskadenemnda Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 68 600 000 til kr 75 600 000	7 000 000
732	72	Regionale helseforetak Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , ø k e s med fra kr 50 886 836 000 til kr 52 024 125 000	1 137 289 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , ø k e s med fra kr 17 963 506 000 til kr 18 240 790 000	277 284 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , ø k e s med fra kr 13 580 126 000 til kr 13 764 541 000	184 415 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , ø k e s med fra kr 12 182 401 000 til kr 12 313 313 000	130 912 000
	77	Poliklinisk virksomhet mv., <i>overslagsbevilgning</i> , ø k e s med fra kr 3 630 904 000 til kr 3 669 904 000	39 000 000
733	21	Habilitering og rehabilitering Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , ø k e s med fra kr 12 395 000 til kr 13 395 000	1 000 000
	72	Kjøp av opptrening mv., <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 6 097 000 til kr 5 097 000	1 000 000
734	70	Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak Tvunget psykisk helsevern for pasienter som ikke har bosted i riket, ø k e s med fra kr 2 491 000 til kr 6 491 000	4 000 000
761	21	Omsorgstjeneste Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , r e d u s e r e s med fra kr 214 753 000 til kr 136 353 000	78 400 000
	60	Kommunale kompetansetiltak, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 113 460 000 til kr 109 460 000	4 000 000
	68	Kompetanse og innovasjon, r e d u s e r e s med fra kr 259 954 000 til kr 258 154 000	1 800 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Frivillig arbeid mv., økes med fra kr 10 164 000 til kr 13 164 000	3 000 000
	79	Andre tilskudd, kan nyttes under post 21, økes med fra kr 14 583 000 til kr 101 583 000	87 000 000
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70, økes med fra kr 40 284 000 til kr 50 284 000	10 000 000
	63	Allmennlegetjenester, reduseres med fra kr 133 411 000 til kr 120 611 000	12 800 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	72	Frivillig arbeid mv., kan overføres, kan nyttes under post 21, økes med fra kr 219 223 000 til kr 227 823 000	8 600 000
	75	Vold og traumatisk stress, økes med fra kr 146 861 000 til kr 150 861 000	4 000 000
781		Forsøk og utvikling mv.	
	79	Tilskudd, kan nyttes under post 21, økes med fra kr 51 160 000 til kr 52 160 000	1 000 000
783		Personell	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 79, økes med fra kr 28 691 000 til kr 38 691 000	10 000 000
	79	Andre tilskudd, kan nyttes under post 21, reduseres med fra kr 33 911 000 til kr 23 911 000	10 000 000
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 11 917 000 til kr 11 391 000	526 000
820		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 196 995 000 til kr 198 195 000	1 200 000
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres, reduseres med fra kr 39 492 000 til kr 35 570 000	3 922 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med fra kr 47 498 000 til kr 52 188 000	4 690 000
	60	Integreringstilskudd, kan overføres, reduseres med fra kr 6 881 469 000 til kr 6 587 391 000	294 078 000
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning, reduseres med fra kr 434 534 000 til kr 433 267 000	1 267 000
	62	Kommunale innvandrertiltak, reduseres med fra kr 283 146 000 til kr 244 646 000	38 500 000
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, reduseres med fra kr 49 119 000 til kr 48 351 000	768 000
	72	Statsautorisasjonsordningen for tolker m.m., reduseres med fra kr 3 671 000 til kr 2 471 000	1 200 000
822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med fra kr 1 572 481 000 til kr 1 701 602 000	129 121 000
840		Krisetiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 3 120 000 til kr 5 620 000	2 500 000
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., kan nyttes under kap. 858 post 1, reduseres med fra kr 37 982 000 til kr 37 132 000	850 000
841		Samliv og konfliktløsning	
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, overslagsbevilgning, reduseres med fra kr 13 185 000 til kr 11 185 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv., r e d u s e r e s med	550 000
		fra kr 6 920 000 til kr 6 370 000	
	70	Tilskudd til samlivstiltak, kan nyttes under kap. 858 post 1, ø k e s med	2 500 000
		fra kr 4 132 000 til kr 6 632 000	
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med	1 000 000
		fra kr 4 838 000 til kr 5 838 000	
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , r e d u s e r e s med	101 500 000
		fra kr 1 751 500 000 til kr 1 650 000 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , r e d u s e r e s med	85 000 000
		fra kr 15 235 000 000 til kr 15 150 000 000	
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i> , r e d u s e r e s med	1 400 000
		fra kr 13 646 000 til kr 12 246 000	
	70	Tilskudd, ø k e s med	400 000
		fra kr 10 426 000 til kr 10 826 000	
852		Adopsjonsst�tte	
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , r e d u s e r e s med	2 663 000
		fra kr 16 663 000 til kr 14 000 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, r e d u s e r e s med	3 150 000
		fra kr 176 444 000 til kr 173 294 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , ø k e s med	3 150 000
		fra kr 7 257 000 til kr 10 407 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i> , r e d u s e r e s med	5 900 000
		fra kr 92 288 000 til kr 86 388 000	
	60	Kommunalt barnevern, ø k e s med	2 000 000
		fra kr 627 183 000 til kr 629 183 000	
	61	Utvikling i kommunene, ø k e s med	33 400 000
		fra kr 31 702 000 til kr 65 102 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige, mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , ø k e s med	149 214 000
		fra kr 1 205 158 000 til kr 1 354 372 000	
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet, ø k e s med	2 000 000
		fra kr 66 855 000 til kr 68 855 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i> , ø k e s med	5 000 000
		fra kr 4 355 523 000 til kr 4 360 523 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, r e d u s e r e s med	2 000 000
		fra kr 22 205 000 til kr 20 205 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i> , ø k e s med	21 000 000
		fra kr 1 770 632 000 til kr 1 791 632 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med	44 000 000
		fra kr 201 677 000 til kr 245 677 000	
857		Barne- og ungdomstiltak	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , ø k e s med	5 000 000
		fra kr 28 175 000 til kr 33 175 000	
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, <i>kan nyttes under post 71</i> , ø k e s med	10 000 000
		fra kr 136 934 000 til kr 146 934 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 21</i> , ø k e s med	5 000 000
		fra kr 1 572 000 til kr 6 572 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 855 post 1, r e d u s e r e s med fra kr 287 175 000 til kr 242 175 000	45 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, ø k e s med fra kr 13 168 000 til kr 13 718 000	550 000
860		Forbrukerrådet	
	51	Markedsportaler, ø k e s med fra kr 18 094 000 til kr 19 594 000	1 500 000
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, r e d u s e r e s med fra kr 4 553 000 til kr 3 053 000	1 500 000
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, r e d u s e r e s med fra kr 335 586 000 til kr 334 564 000	1 022 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, ø k e s med fra kr 44 021 000 til kr 50 021 000	6 000 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, ø k e s med fra kr 33 800 000 til kr 39 400 000	5 600 000
	79	(NY) Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, b e v i l g e s med Justervesenet	20 000 000
902		Driftsutgifter, r e d u s e r e s med fra kr 117 680 000 til kr 113 680 000	4 000 000
903		Norsk akkreditering	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 38 260 000 til kr 41 960 000	3 700 000
904		Brønnøysundregistrene	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, kan overføres, ø k e s med fra kr 197 270 000 til kr 205 270 000	8 000 000
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, r e d u s e r e s med fra kr 178 314 000 til kr 173 314 000	5 000 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 29 272 000 til kr 34 272 000	5 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 351 927 000 til kr 357 374 000	5 447 000
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 358 119 000 til kr 359 519 000	1 400 000
919		Diverse fiskeriformål	
	60	Tilskudd til kommuner, ø k e s med fra kr 540 000 000 til kr 555 000 000	15 000 000
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, ø k e s med fra kr 2 055 913 000 til kr 2 069 913 000	14 000 000
922		Romvirksomhet	
	50	Norsk Romsenter, ø k e s med fra kr 59 842 000 til kr 64 842 000	5 000 000
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), ø k e s med fra kr 186 000 000 til kr 195 700 000	9 700 000
	71	Internasjonal romvirksomhet, ø k e s med fra kr 349 600 000 til kr 369 800 000	20 200 000
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, kan overføres, ø k e s med fra kr 13 100 000 til kr 38 100 000	25 000 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, r e d u s e r e s med fra kr 13 287 000 til kr 11 287 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1100	45	Landbruks- og matdepartementet Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50, økes med</i>	70 397 000
		fra kr 2 590 000 til kr 72 987 000	
1112	51	Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk, <i>reduseres med</i>	40 918 000
		fra kr 81 835 000 til kr 40 917 000	
1115	1	Mattilsynet Driftsutgifter, <i>økes med</i>	1 000 000
		fra kr 1 190 562 000 til kr 1 191 562 000	
1136	50	Kunnskapsutvikling m.m. (NY) Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi, <i>bevilles med</i>	111 069 000
1139	71	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres, økes med</i>	1 500 000
		fra kr 22 754 000 til kr 24 254 000	
1141	50	Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse, <i>reduseres med</i>	12 703 000
		fra kr 25 406 000 til kr 12 703 000	
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap, <i>reduseres med</i>	51 048 000
		fra kr 103 596 000 til kr 52 548 000	
1148	22	Naturskade – erstatninger Naturskade, administrasjon, <i>kan overføres, økes med</i>	400 000
		fra kr 8 000 000 til kr 8 400 000	
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning, økes med</i>	10 600 000
		fra kr 161 200 000 til kr 171 800 000	
1149	73	Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres, økes med</i>	14 000 000
		fra kr 3 970 000 til kr 17 970 000	
1300	1	Samferdselsdepartementet Driftsutgifter, <i>reduseres med</i>	535 000
		fra kr 173 667 000 til kr 173 132 000	
1320	23	Statens vegvesen Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72,</i> <i>økes med</i>	17 000 000
		fra kr 10 484 517 000 til kr 10 501 517 000	
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29,</i> <i>post 31 og post 72, økes med</i>	178 000 000
		fra kr 11 862 671 000 til kr 12 040 671 000	
	31	Skredsikring riksveger, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30,</i> <i>økes med</i>	40 000 000
		fra kr 929 000 000 til kr 969 000 000	
	63	Tilskudd til gang- og sykkelveger, <i>kan overføres, økes med</i>	10 000 000
		fra kr 85 000 000 til kr 95 000 000	
1330	60	Særskilte transporttiltak Særskilt tilskudd til kollektivtransport, <i>kan overføres, økes med</i>	20 000 000
		fra kr 46 248 000 til kr 66 248 000	
1351	70	Persontransport med tog Kjøp av persontransport med tog, <i>kan overføres, reduseres med</i>	3 500 000
		fra kr 3 218 870 000 til kr 3 215 370 000	
1360	1	Kystverket Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45, reduseres med</i>	10 000 000
		fra kr 1 685 200 000 til kr 1 675 200 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, <i>kan overføres, reduseres med</i>	25 500 000
		fra kr 582 511 000 til kr 557 011 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1361	1	Samfunnet Jan Mayen og Loran-C Driftsutgifter, økes med	3 000 000
		fra kr 45 197 000 til kr 48 197 000	
1380	1	Nasjonale kommunikasjonsmyndighet Driftsutgifter, økes med	5 600 000
		fra kr 162 508 000 til kr 168 108 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, økes med	4 500 000
		fra kr 10 420 000 til kr 14 920 000	
1400	21	Klima- og miljødepartementet Spesielle driftsutgifter, reduseres med	24 691 000
		fra kr 72 983 000 til kr 48 292 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres, økes med	10 000 000
		fra kr 30 507 000 til kr 40 507 000	
1410	21	Miljøforskning og miljøovervåking Miljøovervåking og miljødata, økes med	10 000 000
		fra kr 190 444 000 til kr 200 444 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene, økes med	1 890 000
		fra kr 40 810 000 til kr 42 700 000	
1420	22	Miljødirektoratet Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med	22 500 000
		fra kr 249 740 000 til kr 227 240 000	
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, økes med	1 000 000
		fra kr 86 108 000 til kr 87 108 000	
	32	(NY) Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, kan overføres, bevilges med	2 200 000
	34	(NY) Statlige erverv, nasjonalparker, kan overføres, bevilges med	85 500 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres, økes med	2 500 000
		fra kr 22 600 000 til kr 25 100 000	
	74	CO2-kompensasjonsordning for industrien, økes med	119 422 000
		fra kr 300 000 000 til kr 419 422 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, overslagsbevilgning, økes med	30 000 000
		fra kr 420 000 000 til kr 450 000 000	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21, økes med	5 000 000
		fra kr 53 439 000 til kr 58 439 000	
1425	21	Vilt- og fisketiltak Spesielle driftsutgifter, reduseres med	1 684 000
		fra kr 26 041 000 til kr 24 357 000	
1429	1	Riksantikvaren Driftsutgifter, reduseres med	710 000
		fra kr 130 024 000 til kr 129 314 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	24 500 000
		fra kr 67 915 000 til kr 43 415 000	
	22	(NY) Bevaringsoppgaver, kan overføres, bevilges med	30 500 000
1471	1	Norsk Polarinstitutt Driftsutgifter, reduseres med	1 890 000
		fra kr 213 666 000 til kr 211 776 000	
1482	1	Internasjonale klima- og utviklingstiltak Driftsutgifter, økes med	7 301 000
		fra kr 82 614 000 til kr 89 915 000	
	73	Klima- og skogsatsingen, kan overføres, reduseres med	4 000 000
		fra kr 2 909 998 000 til kr 2 905 998 000	
1610	1	Toll- og avgiftsetaten Driftsutgifter, økes med	23 800 000
		fra kr 1 542 392 000 til kr 1 566 192 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres reduseres med	2 600 000
		fra kr 41 000 000 til kr 38 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	62 100 000
		fra kr 4 872 776 000 til kr 4 934 876 000	
	22	Større IT-prosjekter, kan overføres, reduseres med	6 700 000
		fra kr 323 600 000 til kr 316 900 000	
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 522 975 000 til kr 521 975 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, overslagsbevilgning, reduseres med	700 000 000
		fra kr 20 200 000 000 til kr 19 500 000 000	
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning, økes med	140 300 000
		fra kr 5 150 000 000 til kr 5 290 300 000	
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	39 454 000
		fra kr 371 412 000 til kr 410 866 000	
	73	Forskning og utvikling, kan overføres, reduseres med	2 180 000
		fra kr 32 679 000 til kr 30 499 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, kan overføres, økes med	16 947 000
		fra kr 3 317 685 000 til kr 3 334 632 000	
	47	Nybygg og nyanlegg, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 47, økes med	161 188 000
		fra kr 1 541 795 000 til kr 1 702 983 000	
1716		Forsvarets forskningsinstitutt	
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt, reduseres med	167 000
		fra kr 186 117 000 til kr 185 950 000	
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	20 746 000
		fra kr 263 854 000 til kr 284 600 000	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, kan overføres, reduseres med	11 000 000
		fra kr 14 829 000 til kr 3 829 000	
	71	Overføringer til andre, kan overføres, økes med	2 200 000
		fra kr 56 637 000 til kr 58 837 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	94 880 000
		fra kr 3 821 969 000 til kr 3 727 089 000	
1721		Felles ledelse av Forsvarets spesialstyrker	
	1	Driftsutgifter, økes med	5 012 000
		fra kr 34 050 000 til kr 39 062 000	
1723		Nasjonalt sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	181 000
		fra kr 204 437 000 til kr 204 256 000	
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, økes med	6 649 000
		fra kr 2 095 331 000 til kr 2 101 980 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	92 474 000
		fra kr 5 226 703 000 til kr 5 319 177 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	64 516 000
		fra kr 3 452 794 000 til kr 3 517 310 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	118 118 000
		fra kr 4 573 109 000 til kr 4 691 227 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1734	1	Heimevernet Driftsutgifter, øk e s med fra kr 1 214 248 000 til kr 1 229 324 000	15 076 000
1735	21	Etterretningstjenesten Spesielle driftsutgifter, øk e s med fra kr 1 222 912 000 til kr 1 226 185 000	3 273 000
1740	1	Forsvarets logistikkorganisasjon Driftsutgifter, øk e s med fra kr 1 937 196 000 til kr 2 036 294 000	99 098 000
1760	1	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1760, post 45, øk e s med fra kr 983 759 000 til kr 993 430 000	9 671 000
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres,</i> <i>r e d u s e r e s med</i> fra kr 66 533 000 til kr 52 733 000	13 800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres,</i> kan nyttes under kap. 1761, post 45, <i>r e d u s e r e s med</i> fra kr 5 904 332 000 til kr 4 146 312 000	1 758 020 000
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres,</i> <i>r e d u s e r e s med</i> fra kr 80 764 000 til kr 68 103 000	12 661 000
	75	Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres,</i> kan nyttes under kap. 1760, post 44, <i>r e d u s e r e s</i> <i>med</i> fra kr 87 907 000 til kr 85 000 000	2 907 000
1761	45	Nye kampfly med baseløsning Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres,</i> øk e s med fra kr 3 054 857 000 til kr 4 584 857 000	1 530 000 000
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres,</i> <i>r e d u s e r e s med</i> fra kr 716 975 000 til kr 709 894 000	7 081 000
1790	1	Kystvakten Driftsutgifter, <i>r e d u s e r e s med</i> fra kr 1 034 813 000 til kr 1 033 743 000	1 070 000
1791	1	Redningshelikoptertjenesten Driftsutgifter, øk e s med fra kr 737 888 000 til kr 793 208 000	55 320 000
1795	1	Kulturelle og allmenntilgode formål Driftsutgifter, øk e s med fra kr 265 794 000 til kr 271 066 000	5 272 000
	60	(NY) Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>b e v i l g e s med</i>	1 000 000
1800	21	Olje- og energidepartementet Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 70 og 72,</i> <i>r e d u s e r e s med</i> fra kr 25 469 000 til kr 24 970 000	499 000
1810	1	Oljedirektoratet Driftsutgifter, øk e s med fra kr 256 647 000 til kr 259 147 000	2 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> øk e s med fra kr 133 450 000 til kr 213 450 000	80 000 000
1815	70	Petoro AS Administrasjon, øk e s med fra kr 321 689 000 til kr 331 189 000	9 500 000
1820	21	Norges vassdrags- og energidirektorat Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i> øk e s med fra kr 74 824 000 til kr 119 824 000	45 000 000
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under postene 60</i> <i>og 72,</i> <i>r e d u s e r e s med</i> fra kr 367 404 000 til kr 336 404 000	31 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under postene 22 og 72, økes med	20 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 35 000 000	
	75	(NY) Tilskudd til fjellskredovervåking, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under post 22, bevilges med	3 000 000
1821		Hjemfalte anlegg	
	60	(NY) Overføringer til kommuner, bevilges med	3 200 000
1830		Forskning og næringsutvikling	
	50	Overføring til Norges forskningsråd, reduseres med	10 000 000
		fra kr 694 326 000 til kr 684 326 000	
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 999 900 000
		fra kr 10 458 033 000 til kr 7 458 133 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , økes med	7 574 000
		fra kr 367 647 000 til kr 375 221 000	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	53 451 000
		fra kr 5 850 065 000 til kr 5 903 516 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	45 263 000
		fra kr 2 825 532 000 til kr 2 780 269 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	1 145 000
		fra kr 796 858 000 til kr 798 003 000	
	72	Rentestøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med	73 098 000
		fra kr 894 282 000 til kr 967 380 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	21 150 000
		fra kr 508 050 000 til kr 486 900 000	
	74	Tap på utlån, økes med	12 500 000
		fra kr 304 700 000 til kr 317 200 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	373 410 000
		fra kr 23 583 114 000 til kr 23 209 704 000	
2412		Husbanken	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , økes med	6 700 000
		fra kr 34 100 000 til kr 40 800 000	
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med	30 000 000
		fra kr 18 216 000 000 til kr 18 186 000 000	
2421		Innovasjon Norge	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i> , økes med	5 000 000
		fra kr 475 200 000 til kr 480 200 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i> , økes med	20 000 000
		fra kr 330 000 000 til kr 350 000 000	
	77	(NY) Tilskudd til pre-så Kornfond, bevilges med	40 000 000
2429		Eksporthkreditt Norge AS	
	71	Viderefakturerte utgifter, reduseres med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 0	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, reduseres med	9 000 000 000
		fra kr 38 000 000 000 til kr 29 000 000 000	
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-4 324 021 000
		2 Driftsutgifter	1 669 544 000
		3 Avskrivninger	1 003 000 000
		4 Renter av statens kapital	69 700 000
		5 Til investeringsformål	1 044 876 000
		6 Til reguleringsfondet	-79 392 000
		Sum	-616 293 000
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , økes med	22 000 000
		fra kr 155 400 000 til kr 177 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	32	Prosjektering og igangsetting av kurantprosjekter, <i>kan overføres, økes med ..</i> fra kr 199 100 000 til kr 224 100 000	25 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres, reduseres med ..</i> fra kr 1 447 600 000 til kr 1 427 600 000	20 000 000
	34	Videreføring av kurantprosjekter, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 450 000 000 til kr 650 000 000	200 000 000
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, overslagsbevilgning	-632 708 000
		2 Driftsutgifter, overslagsbevilgning	469 884 000
		3 Avskrivninger	116 155 000
		4 Renter av statens kapital	10 830 000
		5 Til investeringsformål	18 070 000
		Sum	-17 769 000
2490		NVE Anlegg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-68 000 000
		2 Driftsutgifter	63 200 000
		3 Avskrivninger	4 500 000
		4 Renter av statens kapital	300 000
		Sum	0
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 4 000 000 til kr 3 500 000	500 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 18 093 000 000 til kr 18 420 000 000	327 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 449 700 000 til kr 460 000 000	10 300 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 55 000 000 til kr 63 000 000	8 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 12 400 000 000 til kr 13 903 000 000	1 503 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning, økes med ..</i> fra kr 710 000 000 til kr 720 000 000	10 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 2 492 000 000 til kr 2 512 000 000	20 000 000
	76	Forskuttering av underholdsbidrag, <i>økes med</i> fra kr 750 000 000 til kr 810 000 000	60 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 35 190 000 000 til kr 35 210 000 000	20 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 1 640 000 000 til kr 1 590 000 000	50 000 000
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning,</i> <i>reduseres med</i> fra kr 554 100 000 til kr 510 000 000	44 100 000
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning, økes med</i> fra kr 33 817 300 000 til kr 33 990 000 000	172 700 000
	72	Legeerklæringer, <i>reduseres med</i> fra kr 400 500 000 til kr 370 000 000	30 500 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning, reduseres med</i> fra kr 78 985 000 000 til kr 76 265 000 000	2 720 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i> , r e d u s e r e s med fra kr 115 000 000 til kr 95 000 000	20 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	74	Tilskudd til biler, r e d u s e r e s med fra kr 740 000 000 til kr 697 500 000	42 500 000
	78	Høreapparater, ø k e s med fra kr 540 700 000 til kr 564 700 000	24 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , ø k e s med fra kr 63 662 000 000 til kr 63 702 000 000	40 000 000
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , r e d u s e r e s med fra kr 122 529 000 000 til kr 121 669 000 000	860 000 000
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i> , ø k e s med fra kr 5 516 000 000 til kr 5 676 000 000	160 000 000
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , r e d u s e r e s med fra kr 1 215 000 000 til kr 1 185 000 000	30 000 000
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , r e d u s e r e s med fra kr 967 000 000 til kr 925 000 000	42 000 000
2686		Gravferdsstønad	
	70	Gravferdsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , ø k e s med fra kr 165 200 000 til kr 172 000 000	6 800 000
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, r e d u s e r e s med fra kr 1 833 000 000 til kr 1 810 000 000	23 000 000
	71	Psykologhjelp, r e d u s e r e s med fra kr 259 000 000 til kr 255 000 000	4 000 000
	72	Tannbehandling, ø k e s med fra kr 2 224 000 000 til kr 2 320 000 000	96 000 000
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, r e d u s e r e s med fra kr 860 751 000 til kr 804 751 000	56 000 000
2751		Legemidler mv.	
	72	Medisinsk forbruksmateriell, r e d u s e r e s med fra kr 1 859 400 000 til kr 1 827 400 000	32 000 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, ø k e s med fra kr 3 965 590 000 til kr 3 989 590 000	24 000 000
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttes under post 71</i> , r e d u s e r e s med fra kr 336 000 000 til kr 324 000 000	12 000 000
	70	Allmennlegehjelp, r e d u s e r e s med fra kr 4 526 800 000 til kr 4 489 800 000	37 000 000
	71	Fysioterapi, <i>kan nyttes under post 62</i> , r e d u s e r e s med fra kr 1 955 000 000 til kr 1 910 000 000	45 000 000
	73	Kiropraktorbehandling, r e d u s e r e s med fra kr 148 000 000 til kr 141 000 000	7 000 000
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, r e d u s e r e s med fra kr 17 000 000 til kr 12 000 000	5 000 000
	71	Helsetjenester i utlandet mv., ø k e s med fra kr 320 000 000 til kr 350 000 000	30 000 000
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., r e d u s e r e s med fra kr 190 000 000 til kr 180 000 000	10 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, r e d u s e r e s med fra kr 192 200 000 til kr 180 200 000	12 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3021	1	Statsrådet Leieinntekter, r e d u s e r e s med fra kr 300 000 til kr 0	300 000
3041	40	Stortinget (NY) Salg av leiligheter, b e v i l g e s med	3 500 000
3225	4	Tiltak i grunnopplæringen Refusjon av ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 69 297 000 til kr 73 248 000	3 951 000
3288	4	Internasjonale samarbeidstiltak Refusjon av ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 4 599 000 til kr 5 247 000	648 000
3320	2	Allmenne kulturformål (NY) Inntekter ved oppdrag, b e v i l g e s med	7 000 000
3334	1	Film- og medieformål Ymse inntekter, r e d u s e r e s med fra kr 10 816 000 til kr 7 633 000	3 183 000
	2	Inntekter ved oppdrag, ø k e s med fra kr 8 855 000 til kr 12 038 000	3 183 000
3339	2	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser Gebyr-lotterier, r e d u s e r e s med fra kr 6 691 000 til kr 6 634 000	57 000
	4	Gebyr-stiftelser, r e d u s e r e s med fra kr 259 000 til kr 257 000	2 000
3400	3	Justis- og beredskapsdepartementet (NY) Refusjon av utgifter knyttet til Styrkebrønnsarbeidet, b e v i l g e s med	15 000 000
3440	2	Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten Refusjoner mv., ø k e s med fra kr 387 312 000 til kr 414 250 000	26 938 000
	3	Salgsinntekter, ø k e s med fra kr 102 385 000 til kr 190 000 000	87 615 000
3444	2	Politiets sikkerhetstjeneste (PST) Refusjoner, r e d u s e r e s med fra kr 19 003 000 til kr 11 003 000	8 000 000
3456	1	Direktoratet for nødkommunikasjon Brukerbetaling, r e d u s e r e s med fra kr 249 861 000 til kr 209 861 000	40 000 000
3474	2	Konfliktråd Refusjoner, r e d u s e r e s med fra kr 2 570 000 til kr 570 000	2 000 000
3490	3	Utlendingsdirektoratet Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 15 584 000 til kr 22 189 000	6 605 000
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 969 461 000 til kr 1 102 345 000	132 884 000
3510	2	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon Ymse inntekter, r e d u s e r e s med fra kr 21 200 000 til kr 20 300 000	900 000
	3	Brukerbetaling for tilleggstjenester fra departementene, r e d u s e r e s med fra kr 77 850 000 til kr 67 050 000	10 800 000
3563	3	Internasjonalt reindriftssenter (NY) Leieinntekter, b e v i l g e s med	350 000
3587	1	Direktoratet for byggkvalitet (NY) Diverse inntekter, b e v i l g e s med	50 000
3614	1	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse Gebyrinntekter, lån, r e d u s e r e s med fra kr 57 000 000 til kr 40 000 000	17 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	90	Tilbakebetaling av lån, ø k e s med fra kr 9 800 000 000 til kr 21 700 000 000	11 900 000 000
3616		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, ø k e s med fra kr 98 000 000 til kr 109 000 000	11 000 000
3634		Arbeidsmarkedstiltak	
	85	Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak, ø k e s med fra kr 200 000 til kr 600 000	400 000
3635		Ventelønn mv.	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., ø k e s med fra kr 27 891 000 til kr 29 991 000	2 100 000
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, r e d u s e r e s med fra kr 600 000 til kr 400 000	200 000
3642		Petroleumstilsynet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, ø k e s med fra kr 909 000 til kr 5 909 000	5 000 000
	3	Gebyr tilsyn, ø k e s med fra kr 50 090 000 til kr 58 090 000	8 000 000
3715		Statens strålevern	
	2	Diverse inntekter, r e d u s e r e s med fra kr 29 040 000 til kr 27 040 000	2 000 000
	4	Gebyrinntekter, ø k e s med fra kr 4 606 000 til kr 5 506 000	900 000
	5	Oppdragsinntekter, ø k e s med fra kr 1 500 000 til kr 3 500 000	2 000 000
3720		Helsedirektoratet	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., r e d u s e r e s med fra kr 65 000 000 til kr 55 000 000	10 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, ø k e s med fra kr 2 400 000 000 til kr 4 150 000 000	1 750 000 000
3821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 204 390 000 til kr 229 530 000	25 140 000
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 34 421 000 til kr 46 740 000	12 319 000
3822		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 121 037 000 til kr 135 275 000	14 238 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 112 370 000 til kr 176 580 000	64 210 000
3859		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, ø k e s med fra kr 2 300 000 til kr 5 650 000	3 350 000
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter, r e d u s e r e s med fra kr 69 679 000 til kr 65 679 000	4 000 000
3903		Norsk akkreditering	
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter, r e d u s e r e s med fra kr 33 867 000 til kr 33 667 000	200 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, ø k e s med fra kr 524 500 000 til kr 540 000 000	15 500 000
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen, r e d u s e r e s med fra kr 88 343 000 til kr 80 343 000	8 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3910	1	Sjøfartsdirektoratet Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR, økes med fra kr 157 147 000 til kr 162 594 000	5 447 000
3917	13	Fiskeridirektoratet Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner, reduseres med fra kr 1 080 000 000 til kr 660 000 000	420 000 000
3928	90	Annen marin forskning og utvikling Tilbakebetaling lån fra Nofima, økes med fra kr 4 300 000 til kr 21 423 000	17 123 000
3935	1	Patentstyret Inntekter av informasjonstjenester, reduseres med fra kr 7 493 000 til kr 5 000 000	2 493 000
	2	Inntekter knyttet til NPI, reduseres med fra kr 5 295 000 til kr 3 000 000	2 295 000
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter, økes med fra kr 42 159 000 til kr 59 300 000	17 141 000
3950	87	Forvaltning av statlig eierskap (NY) Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, bevilges med	35 150 000
4100	40	Landbruks- og matdepartementet (NY) Salg av eiendom, bevilges med	86 274 000
4380	1	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet Diverse gebyrer, økes med fra kr 161 578 000 til kr 172 778 000	11 200 000
4420	4	Miljødirektoratet Gebyrer, forurensningsområdet, økes med fra kr 34 557 000 til kr 35 557 000	1 000 000
4605	1	Direktoratet for økonomistyring Økonomitjenester, reduseres med fra kr 48 954 000 til kr 38 954 000	10 000 000
4618	3	Skatteetaten Andre inntekter, reduseres med fra kr 45 000 000 til kr 39 000 000	6 000 000
4620	85	Statistisk sentralbyrå Tvangsmulkt, økes med fra kr 10 000 000 til kr 15 000 000	5 000 000
4700	1	Forsvarsdepartementet Driftsinntekter, økes med fra kr 2 320 000 til kr 24 185 000	21 865 000
4720	1	Felles ledelse og kommandoapparat Driftsinntekter, økes med fra kr 69 682 000 til kr 130 742 000	61 060 000
4725	1	Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben Driftsinntekter, økes med fra kr 56 560 000 til kr 58 167 000	1 607 000
4732	1	Sjøforsvaret Driftsinntekter, økes med fra kr 53 247 000 til kr 62 847 000	9 600 000
4740	1	Forsvarets logistikkorganisasjon Driftsinntekter, økes med fra kr 102 224 000 til kr 221 623 000	119 399 000
4760	1	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg Driftsinntekter, økes med fra kr 1 069 000 til kr 2 234 000	1 165 000
	45	(NY) Store nyanskaffelser, bevilges med	19 063 000
	48	Fellesfinansierte investeringer, inntekter, reduseres med fra kr 80 800 000 til kr 65 500 000	15 300 000
4791	1	Redningshelikoptertjenesten Driftsinntekter, økes med fra kr 686 454 000 til kr 755 722 000	69 268 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
4810		Oljedirektoratet	
	1	Gebyrinntekter, økes med fra kr 25 975 000 til kr 28 475 000	2 500 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, økes med fra kr 71 329 000 til kr 151 329 000	80 000 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, økes med fra kr 70 930 000 til kr 115 930 000	45 000 000
4821		Hjemfalte anlegg	
	40	(NY) Salgsinntekter, bevilges med	9 500 000
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med fra kr 150 000 000 til kr 250 000 000	100 000 000
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med fra kr 21 500 000 til kr 23 460 000	1 960 000
	29	Termingebyr, reduseres med fra kr 43 130 000 til kr 24 125 000	19 005 000
	89	Purregebyrer, reduseres med fra kr 262 510 000 til kr 186 103 000	76 407 000
	90	Redusert lån og rentegjeld, reduseres med fra kr 8 777 031 000 til kr 8 560 726 000	216 305 000
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, økes med fra kr 5 474 074 000 til kr 5 569 654 000	95 580 000
5312		Husbanken	
	11	Tilfeldige inntekter, økes med fra kr 4 150 000 til kr 19 150 000	15 000 000
	90	Avdrag, reduseres med fra kr 11 038 000 000 til kr 10 680 000 000	358 000 000
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med fra kr 5 000 000 til kr 75 200 000	70 200 000
	70	Låneprovisjoner, reduseres med fra kr 65 000 000 til kr 60 800 000	4 200 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, reduseres med fra kr 10 000 000 til kr 5 900 000	4 100 000
5326		Siva SF	
	95	(NY) Tilbakeføring av kapitalinnskudd, bevilges med	391 000 000
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, økes med fra kr 3 000 000 000 til kr 10 419 200 000	7 419 200 000
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	152 300 000 000
		2 Driftsutgifter	-32 300 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 600 000 000
		4 Avskrivninger	-22 400 000 000
		5 Renter av statens kapital	-4 100 000 000
		Sum	91 900 000 000
	30	Avskrivninger, reduseres med fra kr 26 700 000 000 til kr 22 400 000 000	4 300 000 000
	80	Renter av statens kapital, reduseres med fra kr 5 700 000 000 til kr 4 100 000 000	1 600 000 000
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med fra kr 982 627 000 til kr 1 140 735 000	158 108 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Toppskatt mv., r e d u s e r e s med fra kr 34 679 000 000 til kr 34 676 000 000	3 000 000
	72	Fellesskatt, r e d u s e r e s med fra kr 224 356 000 000 til kr 224 338 000 000	18 000 000
5506		Avgift på arv og gaver	
	70	(NY) Avgift, b e v i l g e s med Merverdiavgift	300 000 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, r e d u s e r e s med fra kr 256 190 000 000 til kr 256 165 000 000	25 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin, ø k e s med fra kr 5 680 000 000 til kr 5 692 000 000	12 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel, r e d u s e r e s med fra kr 11 090 000 000 til kr 10 730 000 000	360 000 000
	72	Utvide veibruksavgift til også å omfatte naturgass og LPG fra 1. juli, r e d u s e r e s med fra kr 38 000 000 til kr 0	38 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Avgift på elektrisk kraft, ø k e s med fra kr 8 880 000 000 til kr 8 955 000 000	75 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO2-avgift, ø k e s med fra kr 5 790 000 000 til kr 6 402 500 000	612 500 000
5560		Miljøavgift på plast- og papirposer	
	70	Miljøavgift på plastposer, r e d u s e r e s med fra kr 900 000 000 til kr 0	900 000 000
	71	Miljøavgift på papirposer, r e d u s e r e s med fra kr 100 000 000 til kr 0	100 000 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, r e d u s e r e s med fra kr 89 215 000 til kr 81 215 000	8 000 000
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet	
	71	Avgifter immaterielle rettigheter, r e d u s e r e s med fra kr 150 000 000 til kr 137 647 000	12 353 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket, ø k e s med fra kr 829 068 000 til kr 831 268 000	2 200 000
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet	
	72	Fiskeravgifter, r e d u s e r e s med fra kr 15 684 000 til kr 14 000 000	1 684 000
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift	
	80	Renter av statens faste kapital, r e d u s e r e s med fra kr 86 288 000 til kr 83 223 000	3 065 000
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, r e d u s e r e s med fra kr 3 012 000 000 til kr 2 463 000 000	549 000 000
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, ø k e s med fra kr 300 000 000 til kr 753 000 000	453 000 000
5613		Renter fra Siva SF	
	81	(NY) Renter ved salg av eiendom, b e v i l g e s med Husbanken	12 000 000
5615		Husbanken	
	80	Renter, r e d u s e r e s med fra kr 3 516 000 000 til kr 3 371 000 000	145 000 000
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, ø k e s med fra kr 3 757 151 000 til kr 3 949 988 000	192 837 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån fra statskassen, r e d u s e r e s med fra kr 300 000 000 til kr 190 000 000	110 000 000
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, ø k e s med fra kr 5 000 000 til kr 25 300 000	20 300 000
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, r e d u s e r e s med fra kr 500 000 til kr 0	500 000
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, ø k e s med fra kr 30 000 000 til kr 105 700 000	75 700 000
5650		Renter på lån fra Nærings- og fiskeridepartementet	
	82	Renter på lån til Nofima AS, r e d u s e r e s med fra kr 800 000 til kr 598 000	202 000
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, r e d u s e r e s med fra kr 5 588 000 til kr 4 500 000	1 088 000
	85	Utbytte, ø k e s med fra kr 40 000 000 til kr 52 100 000	12 100 000
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, ø k e s med fra kr 15 120 200 000 til kr 17 478 500 000	2 358 300 000
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, ø k e s med fra kr 287 000 000 til kr 321 000 000	34 000 000
5685		Aksjer i Statoil ASA	
	85	Utbytte, ø k e s med fra kr 14 955 000 000 til kr 15 382 000 000	427 000 000
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, r e d u s e r e s med fra kr 131 763 000 000 til kr 131 747 000 000	16 000 000
5701		Diverse inntekter	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, r e d u s e r e s med fra kr 275 000 000 til kr 263 000 000	12 000 000
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, r e d u s e r e s med fra kr 60 000 000 til kr 40 000 000	20 000 000
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge, r e d u s e r e s med fra kr 6 000 000 til kr 1 000 000	5 000 000

Utenriksdepartementet

Andre fullmakter

Deltakelse i kapitaløkninger i internasjonale utviklingsbanker og fond

II

Det internasjonale landbruksutviklingsfondet (IFAD10)

Stortinget samtykker i at Norge deltar i den tiende kapitalpåfyllingen av det internasjonale landbruksutviklingsfondet (IFAD10) med en andel på 315 mill. kroner for perioden 2016–2018, innbetalt i tre årlige bidrag. Innbetalingene belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 71 Regionale banker og fond.

III

Den afrikanske utviklingsbanken (AfDB)

Som følge av reallokering av aksjer i Den afrikanske utviklingsbanken (AfDB) samtykker Stortinget i at Norges andel i den sjettede kapitalpåfyllingen økes med motverdien i norske kroner av UA 50 700 per år i 2015 og 2016. Innbetalingen belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 71 Regionale banker og fond. Stortinget samtykker videre i at den norske garantirammen i AfDB økes med UA 1 588 600.

Det internasjonale gjeldssletteinitiativet (MDRI)

IV

Multilateral Debt Relief Initiative (MDRI)

Stortinget samtykker i at gjenværende norske midler i Multilateral Debt Relief Initiative (MDRI) omallokeres til IMF's nye katastrofefond (CCR).

Kunnskapsdepartementet
Fullmakter til å pådra staten forpliktelser
utover gitte bevilgninger

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i

2015 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
226	22	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen Videreutdanning for lærere og skoleledere	169,8 mill. kroner
270	75	Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter Tilskudd til bygging av studentboliger	566,6 mill. kroner

Andre fullmakter

III

Foreldrebetaling i barnehage

Stortinget samtykker i at fra 1. august 2015 gis det fritak i foreldrebetalingen i barnehage for 20 timer per uke til alle 4- og 5-åringer i husholdninger med skattepliktig kapital- og personinntekt på under 405 000 kroner per år, jf. foreslåtte endringer i forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 3.

IV

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet kan tilføye stikkordet «*kan overføres*» på bevilgningen under kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, post 63 Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats fra 1.–4. trinn.

Kulturdepartementet**Fullmakt til å overskride gitt bevilgning**

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2015 kan overskride bevilgningen under kap. 320 post 21 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3320 post 2.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser
utover gitte bevilgninger

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2015 kan

– gi tilsagn om et statlig tilskudd på 272,3 mill. kroner for forberedelse og gjennomføring av olympiske vinterleker for ungdom i 2016 på Lillehammer.

– gi tilsagn om et statlig tilskudd på 15 mill. kroner til Frelsesarmeen for forberedelse og gjennomføring av arrangementet Homeless World Cup 2017. Det forutsettes at Frelsesarmeen tildeles arrangementet.

Andre fullmakter

IV

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet kan tilføye stikkordet «*kan overføres*» på bevilgningen under kap. 335 Mediestøtte, post 74 Tilskudd til lokalkringkasting.

Justis- og beredskapsdepartementet
Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2015 kan

1. overskride bevilgningen under kap. 400 post 21 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3400 post 3,
2. overskride bevilgningen under kap. 473 post 1 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3473 post 1.

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser
ut over gitt bevilgning

III

Inngåelse av leiekontrakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2015 kan inngå avtale om leie og kjøp av tjenester (drift/forvaltning) knyttet til tilleggslokaler for Politiets sikkerhetstjeneste (PST) tilsvarende årlige utgifter på inntil 38 mill. kroner, som kommer i tillegg til gitt bevilgningsnivå under kap. 444 Politiets sikkerhetstjeneste, post 1 Driftsutgifter.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet**Fullmakt til å pådra staten forpliktelser**
utover gitt bevilgning

II

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2015 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
581	76	Bolig- og bomiljøtiltak Tilskudd til utleieboliger	613,8 mill. kroner

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2015 kan

1. overskride bevilgningen under kap. 562 Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter, postene 1 og 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3562 Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter, post 2,
2. overskride bevilgningen under kap. 563 Internasjonalt reindriftssenter, post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3563 Internasjonalt reindriftssenter, (Ny) post 3.

Andre fullmakter

IV

Kostnadsrammen for Urbygningen ved NMBU

Stortinget samtykker i at kostnadsrammen for rehabiliteringen av Urbygningen ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet økes til 470 mill. kroner, i prisnivå per 1. november 2015.

Arbeids- og sosialdepartementet
Fullmakter til å pådra staten forpliktelser
utover gitte bevilgninger

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2015 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634	76	Arbeidsmarkedstiltak Tiltak for arbeidssøkere	2 619,1 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	701,6 mill. kroner

Andre fullmakter

III

Bokføring og rapportering av pensjonspremie

Stortinget samtykker i at ved omlegging av Arbeids- og velferdsetatens praksis for bokføring og rapportering av arbeidstakers andel av pensjonspremie fra 1. januar 2015, blir pensjonspremie som gjelder siste termin 2014 å rapportere i bevilgningsregnskapet for 2015. Merutgiften på 22,366 mill. kroner kan tas hensyn til ved beregning av overføring av ubrukt bevilgning til 2016 under kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.

Helse- og omsorgsdepartementet

Andre fullmakter

II

Fullmakt til nettoføring i statsregnskapet

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i tilknytning til oppgjørsordningene for h-reseptlegemidler og fritt behandlingsvalg kan føre utgifter og inntekter uten bevilgning på kap. 720 Helsedirektoratet, hhv. post 71 Oppgjørsordning h-reseptlegemidler, og post 72 Oppgjørsordning fritt behandlingsvalg. Netto mellomregning med helseforetakene blir ved årets slutt å føre opp i kapitalregnskapet for hver av ordningene.

Nærings- og fiskeridepartementet
Fullmakt til å overskride gitt bevilgning

II

Merinntektsfullmakt Fiskeridirektoratet

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan overskride bevilgningen under kap. 917 post 1 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3917 post 1.

Andre fullmakter

III

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan avhende eiendom på Raudsand i Neset kommune i Møre og Romsdal. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 (Ny) post 30.

IV

Estrange Andøya Special Project (EASP)

Stortinget samtykker i at Norge viderefører deltakelsen i Estrange Andøya Special Project (EASP) for en ny femårsperiode fra 2016 til 2020.

Landbruks- og matdepartementet**Andre fullmakter**

II

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at forvaltningsorganet Norsk institutt for bioøkonomi under kap. 1136 gis unntak fra bevilgningsreglementet § 3 fjerde ledd fra 1. juli 2015.

III

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 kan selge innkjøpt og opphavelig statseiendom for inntil 40 mill. kroner.

Samferdselsdepartementet**Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger**

II

Drifts- og vedlikeholdsarbeider

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2015 kan forplikte staten for framtidige budsjettår utover gitt bevilgning på kap. 1350 Jernbaneverket, post 23 Drift og vedlikehold, post 25 Drift og vedlikehold av Gardermobanen, og post 34 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, slik at samlet ramme for gamle og nye forpliktelser ikke overstiger 6 000 mill. kroner, og slik at forpliktelsene som forfaller hvert år ikke overstiger 2 400 mill. kroner.

III

Investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2015 kan forplikte staten for framtidige budsjettår utover gitt bevilgning på kap. 1360 Kystverket, post 30 Nyanlegg og større vedlikehold, og post 34 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, for investeringsprosjekter som ikke er omtalt med kostnadsramme overfor Stortinget, likevel slik at samlet ramme for gamle og nye forpliktelser ikke overstiger 655 mill. kroner.

Andre fullmakter

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2015 kan utgiftsføre uten bevilgning kjøp av aksjer i et selskap som skal drive en rutedatabase og legge til rette for en nasjonal reiseplanlegger og for elektronisk billettering på kap. 1330 Særskilte transporttiltak, post 96 Aksjer, slik at beløpet for aksjekjøpet tilsvarer en mindre andel av tilskuddet til formålet på kap. 1330 Særskilte transporttiltak, post 60 Særskilt tilskudd til kollektivtransport.

Klima- og miljødepartementet**Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger**

II

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2015 kan gjøre bestillinger av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420	22	Miljødirektoratet Statlige vannmiljøtiltak	65,0 mill. kroner

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartemen-

tet i 2015 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420	32	Miljødirektoratet Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	7,6 mill. kroner
	34	Statlige erverv, nasjonalparkplaner	33,5 mill. kroner
1429	22	Riksantikvaren (NY) Bevaringsoppgaver	14,0 mill. kroner

Andre fullmakter

IV

Fullmakt til avhending av eiendom

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet ved Miljødirektoratet i 2015 gis fullmakt til å avhende skogeiendommen Hanevik skog i Svelvik kommune.

V

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2015 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas én gang i året for FNs klima- og skogprogram, samt Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program og BioCarbon Fund plus.

Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan skje i samsvar med organisasjonens regelverk.

Regjeringens gave til TV-aksjonen i 2015 kan i sin helhet utbetales som et engangsbeløp.

VI

Utbetaling av renter på tilskudd

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt fra Norge under klima- og skogsatsingen på kap. 1482 post 73 kan benyttes til tiltak som avtales mellom Klima- og miljødepartementet og den enkelte mottaker.

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter	30 mill. kroner
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter	910 mill. kroner

Andre fullmakter

III

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet kan

1. tilføye stikkordet «*kan nyttes under kap. 1761 post 47*» på bevilgningen under kap. 1710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg, post 47 Nybygg og nyanlegg, kan overføres,
2. tilføye stikkordet «*kan overføres*» på bevilgningen under kap. 1719 Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, *overslagsbevilgning*,
3. tilføye stikkordet «*kan nyttes under kap. 1761 post 45*» på bevilgningen under kap. 1761 Nye kampfly med baseløsning, post 1 Driftsutgifter.

Olje- og energidepartementet

Andre fullmakter

II

Valutahåndtering ved overføring av statens inntekter fra petroleumssalg

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2015 kan utgiftsføre uten bevilgning erstatning til Norges Bank under kap. 1815 Petoro AS, post 79 Erstatninger. Erstatninger omfatter netto rentetap og andre dokumenterte kostnader grunnet avvik i varslet og faktisk innbetaling av valuta fra SDØE til Norges Bank, jf. Avtale om overføring og kjøp av valuta fra SDØE til Norges Bank.

Finansdepartementet

Andre fullmakter

II

Videreføring av SAFIR-prosjektet

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2015 kan videreføre prosjektet SAFIR innenfor en kostnadsramme på 710 mill. kroner.

Forsvarsdepartementet

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

II

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2015 kan foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

III

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet kan tilføye stikkordet «*kan nyttes under postene 70 og 74*» på bevilgningen under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 21 Spesielle driftsutgifter, *kan overføres* og «*kan nyttes under post 74*» på bevilgningen under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 70 Gassnova SF, *kan overføres*.

B.

Forslag til avgiftsvedtak

Forslag til vedtak om endringer i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om veibruksavgift på drivstoff for budsjettåret 2015

I

Frå 1. juli 2015 gjer ein følgjande endringar i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om veibruksavgift på drivstoff romertall I for budsjettåret 2015:

§ 1 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) olje til framdrift av motorvogn (autodiesel)
 1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel) og biodiesel som ikke oppfyller bærekraftskriteriene: kr 3,36,
 2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,41,
 3. annen mineralolje: kr 3,41,
 4. biodiesel som oppfyller bærekraftskriteriene: kr 1,68.

II

Frå 1. juli 2015 vert Stortingets vedtak 15. desember 2014 om veibruksavgift på drivstoff for budsjettåret 2015 romartal II oppheva.

III

Fra 1. oktober 2015 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om veibruksavgift på drivstoff for budsjettåret 2015 romertall I:

§ 1 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) mineralolje til framdrift av motorvogn (autodiesel)
 1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,36,
 2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,41,
 3. annen mineralolje: kr 3,41.

§ 1 første ledd ny bokstav c og d skal lyde:

- c) for bioetanol som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften § 3-3, svares avgift etter satsene som gjelder for bensin.
- d) for biodiesel som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften § 3-3, svares avgift etter satsene som gjelder for mineralolje til framdrift av motorvogn.

§ 1 andre ledd skal lyde:

Andelen innblandet bioetanol i bensin og andelen innblandet biodiesel i mineralolje inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter bokstav a og b.

Nåværende andre og tredje ledd blir tredje og nytt fjerde ledd.

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om avgift på elektrisk kraft for budsjettåret 2015

Frå 1. juli 2015 gjer ein følgjande endring i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om avgift på elektrisk kraft for budsjettåret 2015:

§ 1 første ledd skal lyde:

Frå 1. juli 2015 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 14,15 øre per kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

Forslag til vedtak om endringar i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjettåret 2015

Frå 1. juli 2015 gjer ein følgjande endringar i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om CO₂-avgift på mineralske produkter for budsjettåret 2015:

§ 1 første ledd skal lyde:

Frå 1. juli 2015 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 0,90 per liter.
 - Mineralolje
 - til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,05 per liter,
 - til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle pri-
vatflyginger: kr 1,05 per liter,
 - til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindus-
trien: kr 0,31 per liter,

- til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,27 per liter,
- som ilegges veibruksavgift på drivstoff: kr 1,09 per liter,
- b) bensin: kr 0,95 per liter,
- c) naturgass: kr 0,82 per Sm³,
- d) LPG: kr 1,23 per kg.

§ 5 andre ledd skal lyde:

Det gis fritak for avgift for andel biogass og hydrogen i naturgass og LPG.

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak 15. desember 2014 om miljøavgift på plastposer og papirposer for budsjettåret 2015

Frå 1. juli 2015 vert Stortingets vedtak 15. desember 2014 om miljøavgift på plastposer og papirposer for budsjettåret 2015 oppheva.

**C.
Anmodningsvedtak**

I

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2016 legge frem en plan for implementering av skattefradrag for ENØK i husholdningene.

II

Stortinget ber regjeringen utrede behovet for, og eventuelt hvordan, det offentlige kan stimulere til etablering og videreutvikling av næringsnære sentre/anlegg for testing, simulering og visualisering.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt frem i alt to forslag. Det er forslagene nr. 1 og 2, fra Snorre Serigstad Valen på vegne av Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Norge tar imot 10 000 flyktninger fra Syria innen utgangen av 2016.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke den økonomiske innsatsen i Syrias nærområder kraftig i forslaget til statsbudsjett for 2016. Stortinget ber om at den økonomiske innsatsen ikke foreslås finansiert gjennom kutt i andre deler av bistandsbudsjettet.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 97 mot 5 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.54.30)

Komiteen hadde innstilt:

Dokument 8:95 S (2014–2015) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Bård Vegar Solhjell og Karin Andersen om å ta imot flere syriske flyktninger – vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Representantforslaget lyder:

I.

I statsbudsjettet for 2015 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 2 111 900 000 til kr 2 091 900 000	20 000 000
151		Bistand til Asia	
	78	Regionbevilgning for Asia, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 844 500 000 til kr 824 500 000	20 000 000
153		Bistand til Latin-Amerika	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 144 000 000 til kr 129 000 000	15 000 000
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling	
	70	Sivilt samfunn, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 1 965 300 000 til kr 1 925 300 000	40 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres, økes med</i> fra kr 3 589 042 000 til kr 3 835 842 000	246 800 000
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	70	Forskning og høyere utdanning, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 183 000 000 til kr 108 000 000	75 000 000
	71	Faglig samarbeid, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 395 900 000 til kr 370 900 000	25 000 000
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.	
	74	Fornybar energi, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 940 000 000 til kr 910 000 000	30 000 000
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 1 948 497 000 til kr 1 951 697 000	3 200 000
170		FN-organisasjoner mv.	
	76	Tilleggsmidler via FN-systemet mv., <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 608 300 000 til kr 583 300 000	25 000 000
285		Norges forskningsråd	
	53	Strategiske satsinger, <i>reduseres med</i> fra kr 1 019 814 000 til kr 1 017 814 000	2 000 000
335		Mediestøtte	
	71	Produksjonstilskudd, <i>reduseres med</i> fra kr 308 246 000 til kr 303 246 000	5 000 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 13 564 729 000 til kr 13 566 429 000	1 700 000
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, <i>økes med</i> fra kr 708 363 000 til kr 708 663 000	300 000
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, <i>reduseres med</i> fra kr 630 705 000 til kr 625 705 000	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
480		Svalbardbudsjettet	
	50	Tilskudd, r e d u s e r e s med fra kr 283 715 000 til kr 283 712 000	3 000
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 872 409 000 til kr 877 109 000	4 700 000
	23	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 7 671 000 til kr 4 171 000	3 500 000
	73	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 821 post 60</i> , ø k e s med fra kr 14 407 000 til kr 17 607 000	3 200 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, r e d u s e r e s med fra kr 116 337 351 000 til kr 116 330 254 000	7 097 000
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	76	Tilskudd til utleieboliger, <i>kan overføres</i> , ø k e s med fra kr 719 500 000 til kr 749 500 000	30 000 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	70	Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 185 690 000 til kr 175 690 000	10 000 000
761		Omsorgstjeneste	
	62	Dagaktivitetstilbud, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 220 608 000 til kr 210 608 000	10 000 000
	68	Kompetanse og innovasjon, r e d u s e r e s med fra kr 258 154 000 til kr 243 154 000	15 000 000
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	72	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , r e d u s e r e s med fra kr 227 823 000 til kr 226 823 000	1 000 000
820		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 198 195 000 til kr 200 095 000	1 900 000
821		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , ø k e s med fra kr 6 587 391 000 til kr 6 637 391 000	50 000 000
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, r e d u s e r e s med fra kr 2 069 913 000 til kr 2 064 913 000	5 000 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	72	Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 26 680 000 til kr 21 680 000	5 000 000
1420		Miljødirektoratet	
	35	Statlige erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 331 112 000 til kr 323 612 000	7 500 000
	71	Marin forsøpling, r e d u s e r e s med fra kr 10 000 000 til kr 7 500 000	2 500 000
2445		Statsbygg	
	30	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 177 400 000 til kr 172 400 000	5 000 000
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 1 427 600 000 til kr 1 422 600 000	5 000 000
3490		Utlendingsdirektoratet	
	6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter, ø k e s med fra kr 14 407 000 til kr 17 607 000	3 200 000

II.

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2015 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning på kap. 581 post 76, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 650,5 mill. kroner.

III.

Stortinget ber regjeringen meddele FNs høykommisær for flyktninger at Norge er rede til å motta inntil 8 000 flyktninger fra Syria for årene 2015, 2016 og 2017.

IV.

Stortinget ber regjeringen meddele FNs høykommisær for flyktninger at Norge øker kvoten for syriske overføringsflyktninger for 2015 med et antall på inntil 500, til totalt 2 000.

V.

Stortinget ber regjeringen etablere et ekstratilskudd til kommuner som tar i mot flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag utover det folketallet i kommunen tilsier og utover IMDIs anmodninger. Tilskuddet tilpasses en økning i bevilgningen på 50 mill. kroner i 2015.

VI.

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, om å foreslå ytterligere tiltak for å stimulere integrerings- og bosettingsarbeidet i kommunene, herunder vurdere forslag fra KS.

VII.

Stortinget ber regjeringen om å foreta en utredning av

om bostøtteordningen bør gjøres gjeldende for personer bosatt i bokollektiver.

Presidenten: Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Representantforslaget ble bifalt med 82 mot 21 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 15.55.22)

Presidenten: Det votes over følgende forslag:

«Dokument 8:135 S (2014–2015) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Jonas Gahr Støre, Trond Helleland, Knut Arild Hareide, Marit Arnstad, Ola Elvestuen og Rasmus Hansson om økt norsk innsats i forbindelse med den humanitære krisen i Syria og nærområdene – vedlegges protokollen.»

Votering:

Forslaget ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 4

Representantforslaget lyder:

I.

I statsbudsjettet for 2015 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
150	78	Bistand til Afrika Regionbevilgning for Afrika, <i>kan overføres, reduseres</i> med fra kr 2 111 900 000 til kr 1 911 900 000	200 000 000
151	78	Bistand til Asia Regionbevilgning for Asia, <i>kan overføres, reduseres</i> med fra kr 844 500 000 til kr 744 500 000	100 000 000
152	78	Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres, reduseres</i> med fra kr 556 000 000 til kr 481 000 000	75 000 000
153	78	Bistand til Latin-Amerika Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres, reduseres</i> med fra kr 144 000 000 til kr 121 000 000	23 000 000
160	70	Sivilt samfunn og demokratiutvikling Sivilt samfunn, <i>kan overføres, reduseres</i> med fra kr 1 965 300 000 til kr 1 890 300 000	75 000 000
163	70	Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres, økes</i> med fra kr 3 589 042 000 til kr 4 589 042 000	1 000 000 000
164	70	Fred, forsoning og demokrati Fred, forsoning og demokratiltak, <i>kan overføres, reduseres</i> med fra kr 631 600 000 til kr 559 600 000	72 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
165	71	Forskning, kompetanseheving og evaluering Faglig samarbeid, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 395 900 000 til kr 374 900 000	21 000 000
166	72	Miljø og bærekraftig utvikling mv. Internasjonale miljøprosesser og bærekraftig utvikling, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 932 200 000 til kr 752 200 000	180 000 000
	74	Fornybar energi, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 940 000 000 til kr 790 000 000	150 000 000
170	76	FN-organisasjoner mv. Tilleggsmidler via FN-systemet mv., <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 608 300 000 til kr 558 300 000	50 000 000
171	70	Multilaterale finansinstitusjoner Verdensbanken, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 897 700 000 til kr 872 700 000	25 000 000
285	53	Norges forskningsråd Strategiske satsinger, r e d u s e r e s med fra kr 1 019 814 000 til kr 1 017 814 000	2 000 000
323	55	Musikkformål Norsk kulturfond, r e d u s e r e s med fra kr 258 221 000 til kr 253 221 000	5 000 000
326	55	Språk-, litteratur- og bibliotekformål Norsk kulturfond, r e d u s e r e s med fra kr 177 056 000 til kr 174 656 000	2 400 000
335	71	Mediestøtte Produksjonstilskudd, r e d u s e r e s med fra kr 308 246 000 til kr 303 246 000	5 000 000
571	60	Rammetilskudd til kommuner Innbyggertilskudd, r e d u s e r e s med fra kr 116 337 351 000 til kr 116 330 251 000	7 100 000
579	1	Valgutgifter Driftsutgifter, ø k e s med fra kr 57 684 000 til kr 102 684 000	45 000 000
	70	Informasjonstiltak i forbindelse med valg, ø k e s med fra kr 5 000 000 til kr 11 000 000	6 000 000
605	70	Arbeids- og velferdsetaten Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 185 690 000 til kr 175 690 000	10 000 000
761	68	Omsorgstjeneste Kompetanse og innovasjon, r e d u s e r e s med fra kr 258 154 000 til kr 243 154 000	15 000 000
765	72	Psykisk helse og rusarbeid Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , r e d u s e r e s med fra kr 227 823 000 til kr 226 823 000	1 000 000
920	50	Norges forskningsråd Tilskudd til forskning, r e d u s e r e s med fra kr 2 069 913 000 til kr 2 064 913 000	5 000 000
1149	72	Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i> , r e d u s e r e s med fra kr 26 680 000 til kr 21 680 000	5 000 000
1400	71	Klima- og miljødepartementet Internasjonale organisasjoner, r e d u s e r e s med fra kr 42 477 000 til kr 32 477 000	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420	35	Miljødirektoratet Statlige erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 331 112 000 til kr 323 612 000	7 500 000
2445	33	Statsbygg Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres, reduseres med</i> fra kr 1 427 600 000 til kr 1 422 600 000	5 000 000

II.

Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjennomføres en folkeavstemning om Norge skal ta imot flere syriske flyktninger. For å holde kostnadene ved avstemningen på et absolutt minimum, foretas folkeavstemningen i forbindelse med høstens kommunevalg.

Votering:

Representantforslaget ble med 86 mot 17 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 15.56.14)

Presidenten: Det votes over følgende forslag:

«Dokument 8:136 S (2014–2015) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Mazyar Keshvari og Christian Tybring-Gjedde om folkeavstemning om mottak av syriske flyktninger og en økning av hjelpen i nærområdene med én mrd. kroner – vedlegges protokollen.»

Votering:

Forslaget ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget samtykker til å sette i kraft skatteavtalen mellom Norge og Romania, undertegnet i Oslo 27. april 2015.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Sak nr. 6 [15:47:00]

Referat

1. (375) Statsministerens kontor melder at

1. lov om endringer i folketrygdloven (midlertidig gjenlevendetillegg til ny alderspensjon) (Lovvedtak 102 (2014–2015))

2. lov om endringer i folketrygdloven mv. (stønader til enslig mor eller far og tilleggsstønader til tiltaksdeltakere) (Lovvedtak 103 (2014–2015))
3. lov om endringer i lov om lønnsplikt under permittering (arbeidsgivarperioden) (Lovvedtak 104 (2014–2015))
4. lov om endringer i introduksjonsloven (behandling av personopplysninger) (Lovvedtak 71 (2014–2015))
5. lov om endringer i sentralbankloven (organiseringen av Norges Bank) (Lovvedtak 78 (2014–2015))
6. lov om endringer i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter (Lovvedtak 110 (2014–2015))
7. lov om endringer i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgift vedrørende motorkjøretøyer og båter (Lovvedtak 111 (2014–2015))
8. lov om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. (Lovvedtak 112 (2014–2015))
9. lov om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) (Lovvedtak 113 (2014–2015))
10. lov om endringer i lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) (Lovvedtak 114 (2014–2015))
11. lov om endring i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (Lovvedtak 115 (2014–2015))
12. lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) (Lovvedtak 116 (2014–2015))
13. lov om endring i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) (Lovvedtak 117 (2014–2015))
14. lov om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) (Lovvedtak 118 (2014–2015))
15. lov om endringer i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) (Lovvedtak 119 (2014–2015))
16. lov om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) (Lovvedtak 120 (2014–2015))
17. lov om endringer i lov 19. desember 2014 nr. 77 (Lovvedtak 121 (2014–2015))
18. lov om krav til kassasystem (kassasystemlova) (Lovvedtak 122 (2014–2015))
19. lov om endringer i helsepersonelloven mv. (vilkår for autorisasjon) (Lovvedtak 106 (2014–2015))

20. lov om endringer i helsepersonelloven og helsetilsynsloven (spesialistutdanningen m.m.) (Lovvedtak 76 (2014–2015))
 21. lov om endringer i helsepersonelloven mv. (endring av aldersgrensen for bortfall av helsepersonells autorisasjon mv. fra 75 til 80 år) (Lovvedtak 105 (2014–2015))
 22. lov om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven (dekning av utgifter til pasientreiser) (Lovvedtak 75 (2014–2015))
 23. lov om endringer i tomtfesteloven (festeavgift ved forlengelse m.m.) (Lovvedtak 92 (2014–2015))
 24. lov om endringer i lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) (Lovvedtak 80 (2014–2015))
 25. lov om ikraftsetting av straffeloven 2005 (straffelovens ikraftsettingslov) (Lovvedtak 90 (2014–2015))
 26. lov om endringer i straffegjennomføringsloven (straffegjennomføring i annen stat) (Lovvedtak 79 (2014–2015))
 27. lov om endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag mv. (Lovvedtak 69 (2014–2015))
 28. lov om endringer i forurensningsloven (Tilsyn med kommunens plikter etter forurensningsloven § 32 a) (Lovvedtak 77 (2014–2015))
 29. lov om endringer i bustøttelova (skjerpa kontroll med bustøtte) (Lovvedtak 81 (2014–2015))
 30. lov om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere, embetsmenn og tjenestemenn (karantene-loven) (Lovvedtak 62 (2014–2015))
 31. lov om endringer i valgloven (ansvar for valkort mv.) (Lovvedtak 82 (2014–2015))
 32. lov om endringer i lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument (innsamling av digitale dokument m.m.) (Lovvedtak 88 (2014–2015))
 33. lov om endringer i åndsverkloven (gjennomføring av EUs hitteverkdirektiv og innføring av generell avtalelisens mv.) (Lovvedtak 98 (2014–2015))
 34. lov om endringer i lov om stadnamn (om høvet grunneigarar har til å fastsetje skrivemåte av bruksnamn m.m.) (Lovvedtak 99 (2014–2015))
 35. lov om endringer i privatskolelova mv. (nytt navn på loven, nye godkjeningsgrunnlag m.m.) (Lovvedtak 96 (2014–2015))
 36. lov om endringer i opplæringslova og privatskolelova (krav om relevant kompetanse i undervisningsfag m.m.) (Lovvedtak 95 (2014–2015))
 37. lov om endringer i lov om Enhetsregisteret m.m. (registrering av sameigarar m.m.) (Lovvedtak 74 (2014–2015))
 38. lov om endringer i deltakerloven (tildeling av spesiell tillatelse og adgang til å delta i fiske) (Lovvedtak 97 (2014–2015))
 39. lov om endringer i lov om elsertifikater (første kontrollstasjon) (Lovvedtak 94 (2014–2015))
 40. lov om endringer i jernbaneloven (sikring mot tilskete uønskede handlinger) (Lovvedtak 84 (2014–2015))
- er sanksjonert under 19. juni 2015
2. (376) Familie- og kulturkomiteen melder å ha valgt Anette Trettebergstuen til andre nestleder
 3. (377) Transport- og kommunikasjonskomiteen melder å ha valgt Eirik Sivertsen til første nestleder
Enst.: Nr. 1–3 vedlegges protokollen.
 4. (378) Endringer i sosialtjenesteloven (økonomisk stønad til barnefamilier) (Prop. 147 L (2014–2015))
Enst.: Sendes arbeids- og sosialkomiteen.
 5. (379) Open og opplyst. Allmenkringkasting og mediemangfald (Meld. St. 38 (2014–2015))
Enst.: Sendes familie- og kulturkomiteen.
 6. (380) Lov om fastsettelse av referanserenter og lov om endringer i finanslovgivningen mv. (Prop. 142 L (2014–2015))
Enst.: Sendes finanskomiteen.
 7. (381) Endringer i alkoholloven og strålevernloven (varigheten på bevillinger mv. og laserpekere) (Prop. 141 L (2014–2015))
Enst.: Sendes helse- og omsorgskomiteen.
 8. (382) Endringer i barnebortføringsloven, barnevernloven, straffeloven 2005 og rettshjelploven (internasjonal barnebortføring) (Prop. 143 L (2014–2015))
Enst.: Sendes justiskomiteen.
 9. (383) Endringer i statsborgerloven (krav om norsk-kunnskaper og bestått prøve i samfunnskunnskap) (Prop. 144 L (2014–2015))
 10. (384) Endringer i utlendingsloven (som følge av endrede strafferammer i straffeloven 2005 m.m.) (Prop. 145 L (2014–2015))
Enst.: Nr. 9 og 10 sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
 11. (385) Utbygging og finansiering av rv 23 Dagslett – Linnes i Buskerud (Prop. 146 S (2014–2015))
 12. (386) Utbygging og finansiering av E6 på strekninga Nord-Trøndelag grense – Korgen, inkl. Brattåsen – Lien i Vefsn og Grane kommunar (E6 Helgeland sør) i Nordland (Prop. 148 S (2014–2015))
Enst.: Nr. 11 og 12 sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.
 13. (387) Sammen om jobben. Næringsutvikling innenfor utviklingssamarbeidet (Meld. St. 35 (2014–2015))
Enst.: Sendes utenriks- og forsvarskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for næringskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
 14. (388) Noregs deltaking i den 69. ordinære generalforsamlinga i Dei sameinte nasjonane (FN) (Meld. St. 36 (2014–2015))
 15. (389) Globale sikkerhetsutfordringer i utenrikspolitikken. Terrorisme, organisert kriminalitet, piratvirksomhet og sikkerhetsutfordringer i det digitale rom (Meld. St. 37 (2014–2015))
Enst.: Nr. 14 og 15 sendes utenriks- og forsvarskomiteen.
- Presidenten:** Fra Statsministerens kontor foreligger følgende brev til Stortinget, datert 19. juni 2015:
«I statsråd for H.M. Kongen holdt på Oslo slott 19. juni 2015 kl. 1100 er bestemt:
Statssekretær i Finansdepartementet Jon Gunnar Pedersen gis avskjed i nåde fra sitt embete.

Statssekretær ved Statsministerens kontor Tore Vamraak gis avskjed i nåde fra sitt embete og utnevnes til statssekretær for statsråd Siv Jensen.

Director Torkild Solli Haukaas utnevnes til statssekretær for statsminister Erna Solberg.

Statssekretær i Justis- og beredskapsdepartementet Hans J. Røsjorde gis avskjed i nåde fra sitt embete.

Stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter utnevnes til statssekretær for statsråd Anders Anundsen.

Statssekretær i Utenriksdepartementet Ingvild Næss Stub gis avskjed i nåde fra sitt embete og utnevnes til statssekretær for statsminister Erna Solberg fra det tidspunkt Statsministerens kontor bestemmer.

Vice president Elsbeth Tronstad utnevnes til statssekretær for statsråd Vidar Helgesen fra det tidspunkt Statsministerens kontor bestemmer.»

Presidenten foreslår at det refererte brevet vedlegges protokollen. – Det anses vedtatt.

Første vararepresentant for Hordaland fylke, Laila Marie *Reiertsen*, tar sete som representant for den tid stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter er statssekretær.

Før møtet heves vil presidenten gjøre representantene oppmerksom på at Stortingets forhandlinger vil bli gjenopptatt onsdag den 30. september kl. 13.

Da dette er det siste ordinære stortingsmøtet før ferien, vil presidenten før møtet heves, benytte anledningen til å takke medrepresentanter, medlemmer av regjeringen, Stortingets personale, presselosjen og alle som har bidratt til Stortingets virke, for et godt samarbeid og ønske dere alle en riktig god sommer!

Ber noen om ordet før møtet heves? – Så synes ikke, og møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 15.51.
